

Извјештај о провођењу закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ у 2024. ГОДИНИ

ИЗВЈЕШТАЈ
О ПРОВОЂЕЊУ ЗАКОНА
ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ
ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ
КОМИСИЈЕ БИХ
У 2024. ГОДИНИ

Сарајево, јун 2025. године

© Централна изборна комисија Босне и Херцеговине, 2025.

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине дозвољава репродуковање овог материјала уз навођење власника ауторских права и у неизмијењеном садржају. Захтјеви у вези с ауторским правима могу се послати Централној изборној комисији Босне и Херцеговине путем имејл адресе kontakt@izbori.ba или на адресу Данијела Озме 7, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина.

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине

Данијела Озме бр. 7, 71000 Сарајево

Босна и Херцеговина

Тел.: +387 (0) 33 251 300

Факс: +387 (0) 33 251 329

Имејл: kontakt@izbori.ba

Интернет-страница: www.izbori.ba

✉ : [@IZBORI_BA](https://www.instagram.com/IZBORI_BA)

Инстаграм: [izbori_ba](https://www.instagram.com/izbori_ba)

Фејзбук: <https://www.facebook.com/people/Centralna-izborna-komisija-Bosne-i-Hercegovine/100083235705310/>

Линкдин: <https://ba.linkedin.com/company/centralna-izborna-komisija-bosne-i-hercegovine>

<https://www.youtube.com/c/IZBORIBIH>

Изрази писани у једном роду односе се без дискриминације на оба пола.

САДРЖАЈ

Увод.....	7
Сажетак	9
О Централној изборној комисији Босне и Херцеговине	19
I ДИО -ПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРНОГ ЗАКОНА БИХ.....	21
1. Припрема и провођење избора.....	21
1.1.Изборне активности	21
1.2. Нормативна дјелатност	22
1.3. Остали акти Централне изборне комисије БиХ.....	22
1.4. Вођење Централног бирачког списка.....	25
1.5.Координација рада Општинских/градских изборних комисија и Центара за бирачки списак	34
1.6. Овјера пријава политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године	46
1.7. Обука и едукација изборне администрације	50
1.8. Информативно-едукативна и мотивациона кампања 2024.....	50
1.9. Сигурносни аспект Локалних избора 2024. године	59
1.10. Рад Главног центра за бројање	61
1.11. Посматрачи изборног процеса	90
1.12. Дан одржавања Локалних избора 06. 10. 2024. године	92
1.13. Одгођени Локални избори 2024. године у ОИЈ Фојница, Кисељак, Крешево, Коњиц и Јабланица	94
1.14. Потврђивање резултата Локалних избора 2024. године.....	96
1.15. Одзив бирача.....	97
1.16. Евалуација проведених пилот пројеката тестирања изборних технологија	98
1.17. Имплементација изборних резултата.....	105
1.18. Достављање Образаца изјава о имовинском стању.....	108
1.19. Поврат таксе.....	109
1.20. Провођење посредних избора.....	109
2. Заштита изборног права	126
3. Финансијске активности.....	137
3.1. Буџет Централне изборне комисије БиХ за 2024. годину.....	138
3.2. Логистичко-оперативне активности и персоналне активности.....	140
4. Информатичко-техничка подршка раду Централне изборне комисије БиХ.....	147
5. Закључна разматрања	154

II	ДИО - ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О ФИНАНСИРАЊУ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА	155
1.	Годишњи извјештај о прегледаном стању финансијског пословања политичких странака	155
1.1.	Увод.....	155
1.2.	Правни оквир за финансирање политичких странака.....	156
1.3.	Правни оквир за финансијско извјештавање политичких странака.....	159
2.	Активности Централне изборне комисије БиХ у извјештајном периоду.....	162
2.1.	Пријем финансијских извјештаја политичких странака	162
2.1.2.	Финансирање политичких странака из буџета.....	172
2.2.	Ревизија и контрола финансијских извјештаја	178
2.2.1.	Налази ревизије.....	179
2.2.2.	Пријем и контрола посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање и постизборног финансијског извјештаја Локални избори 2024. године.....	180
2.3.	Санкционисање политичких странака.....	190
2.4.	Остале активности	191
3.	Закључна разматрања.....	193
	ПРИЛОЗИ.....	195
III	ДИО - ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О САВЈЕТУ МИНИСТРА БИХ	215
1.	Провјера кандидата за Савјет министара БиХ.....	215
2.	Провјера кандидата за позиције директора и замјеника директора Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције	215
3.	Закључна разматрања	215
IV	ДИО - АКТИВНОСТИ ЦЕНТРА ЗА ЕДУКАЦИЈУ ЦИК БиХ	217
1.	Активности Центра за едукацију.....	217
1.1.	Промовисање иницијативе за обиљежавање Свјетског дана избора	218
1.2.	Обуке изборне администрације	219
1.3.	Едукације политичких странака и независних кандидата и особа задужених за контакт са ЦИКБиХ.....	224
1.4.	Едукативне радионице	227
1.5.	Предавање за студенте	228
1.6.	Публицистичка дјелатност	229
1.7.	Постизборна конференција тијела за провођење избора „Локални избори 2024 – лекције за будућност“	232
2.	Закључна разматрања	233
V	ДИО - МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА, СЕМИНАРИ И ЕДУКАЦИЈЕ	235
1.	Учешће у посматрачким мисијама, међународним конференцијама и семинарима.....	235
2.	Сарадња с Делегацијом Европске уније/Европском комисијом.....	236

3.	Сарадња са Савјетом Европе.....	237
4.	Сарадња с Организацијом за европску безбједност и сарадњу (ОЕБС БиХ) и ОЕБС-ом/ОДИХР-ом	237
5.	Сарадња са Агенцијом за међународни развој Сједињених Америчких Држава (УСАИД)	242
6.	Сарадња с Међународном фондацијом за изборне системе (ИФЕС).....	243
7.	Сарадња са Популационим фондом Уједињених нација (УНФПА)	244
8.	Сарадња са Свјетским удружењем изборних тијела (Association of World Election Bodies, A-WEB).....	245
9.	Сарадња са International IDEA – Међународним институтом за демократију и изборну помоћ	247
10.	Сарадња са UN Women.....	248
11.	Меморандуми о сарадњи.....	249
12.	Сарадња с невладиним сектором	250
13.	Остале активности.....	252
14.	Обука и стручно усавршавање запослених.....	252
15.	Закључна разматрања	253
VI	ДИО – ЈАВНОСТ РАДА ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ БИХ	255
1.	Јавност рада Централне изборне комисије БиХ у 2024. години	255
2.	Закључна разматрања	258
VII	ДИО - ПРЕПОРУКЕ.....	259
1.	Препоруке	259
	Прилог 1 – Попис нормативних аката	261
	Прилог 2 – Попис материјалних прописа које Централна изборна комисија БиХ примјењује у провођењу својих надлежности.....	269

ПОПИС ТАБЕЛА

Табела 1. Преглед броја бирача уписаних у Централни бирачки списак на дан 22. 08. 2024.године	26
Табела 2. Укупно примљени захтјеви за гласање изван БиХ	28
Табела 3. Пријаве код којих је утврђен недостатак/разлог одбијања.....	29
Табела 4. Захтјеви за упис у Централни бирачки списак особа које се први пут пријављују... 30	
Табела 5. Преглед обрађених пријава за упис у ЦБС за гласање изван БиХ	30
Табела 6. Преглед одбијених пријава за упис у Централни бирачки списак за гласање изван БиХ	30
Табела 7. Преглед дипломатско-конзуларних представништава БиХ у којима је организовано гласање на Локалним изборима 2024. године	31
Табела 8. Бирачи регистровани за гласање изван БиХ – Локални избори 2024. године	32
Табела 9. Преглед броја уписаних бирача у ЦБС на дан избора 06. 10. 2024. године	33
Табела 10. Стање попуњености изборних комисија на дан 08. 01. 2025. године	35
Табела 11. Преглед именованих предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора	40
Табела 12. Преглед именованих главних оператера/оператера за пилот пројекте.....	42
Табела 13. Преглед броја лица којима лична документа истичу са даном избора (06.10.2024.)	44
Табела 14. Преглед формираних бирачких мјеста за Локалне изборе 2024. године	45
Табела 15. Преглед пријављених, овјерених и одбијених политичких странака и независних кандидата за Локалне изборе 2024. године	47
Табела 16. Преглед пријављених, овјерених и одбијених коалиција и листа независних кандидата за Локалне изборе 2024. године	48
Табела 17. Преглед овјерених кандидата према полу и старости	49
Табела 18. Преглед формираних бирачких мјеста у ДКП БиХ	57
Табела 19. Преглед примљених бирачких комплета у Главном центру за бројање	64
Табела 20. Преглед неуручених бирачких пакета по државама боравка.....	64
Табела 21. Преглед бирачких пакета по категоријама који не испуњавају услове за бројање . 66	
Табела 22. Преглед бирачких комплета пристиглих путем поште одбијених у припреми верификације	66
Табела 23. Преглед бирачких комплета пристиглих путем поште одбијених у верификацији. 67	
Табела 24. Преглед пребројаних гласачких листића у Главном центру за бројање.....	68
Табела 25. Преглед броја посматрача у Главном центру за бројање	69
Табела 26. Преглед акредитованих посматрача	90
Табела 27. Изабрани кандидати на Локалним изборима 2024. године.....	97
Табела 28. Одзив бирача	97
Табела 29. Преглед броја престанака мандата по нивоима власти	105
Табела 30. Преглед броја престанака мандата по разлогу	106
Табела 31. Структура налога у току 2024. године.....	138
Табела 32. Преглед извора финансирања политичких странака у 2023. години.....	163
Табела 33. Структура укупног прихода политичких странака оствареног у 2023. години (према подацима које су странке исказале у годишњим финансијским извјештајима).....	165
Табела 34. Извори финансирања политичких странака у период од 2021. до 2023. године (према подацима које су странке исказале у својим финансијским извјештајима)	172
Табела 35. Планирана и исплаћена буџетска средства политичким субјектима у 2023. години	173

Табела 36. Исплаћена буџетска средства политичким субјектима у 2023. години по нивоима власти	173
Табела 37. Преглед исплаћених средстава из буџета политичким странкама по нивоима власти у периоду 2004 -2023. год.....	176
Табела 38. Преглед исплаћених средстава из буџета 2023. године политичким субјектима по нивоима власти (државни ниво, ентитетски ниво и Брчко дистрикт БиХ)	177
Табела 39. Структура трошкова изборне кампање политичких странака три дана прије дана одржавања избора.....	182
Табела 40. Структура трошкова изборне кампање независних кандидата три дана прије дана одржавања избора.....	183
Табела 41. Структура трошкова изборне кампање политичких странака из постизборних финансијских извјештаја	185
Табела 42. Структура трошкова изборне кампање независних кандидата из постизборних финансијских извјештаја	186
Табела 43. Преглед трошкова изборне кампање политичких странака у периоду 2006 - 2024. године	187
Табела 44. Преглед извора финансирања политичких странака у периоду изборне кампање	188
Табела 45. Преглед извора финансирања изборне кампање независних кандидата	190
Табела 46. Преглед регионалних едукација на тему „Организација рада изборних комисија основних изборних јединица на дан избора“	219
Табела 47. Преглед регионалних едукација на тему “Упознавање изборних комисија са подзаконским актима”	222
Табела 48. Преглед регионалних едукација инструктора за обуку кандидата за предсједнике/ замјенике предсједника бирачких одбора	223
Табела 49. Преглед едукација на тему „Упознавање изборних комисија са радом бирачког одбора“	224

ПОПИС ГРАФИКОНА

Графикон 1. Приказ структуре извора финансирања политичких странака у 2023. години....	163
Графикон 2. Приказ дуговања политичких странака на дан 31.12.2023. године.....	164
Графикон 3. Приказ структуре буџетских издвајања за политичке субјекте у 2023. години.	174
Графикон 4. Тренд прихода које су политичке странке оствариле из буџета у периоду 2004. до 2023. године	175
Графикон 5. Графички приказ поднесених финансијских извјештаја од стране политичких странака три дана прије дана одржавања избора	181
Графикон 6. Графички приказ поднесених финансијских извјештаја од стране независних кандидата три дана прије дана одржавања избора	182
Графикон 7. Графички приказ структуре трошкова изборне кампање политичких странака три дана прије дана одржавања избора.....	183
Графикон 8. Графички приказ структуре трошкова изборне кампање независних кандидата три дана прије дана одржавања избора.....	184
Графикон 9. Графички приказ поднесених постизборних финансијских извјештаја политичких странака.....	184
Графикон 10. Графички приказ поднесених постизборних финансијских извјештаја независних кандидата.....	185
Графикон 11. Графички приказ трошкова изборне кампање у периоду 2006 - 2024. године .	188
Графикон 12. Тренд трошкова изборне кампање у периоду 2006 - 2024. године	188
Графикон 13. Графички приказ извора финансирања политичких странака у вријеме изборне кампање	189

ПОПИС СЛИКА

Слика 1. ТВ Телопи за расељена лица.....	51
Слика 2. ТВ Телопи за бираче изван БиХ	51
Слика 3. Видео материјал “Подношење кандидатских листа”	51
Слика 4. Како гласати за Градско вијеће Града Мостара.....	52
Слика 5. ТВ спот “Како гласати”	52
Слика 6. Општи мотивациони спот	52
Слика 7. Изборне преваре – видео материјали	55
Слика 8. Видео материјал „Посредни избори“	56
Слика 9. Сет опреме за бирачко мјесто: преносни рачунар, бар код скенер за документе, скенер отисака прстију	100
Слика 10. Гласање путем оптичког скенера.....	102
Слика 11. Демонстрација уређаја за идентификацију и аутентификацију бирача	103
Слика 12. Снимци са видео камера	104
Слика 13. Портал е-Избори	149
Слика 14. Апликација е-ПолитичкиСубјекти.....	150
Слика 15. Апликација за онлајн пријаву предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора.....	151
Слика 16. Апликативни приступ по ролама	151
Слика 17. Апликација е-Бирачки одбори	151
Слика 18. Број прегледа (page views) на веб страници www. izbori.ba у 2024. години.....	153
Слика 19. Графички дизајн.....	154

Увод

1. Централна изборна комисија Босне и Херцеговине надлежна је за провођење Анекса III Дејтонског мировног споразума, Изборног закона Босне и Херцеговине¹, Закона о финансирању политичких странака², Изборног закона Републике Српске³, Изборног закона Брчко дистрикта БиХ⁴, Закона о избору, престанку мандата, опозиву и замјени начелника општина у Федерацији БиХ⁵, Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине⁶, те Устава Босне и Херцеговине (Анекс 4. Оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини), Устава Федерације БиХ и Устава Републике Српске у дијелу који се односи на изборе.
2. Изборним законом Босне и Херцеговине, члан 2.9, став (1), тачка 18, утврђено је да Централна изборна комисија БиХ подноси годишњи извјештај Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Парламентарна скупштина БиХ) о провођењу избора у Босни и Херцеговини, провођењу Изборног закона Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Изборни закон БиХ) и иницира измјене тог закона, док је Законом о финансирању политичких странака, члан 17, прописано да је Централна изборна комисија БиХ обавезна сваке године Парламентарној скупштини БиХ поднијети извјештај о прегледаном стању финансијског пословања политичких странака.
3. Осим наведених закона, у надлежности Централне изборне комисије БиХ је и провођење дијела Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине којим је Централна изборна комисија БиХ надлежна да оцјењује, на основу достављених информација и података из службене евиденције, да ли кандидат за председавајућег, министра и замјеника министра у Савјету министара БиХ испуњава услове за именовање. Такође, Законом о Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције, члан 13⁷, ЦИКБиХ врши провјеру кандидата за директора и замјеника директора Агенције.
4. Овај извјештај обухвата најзначајније активности које се односе на провођење закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ за период од 1. јануара до 31. децембра 2024. године. У извјештајном периоду на 125 одржаних сједница Централне изборне комисије БиХ и 147 колегијума на којима су разматрани материјали за сједнице и усаглашаване друге одлуке битне за рад Централне изборне комисије БиХ, расправљало се и одлучивало о низу питања и задатака који су се односили на: провођење Локалних избора 2024. године, организацију и провођење 4 пилот пројекта тестирања нових технологија у изборном процесу, провођење посредних избора за законодавне органе власти, провођење активности на припреми избора за тијела локалне управе и самоуправе, праћење рада и стања попуњености изборних комисија, едукације изборне администрације, надоградње и тестирања Јединственог изборног информационог система (ЈИИС БиХ), редовне активности на вођењу евиденције Централног бирачког списка и изјава о имовинском стању, одлучивање по захтјевима и жалбама политичких субјеката;

---

¹ „Службени гласник БиХ“, бр.23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 52/22, 67/22 и 24/24

² „Службени гласник БиХ“, бр. 95/12 и 41/16

³ „Службени гласник РС“, бр. 34/02, 35/03, 24/04, 19/05, 24/12 и 109/12, 45/18 и 18/20

⁴ „Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бр. 17/08, 43/08 и 49/18

⁵ „Службене новине ФБиХ“, број 19/08

⁶ „Службени гласник БиХ“, бр.30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07 и 24/08

⁷ „Службени гласник БиХ“, бр. 103/09 и 58/13

разматраће финансијских извјештаја политичких странака; утврђивање престанка мандата изабраних званичника и додјелу мандата сљедећим квалификованим кандидатима са листа политичких субјеката; план и програм едукације изборне администрације (општинских/ градских изборних комисија и особља запосленог у центрима за бирачки списак), провођење тендерских и других поступака за набавку и потписивање уговора с изабраним понуђачима и тако даље.

5. Извјештај о провођењу закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ у 2024. години подијељен је на 7 дијелова који чине једну цјелину.
6. Од првог до трећег дијела извјештаја излаже се материјал који се односи на досљедну примјену закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ.
7. Четврти дио извјештаја односи се на Центар за едукацију Централне изборне комисије БиХ и план и програм едукације чланова тијела за провођење избора.
8. Пети дио извјештаја односи се на међународну сарадњу, семинаре и едукације које Централна изборна комисија БиХ редовно одржава, настојећи да кроз размјену искустава са изборним комисијама других земаља ради на унапређењу свога рада.
9. Шести дио извјештаја односи се на јавност рада Централне изборне комисије БиХ као независног тијела које треба транспарентно и на непристрасан начин провести све законе из своје надлежности.
10. У седмом дијелу извјештаја понуђене су препоруке чију реализацију Централна изборна комисија БиХ настоји подстакнути код релевантних институција БиХ како би будући рад у провођењу изборног процеса био што квалитетнији.
11. Централна изборна комисија БиХ је на својој 31. сједници, одржаној 11.06.2025. године, размотрила и утврдила текст овог извјештаја који се подноси Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Сажетак

12. Фокус активности Централне изборне комисије БиХ у 2024. години био је на провођењу Локалних избора 2024. године и досљедној примјени свих закона из њене надлежности, као и правовременом извјештавању.
13. Дана 08. 05. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је на 21. сједници донијела Одлуку о расписивању и одржавању Локалних избора 2024. године. Избори су расписани за 58 општинских вијећа у Федерацији Босне и Херцеговине, 53 скупштине општина у Републици Српској, 111 начелника општина у Босни и Херцеговини, 21 градско вијеће у Федерацији БиХ, 10 скупштина градова у Републици Српској, 31 градоначелника у Босни и Херцеговини и Скупштину Брчко дистрикта БиХ.⁸
14. Дана 28. 03. 2024. године донесен је Закон о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине⁹ којим је уведен низ техничких побољшања која се односе на јачање интегритета, ефикасности и транспарентности изборног процеса. Створене су законске претпоставке за кориштење изборних технологија у изборном процесу, извршена је реформа у начину именовања предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора који су нестраначке личности које именује, разрјешава, обучава, сертификаује и оцјењује Централна изборна комисија БиХ, а чланство у бирачким одборима је ограничено само на парламентарне политичке субјекте (за Опште изборе), а за Локалне изборе је ограничено на политичке субјекте заступљене у директно изабраним тијелима јединица локалне самоуправе из те релевантне основне изборне јединице у претходном изборном циклусу. Уведена су и друга унапређења: обавеза отварања посебног рачуна за финансирање изборне кампање чиме је унапређена транспарентност трошкова изборних кампања и извора финансирања изборних кампања политичких странка и независних кандидата који учествују на изборима, затим за вријеме обављања извршне функције мандат лица у законодавном органу остаје у мировању¹⁰, имена чланова бирачких одбора са припадношћу политичком субјекту се јавно објављују, забрана политичке кампање од дана расписивања избора до званичног почетка изборне кампање; обавезно поновно бројање на бирачким мјестима гдје се утврди да број гласачких листића премашује број гласача који су гласали за више од 2%; увођење одредби у вези са злоупотребом јавних ресурса, злоупотребе дјетета у изборне сврхе; смањење броја преференција чиме је бирачима дата могућност да гласају за три кандидата унутар кандидатске листе политичког субјекта чиме је смањена могућност манипулације гласовима унутар листе; свим грађанима је омогућено право подношење приговора на изборни процес, створене су законске претпоставке да бирачка мјеста морају бити на локацијама које су приступачне за бираче с инвалидитетом чиме се јача инклузивност, Центар за едукацију Централне изборне комисија БиХ је укључен у Изборни закон БиХ чиме су створене претпоставке за његово јачање и развој.
15. Позитивни аспекти Локалних избора 2024. године су: аутоматизација и 100% контрола потписа подршке политичким странкама и кандидатима; транспарентније финансирање изборне кампање политичких странака због нове обавезе подношења извјештаја о утрошку средстава за кампању три дана прије

⁸ “Службени гласник БиХ”, број 31/24.

⁹ “Службени гласник БиХ”, број 24/24.

¹⁰ Према тумачењу Канцеларије Високог представника за БиХ ова новина се не примјењује на јединице локалне самоуправе те исто није важило за Локалне изборе 2024.

дана избора; побољшана је контрола дистрибуције изборног материјала кроз дигитализацију појединих фаза у овом процесу; унапријеђена је едукација бирача и информативна кампања; успјешно су проведена 4 пилот пројекта тестирања изборних технологија на бирачком мјесту од чега су три пилот пројекта проведена уз подршку и стручну помоћ донаторских агенција; није било потребе за већим контролним пребројавањем јер није било бирачких мјеста на којима је постојала разлика између броја бирача који су гласали и искориштених гласачких листића (више од 2%). Поновно пребројавање рађено је на нивоу локалне изборне администрације у 115 општина за 366 бирачких мјеста због мањих разлика у броју важећих и неважећих гласачких листића. Главном центру за бројање у Сарајеву наложено је да изврши поновно бројање гласачких листића са 159 бирачких мјеста у 33 општине¹¹, што је знатно мање него претходних избора.

Изазови с којима се суочила Централна изборна комисија БиХ у 2024. години везани су за кашњење у осигурању буџета за организацију избора, измјене и допуне Изборног закона БиХ донесене су 44 дана прије расписивања избора, у врло кратком року требало је донијети скоро 50 подзаконских аката; за изборе је требало провести велики број јавних набавки; недостатак интереса понуђача за штампање гласачких листића и понављање дуготрајне процедуре јавне набавке су могли угрозити одржавање избора; због немогућности провођења јавне набавке за услуге превоза изборног материјала у кратком временском року Централна изборна комисија БиХ се обратила Министарству одбране БиХ за осигурање камиона и возача за превоз изборног материјала; затим организација и провођење четири пилот пројекта уз кориштење нових технологија на бирачком мјесту је представљала посебни изазов јер ЦИКБиХ није посједовао стручна знања у овој области, изазов је био и дугогодишњи проблем недостатка ИТ особља. Даље, суочили смо се и са недостатком људских ресурса спремних за изборни ангажман и недостатком средстава на локалном нивоу за њихов ангажман; у врло кратком року требало је израдити критеријуме и извршити избор предсједника/замјеника предсједника бирачких одбора јер је ријеч о 10.192 особе. Такође, било је врло тешко добити довољан број пријава за инструкторе за обуку предсједника/замјеника предсједника бирачких одбора (301), техничке оператере (517) и особље у Главном центру за бројање.

Посебан изазов се односио на додјелу мандата у Градско вијеће Града Мостара јер Изборним законом БиХ није прописан начин додјеле мандата у случају када изабрани градски вијећник поднесе оставку и тиме наруши минималну или максималну националну заступљеност у Градском вијећу Града Мостара, као што је то био случај након посљедњих Локалних избора 2024. године. Даље, асиметрична рјешења у процесу посредних избора у Граду Сарајево и Граду Источно Сарајево додатно компликују и тако сложен изборни процес у БиХ. Стога је у циљу брже имплементације резултата потребно изнаћи рјешење и уклонити превише асиметричних рјешења.

16. Нове надлежности које су дате Централној изборној комисији БиХ створиле су огроман додатни посао и капацитети институције су били доведени до крајњих граница. Упркос великом броју изазова Централна изборна комисија БиХ је успјешно провела Локалне изборе 2024. године.
17. Због катастрофалних поплава два дана прије дана избора одгођени су избори у 4 општине (Фојница, Крешево, Кисељак и Коњиц) за 20. 10. 2024. године и у једној

---

¹¹ Мостар је рачунат као једна изборна јединица.

општини (Јабланица), за 3. 11. 2024. године, што је утицало и на додјелу мандата у још 7 општина/градава (Добој, Бихаћ, Прозор-Рама, Гацко, Фоча, Чапљина и Град Мостар) због гласања бирача путем мобилног тима и расељених особа на поплавленим подручјима.

18. На дан избора 06. 10. 2024. године проведена су 4 пилот пројекта тестирања изборних технологија на бирачком мјесту: Пилот пројекат 1 - Аутентификација бирача и трансмисија резултата; Пилот пројекат 2 - Оптички скенери и аутоматско пребројавање гласачких листића; Пилот пројекат 3 - Биометријска идентификација и аутентификација бирача; Пилот пројекат 4 – Видео надзор на бирачким мјестима, у 24 основне изборне јединице на 456 од 458 планираних бирачких мјеста. Три пилот пројекта су финансирана из донаторских средстава (Делегације Европске уније, Мисије ОЕБС-а у БиХ, УСАИД/СЕИ) и све процедуре јавних набавки роба и услуга је провео донатор, а један пилот пројекат је финансиран из буџета Централне изборне комисија БиХ. Кључни налази пилот пројеката проведених 2024. године показали су значајна побољшања у аутентификацији бирача, брзини бројања гласова, смањењу ручних грешака, брзини преноса резултата са бирачког мјеста до ЦИКБиХ као и заштити интегритета процеса гласања и бројања примјеном видео надзора на бирачким мјестима. Све ове технологије наишле су на добар пријем од стране испитаника и бирача, као и других актера на изборима, што указује на високи ниво задовољства и повјерења у ове системе. Међутим, уочени су неки технички и логистички изазови, као што су кварови на уређају и проблеми с уносом више гласачких листића у скенере. Рјешавање ових изазова кроз свеобухватне оквире подршке и континуиране програме обуке биће од суштинског значаја за успјешну ширу имплементацију.
19. Према пресеку Централног бирачког списка на бирачком списку на дан избора 06. 10. 2024. године је било укупно 3.402.246 бирача од чега 2.080.622 (61,15%) у Федерацији БиХ, 1.234.502 (36,28%) у Републици Српској и 87.122 (2,56%) у Брчко дистрикту БиХ. Жене чине 50,17% популације на Централном бирачком списку, а мушкарци 49,83%. Према старосним категоријама 84.16% бирача имају 30 и више година, док је 15,84% бирача млађе од 30 година.
20. На Локалним изборима 2024. године гласало је 1.637.847 или 48,14% бирача од чега 50,36% мушкараца и 49,64% жена. Излазност у Федерацији БиХ је била 45,07%, у Републици Српској 53,51% и 45,41% у Брчко дистрикту БиХ.
21. За посматрање изборних активности 2024. године Централна изборна комисија БиХ је акредитовала укупно 1.992 посматрача испред 12 удружења, 28 међународних организација и 18 политичких странака. Изборни процес су надгледале Изборна посматрачка Мисија ОЕБС/ОДИХР, посматрачка мисија Свјетског удружења изборних тијела (А-ВЕБ) и око 1.000 посматрача Коалиције за слободне и фер изборе „Под лупом“. Општинске/градске изборне комисије су акредитовале 45.536 изборних посматрача од чега је у Граду Бањалука акредитован 5.681 посматрач.
22. За учешће на Локалним изборима 2024. године овјерено је укупно 26.089 кандидата од чега 15.106 мушкараца (57,90%) и 10.983 жене (42,10%). Према старосној структури 21,39% кандидата су млађи од 30 година, 78,61% кандидата имају 30 или више година старости. За позицију начелник/градоначелник/Градоначелник Града Источно Сарајево овјерено је 386 кандидата од чега 357 мушкараца и 29 жена. За општинска вијећа/скупштину

општине/градско вијеће/скупштину града/Скупштина Брчко дистрикта БиХ (ОВ/СО/ГВ/СГ/СД) укључујући и представнике националних мањина овјерено је 25.703 кандидата од чега 14.749 мушкараца и 10.954 жене.

23. У Главном центру за бројање пребројано је укупно 88.806 гласачких листића. Поновно бројање гласачких листића по одлукама Централне изборне комисије БиХ је вршено на 159 бирачких мјеста по кандидатима политичких субјеката, по кандидатима и по политичким субјектима, по кандидатима за одређени ниво власти, по националним мањинама.
24. Дана 05. 11. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је донијела Одлуку о потврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини ¹², а 15. 11. 2024. године и Допунску Одлуку о потврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини¹³.
25. Укупан број изабраних начелника/градоначелника је 142: од чега 134 мушкарца и 8 жена. Жене су изабране на позицију начелник/градоначелник у сљедећим општинама: Завидовићи, Ново Сарајево, Дрвар, Чапљина, Босанско Грахово, Источни Дрвар, Језеро и Ново Горажде.
26. У општинска вијећа/скупштине општина/градска вијећа/скупштине градова/Скупштину Брчко дистрикта БиХ (ОВ/СО/ГВ/СГ/СД) изабрано је 3.177 кандидата укључујући 23 припадника националних мањина. Полна структура изабраних кандидата у ОВ/СО/ГВ/СГ/СД је сљедећа: 2.454 мушкарца и 723 жене (укључујући 21 мушкарца представника националних мањина и 2 жене представнице националних мањина у 21 општини)¹⁴.
27. Укупан број изабраних кандидата на позицију начелник/градоначелник и у општинска вијећа /скупштине општина/градска вијећа/скупштине градова/Скупштину Брчко дистрикта БиХ износи 3.319 од чега 2.588 мушкараца (77,98%) и 731 (22,02%) жена. Према старосној структури изабраних кандидата њих 340 или 10,24% имају мање од 30 година старости, док 2.979 или 89,76% изабраних кандидата има 30 и више година.
28. Од 3.353 мандата освојена на Локалним изборима 2024. године, 184 изабрана званичника су одбила да прихвате освојени мандат.
29. У области сигурности изборног процеса Централна изборна комисија БиХ је правовремено обавијестила сва релевантна министарства унутрашњих послова и безбједносне агенције да је расписала Локалне изборе 2024. године, након чега је Министарство безбједности БиХ донијело Одлуку о именовању Радне групе за праћење реализације задатака из надлежности институција и полицијских агенција у Босни и Херцеговини везаних за провођење Локалних избора 2024. године, а директор Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ донио је 04. 09. 2024. године Одлуку о именовању Оперативног штаба акције “Избори 2024“. На дан одржавања избора 06. 10. 2024. године до 24.00 сата Оперативном штабу акције и Централној изборној комисији БиХ су полицијска тијела у Босни и

---

¹² „Службени гласник БиХ“, број 75/24

¹³ „Службени гласник БиХ“, број 78/24

¹⁴ **Напомена:** Само 21 општина/град је бирала 23 представника националних мањина. Правила за кандидовање су другачија у односу на редовне кандидатске листе. На кандидатским листама за представнике националних мањина може се наћи само онолико кандидата колико се бира и нема ограничења у односу на пол кандидата.

- Херцеговини прослиједила укупно 64 пријаве о инцидентима који се могу довести у везу са нарушавањем гласања на бирачким мјестима, и то: 31 Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ у Федерацији БиХ и Брчко дистрикту БиХ и 33 МУП Републике Српске. На дан одржавања одгођених избора у Коњицу, Кисељаку, Фојници и Крешеву 20. 10. 2024. године и у Јабланици 03. 11. 2024. године није било пријава о инцидентима који се могу довести у везу са нарушавањем гласања на бирачким мјестима.
30. У извјештајном периоду Централна изборна комисија БиХ донијела је 54 одлуке којима је за 23 лица утврђено да неће бити уписана у Централни бирачки списак док се налазе на издржавању казне затвора, а за 31 лице да стичу право уписа након издржане казне затвора.
  31. У 2024. години Централној изборној комисији БиХ достављено је 145 рјешења о одузимању/враћању пословне способности, као и 1.578 рјешења о испису и промјенама у рјешењима о држављанству БиХ, те су вршене провјере података и њихова обрада у Централном бирачком списку.
  32. Активности на провођењу посредних избора за Градско вијеће Града Сарајево и Скупштину Града Источно Сарајево су отпочеле у децембру 2024. и завршене у априлу 2025. године. Одлука о потврђивању и објављивању резултата посредних избора и додјели мандата за Скупштину Града Источно Сарајево објављена је у „Службеном гласнику БиХ“ број 23/25 од 18. 04. 2025. године, а Одлука о потврђивању и објављивању резултата посредних избора и додјели мандата за Градско вијеће Града Сарајево објављена је у „Службеном гласнику БиХ“, број 24/25 од 25. 04. 2025. године.
  33. У току 2024. године у Општини Нови Град Сарајево и Граду Завидовићи одржани су избори за органе локалне управе и самоуправе.
  34. У складу с Одлуком о броју чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини, све 143 изборне комисије основне изборне јединице броје укупно 583 члана. На дан 08. 01. 2025. године у изборне комисије основне изборне јединице било је именовано 580 чланова, од чега 317 (54,14%) мушкараца и 266 (45,86%) жена, чиме је испоштован члан 2.14, став (1) Изборног закона БиХ који се односи на обезбјеђивање заступљености полова у складу са Законом о равноправности полова у БиХ.
  35. У смислу утврђивања престанака мандата на основу захтјева изабраних чланова тијела власти којима мандат додјељује Централна изборна комисија БиХ и додјеле мандата сљедећим квалификованим кандидатима, одбијања мандата и додјеле мандата сљедећим квалификованим кандидатима, те утврђивања престанка мандата по службеној дужности, у 2024. години обрађено је 323 предмета и додијелен исти број увјерења о додијеленим мандатима. Разлози покретања поступака за престанак мандата су сљедећи: 308 по личном захтјеву, 7 због смрти и 8 по службеној дужности.
  36. У вези са обавезом достављања Изјаве о имовинском стању изабраних званичника, Централној изборној комисији БиХ, а у складу са законски прописаним роком о достављању изјашњења и изјаве о имовинском стању, од укупно 35 изабраних званичника, споменуто документацију, односно извјештај о имовинском стању, доставило је 27 званичника, те је донесен Закључак о обустави поступка за

наведене. Централна изборна комисија БиХ је донијела Одлуку о изрицању новчане казне за 8 изабраних званичника у износу од по 800,00 КМ због недостављања изјашњења и изјаве о имовинском стању у законски прописаном року. Закључно са даном 31. 12. 2024. године Централној изборној комисији БиХ је достављено 3.206 Изјава о имовинском стању за Локалне изборе 2024. године.

37. Услове за поврат новчаног износа таксе за овјеру учешћа на Локалним изборима 2024. године из члана 4.16 став (1) тачка 4. и 5. Изборног закона БиХ испунила је 91 политичка странака и 107 независних кандидата.
38. Централна изборна комисија БиХ је од расписивања избора до завршетка изборног процеса запримила 2.977 приговора/жалби. Донесено је 219 одлука о изрицању новчаних казни, али је број изречених новчаних казни већи од броја донесених одлука, јер су у једном дијелу одлука изрицане новчане казне за више политичких субјеката односно кандидата политичких субјеката на протеклим изборима. За кршење одредби Изборног закона БиХ, за које се може изрећи санкција, изречено је укупно 1.328,100,00 КМ од чега 800.500,00 КМ за кршење одредби о преурањеној изборној кампањи. Највећи износи казни су изречени политичким субјектима за кршење одредби које забрањују говор мржње.
39. На одлуке Централне изборне комисије БиХ у извјештајном периоду изјављено је укупно 547 жалби Апелационом одјељењу Суда Босне и Херцеговине. У поступку одлучивања по изјављеним жалбама, Суд Босне и Херцеговине је 510 жалби (93,3%%) одбио, 22 жалбе (4%) су одбачене, а 15 жалби (3,7%) је усвојено што процентуално значи да је Суд БиХ у скоро 98% предмета по жалбама потврдио одлуке Централне изборне комисије БиХ.
40. У извјештајном периоду Уставном суду Босне и Херцеговине поднесено је 9 апелација од којих 7 још није ријешено. Једна апелација је одбачена као недопустива, а једна је уважена и враћена на поновно одлучивање Суду БиХ, који је наложио Централној изборној комисији БиХ да преиначи своју одлуку.
41. У складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза за 2024. годину (“Службени гласник БиХ” број 50/24) Централној изборној комисији БиХ је одобрен укупан буџет у износу од 15.877.000,00 КМ од чега за непосредну потрошњу износ од 4.286.000,00 КМ, а за одржавање Локалних избора 2024. године износ од 11.591.000,00 КМ. Трошкови одржавања Локалних избора 2024. године износе 6.441.919,75 КМ.
42. У извјештајном периоду проведена су укупно 334 поступка јавних набавки, од чега 18 отворених поступака, 10 конкурентских поступака, 2 преговарачка поступка без објаве обавјештења о набавци и 304 директна споразума.
43. У периоду јануар – децембар 2024. године на протоколу у писарници у дјеловодник предмета и аката, закључен на крају 2024. године, а који се води у електронском облику, заведено је 3.731 предмет; у уписник првостепених предмета управног поступка заведено је 3.013 предмета; у уписник другостепених предмета управног поступка заведена су 93 предмета те је вршено завођење аката у дјеловодник за повјерљиву и строго повјерљиву пошту.
44. У 2024. години одржано је 125 сједница Централне изборне комисије БиХ: 30 редовних, 52 хитне, 26 хитних кореспондентних, 11 кореспондентних и 6 сједница

у складу с чланом 2.18, став (2) Изборног закона БиХ и чланом 22, став (6) Пословника Централне изборне комисије БиХ.

45. У извјештајном периоду чланови Централне изборне комисије БиХ одржали су 152 састанка (62 састанка са међународним организацијама, 31 састанак који се односи на пројектне активности, 59 састанака под категоријом остали састанци). Представници ЦИК БиХ су учествовали у раду: 52 конференције/радионице/семинара; 2 студијске посјете; 21 едукацији; 56 радионица које су подржале донаторске организације; 2 изборне посматрачке мисије.
46. На званичној интернет страници www.izbori.ba током 2024. године објављено је 2.889 докумената и 566 саопштења за јавност. Укупан број упита за провјеру Централног бирачког списка путем интернет странице износио је 685.165, а забиљежено је 5,8 милиона прегледа интернет странице.
47. Путем Јутјуб (YouTube) канала реализовано је 125 преноса уживо са сједница Централне изборне комисије БиХ.
48. Годишње финансијске извјештаје за 2023. годину поднијело је 39 политичких странака или 20,63% од укупно 189 политичких странака са евиденције Централне изборне комисије БиХ. Међу политичким странкама, које нису поднијеле годишњи финансијски извјештај за 2023. годину је и 18 странака које нису поднијеле годишњи финансијски извјештај ни за 2022. годину, ради чега им је у априлу 2024. године изречена административна мјера којом им се ускрађује право да се кандидују за учешће на изборима 2024. године.
49. Централна изборна комисија БиХ је провела активности на прегледу и контроли годишњег финансијског извјештаја политичких странака за 2023. годину за 30 политичких странака, те прибавила ревизијске доказе који су потребни за издавање ревизијских извјештаја са мишљењем ревизора о финансирању политичких странака у складу са Законом о финансирању политичких странака.
50. У складу с одредбом из члана 17. Закона о финансирању политичких странака, Централна изборна комисија БиХ је Парламентарној скупштини БиХ поднијела Извјештај о прегледаном стању финансијског пословања политичких странака у 2021. години.
51. У извјештајном периоду Централна изборна комисија БиХ је провела преглед, контролу и ревизију годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину 101 политичке странке и постизборних финансијских извјештаја за Опште изборе 2022. године 90 политичких странака, те 2024. године издала извјештаје ревизије за 58 политичких странака. У току је издавање извјештаја ревизије за 43 политичке странке. За 18 политичких странака које нису поднијеле годишњи финансијски извјештаји за 2022. годину и ревизорима Службе за ревизију су ускратиле приступ својим просторијама ради обављања ревизије, изречена је административна мјера којом је политичким странкама ускраћено право да се кандидују за учешће на наредним изборима.
52. Све политичке странке и независни кандидати који су учествовали на Локалним изборима 2024. године, имали су обавезу да три дана прије дана одржавања избора поднесу извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање. Извјештај је обухватио период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до

02. 10. 2024. године, а политичке странке и независни кандидати били су дужни поднијети га 03. 10. 2024. године. Извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање је поднијело 111 политичких странака. Финансијски извјештај није поднијело пет (5) политичких странака. Од укупно 189 независних кандидата који су овјерени за учешће на изборима, извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање је поднијело 157 кандидата, док извјештај нису поднијела 32 кандидата.
53. Постизборни финансијски извјештај је поднијело 105 политичких странака, што чини 90,52 % од броја странака које су учествовале на изборима. Финансијски извјештај није поднијело 11 политичких странака или 9,48 %. Од укупно 189 независних кандидата, који су имали обавезу у року од 30 дана од дана објављивања изборних резултата у “Службеном гласнику БиХ” поднијети постизборни финансијски извјештај, извјештај је поднијело 158 кандидата. Финансијски извјештај није поднио 31 независни кандидат, што чини 16,40 % од укупног броја независних кандидата, који су учествовали на изборима.
54. Централна изборна комисија БиХ је 14. 03. 2024. године новчаним казнама санкционисала 66 политичких странака ради кршења одредаба Закона о финансирању политичких странака и Поглавља 15 Изборног закона БиХ – Финансирање кампање, а која су утврђена ревизијом финансијских извјештаја политичких странака за 2020. годину.
55. Централна изборна комисија БиХ припремила је приједлог техничког документа за измјене и допуне Закона о финансирању политичких странака и исти ће упутити Парламентарној скупштини БиХ. Предложеним измјенама и допунама Закона о финансирању политичких странака унапређује се правни оквир који омогућава имплементацију препорука ГРЕЦО-а и ОЕБС-а/ОДИХР-а.
56. Током 2024. године није било провјера кандидата за позицију министар/замјеник министра у Савјету министара Босне и Херцеговине.
57. Активности из дјелокруга рада Центра за едукацију Централне изборне комисије БиХ обухватиле су: промоцију иницијативе за проглашење Свјетског дана избора, обуке изборне администрације у складу с Планом и програмом едукације органа за провођење избора, едукативне радионице о новим технологијама у изборном процесу, радионице оснаживања припадника ромске заједнице, радионице посвећене младим бирачима, предавање за студенте као и израду публикација намијењених изборној администрацији, посматрачима изборног процеса и свим заинтересованим стејкхолдерима, а организована је и постизборна конференција тијела за провођење избора „Локални избори 2024 - лекције за будућност“.
58. У погледу међународне сарадње, представници Централне изборне комисије БиХ су у 2024. години учествовали на различитим догађајима: 8 конференција, 3 радионица/семинара/округлих столова; 3 изборне посматрачке мисије, 2 студијске посјете Централној изборној комисији Албаније и Централној изборној комисији Грузије, учешће у раду Извршног одбора Свјетског удружења изборних тијела (*А-ВЕБ*) итд.
59. У извјештајном периоду настављене су активности на реализацији пројектних активности које финансијски подржавају или имплементирају Делегација Европске уније у БиХ, Мисија ОЕБС-а у БиХ, ОЕБС/ОДИХР и Влада САД-а.

60. У 2024. години Централна изборна комисија БиХ је потписала Меморандуме о сарадњи са Централном изборном комисијом Грузије, Државном изборном канцеларијом Мађарске и Сталним изборним тијелом Румуније.
61. У 2024. години настављена је успјешна сарадња с невладиним сектором, од чега издвајамо сарадњу с Транспаренси Интернешналом (Transparency International) и Коалицијом „Под лупом“.
62. У извјештајном периоду одржано је 13 конференција за новинаре, објављено је 161 саопштење за јавност, а писани медији су објавили више од 4.000 чланака о раду Централне изборне комисије БиХ.
63. У 2024. години Централна изборна комисија БиХ је припремила и усвојила слjedeће документе: Извјештај о спровођењу закона из надлежности Централне изборне комисије Босне и Херцеговине у 2023. години; План интегритета Централне изборне комисије БиХ за период 2024 -2027. године; Први периодични извјештај о увођењу нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини; Други периодични извјештај о увођењу нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини; Средњорочни план рада Централне изборне комисије БиХ 2025-2027.; Програм рада Централне изборне комисије БиХ за 2025. годину; Програм обуке запосленика Секретаријата Централне изборне комисије Босне и Херцеговине у 2025. години.
Дана 28. 02. 2025. године на 11. сједници Централна изборна комисија БиХ је усвојила Завршни извјештај проведених пилот пројеката увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини и Студију изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине који су дана 03. 03. 2025. године, а у складу са Закључком Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ од 03. 12. 2024. године, достављени у Парламентарну скупштину БиХ.
64. Како би се анализирали сви аспекти изборног процеса 2024. године и дискутовало о тренутним изазовима и будућим корацима за унапрјеђење изборног процеса, Централна изборна комисија БиХ је, уз финансијску подршку Савјета Европе и Мисије ОЕБС-а у БиХ, у периоду 24 - 25. 04. 2025. године организовала постизборну конференцију тијела за провођење избора „*Локални избори 2024 - лекције за будућност*“ на којој су сви изборни учесници могли размијенити мишљења и искуства те формулисати конкретне приједлоге за унапрјеђење изборног процеса. Закључци конференције ће бити дио иницијативе за измјене и допуне Изборног закона БиХ које ће Централна изборна комисија БиХ упутити у Парламентарну скупштину БиХ.
65. Централна изборна комисија БиХ улаже континуиране напоре да унаприједи изборни процес, а кроз препоруке упућене Парламентарној скупштини БиХ указује на потребу рјешавања кључних проблема који се, прије свега, односе на правовремене измјене и допуне свих закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ.

О Централној изборној комисији Босне и Херцеговине

Визија

Наша визија је изборна администрација која организује слободне, демократске изборе који одражавају вољу бирача и која ужива повјерење бирача и јавности.

Мисија

Транспарентно, ефикасно и професионално организујемо демократске изборе, у којима грађани Босне и Херцеговине могу изразити слободну изборну вољу, те законито провођење свих надлежности прописаних Изборним законом БиХ и Законом о финансирању политичких странака БиХ.

Наше вриједности

Независност, непристрасност, професионализам, одговорност, инклузивност, континуирано унапрјеђење и дигиталне иновације, транспарентност, ефикасност.

Стратешки циљеви и правци

Задржати статус независне институције која доприноси демократизацији друштва у Босни и Херцеговини.

Општи стратешки циљ: Унапрјеђење процеса организације избора у Босни и Херцеговини и подизање повјерења јавности кроз повећање ефикасности, транспарентности и професионалности изборне администрације и изборног процеса.

Стратешки циљеви развоја ЦИК БиХ: 1) Институционално јачање изборне администрације, 2) Увођење нових информационих технологија у изборни процес, 3) Побољшање инфраструктуре и логистичких капацитета, 4) Подизање повјерења у изборни процес и изборну администрацију, 5) Унапрјеђење приступачности изборног процеса, 6) Повећање интегритета изборног процеса, 7) Унапрјеђење надзора и транспарентности финансирања политичких странака.

I ДИО - ПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРНОГ ЗАКОНА БИХ

---

1. Припрема и провођење избора

1.1. Изборне активности

1.1.1. Активности Централне изборне комисије БиХ у вези са примјеном Изборног закона БиХ

1.1.1.1. Измјене и допуне Изборног закона БиХ

66. Одлуком Високог представника донесен је и Закон о измјенама и допунама Изборног закона БиХ који је објављен у “Службеном гласнику БиХ” број 24/24, а ради се о техничким измјенама којима се унапрјеђује интегритет изборног процеса.

1.1.1.2. Активности у вези са избором члана Централне изборне комисије БиХ

67. Почев од 01. 01. 2024. године, предсједница Централне изборне комисије БиХ је др Ирена Хаџиабдић, чланица Централне изборне комисије БиХ из реда Осталих.

1.1.1.3. Расписивање Локалних избора 2024. године

68. Централна изборна комисија БиХ је на 21. сједници одржаној 08. 05. 2024. године донијела Одлуку о расписивању и одржавању Локалних избора 2024. године и Упутство о роковима и редослиједу изборних активности за Локалне изборе 2024. године, који ће се одржати у недјељу 06. октобра 2024. године.¹⁵

69. Избори су расписани за 58 општинских вијећа у Федерацији Босне и Херцеговине, 53 скупштине општина у Републици Српској, 111 начелника општина у Босни и Херцеговини, 21 градско вијеће у Федерацији Босне и Херцеговине, 10 скупштина градова у Републици Српској, 31 градоначелника у Босни и Херцеговини и Скупштину Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

---

¹⁵ „Службени гласник БиХ“, број 31/24

1.2. Нормативна дјелатност

70. Припрема и усвајање нормативних аката, као континуирани задатак Централне изборне комисије БиХ, огледа се у изради подзаконских аката донесених на основу закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ. Централна изборна комисија БиХ настојала је унаприједити подзаконске акте уважавајући препоруке посматрачких мисија ОЕБС-а/ОДИХР-а за унапријеђење изборног процеса.
71. У 2024. години донесено је укупно 108 аката како слиједи: 60 одлука, 27 упутстава, 17 правилника и 4 инструкције. Попис нормативних аката усвојених у 2024. години дат је у Прилогу 1 овога извјештаја.

1.3. Остали акти Централне изборне комисије БиХ

72. Централна изборна комисија БиХ је на 10. сједници одржаној 07. 03. 2024. године донијела Одлуку о усвајању и провођењу Плана интегритета Централне изборне комисије БиХ за период 2024 -2027. године.¹⁶ Предметном Одлуком је именована и особа задужена за надзор над провођењем Плана интегритета. Након усвајања, План интегритета је достављен у Агенцију за превенцију корупције и координацију борбе против корупције.¹⁷ Претходно је Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције дала позитивно мишљење на Приједлог Плана интегритета Централне изборне комисије БиХ за период 2024 - 2027. године.¹⁸ Документ је доступан на веб страници www.izbori.ba¹⁹.
73. Извјештај о спровођењу закона из надлежности Централне изборне комисије Босне и Херцеговине у 2023. години²⁰ усвојен је Закључком којим се утврђује текст извјештаја²¹ на 25. сједници Централне изборне комисије БиХ одржаној 23. 05. 2024. године. Извјештај је достављен у Парламентарну скупштину БиХ дана 30. 07. 2024. године.²² Предметни извјештај је разматран на 21. сједници Представничког дома ПС БиХ одржаној 28. 08. 2024. године и 22. сједници одржаној 22. 10. 2024. године, али није усвојен. Дом народа ПС БиХ је на 15. сједници одржаној 12. 11. 2024. разматрао извјештај и исти није усвојен²³.
74. По захтјеву Дирекције за европске интеграције (ДЕИ) припремљен је допринос Централне изборне комисије БиХ за израду Прилога институција у Босни и Херцеговини за период 15. 05. 2023 - 15. 03. 2024. године за потребе Пакета проширења за 2024. годину и исти је достављен у Дирекцију за европске

---

¹⁶ Акт број 04-2-50-4 -979- 10 /22

¹⁷ Акт број 04-2-50-4 -979- 12 /22

¹⁸ Акт АПИК-а број 05-07-4-21- 2/24 од 21.02.2024. године

¹⁹ https://www.izbori.ba/Documents/CIK/plan_integriteta/Plan_integriteta_CIKBIH_2024_2027.pdf

²⁰ Акт број 04-2-07-10-728-1/24

²¹ Акт број 04-2-07-10- 728-2/24

²² Акт број 04-2-07-10- 728-3/24

²³ Акт број 02-50-6-16-15/24 од 14.11.2024.

интеграције дана 15. 03. 2024. године.²⁴ Допуна прилога институција је достављена дана 30. 07. 2024 године.

75. Припремљен је *Први периодични извјештај о увођењу нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини*²⁵ који је посвећен дигитализацији изборног процеса са фокусом на реализацију активности четири пилот пројекта која ће бити проведена на дан Локалних избора 2024. године, 6. октобра 2024. године. Извјештај је достављен у Парламентарну скупштину БиХ дана 30. 07. 2024. године²⁶ у складу чланом 20.16е став (4) Изборног закона БиХ²⁷ којим је прописано да ће Централна изборна комисија БиХ Парламентарној скупштини БиХ редовно достављати свеобухватне извјештаје о својим активностима на увођењу нових технологија. Предметни извјештај је разматран и усвојен на 21. сједници Представничког дома ПС БиХ одржаној 28. 08. 2024. године²⁸ односно на 15. сједници Дома народа ПС БиХ одржаној 12. 11. 2024. године.²⁹
76. Припремљен је *Други периодични извјештај о увођењу нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини*³⁰ који је посвећен техничком и правном аспекту четири пилот пројекта проведена на дан Локалних избора 2024. године. Извјештај је достављен у Парламентарну скупштину БиХ дана 04. 10. 2024. године³¹. Предметни извјештај је разматран на 23. сједници Представничког дома ПС БиХ одржаној 03. 12. 2024. године. Представнички дом усвојио је Други периодични извјештај о увођењу нових технологија у изборни процес у Босни Херцеговини.³² Уз овај Извјештај, Дом је усвојио и следеће закључке:
1. Представнички дом ПСБиХ задужује Централну изборну комисију (ЦИК) БиХ да изради студију изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине у року од 90 дана од дана усвајања овог закључка, у складу са чланом 20.16е Изборног закона Босне и Херцеговине.
  2. Представнички дом ПСБиХ задужује Савјет министара БиХ да, у складу са захтјевом ЦИК-а БиХ, осигура финансијска средства у Буџету институција БиХ за 2025. годину за набавку потребне опреме за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине, у складу са чланом 20.16е Изборног закона Босне и Херцеговине.³³
77. Припремљен је *Завршни Извјештај проведених пилот пројеката увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини и Студија*

---

²⁴ Акт број 04-2-50-4-204-2/24

²⁵ Акт број 04-2-50-4-1192-53/20

²⁶ Акт број 04-2-50-4-1192-56/20

²⁷ "Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 52/22, 67/22 и 24/24

²⁸ Акт Представничког дома ПС БиХ број 01-50-1-15-21/24 од 28.08.2024.

²⁹ Акт број 02-50-6-16-15/24 од 14.11.2024.

³⁰ Акт број 04-2-50-4-1192-71/20

³¹ Акт број 04-2-50-4-1192-72/20

³² Акт Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ број 01-50-1-15-23/24 од 03.12.2024. године

³³ Закључак Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ број: 01-50-1-15-23/24 веза 01,02-50-18-1894/24 од 3.12.2024.

изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине.³⁴ Завршни извјештај се састоји од два дијела: I ДИО – Евалуација и анализа проведених пилот пројеката увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини и II ДИО – „Студија изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине“. Предметни Извјештај је усвојен Закључком о утврђивању текста Завршног Извјештаја проведених пилот пројеката увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини и Студије изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине³⁵ на 11. сједници ЦИК БиХ одржаној 28. 02. 2025. године. Извјештај је достављен Парламентарној скупштини БиХ³⁶ чиме је реализован Закључак Представничког дома ПСБиХ од 3. 12. 2024. године. На основу Извјештаја Парламентарна скупштина БиХ се може одредијелити у којем правцу ће ићи увођење изборних технологија у Босни и Херцеговини.

78. Програм рада Централне изборне комисије БиХ за 2025. годину³⁷ припремљен је на основу Средњорочног плана рада 2025 - 2027. година³⁸ Након што је Министарство финансија и трезора БиХ дало позитивно мишљење³⁹, Програм рада је усвојен на 63. сједници Централне изборне комисије БиХ одржаној 12. 09. 2024. године. Дана 12. 09. 2024. године усвојени документ је достављен Министарству финансија и трезора БиХ.⁴⁰
79. Припремљен је Правилник за израду Годишњег програма рада Централне изборне комисије Босне и Херцеговине и извјештавања, који је усвојен на 9. сједници Централне изборне комисије БиХ одржаној 28. 02. 2024. године.⁴¹
80. Припремљен је Програм обуке запосленика Секретаријата Центалне изборне комисије Босне и Херцеговине у 2025. години⁴² на који је Централна изборна комисија БиХ закључком број 04-2-50-4-3401-2/24 дала сагласност на 89. сједници ЦИК БиХ одржаној 22. 10. 2024. године и исти је достављен Агенцији за државну службу БиХ⁴³.
81. Припремљена је информација за Комисију за борбу против корупције Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ о антикорупцијским мјерама и активностима Централне комисије БиХ и иста је достављена Комисији за борбу против корупције Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ дана 11. 03. 2024. године.⁴⁴
82. Дана 14. 05. 2024. године по захтјеву Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције (АПИК БиХ) попуњен је онлајн

---

³⁴ Акт ЦИК БиХ број 04-2-50-4-1192-89/20

³⁵ Акт ЦИК БиХ број 04-2-50-4-1192-90/20

³⁶ Акт ЦИК БиХ број 04-2-50-4-1192-91/20

³⁷ Акт број 04-2-07-10- 1647- 3/24

³⁸ Акт број: 07-1-02-2-1921-1/24

³⁹ Акт МФТ БиХ број: 05-02-2-5401-2/24 од 23.08.2024.

⁴⁰ Акт број: 04-2-07-10-1647- 4/24.

⁴¹ Акт број: 05-1-02-2-199-1/24

⁴² Акт број: 04-2-50-4-3401-1/24

⁴³ Акт број: 04-2-50-4-3401-3/24

⁴⁴ Акт број 04-50-4-1186-2/23

Упитник на тему “Провођење Планава интегритета за 2023. годину” и исти је у Гоогле Формс прослијеђен у АПИК БиХ.

83. По захтјеву Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције свим запосленим у Централној изборној комисији БиХ прослијеђене су информације о начину пријављивања корупције и иновираним обрасцу за пријаву корупције како би се олакшало пријављивање корупције.⁴⁵
84. По захтјеву Канцеларије за ревизију Институција БиХ попуњен је Упитник за институције БиХ за потребе провођења ревизије учинка на тему етички кодекс у институцијама Босне и Херцеговине и исти је са прилозима достављен Канцеларији за ревизију Институција БиХ дана 26. 11. 2024. године.⁴⁶

1.4. Вођење Централног бирачког списка

1.4.1. Активности уписа бирача у Централни бирачки списак за Локалне изборе 2024. године

85. Поступак вођења Централног бирачког списка и уписа бирача прописан је поглављем 3. Изборног закона БиХ – Бирачки списак, Правилником о употреби и изради извода из Централног бирачког списка и Упутством о поступку слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских пријава и докумената држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ електронским путем.
86. Централни бирачки списак је евиденција о држављанима БиХ који имају бирачко право у складу с Изборним законом БиХ и формира се, води и користи за потребе организације и провођења избора у складу са законом, за провођење референдума, за провођење опозива изабраног функционера и изборе органа локалне самоуправе у складу са законом.
87. У складу с чланом 3.6 став (7) тачка а) Изборног закона БиХ и члана 3. става (1) Правилника о употреби и изради Централног бирачког списка, за потребе провођења Локалних избора 2024. године Централна изборна комисија БиХ је донијела:
  - Одлуку број: 06-1-07-2-620-1/24 од 08. 05. 2024. године о закључивању Централног бирачког списка са стањем на дан 07. 05. 2024. године у 24.00 сата⁴⁷, односно на дан прије расписивања Локалних избора 2024. године, којом је утврђено да је укупан број бирача у Босни и Херцеговини уписаних у Централни бирачки списак 3.406.088, и то по основним изборним јединицама.

---

⁴⁵ УСАИД Пројекат правосуђе против корупције је у сарадњи са АПИК-ом израдио едукативни видео који је доступан на линку:
<https://photos.onedrive.com/share/5EA47BC9B6FC115F!63011?cid=5EA47BC9B6FC115F&resId=5EA47BC9B6FC115F!63011&authkey=!APPJCOI-5oJ22hY&ithint=video&e=nBdr7b>

⁴⁶ Акт ЦИК БиХ број 04-50-4-3556-2/24

⁴⁷ „Службени гласник БиХ“, број 31/24

- Одлуку број: 06-1-07-2-620-3/24 од 26. 08. 2024. године о закључивању Централног бирачког списка са стањем на дан 22. 08. 2024. године у 24.00 сата⁴⁸, којом је утврђено да је укупан број бирача у Босни и Херцеговини уписаних у Централни бирачки списак 3.400.204, и то по основним изборним јединицама.
- Одлуку број: 06-1-07-2-620-6/24 од 10. 10. 2024. године о закључивању Централног бирачког списка са стањем на дан 06. 10. 2024. године у 24.00 сата⁴⁹, којом је утврђено да је укупан број бирача у Босни и Херцеговини уписаних у Централни бирачки списак 3.402.246, и то по основним изборним јединицама.

88. Преглед броја бирача уписаних у Централни бирачки списак по категоријама на дан 22. 08. 2024. године у 24.00 сата, а који су се користили на дан одржавања Локалних избора 06. 10. 2024. године, је дат у наредној табели.

Табела 1. Преглед броја бирача уписаних у Централни бирачки списак на дан 22. 08. 2024. године у 24:00 сати

Р/Б	Категорија	Број бирача
1.	Бирачи који своје право остварују на редовним бирачким мјестима (редовни бирачи)	3.334.280
2.	Бирачи који гласају лично у општини пребивалишта из 1991. године	15.216
3.	Бирачи који гласају у одсуству из општине у којој имају пребивалиште за општину из 1991. године	5.911
4.	Бирачи регистровани за гласање путем поште	43.535
5.	Бирачи који гласају у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ у иностранству (ДКП БиХ)	1.254
	УКУПНО	3.400.204

89. Наведени подаци су кориштени за израду извода из Централног бирачког списка по бирачким мјестима.

1.4.2. Упис у Централни бирачки Списак бирача који своје бирачко право остварују на редовним бирачки мјестима (редовни бирачи)

90. Упис бирача који гласају на редовном бирачком мјесту врши се системом “пасивне регистрације“, односно све особе којима се изда важећа лична карта државе Босне и Херцеговине аутоматски су уписане у Централни бирачки списак. На основу одредби члана 3.5 Изборног закона БиХ надлежни орган који води регистар грађана доставља податаке за ажурирање Централног бирачког списка у складу са Законом о централној евиденцији и размјени података.

⁴⁸ „Службени гласник БиХ“, број 59/24

⁴⁹ „Службени гласник БиХ“, број 70/24

91. За потребе провођења Локалних избора 2024. године извршено је ажурирање података у четири (4) наврата, према утврђеној методологији, како слиједи:

Први пресјек направљен је на дан расписивања избора 07. 05. 2024. године и кориштен је за израду Привремених извода из ЦБС;

Други пресјек направљен је на дан 23. 07. 2024. године и кориштен је у сврху одређивања бирачких мјеста и прављења спецификација за штампање гласачких листића;

Трећи пресјек направљен је на дан 22. 08. 2024. године и кориштен је за израду Извода из коначног бирачког списка који је дистрибуисан на бирачка мјеста;

Четврти пресјек направљен је на дан 06. 10. 2024. године, односно на дан избора, с циљем утврђивања бирачког права гласача који су гласали непотврђеним листићима.

1.4.3. Упис избјеглих особа и особа које привремено бораве у иностранству у Централни бирачки списак

92. Упис избјеглих особа и особа које привремено бораве у иностранству у Централни бирачки списак, односно у извод из Централног бирачког списка за гласање изван БиХ, врши се системом активне регистрације и за Локалне изборе 2024. године. Почео је даном расписивања избора и трајао је до 23. 07. 2024. године у 24.00 сата у складу са Упутством о роковима и редослиједу изборних активности за Локалне изборе у Босни и Херцеговини који ће се одржати 06. октобра 2024. године⁵⁰.
93. У складу са одредбама Упутства о поступку слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских пријава и докумената држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ електронским путем, подношење захтјева за упис избјеглих особа и особа које бораве изван БиХ у Централни бирачки списак вршио се путем апликативног система **е-Избори** и био је доступан на званичној интернет страници Централне изборне комисије БиХ од дана расписивања избора до истека крајњег рока за подношење пријава. Портал, односно апликативни систем за подношење пријава бирача изван БиХ садржавао је информативни садржај за бираче. Поред детаљног техничког упутства и редослиједа корака за лакшу пријаву бирача који своје бирачко право желе остварити гласањем путем поште или гласањем у дипломатско–конзуларним представништвима Босне и Херцеговине.
94. Бирачима који су се на претходним изборима налазили на изводу из Централног бирачког списка за гласање изван БиХ Централна изборна комисија БиХ је упутила имејл са обавјештењем да је расписала Локалне изборе који ће се одржати 06. октобра 2024. године, те да је потребно да до крајњег рока за подношења пријава за гласање изван Босне и Херцеговине, односно до 23. 07. 2024. године до 24.00 сати, путем портала е-Избори поднесу

---

⁵⁰ „Службени гласник БиХ“, број 31/24

пријаву и приложе документацију. Наведено Обавјештење је прослијеђено на 67.000 имејл адреса држављанима који су се пријавили на претходним изборима.

95. Даље, обавјештење је прослијеђено Министарству иностраних послова БиХ уз напомену да исто буде упућено према амбасадама и конзулатима БиХ у иностранству, у којима се планира организовање гласања за Локалне изборе 2024. године. Такође, наведено обавјештење прослијеђено је Министарству за људска права и избјеглице БиХ.
96. Након истека рока за пријаву бирача изван БиХ, 23. 07. 2024. године у 24.00 сата, Централна изборна комисија БиХ је упутила обавјештење за 2.000 држављана БиХ, за које се утврдило да имају недостатке, те да исте могу допунити у року од два дана од дана обраде њихове пријаве.
97. Даље, након 23. 07. 2024. године, обрађено је цца 19.000 пријава, закључно са 29. 07. 2024. године завршена је обрада свих достављених пријава путем портала е-Избори, сви подносиоци пријава који нису испуњавали услове за упис у Централни бирачки списак добили су генерисану поруку да у року од два дана отклоне недостатке у пријави. Рок за допуне је истекао 31. 07. 2024. године.
98. Након завршене обраде приступило се провјери/поновној обради око 5.880 одбијених пријава за упис у Централни бирачки списак, те за пријаве за које је утврђено да нису исправно обрађене, извршена је исправка. Додатним контролама већ обрађених пријава уочено је око 350 пријава, које су одбијене и означене као злоупотреба кроз апликацију, јер докази о тачној адреси нису били исправни.

1.4.4. Пријава за гласање изван БиХ

а) Пријаве које испуњавају услове

99. У периоду од дана расписивања избора, односно од 08. 05. 2024. године до 23. 07. 2024. године порталу е-Избори приступило је и отворило кориснички налог **53.977** корисника. Међутим, сваки од поднесака није био пријава за гласање изван БиХ него и допуне пријава у којима су утврђени недостаци, а поједини подносиоци су слали два или више истих поднесака (дупле пријаве). На поштански претинац је пристигло 40 пријава.

Табела 2. Укупно примљени захтјеви за гласање изван БиХ

Укупно примљених захтјева		
Р/Б	Статус пријаве	Број
1.	Унос није комплетан/Унос у току	3.906
2.	Обрађено	50.071
	Укупно	53.977

100. Од укупног броја обрађених **пријава 50.071 бирача**, услове за упис у ЦБС за гласање изван БиХ испунило је **44.788 бирача**, док је **5.283 бирача** имало

недостатак у пријави те су аутоматски путем портала е-Избори обавијештени о недостатку.

101. Достављено је **40 пријава**, које су пристигле на поштански претинац 451, од чега двије (2) пријаве су већ обрађене електронским путем и исте испуњавају услове за упис у ЦБС, док 38 пријава није достављено у складу са чланом 3.15 став (1) Изборног закона БиХ.
102. У вези са напријед наведеним, Централна изборна комисија БиХ је донијела: Одлуку о утврђивању и објави броја бирача уписаних у извод из Централног бирачког списка за гласање изван Босне и Херцеговине⁵¹ и Одлуку, којом се одбија упис 38 бирача у извод из Централног бирачког списка за гласање изван Босне и Херцеговине⁵², чије пријаве нису достављене у складу са чланом 3.15 став (1) Изборног закона БиХ.

в) Пријаве које не испуњавају услове

103. У складу са чланом 24. став (3) Правилника о вођењу и употреби Централног бирачког списка, у случају да пријава не садржи све доказе утврђене чланом 3.15 став (1) и (2) Изборног закона БиХ или образац није исправно попуњен, Централна изборна комисија БиХ је путем портала е-Избори обавијестила држављане БиХ који су поднијели пријаву за гласање да у року од два (2) дана од дана обавјештења могу отклонити недостатке у пријави. Након истека рока за допуну **5.283 подносиоца захтјева** није испунило услове за упис у извод из Централног бирачког списка за гласање изван БиХ.

Табела 3. Пријаве код којих је утврђен недостатак/разлог одбијања

Р/Б	Статус пријаве	Број
1.	Није достављен доказ о идентитету	819
2.	Није достављен доказ о тачној адреси боравка у иностранству, невалидан документ итд.	2.378
3.	Није попуњен или није потписан образац	863
4.	Више недостатака	1.223
	Укупно	5.283

Захтјеви за упис у Централни бирачки списак (ЗУЦБС особе које се први пут пријављују)

104. У извјештајном периоду поднесено је 2.003 пријаве бирача који се први пут пријављују за упис у Централни бирачки списак. Током обраде пријава вршене су сљедеће провјере: да ли је достављен важећи и комплетан доказ о идентитету, да ли је достављен доказ о држављанству БиХ, да ли је достављен доказ о пребивалишту БиХ односно, на основу достављених података вршена је провјера Пописа становништва 1991. године и да ли је достављен и потписан

⁵¹ Одлука број 06-1-07-2-620-2/24 од 05.08.2024. године

⁵² *Ibid.*

образац захтјева пријаве за упис избјеглог лица у Централни бирачки списак (ЗУЦБС).

Табела 4. Захтјеви за упис у Централни бирачки списак особа које се први пут пријављују

Р/Б	Статус пријаве	Број
1.	Није завршен унос	1.083
2.	Обрађено	920
	Укупно	2.003

105. На основу наведеног, Централна изборна комисија БиХ је дана 04. 08. 2024. године донијела Одлуку о упису у Централни бирачки списак и извод из Централног бирачког списка за гласање изван БиХ за Локалне изборе 2024. године којом је уписано укупно 127 избјеглих особа.

Табела 5. Преглед обрађених пријава за упис у ЦБС за гласање изван БиХ

Р/Б	Статус пријаве – Обрађени	Број
1.	Испуњава услове	127
2.	Не испуњава услове	165
3.	Дупли уноси	248
4.	Особе уписане у ЦБС на претходним изборима	379
	Укупно	920

106. Даље, Централна изборна комисија БиХ је дана 04. 08. 2024. године донијела и Одлуку којом је одбијено укупно 165 подносилаца пријава, јер нису испуњени услови прописани чланом 3.15 став (1), (2) и (3) Изборног закона БиХ. Саставни дио напријед наведене одлуке је списак одбијених подносилаца пријава. Петнаест (15) пријава је одбијено због недостатка валидног доказа о идентитету, 22 због недостатка доказа о држављанству, 45 пријава је имало више недостатака, а 83 пријаве нису имале доказ о пребивалишту у БиХ.

Табела 6. Преглед одбијених пријава за упис у Централни бирачки списак за гласање изван БиХ

Разлози одбијања – Не испуњава услове	Број одбијених захтјева
Недостаје валидан доказ о идентитету	15
Недостаје доказ о држављанству	22
Више недостатака	45
Недостаје доказ о пребивалишту у БиХ	83
УКУПНО	165

1.4.5. Упис бирача у извод из Централног бирачког списка за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ у иностранству

107. На основу члана 1.5 Изборног закона БиХ којим је прописано да држављани БиХ који привремено живе у иностранству имају право гласати лично доласком на одговарајуће бирачко мјесто у БиХ или у дипломатско-конзуларном представништву БиХ у иностранству или поштом. Централна изборна комисија БиХ је на приједлог Министарства иностраних послова БиХ донијела Одлуку о дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине у којима се планира организовање гласања за Локалне изборе 2024. године. Бирачи у предвиђеним државама су се приликом пријаве за гласање изван БиХ могли изјаснити о начину гласања, лично на бирачком мјесту за гласање у ДКП БиХ или поштом.
108. Подзаконским актима Централне изборне комисије БиХ је предвиђено одређивање бирачког мјеста за лично гласање у ДКП-у БиХ ако је за гласање пријављено најмање 50 бирача, односно, уколико за то постоје оправдани разлози. Централна изборна комисија БиХ може донијети одлуку о гласању у ДКП-у БиХ и са мањим бројем пријављених бирача, при чему ће се цијенити финансијски аспект и техничке могућности неопходне за одређивање бирачког мјеста у сваком ДКП-у БиХ.
109. По окончању процеса пријаве бирача за гласање изван БиХ, као и након завршене процедуре провјере испуњавања организационо-техничких услова за организовање гласања на бирачком мјесту у ДКП БиХ, Централна изборна комисија БиХ је донијела Одлуку о одређивању бирачких мјеста за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине, број: 05-1-02-2-1475-1/24 од 12. 08. 2024. године.⁵³
110. У складу с наведеним, на Локалним изборима 2024. године, за држављане Босне и Херцеговине који привремено живе у иностранству и имају бирачко право, организовано је гласање у сљедећим дипломатско-конзуларним представништвима, како слиједи:

Табела 7. Преглед дипломатско-конзуларних представништава БиХ у којима је организовано гласање на Локалним изборима 2024. године

Р/б	Назив земље	Назив ДКП БиХ
1.	Република Аустрија	Амбасада БиХ у Бечу
2.		Почасни конзулат БиХ у Грацу
3.		Почасни конзулат БиХ у Салзбургу
4.		Почасни конзулат БиХ За Горњу Аустрију
5.	Краљевина Белгија	Амбасада БиХ у Бриселу за Белгију и Луксембург
6.	Краљевство Данска	Амбасада БиХ у Копенхагену
7.	Краљевина Нидерландска	Амбасада БиХ у Хагу

⁵³ „Службени гласник БиХ“, број 55/24

Р/б	Назив земље	Назив ДКП БиХ
8.	Република	Амбасада БиХ у Берлину
9.	Њемачка	Генерални конзулат БиХ у Минхену
10.		Генерални конзулат БиХ у Штутгарту
11.		Генерални конзулат БиХ у Франкфурту
12.	Република Словенија	Амбасада БиХ у Љубљани
13.	Република Србија	Амбасада БиХ у Београду
14.	Краљевина Шведска	Амбасада БиХ у Штокхолму

111. По истеку рока за жалбе на напријед наведене одлуке, поступањем по запримљеним жалбама, те накнадном провјером и ажурирањем података са базом података Централног бирачког списка достављеној из ИДДЕЕА-е, Одлуком о закључивању и потврђивању извода из Централног бирачког списка за Локалне изборе 2024. године и објављивању броја бирача за сваку изборну јединицу од 05. 08. 2024. године, закључен је Централни бирачки списак који ће се користити за Локалне изборе 2024. године са стањем на дан 06. 10. 2024. године у 24.00 сата. Коначан број бирача који су уписани за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ је био **1.481** а **43.307 бирача** је уписано за гласање путем поште.

Табела 8. Бирачи регистровани за гласање изван БиХ –
Локални избори 2024. године

Категорија бирача	Број
Бирачи регистровани за гласање путем поште	43.307
Бирачи регистровани за гласање у ДКП-у БиХ	1.481
УКУПНО	44.788

112. Свим бирачима који су се изјаснили за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ, а оно није проведено, према одредбама Изборног закона БиХ гласачки материјал је благовремено достављен на адресе које су грађани навели у својим пријавама, како би им било омогућено гласање путем поште и тиме остваривање њиховог бирачког права.

1.4.6. Инфо линија

113. Од 09. 05. 2024. до 31. 07. 2024. године, на Инфо линијама евидентирно је укупно 2.349 позива путем телефона, а са имејл адресе info@izbori.ba упућено је 4.911 имејл порука/одговора на упите везано за пријаву бирача, те обавјештења о уоченим недостацима у пријавама. Техничка подршка је пружена у 1.426 случајева.

1.4.7. Злоупотреба бирачког права

114. У периоду обраде пристиглих пријава путем апликације е-Избори за Локалне изборе 2024. године, уочено је да су у неким случајевима као доказ о тачној адреси изван БиХ достављена увјерења која би својим садржајем и појединим

елементима на исправи могла упућивати на евентуалну злоупотребу (потпис службеног лица, текст, отисак печата и сл.). Највећи број наведених увјерења се односи на пријаве за гласање изван БиХ за гласање у Републици Србији. Подносиоци наведених пријава су обавијештени путем имејла да њихова пријава не испуњава услове, односно да њихов доказ о боравишту у иностранству није исправан, те им је остављен рок да исправе недостатке у пријави. Пријава о наведеном и документација је достављена надлежном тужилаштву

1.4.8. Централни бирачки списак на дан одржавања Локалних избора 2024. године (06. 10. 2024.)

115. На дан 06. 10. 2024. године у 24.00 сата у Централни бирачки списак за Локалне изборе 2024. године уписано је укупно 3.402.246 бирача.

Табела 9. Преглед броја уписаних бирача у ЦБС на дан избора 06. 10. 2024. године

	Број бирача	Процент	<30	>=30	М	Ф	М<30	М>=30	Ф<30	Ф>=30
ФБиХ	2.080.622	61,15%	351.393	1.729.229	1.029.876	1.050.746	180.304	849.572	171.089	879.657
РС	1.234.502	36,28%	173.594	1.060.908	621.550	612.952	89.625	531.925	83.969	528.983
БД БиХ	87.122	2,56%	13.823	73.299	43.951	43.171	7.134	36.817	6.689	36.482
УКУПНО у БиХ	3.402.246	100,00%	538.810	2.863.436	1.695.377	1.706.869	277.063	1.418.314	261.747	1.445.122

Извор: Изборни показатељи 2024. године, ЦИК БиХ, Сарајево 2024. године
[zbirna_statistika_2024.pdf](#)

1.4.9. Активности на организовању и провођењу пријевремених избора за органе локалне самоуправе савјета мјесних заједница

116. За потребе провођење избора за Савјет мјесних заједница, а на захтјев локалне самоуправе, сачињени су и достављени на даље поступање изводи из Централног бирачког списка у двије основне изборне јединице (Нови Град Сарајево и Завидовићи).

1.4.10. Редовне активности на вођењу Централног бирачког списка

117. У складу с надлежношћу о вођењу Централног бирачког списка, а у вези са одредбом члана 1.7 Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ је на основу података достављених од надлежних органа о особама које се налазе на издржавању казне затвора или су издржале казну затвора због озбиљних повреда хуманитарног права коју је изрекао Суд Босне и Херцеговине, суд Републике Српске или суд Федерације Босне и Херцеговине и суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине или које се нису повиновале наредби да се појаве пред Судом Босне и Херцеговине, судом Републике Српске или судом Федерације Босне и Херцеговине и судом Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у извјештајном периоду, донијела 54 одлуке, којима је за 23 особе утврђено да неће бити уписане у Централни бирачки списак, а за 31

особу да стиче право уписа у Централни бирачки списак након издржане казне затвора.

118. **Испис из држављанства БиХ** – Редовне активности на ажурирању Централног бирачког списка обухватиле су, такође, и провјеру података о испису из држављанства БиХ, а на основу рјешења о испису из држављанства Босне и Херцеговине, која редовно доставља Министарство цивилних послова БиХ/Сектор за држављанства. У 2024. години достављено је укупно 1.578 рјешења о испису и промјенама у рјешењима о држављанству БиХ, те су вршене провјере података о њима у Централном бирачком списку.
119. **Одузимање/враћање пословне способности** - По основу правоснажних судских рјешења о одузимању, односно враћању пословне способности, вршено је редовно ажурирање предметних података у релевантној бази података. У претходним годинама, а по захтјеву Централне изборне комисије БиХ, успостављена је пракса континуираног достављања рјешења о одузимању/враћању пословне способности од надлежних судова у Федерацији БиХ и Републици Српској према Централној изборној комисији БиХ, у сврху благовременог ажурирања Централног бирачког списка. У 2024. години Централној изборној комисији БиХ је достављено укупно **145** рјешења о одузимању/враћању пословне способности, те су ти подаци обрађени.
120. Издата су укупно три (3) увјерења, по личном захтјеву, о стању уписа у Централни бирачки списак у сврху регулисања социјално-статусних питања.

1.5. Координација рада Општинских/градских изборних комисија и Центара за бирачки списак

121. Послови координације рада са изборним комисијама односе се на вођење евиденције чланова изборних комисија; учествовање у програмима едукације и обуке чланова изборних комисија; информисање чланова изборних комисија о свим релевантним информацијама и одлукама Централне изборне комисије БиХ; одржавање сталне комуникације са изборним комисијама у својој зони одговорности; учествовање у контроли поступка именовања чланова бирачких одбора и мобилних тимова; давање техничких упутстава особљу које ради у центрима за бирачки списак; послови контроле достављених изборних резултата у Главном центру за бројање; учествовање у контроли израде и дистрибуције извода из Централног бирачког списка као и послови праћења примљеног изборног материјала.
122. Редовна активност по питању координације рада изборних комисија представља и вођење евиденције чланова општинских/градских изборних комисија које, у складу са одредбама Поглавља 2 Изборног закона БиХ и Упутством о утврђивању квалификација, броја и именовању чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини, именују скупштине општина/општинска вијећа. Наведена активност укључује праћење рокова трајања мандата чланова општинских/градских изборних комисија, прикупљање документације и припрему материјала за давање сагласности на

именовање и разрјешење чланова општинских/градских изборних комисија коју, у складу са чланом 2.12 Изборног закона БиХ, даје Централна изборна комисија БиХ.

1.5.1. Попуњеност изборних комисија

123. У складу са Одлуком о броју чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини ⁵⁴ број чланова у **143** изборне комисије основне изборне јединице износи укупно **583** члана. Стање попуњености изборних комисија на дан 08. 01. 2025. године је сљедеће:

Табела 10. Стање попуњености изборних комисија на дан 08. 01. 2025. године

Национална структура именованих чланова Општинских/градских изборних комисија

УКУПНО	ХРВАТИ		БОШЊАЦИ		СРБИ		ОСТАЛИ	
580	112	19,31%	226	38,97%	215	37,07%	27	4,66%

Полна структура именованих чланова општинских/градских изборних комисија

УКУПНО	МУШКАРЦИ		ЖЕНЕ	
580	314	54,14%	266	45,86%

Квалификацијска структура именованих чланова општинских/градских изборних комисија

УКУПНО	ВСС		ВШС		ССС		МР	
580	555	95,69%	15	2,59%	10	1,72%	0	0,00%

Старосна структура именованих чланова општинских/градских изборних комисија

УКУПНО	Млађи од 30 година		Од 30 до 40 година		Од 40 до 50 година		Старији од 50 година	
580	316	54,48%	127	21,90%	94	16,21%	43	7,41%

⁵⁴ „Службени гласник БиХ“ бр. 31/24 і 59/24

1.5.1.1. Разрјешења и именовања чланова изборних комисија

124. Поступак разрјешења и именовања чланова изборних комисија прописан је одредбом члана 2.12 став (5) и (6) и чланом 2.15 став (2) Изборног закона БиХ, те одредбама Упутства о утврђивању квалификација, броју, именовању, обуци и разрјешењу чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини ⁵⁵ (у даљем тексту: Упутство).
125. У 2024. години, у предметима разрјешења и именовања чланова, замјенских чланова и предсједника/замјенских предсједника изборних комисија основних изборних јединица Централна изборна комисија БиХ је донијела укупно **168** рјешења. Од наведеног, у **116** предмета је уважен захтјев односно дата је сагласност на разрјешење/именовање, док у **21** случају није дата сагласност на разрјешење односно именоване на дужност у чланству изборне комисије, из сљедећих разлога: састав изборне комисије није у складу с одредбом члана 2.14 став (1) Изборног закона БиХ; доказ именованог члана о изборном искуству није у складу са Упутством; непоступање по рјешењу Централне изборне комисије БиХ у претходном поступку; именовани члан не задовољава услов из члана 2.3 став (1) тачка 4. Изборног закона БиХ - кандидатура на изборима; именоване замјенског члана изборне комисије изван изборног периода; именовани члан не испуњава услове прописане одредбом члана 2.2 став (2) и (3) Изборног закона БиХ; истек мандата и именоване члана изборне комисије у изборном периоду, противно члану 2.15 став (4) Изборног закона БиХ; одступање од ранг-листе приликом именовања, без адекватног образложења; разрјешење замјенских чланова при чему није извршено именоване нових чланова изборне комисије.
126. Поред наведеног, у **31** предмету Централна изборна комисија БиХ је, поступајући по службеној дужности у складу с чланом 2.15 став (2) Изборног закона БиХ, с обзиром на то да надлежни орган није донио рјешење у законском року, донијела рјешење о разрјешењу/именовању на дужност у чланству изборне комисије једног или више чланова изборне комисије (Сребреник, Пелагићево, Крупа на Уни, Бугојно, Маглај, Велика Кладуша, Доњи Жабар, Босанско Грахово, Равно, Кључ, Прњавор, Котор Варош, Источни Мостар, Оцак, Берковићи, Купрес, Нови Град, Сребреница, Источна Илица, Бужим, Тешањ).
127. Даље, у извјештајном периоду укупно **22** члана или предсједника су поднијели оставку на дужност у чланству изборне комисије основне изборне јединице, из разлога промјене пребивалишта, одласка у иностранство, одласка у пензију, здравствених разлога, личних разлога, пословних разлога или разлога стручног усавршавања (Милићи, Пелагићево, Равно, Источни Мостар, Босански Петровац, Шековићи, Кључ, Нови Травник, Дрвар, Петрово, Домањевац-Шамац, Билећа, Трново, Крупа на Уни, Сребреник, Дервента, Широки Бријег), те је извршено именоване редовног или замјенског члана или предсједника изборне комисије у складу са Изборним законом БиХ.

---

⁵⁵ „Службени гласник БиХ“ број: 31/24 и 85/24

1.5.1.2. Жалбе на разрјешење и именовање чланова изборних комисија

128. На поступак разрјешења и именовања чланова изборних комисија у 2024. години Апелационом одјелу Суда БиХ изјављено је **20** жалби (Маглај-2; Витез-1; Власеница-2; Прњавор-4; Сребреник-2; Живинице-3; Брчко-3; Бугојно-2; Трново-1). Од наведеног, Суд БиХ је одбио **14** жалби (неосноване), а **6** жалби је одбачено.

1.5.1.3. Израда информација о примјени члана 2.14 став (1) Изборног закона БиХ и преглед судске праксе

129. У претходном извјештајном периоду ажурирана је информација о поступању у складу са чланом 2.14 став (1) Изборног закона БиХ, односно о судској пракси Апелационог одјела Суда БиХ приликом разматрања жалби на рјешења Централне изборне комисије БиХ у вези са примјеном члана 2.14 став (1) Изборног закона БиХ у периоду 01. 04. 2015. године до 13. 06. 2023. године, са конкретним закључцима Суда БиХ и упутствима за поступање.

130. По питању судске праксе у предметима по изјављеним жалбама Суду БиХ на рјешења Централне изборне комисије БиХ у 2024. години, припремљена је информација о поступању у предметима именовања чланова изборних комисија након рјешења Суда БиХ у предмету ГИК Цазин број: 06-1-07-1-4693/22 од 15. 02. 2023. године. Наиме, Рјешењима Суда БиХ у предмету Градске изборне комисије Цазин број: С13 Иж 044954 23 Иж од 06. 02. 2023, С1 3 Иж 044957 23 Иж од 06. 02. 2023. године и С1 3 Иж 044953 23 Иж од 06. 02. 2023. године између осталог наведено је да је Централна изборна комисија БиХ у предметном рјешењу погрешно примијенила одредбу члана 2.14 Изборног закона БиХ када је сматрала да правилна примјена исте подразумијева да састав Градске изборне комисије треба да буде такав да у истом буду заступљени представници свих конститутивних народа. Одлучна чињеница за правилну примјену наведене одредбе је та да у конкретном случају међу пријављеним кандидатима није било пријављених других кандидата, тј. кандидата друге националности. Дакле, тек у случају да је било пријављених кандидата друге националности, а да нико од њих није био именован, а уз то је испуњавао потребне услове, били би испуњени услови за доношење овакве одлуке. Осим тога, ЦИК БиХ није цијенио неспорну чињеницу да је укупан број чланова Градске изборне комисије 7 (седам), а да је постојећи члан именован из реда Осталих, те да је самим тим, имајући у виду резултате посљедњег пописа становништаведеног на државном нивоу испоштована одредба члана 2.14 Изборног закона БиХ, која предвиђа мултиетничан састав изборне комисије, на начин да се води рачуна о посљедњем попису становништаведеном на државном нивоу.

131. Предметно рјешење Апелационог одјела Суда БиХ и упутства за поступање дата у конкретном рјешењу су представљала значајну смјерницу за поступање у сличним случајевима, те је припремљена анализа специфичних и конкретних околности и поступања у укупно 22 предмета разрјешења и именовања

чланова изборних комисија након доношења предметног рјешења Апелационог одјела Суда БиХ.

1.5.1.4. Поступци по пријавама против чланова изборних комисија основних изборних јединица

132. Централна изборна комисија БиХ је у изборном периоду за Локалне изборе 2024. године запримила **13** пријава против чланова изборних комисија због кршења одредаба члана 2.1 став (2) и 2.3 став (1) тачка 2. Изборног закона БиХ, који се односе на независност и непристрасност чланова изборних комисија, односно чланство у органима политичких странака.
133. Поступајући по наведеним пријавама на основу одредбе члана 2.16 став (1) Изборног закона БиХ, на основу достављених изјава, потврда из службене евиденције и остале документације, Централна изборна комисија БиХ у проведеним поступцима није утврдила кршење одредбе члана 2.1 став (2) и члана 2.3 став (1) тачка 2. Изборног закона БиХ.
134. Члановима изборних комисија је упућено подсјећање на обавезу придржавања одредаба Етичког кодекса органа за провођење избора у Босни и Херцеговини⁵⁶ у њиховом раду.

1.5.1.5. Координација рада и кореспонденција са изборним комисијама

135. Послови координације рада са изборним комисијама подразумијевају сталну комуникацију путем телефона и путем имејла са изборним комисијама у циљу давања појашњења о примјени подзаконских аката, као и доставе података и информација о свим техничким питањима у току изборног процеса (наредбе Централне изборне комисије БиХ, проведбени акти, оперативни документи као што су Планови за доставу и поврат изборног материјала); запримање извјештаја о раду изборних комисија и других релевантних података важних за текуће активности. Такође, обављала се усмена и писана кореспонденција с представницима политичких субјеката о примјени подзаконских аката којим се регулише технички дио изборног процеса.

1.5.1.6. Инструктори за обуку кандидата за предсједника/замјеника предсједника бирачког одбора

136. На основу члана 2.9 став (1) тачка 19. Изборног закона, а у складу са чланом 14. Правилника о поступку именовања и разрјешења бирачких одбора за Локалне изборе у Босни и Херцеговини 2024. године⁵⁷, Централна изборна комисија БиХ је 22. 05. 2025. године расписала Јавни оглас за избор

---

⁵⁶ „Службени гласник БиХ“ број: 67/21

⁵⁷ „Службени гласник БиХ“ број: 31/24

инструктора у Тим инструктора задужених за обуку кандидата за предсједника/замјеника предсједника бирачког одбора⁵⁸.

137. Након истека рока Јавног огласа, пријаву су доставила 433 кандидата, а услове је испунило 349 кандидата.
138. На обуку је позвано 349 кандидата, 24 кандидата се нису одазвала, а обуку је прошло 325 кандидата. Након завршене обуке, од 325 кандидата њих 318 је успјешно положило тест знања, док 7 кандидата није положило тест знања.
139. На основу члана 2.9 став (1) Изборног закона БиХ, а у вези са резултатима тестова, изборног искуства, испуњености општих и посебних услова тражених Јавним огласом Централна изборна комисија БиХ је на 48. сједници одржаној 01. 08. 2024. године, донијела Одлуку о именовању инструктора за обуку предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора за Локалне изборе 2024. године којом је именовано 294 инструктора⁵⁹, а на 52. сједници одржаној 14. 08. 2024. године донесена је Одлука којом се уважавају приговори 7 кандидата за инструктора задужених за обуку предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора⁶⁰. Укупан број именованих инструктора је **301**.
140. Извршена је припрема и достава документације изборним комисијама која је неопходна за поступак додјеле позиција политичких субјеката у бирачким одборима (листа политичких субјеката који имају право учешћа у додјели позиција за све потребне комбинације за додјелу).

1.5.1.7. Предсједници и замјеници предсједника бирачких одбора

141. На основу члана 2.9 став (1) тачка 9. и члана 2.19 став (3) Изборног закона БиХ, а у складу са чланом 8. став (1) и чланом 10. Правилника о поступку и именовања и разрјешења бирачких одбора за Локалне изборе у БиХ 2024. године, 14. 06. 2024. године расписан је Јавни конкурс за именовање предсједника/замјеника предсједника бирачких одбора у основним изборним јединицама у БиХ. Пријаве на јавни конкурс су се реализовале путем портала е-Избори, апликација „Пријава за рад у бирачким одборима (предсједници/замјеници предсједника) путем којег су кандидати достављали документацију тражену у наведеном конкурс.
142. Путем портала е-Избори достављено је 9.346 пријава. Након обраде достављених пријава Централна изборна комисија БиХ је на 48. сједници, одржаној 01. 08. 2024. године утврдила листу од 7.111 кандидата за предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора. На истој сједници, Централна изборна комисија БиХ је донијела Одлуку којом се одбацује пријава 2.236 пријављених кандидата за предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора јер не испуњавају опште и посебне критеријуме

---

⁵⁸ Текст јавног позива доступан на линку:

https://www.izbori.ba/Documents/2024/05/22/javni_poziv_instruktori_ToT_200524-bos.pdf

⁵⁹ Одлука број: 06-1-07-1-1350-1/24 од 01.08.2024.

⁶⁰ Одлука број: 05-1-07-5-1214/24 од 14.08.2024.

који су утврђени чланом 2.2 Изборног закона БиХ и члана 8. и члана 9. Правилника о поступку именовања и разрјешења бирачких одбора за Локалне изборе у Босни и Херцеговини 2024. године.

143. Након истека рока за подношење приговора на горе наведене Одлуке, на 52. сједници, одржаној 14. 08. 2024. године, Централна изборна комисија БиХ је донијела Одлуку којом је уважила приговоре 233 кандидата.
144. Како број именованих предсједника/замјеника предсједника бирачких одбора није био довољан, 08. 08. 2024. године је поновљен Јавни конкурс за именовање предсједника/замјеника предсједника бирачких одбора у основним изборним јединицама у БиХ. На поновљеном конкурс у пријаву је путем портала е-Избори доставило 2.304. кандидата.
145. Након обраде достављених пријава Централна Изборна комисија БиХ је на 56. сједници, одржаној 22. 08. 2024. године, утврдила листу од 1.790 кандидата за предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора. На истој сједници донесена је Одлука којом се одбацује пријава 514 пријављених кандидата за предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора јер не испуњавају опште и посебне критеријуме који су утврђени чланом 2.2 Изборног закона БиХ и члана 8. и члана 9. Правилника о поступку именовања и разрјешења бирачких одбора за Локалне изборе у Босни и Херцеговини 2024. године.
146. Након истека рока за подношење приговора, Централна изборна комисија БиХ је донијела сљедеће одлуке:
- Одлука о уклањању 112 особа са листе кандидата за предсједнике и замјенике предсједника бирачког одбора, број:06-1-07-1340-3/24 од 26. 08. 2024. године,
  - Одлука о уважавању приговора (45) кандидата за предсједнике и замјенике предсједника бирачког одбора, број:05-1-07-5-1761/24 од 02. 09. 2024. године,
  - Одлука о уклањању 9 особа са листе кандидата за предсједнике и замјенике предсједника бирачког одбора, број:06-1-07-1340-4/24 од 17. 09. 2024. године,
  - Одлука о именовању 5.753 предсједника и 4.439 замјеника предсједника бирачких одбора за Локалне изборе 2024.године, број:06-1-07-1-1339-4/24 од 27. 09. 2024. године, те
  - Одлука о именовању предсједника и замјеника предсједника бирачког одбора за ИЈ Јајце, број:06-1-07-1-1339-5/24 од 27. 09. 2024.године (82 кандидата).

Табела 11. Преглед именованих предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора

Позиција	Број именованих
Предсједници бирачког одбора	5.753
Замјеници предсједника бирачког одбора	4.439
УКУПНО	10.192

1.5.1.8. Оператери за провођење пилот пројеката тестирања изборних технологија на бирачком мјесту

147. Централна изборна комисија БиХ је Одлуком о дјелокругу примјене пилот пројеката Централне изборне комисије БиХ за Локалне изборе 2024. године⁶¹ и Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о дјелокругу примјене пилот пројеката Централне изборне комисије БиХ за Локалне изборе 2024. године⁶² одредила да ће провести четири пилот пројекта тестирања изборних технологија на бирачким мјестима на дан одржавања Локалних избора 2024. године и то:
- **Пилот пројекат 1** - Аутентификација бирача и трансмисија резултата у основним изборним јединицама: Стари Град Сарајево, Тешањ, Добој, Бијељина, Требиње, Градишка, Горажде, Домањевац - Шамац, Сребреница, Сански Мост и Зворник.
  - **Пилот пројекат 2** - Оптички скенери и аутоматско пребројавање гласачких листића у основним изборним јединицама: Тузла, Високо, Вогошћа, Приједор, Нови Град, Мостар и Столац.
  - **Пилот пројекат 3** - Биометријска идентификација и аутентификација бирача у основној изборној јединици Брчко дистрикт Босне и Херцеговине
  - **Пилот пројекат 4** – Видео надзор у основним изборним јединицама: Зеница, Центар Сарајево, Бања Лука, Источно Ново Сарајево и Власеница.
148. За провођење пилот пројеката било је потребно запослити довољан број особа које би биле ангажоване на дан избора, обучити особе за рад са новим технологијама у изборном процесу те исте именовати. Централна изборна комисија БиХ је дана 23. 08. 2024. године у дневним новинама Дневни аваз, Глас Српске и Вечерњи лист, на веб страници www.izbori.ba те друштвеним мрежама Фејзбук и Инстаграм, објавила Јавни позив за избор главних оператера и оператера за провођење “Пилот пројеката - за Локалне изборе 2024. године” за избор 38 главних оператера и 443 оператера (укупно 481) у 23 града/општине.
149. Будући да се на јавни позив није пријавио довољан број кандидата, дана 04. 09. 2024. године објављен је Поновни Јавни позив за избор главних оператера и оператера за провођење “Пилот пројеката - за Локалне изборе 2024. године и позвани су студенти и сви заинтересовани да се пријаве за рад на пилот пројектима. Локације и отворене позиције су се односиле на: Сарајево, Требиње, Горажде, Сребреница, Зворник, Бијељина, Домањевац, Градишка, Сански Мост, Добој, Тешањ, Брчко дистрикт БиХ, Нови Град, Приједор, Тузла, Вогошћа, Столац, Мостар, Зеница, Центар Сарајево, Бања Лука, Источно Ново Сарајево, Власеница.
150. На први јавни позив пријавило се 178 кандидата, на поновни јавни позив пријавила су се 344 кандидата, а на трећи јавни позив пријавило се 310 кандидата.

⁶¹ ”Службени гласник БиХ”, број: 31/24

⁶² ”Службени гласник БиХ”, број: 57/24

151. Након извршених провјера 832 кандидата су испунила опште и посебне услове, те је Централна изборна комисија БиХ, у сарадњи с изборним комисијама именовала потребан број главних оператера и оператера за све изборне јединице у којима се проводио пилот пројекат, цијенећи позицију на коју се кандидат пријаво и стручну спрему кандидата.
152. Централна изборна комисија БиХ је на 71. сједници одржаној 27. 09. 2024. године, именовала 517 главних оператера и оператера како слиједи:
- **Пилот пројекат 1** – Аутентификација бирача и трансмисија резултата: именовано је 14 главних оператера и 177 оператера.
  - **Пилот пројекат 2** – Оптички скенери и аутоматско пребројавање гласачких листића: именовано је 11 главних оператера и 145 оператера.
  - **Пилот пројекат 3** – Биометријска идентификација и аутентификација бирача: именовано је 10 главних оператера и 150 оператера.
  - **Пилот пројекат 4** – Видео надзор на бирачким мјестима: именовано је 10 оператера.

Табела 12. Преглед именованих главних оператера/оператера за пилот пројекте

Ред. број	Пилот пројекат	Број ОИЈ	Број БМ	Главни оператери	Оператери	Укупно
1.	Аутентификација и трансмисија резултата	11	165	14	177	191
2.	Оптички скенери и аутоматско бројање гласачких листића	7	145	11	145	156
3.	Биометријска идентификација и аутентификација бирача	1	138	10	150	160
4.	Видео надзор на бирачким мјестима	5	10		10	10
Укупно		24	458	35	482	517

1.5.1.9. Припрема нових штамбиља насталих послје пододјеле бирачких мјеста

153. На основу члана 3. став (8) Правилника о провођењу избора за Локалне изборе у Босни и Херцеговини 2024. године⁶³ путем имејла је затражено од свих изборних комисија у Босни и Херцеговини да хитно доставе захтјев за израду недостајућих штамбиља из члана 2. став (1) тачка 33. Правилника.
154. Новим пододјелама за бирачка мјеста 65 изборних комисија је доставило захтјев за израду недостајућих штамбиља међу којима се налазе и захтјеви за израду нових штамбиља за бирачка мјеста која су настала новим пододјелама. Утврђено је да треба израдити 180 штамбиља за нова бирачка мјеста.

⁶³ "Службени гласник БиХ", број :31/24

1.5.2. Координација и кореспонденција с ОИК-а/ГИК-а и центрима за бирачки списак

155. У току 2024. године послови координације центара за бирачки списак односили су се на праћење рада и ажурирање података везаних за центре (евиденција о достављеним седмичним извјештајима, евиденција запосленика, стање у Центрима итд.). Вршена је стална комуникација путем телефона и путем имејла са центрима (провјера веза, достављање спискова непридружених особа, достава података и информација итд).
156. Даље, вршена је анализа, праћење и пружање техничке помоћи запосленицима Центра приликом извршавања прописаних надлежности, односно рада на апликацијама: пружање техничке помоћи запосленицима центра за бирачки списак приликом провјере додјела у апликацији за Пасивну регистрацију бирача, придруживање непридружених бирача одговарајућем бирачком мјесту, потребној процедури за пријаву/одјаву корисника апликација, могућности промјене лозинке за имејл, начин провјере и евиденције умрлих лица и поступање запосленика центра за бирачки списак, анализа бирачких мјеста, достава на терен упутстава за поступање по питању прекобројних бирачких мјеста и непридружених бирача, помоћ приликом уређивања бирачких мјеста у Апликацији за Пасивну регистрацију бирача (поништење раније додјеле, отварање нових бирачких мјеста, придруживање улица и кућних бројева на одговарајућа бирачка мјеста, анализа кућних бројева у циљу равномјерне додјеле бирача бирачком мјесту) итд;
157. Централна изборна комисија БиХ је затражила од ИДДЕЕА-е да на основу члана 1.11, Изборног закона БиХ достави информацију о: броју личних карата, пасоша, возачких дозвола којима је у овом тренутку истекао рок трајања и број личних карата, пасоша и возачких дозвола којима ће истећи рок важења са даном одржавања Локалних избора 06. 10. 2024. године.⁶⁴ ИДДЕЕА је доставила тражене податке⁶⁵, а увидом у исте, утврђено је да:
- 259.471 лице које је имало личну карту чија је важност истекла, није поднијело захтјев за издавање нове личне карте;
  - 241.681 лице нема нити један важећи лични документ (личну карту, важећу возачку дозволу или пасош), и није поднијело захтјев за издавање новог личног документа;
  - 272.656 лица која су имала возачку дозволу којој је истекла важност, и нису поднијели захтјев за издавање нове. Од наведеног броја, 82.295 лица су старосне доби од 65 година и више;
  - 221.333 лица која су имала биометријски пасош чија је важност истекла, а нису поднијела захтјев за нови пасош; и
  - Табеларни преглед броја лица којима лична документа истичу са даном избора, односно 06. 10. 2044. године (по мјесецима).

⁶⁴ Акт ЦИКБиХ број 06-1-07-1-534-2/24 од 29.08.2024. године.

⁶⁵ Акт ИДДЕЕА број: 15-03-07-10-5683-2/24 од 07.06.2024. године.

Табела 13. Преглед броја лица којима лична документа истичу са даном избора (06.10.2024.)

МЈЕСЕЦ/ГОДИНА	Лична карта	Возачка дозвола	Пасош (само пунољетни)
Јун - 2024.	24.296	15.246	9.688
Јул - 2024.	49.086	28.717	19.929
Август - 2024.	47.413	36.542	14.917
Септембар 2024.	72.897	37.756	10.674
Октобар 2024.	12.464	5.302	1.239
УКУПНО:	206.156	123.563	56.447

158. Централна изборна комисија БиХ је актом број: 06-1-07-1-534-24/24 од 02. 10. 2024 године, од ИДДЕЕА-е затражила информација о свим особама који са даном одржавању Локалних избора 2024. године, односно 06. 10. 2024. године немају нити један важећи документ из члана 5.12. став (3) и (5) Изборног закона БиХ (лична карта, пасош и возачка дозвола), с циљем провођења Локалних избора 2024. године. ИДДЕЕА је актом број: 15-03-07-5-1356-13/2024 од 03. 10. 2024. године доставила ЦД за сва лица која су старосне доби од 18 и више година, са статусом “ЖИВ”, важећим ЈМБГ, активним пребивалиштем/боравиштем и са уписаном чињеницом држављанства БиХ, који су посједовали неки од личних докумената, али на дан 02. 10. 2024. године немају нити један важећи документ (лична карта, пасош и возачка дозвола), нити су поднијели захтјев за издавање новог личног документа, а налазе се на бирачком списку са правом гласа.
159. Централна изборна комисија БиХ је свим изборним комисијама доставила инструкцију за поступање⁶⁶, којом је обавијестила изборне комисије о обавези да приликом предаје изборног материјала обавезно дају упутство за бирачке одборе да члан бирачког одбора задужен за идентификацију обавезно провјерава да ли је идентификациони документ који је бирач предочио приликом уласка на бирачко мјесто важећи. У прилогу акта достављен је списак бирача који су посједовали неки од личних докумената, имају статус „ЖИВ“, важећи ЈМБГ, активно пребивалиште/боравиште и уписану чињеницу држављанства БиХ, са ознаком бирачког мјеста на коме је бирач уписан у бирачки списак.

1.5.3. Бирачка мјеста

160. Приликом процеса одређивања бирачких мјеста вршена је анализа бирачких мјеста (нелогичне додјеле, прекобројна бирачка мјеста, анализа кућних бројева на прекобројним бирачким мјестима итд). О извршеној анализи обавијештени су запосленици Центра и чланови надлежне изборне комисије, пружана је техничка помоћ приликом равномјерне додјеле бирачких мјеста, отварања нових бирачких мјеста итд. По окончању ових активности вршено је прикупљање података о локацијама бирачких мјеста.

⁶⁶ Акт ЦИК БиХ број 06-1-07-1-2421-2/24 од 04.10.2024. године.

161. За Локалне изборе 2024. године одређено је 5.817 самосталних бирачких мјеста (5.298 редовна, 93 за гласање у одсуству, 14 бирачких мјеста у дипломатско-конзуларних представништвима БиХ у иностранству и 9 за гласање непотврђеним гласачким листићем те 403 мобилна тима). Сва бирачка мјеста за гласање лично у општинама из 1991. године су придружена редовним бирачким мјестима.

Табела 14. Преглед формираних бирачких мјеста за Локалне изборе 2024. године

Формирана бирачка мјеста:

Редовна	Лично	Одсуство	Непотврђени	Мобилни тим	УКУПНО
5.298	136	118	143	403	6.098

Придружена бирачка мјеста:

Редовна	Лично	Одсуство	Непотврђени	Мобилни тим	УКУПНО
0	136	25	134	0	295

Коначна бирачка мјеста:

Редовна	Одсуство	ДКП БиХ	Непотврђени	Мобилни тим	УКУПНО
5.298	93	14	9	403	5.817

162. Извршено је придруживање 6.975 бирача у 117 основних изборних јединица у БиХ, и то: 6.939 особа за гласање у одсуству и 36 особа за гласање лично у општини из 1991. године.

1.5.3.1. Промјена бирачке опције расељених лица (ПБО-1)

Расељена лица

163. За промјену бирачке опције расељених лица (ПБО-1) примљено је 333 захтјева у 52 основне изборне јединице. Обрађен је 331 захтјев расељених лица, док су 2 захтјева у ОИЈ Живинице одбијена, јер подносиоци захтјева нису имали статус расељеног лица.
164. Промијењен је статус са “редован бирач” на “расељена особа” за укупно 125 особа у шест општина/градова, и то: по једна особа у Сребренику, Калесији, Живиницама и Горажду, четири особе у Зеници и 117 особа у Мостару.
165. Укупно се 160 особа, којима је промијењена бирачка опција, нашла међу “непридруженим” бирачима због техничких проблема, а подаци су се ускладили у сарадњи са ИДДЕЕА-ом.
166. Извршено је придруживање 6.975 бирача у 117 ОИЈ у БиХ, и то: 6.939 особа за гласање у одсуству и 36 особа за гласање лично у општини из 1991. године.

167. Централна изборна комисија БиХ је у сарадњи са ИДДЕЕА-ом, извршила сљедеће измјене у подацима Централног бирачког списка, и то:
- за 2.619 бирача који су због статуса “З” (измјена извршена кроз апликацију) били на бирачким мјестима која нису пратила њихову адресу, а мијењали су адресу пребивалишта, извршена је измјена статуса у “И” (иницијално), те је покренута процедура придруживања бирачког мјеста по тренутној активној адреси пребивалишта, и
  - за 1.369 лица који гласају “У” и “ЗА” општину тренутног пребивалишта, а којима је гласачка опција ЛИЧНО/ОСОБНО у ОПШТИНИ 91. (статус Д), иста је исправљена на ЛИЧНО/ОСОБНО (статус Л), а бирачи су распоређени на бирачка мјеста по тренутној адреси пребивалишта/боравишта, док се остали подаци нису мијењали.
168. На основу договора између Централне изборне комисије БиХ и ИДДЕЕА тестирано је ново апликативно рјешење за Пасивну регистрацију бирача – *Друга фаза*.
169. **Одјава/пријава запосленика центра за бирачки списак** – у извјештајном периоду пријављено је 37, а одјављено 35 корисника апликације за Пасивну регистрацију бирача у 26 основних изборних јединица (ОИЈ) у БиХ; промјена лозинке за приступ ОИК међу извршена је у седам основних изборних јединица.
170. Запримљено 2.363 седмична извјештаја центара за бирачки списак из ОИЈ у БиХ; размијењено око 10.000 имејлова и 1.200 телефонских разговора.

1.5.4. Мобилни тимови

171. Централна изборна комисија БиХ је донијела Одлуку о утврђивању извода из Централног бирачког списка за бираче који ће гласати путем мобилног тима за Локалне изборе 2024. године и Одлуку о измјени и допуни Одлуке о утврђивању извода из Централног бирачког списка за бираче који ће гласати путем мобилног тима за Локалне изборе 2024. године, број 06- 1-07-2-620-4/24 од 19. 09. 2024. године.⁶⁷ Путем 403 формирана мобилна тима своје бирачко право остварило је 17.648 бирача.

1.6. Овјера пријава политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године

172. Са даном објаве Одлуке о расписивању избора почео је тећи рок за пријаву политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године. У складу са одредбама Изборног закона БиХ, процес овјере политичких субјеката и кандидатских листа и кандидата одвија се кроз три (3) међусобно условљене временске активности: а) Овјера пријава политичких странака и независних

---

⁶⁷ “Службени гласник БиХ”, бр. 64/24 и 66/24.

кандидата; б) Овјера пријава коалиција и листа независних кандидата и ц) Овјера и потврђивање кандидатских листа и кандидата за учешће на изборима.

а) Овјера пријава политичких странака и независних кандидата

173. Пријава за овјеру политичког субјекта, као и подношење кандидатских листа, врши се електронски, путем онлајн портала Централне изборне комисије БиХ е-Избори, <https://eizbori.izbori.ba>.
174. Захтјеве за отварање корисничког налога за приступ онлајн порталу е-Избори за учешће на Локалним изборима 2024. године, поднијеле су укупно **122** политичке странке, **189** независних кандидата и **49** независних кандидата припадника националних мањина.
175. У складу с одредбама Поглавља 4. Изборног закона БиХ, Правилника о пријави и условима за овјеру политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године, Упутства о поступку достављања, пријема обраде и архивирања пријаве политичког субјекта електронским путем и члана 2. став (1) тачка 2. Упутства о роковима и редослиједу изборних активности за Локалне изборе 2024. године који ће се одржати у недјељу 06. 10. 2024. године, рок за подношење пријава политичких странака, независних кандидата, удружења грађана и групе грађана за учешће на изборима истекао је 24. 05. 2024. године у 16.00 сати.
176. Централној изборној комисији БиХ поднесене су укупно **122** пријаве политичких странака, **147** пријава независних кандидата и **45** кандидата припадника националних мањина за учешће на Локалним изборима 2024. године.

Табела 15. Преглед пријављених, овјерених и одбијених политичких странака и независних кандидата за Локалне изборе 2024. године

Политички субјекти	Поднесени захтјеви за отварање налога	Поднесено пријава	Овјерено	Одбијено/ одбачено
Политичке странке	122	122	118	4
Независни кандидати	189	147	146	43
Независни кандидати припадници националних мањина	49	45	43	6

177. Укупно четири (4) пријаве политичких странака су одбачене с обзиром на то да нису поднесене на начин прописан чланом 3. став (2) и (3) Правилника о пријави и условима за овјеру политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године, односно, нису извршиле обавезу достављања оригиналне документације у сједиште Централне изборне комисије БиХ, у законом предвиђеном року, и то:
- 01179 САВЕЗ ЗА ДЕМОКРАТСКУ СРПСКУ
  - 02062 СПАС НЕЗАВИСНИХ ЛИСТА ДОБОЈ
  - 02313 ПОКРЕТ МОСТ 21

4. 02620 ПОКРЕТ ПРАВДЕ

178. Укупно четрдесет шест (46) пријава независних кандидата је одбачено с обзиром на то да нису поднесене на начин прописан чланом 3 став (4) Правилника о пријави и условима за овјеру политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године, односно, утврђено је да пријава политичког субјекта није поднесена у року или није поднесена на начин утврђен Правилником.

б) Овјера пријава коалиција и листа независних кандидата

179. У складу са чланом 4.12 Изборног закона БиХ, до истека рока за подношење пријава за овјеру коалиција и листи независних кандидата (18. 06. 2024. године), утврђеног Упутством о роковима и редослиједу изборних активности за Локалне изборе 2024. године, поднесено је укупно **59** пријава за овјеру коалиција за учешће на Локалним изборима 2024. године и **9** пријава листа независних кандидата.

180. Кориснички налози отворени су за укупно 67 коалиција, од чега двије коалиције нису приступиле налогу, за шест коалиција нису послане пријаве ових електронским путем нити лично, те исте нису обрађене, односно пријаве нису ни поднесене у складу са чланом 3. став (2) и (3) Правилника о пријави и условима за овјеру политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године.

Табела 16. Преглед пријављених, овјерених и одбијених коалиција и листа независних кандидата за Локалне изборе 2024. године

Политички субјекти	Поднијело захтјеве за отварање налога	Поднесена пријава	Овјерено	Одбијено/ одбачено
Коалиције	67	59	59	-
Листа независних кандидата	9	9	9	-

181. Након окончања процеса овјере политичких субјеката, на Локалним изборима 2024. године учествовало је укупно 296 овјерених политичких субјеката, међу којима је 110 политичких партија, 58 коалиција, 76 независних кандидата, 43 независна кандидата националних мањина и 9 листа независних кандидата.

с) Овјера и потврђивање кандидатских листа и кандидата за учешће на изборима

182. У складу с одредбама члана 4.21 Изборног закона БиХ и члана 2. став (3) Упутства о роковима и редослиједу изборних активности, рок за подношење кандидатских листа политичких странака и коалиција истекао је 08. 07. 2024. године.

183. Након истека рока за подношење кандидатских листа утврђено је да је укупно **168** политичких субјеката поднијело кандидатске листе за учешће на Локалним изборима 2024. године и то укупно **1.899** кандидатских листа са

укупно **26.123 кандидата**. (Укључени и овјерени независни кандидати и листе независних кандидата).

184. Од укупног броја поднесених кандидатских листа и кандидата политичких странака и коалиција, након извршених провјера и отклањања утврђених недостатака и неправилности на кандидатским листама, овјерено је укупно **1.897** кандидатских листа, а одбијена је овјера **двје (2)** кандидатске листе с обзиром на то да нису испуниле услове за овјеру, у складу са одредбама Изборног закона БиХ.
185. На гласачком листићу за Локалне изборе 2024. године укупно се налазило **26.089** кандидата.

Табела 17. Преглед овјерених кандидата према полу и старости

Утрка	Број овјерених кандидата	<30 година	>=30 година	Мушкарци	Жене	Мушкарци <30 година	Мушкарци >=30 година	Жене <30 година	Жене >=30 година
Начелник / градоначелник	386	5	381	357	29	5	352	0	29
ОВ/СО/ГВ/СГ/СД	25.703	5.575	20.128	14.749	10.954	2.508	12.241	3.067	7.887
Укупан број овјерених кандидата	26.089	5.580	20.509	15.106	10.983	2.513	12.593	3.067	7.916
%				57,90%	42,10%	45,04%	61,40%	54,96%	38,60%

ОВ/СО/ГВ/СГ/СД - Општинско вијеће/скупштина општине/градско вијеће/скупштина града/Скупштина Дистрикта

186. У складу са чланом 4.23 став (1) Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ објавила је кандидатске листе у службеним гласилима (Службени гласник БиХ број 56/24) те у средствима јавног информисања.

d) Контрола садржаја гласачког листића за Локалне изборе 2024. године

187. По окончању поступка овјере политичких субјеката и кандидатских листа и кандидата за Локалне изборе 2024. године, у складу са Упутством о начину контроле изгледа и садржаја гласачког листића за провођење непосредних избора, те окончаним активностима у процесу овјере политичких субјеката и кандидатских листа за Локалне изборе 2024. године, припремљени су пробни узорци гласачких листића. Контролу гласачких листића вршила су три тима у саставу од по четири члана, а контрола се састојала од сљедећих провјера: да ли се на узорку гласачког листића налазе сви политички субјекти за орган власти, а који имају овјерену кандидатску листу, контроле назива, писма и редослиједа политичких субјеката на гласачком листићу на основу резултата жријеба (упоређивање листића са табелом утврђеног жријеба политичких субјеката) и контроле имена и презимена кандидата на кандидатским листама и редослиједа кандидата на кандидатским листама (упоређивање листића са достављеним кандидатским листама и одлукама о овјери кандидатских листа и кандидата).

1.7. Обука и едукација изборне администрације

188. Централна изборна комисија БиХ у складу с чланом 2.2 став (5) Изборног закона БиХ има обавезу и потребу да едукује чланове органа за провођење избора и све учеснике из области избора.
189. Планом и програмом едукације органа за провођење избора за 2024. годину су дефинисане теме, датуми и мјеста одржавања обука органа за провођење избора. Едукације обухваћене Планом и програмом су: "Организација рада изборних комисија основних изборних јединица на дан избора", "Обука контролора изборних резултата", "Електронска пријава политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године", „Измјене подзаконских аката", "Обука потенцијалних предсједника бирачких одбора", "Процедуре гласања и бројања на дан избора – Локални избори 2024." и "Едукација запослених у центрима за бирачки списак".
190. Детаљан преглед обука је дат у дијелу **IV ДИО - Активности Центра за едукацију Централне изборне комисије БиХ.**

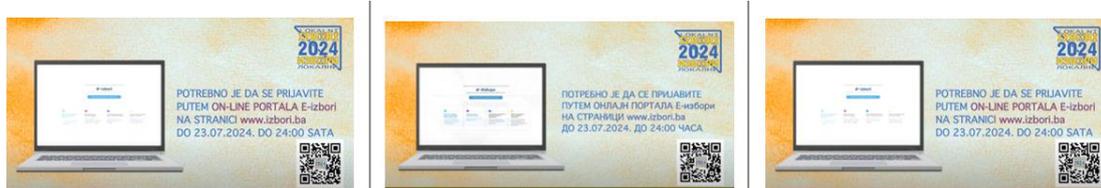
1.8. Информативно-едукативна и мотивациона кампања 2024.

1.8.1. Законски оквир

191. Чланом 2.9 став (1) тачка 14. Изборног закона БиХ прописано је да Централна изборна комисија БиХ објављује у службеним гласилима и средствима јавног информисања у БиХ и ван ње, правилнике, прописе и изборне резултате непосредних и посредних избора у БиХ обухваћених овим Законом, информације за бираче, те остале информације неопходне за провођење овог Закона и свих изборних закона.
192. У складу са својом законском обавезом, Централна изборна комисија БиХ континуирано објављује информације од важности за бираче, те информише јавност о свом раду и настојањима за унапрјеђење рада институције и изборне праксе у БиХ. Наведене активности и радње које се односе на планирање, провођење и праћење информативне кампање Централне изборне комисије БиХ, су особито интензивирани у изборној години и подијелене су на три сегмента: а) Информативна; б) Едукативна и ц) Мотивациона кампања.
193. Информативна кампања се фокусира на информисање бирача о упису у Централни бирачки списак, затим промјени бирачке опције као и начину гласања бирача изван Босне и Херцеговине. У склопу наведене кампање, Централна изборна комисија БиХ се базирала на израду видео материјала у виду ТВ телопла, видео анимација и радио цинглова који су дистрибуисани путем принтаних и електронских медија с циљем благовременог информисања бирача.

Слика 1. ТВ Телопи за расељена лица

Слика 2. ТВ Телопи за бираче изван БиХ

194. Кампања се проводила у периоду од дана расписивања избора 2024. године, до 23. 07. 2024. године, када је био и задњи рок за регистрацију односно пријаву бирача који гласају изван БиХ.
195. У склопу информативно - едукативне кампање, у сарадњи с Мисијом ОЕБС-а у БиХ, припремљени су и израђени видео материјали с циљем упознавања политичких субјеката и њихових кандидата са начином подношења кандидатских листа. Наведени материјал се састоји од детаљних упутстава приступа порталу е-Избори, роковима до када се подносе пријаве за овјеру коалиција и листа независних кандидата (од 10. 06. до 18. 06. 2024. године), те рок до када се подносе кандидатске листе (26. 06 - 08. 07. 2024. године). Начин на који се преузимају обрасци за пријаву, подношење истих, као и сви услови које кандидати треба да испуњавају у складу са Изборним законом БиХ. Наведени материјал се емитовао на веб страници Централне изборне комисије БиХ, те на друштвеним мрежама од 09. 06. до 08. 07. 2024. године.

Слика 3. Видео материјал “Подношење кандидатских листа”

196. У склопу едукативне кампање за бираче у Босни и Херцеговини, Централна изборна комисија БиХ је настојала информисати бираче о новим изборним технологијама, правима и обавезама бирача, као и забранама према измјенама Изборног закона БиХ, које су наступиле од дана 26. 03. 2024. године. Едукације које су спровођене путем кампање су имале за циљ повећање излазности бирача, затим смањење грешака приликом гласања, те повећању транспарентности и повјерења бирача у изборни процес. Циљ едукативне

кампане „Како гласати“ је био упознати бираче са свим нивоима власти за које се проводе Локални избори 2024. године, те са начином исправног попуњавања гласачког листића.

197. За изборе у Граду Мостару урађен је видео материјал са детаљним објашњењима начина гласања за избор вијећника у Градско вијеће Града Мостар и о расподјели мандата.

Слика 4. Видео “Како гласати за Градско вијеће Града Мостара”

Слика 5. ТВ спот “Како гласати”

198. Проведене активности су укључивале израду видео материјала у виду ТВ спотова “Како гласати” (у тројезичној верзији), постера и радио цинглова који су дистрибуисани путем свих јавних и већине приватних ТВ односно радио емитера, те путем принтаних медија. Даље, Централна изборна комисија БиХ је паралелно водила кампању и путем друштвених мрежа (Фејзбук, Инстаграм, Х, Јутјуб канал), како би се осигурало да информације допру до што већег броја бирача.

199. Упоредо с наведеним, вршене су активности у склопу мотивационе кампање за све бираче у БиХ, с циљем да се бирачи анимирају да у што већем броју изађу на бирачка мјеста и остваре своје бирачко право. Израђен је мотивациони ТВ спот и радио – цингл у тројезичној верзији који је емитован на свим јавним ТВ станицама и већини приватних ТВ станица у периоду од септембра 2024. године до дана одржавања избора 06. 10. 2024. године.

Слика 6. Општи мотивациони спот

200. Због правовремене информисаности бирача и свих актера у изборном процесу, на интернет страници Централне изборне комисије БиХ такође је објављиван едукативно-информативни материјал.
201. Осим редовне мотивационе кампање, Централна изборна комисија БиХ је посебно нагласила важност инклузије осјетљивих категорија друштва, које представљају млади, жене, особе старије животне доби и особе са инвалидитетом, те у склопу наведеног израдила кратке и ефектне мотивишуће спотове намијењене управо тим категоријама.

Мотивациони спот – Млади бирачи

Мотивациони спот – Жене

Мотивациони спот – Особе старије животне доби

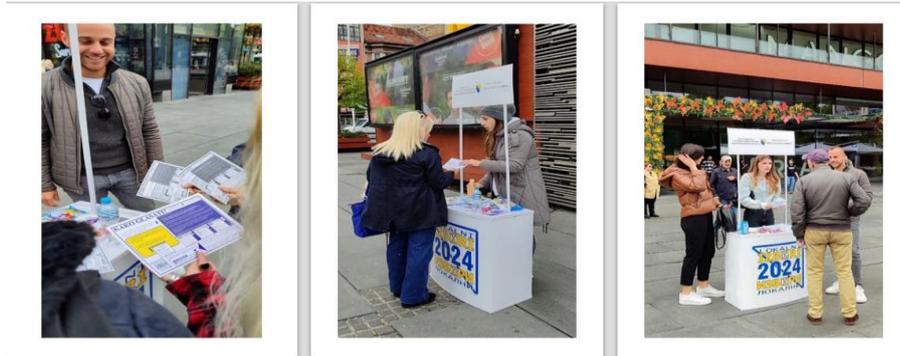
Мотивациони спот – Особе са инвалидитетом

202. Кампању су пратиле активности провођене на терену усмјерене према наведеним осјетљивим скупинама: младима, женама, националним мањинама и особама с инвалидитетом. Теренске активности су проведене у четири града гдје је свака од циљаних скупина презентовала Централној изборној комисији БиХ потешкоће с којима се сусрећу у изборном процесу.

1. Млади у БиХ – Удружење младих ЦРОА - Сарајево

203. У склопу едукативне кампање, организована је улична кампања с фокусом на едуковање младих о процесу гласања и важности учешћа на изборима. Учествовање младих у овим активностима пружило им је прилику да стекну знање о својим правима и обавезама као бирачи. Кључни елемент кампање је представљао ангажман младих волонтера који су обучени да преносе знање својим вршњацима на начин који је њима близак и разумљив. Ова метода осигурава да поруке о изборном процесу дођу директно од особа које су у истој старосној скупини и контексту као и сами учесници кампање.

Улична кампања у Сарајеву

2. Симулација гласања за жене из маргинализованих категорија – Бања Лука

204. У склопу интерактивне активности односно симулације гласања која опонаша стварни изборни процес, циљ је био омогућити учесницима да науче кораке гласања, Жене из маргинализованих група често имају ограничен приступ информацијама о изборним процедурама и својим бирачким правима. Едукације о тим процесима омогућила им је да се боље информишу о начину гласања, правилима изборне кампање и својим могућностима као бирачи.

*Симулација
гласања за жене
из
маргинализованих
категорија*

3. Припадници националних мањина – Удружење грађана за промоцију образовања Рома „Отахарин“ - Бијељина

205. Припадници националних мањина често су на мети злоупотреба у погледу остваривања свог бирачког права кроз различите покушаје вршења притисака, манипулације или кориштења слабог социо-економског положаја како би се утицало на њихову изборну вољу. Циљ овог сегмента кампање је била едукација националних мањина о изборним процедурама како би подстакли њихову већу партиципацију у изборним процесима и боље разумијевање изборног процеса, а у сврху оснаживања припадника ове категорије у слободном изражавању њихове бирачке воље без вањских утицаја.

Едукација националних мањина о изборним процедурама, Бијељина

4. Особе са инвалидитетом – „О бирачким обавезама и правима уз кафу“ – догађај за особе са инвалидитетом - Мостар

206. Укључивање особа с инвалидитетом у едукативне кампање осигурало је да се њихови гласови чују и да буду активни учесници у изборном процесу, чиме се промовише принцип једнакости и поштовања људских права. На овај начин се стекао увид што је то на чему се у будућности треба радити, како би се осигурало да сви могу једнако остваривати своје гласачко право.

Видео материјал – Изборне преваре

207. У склопу едукативне кампање, у сарадњи с Мисијом ОЕБС-а у БиХ, Централна изборна комисија БиХ је припремила и израдила видео материјале с циљем одвраћања бирача од чињења кривичних дјела која се односе на изборне злоупотребе односно малверзације. У материјалима је наглашена важност спречавања изборних превара с циљем очувања демократије у друштву и политичке стабилности, затим транспарентности изборног процеса и укључености актера истог, те стицање повјерења јавности у споменути процес и досљедно примјењивање и поштивање закона.

Слика 7. Изборне преваре – видео материјали

Видео материјал „Посредни избори“

208. Након што потврди резултате непосредних избора, Централна изборна комисија БиХ, проводи и посредне изборе за Градско вијеће Града Сарајева и Скупштину Града Источно Сарајево. У циљу информисаности бирача о начину избора вијећника односно одборника у наведеним органима, Централна

изборна комисија БиХ је у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у БиХ, израдила и емитовала видео материјал који је емитован на званичној интернет страници ЦИК БиХ, као и на друштвеним мрежама.

Слика 8. Видео материјал „Посредни избори“

Активности Радне групе за информисање бирача у иностранству и организационо-техничке припреме на реализацији изборног процеса у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ за Локалне изборе 2024. године

209. Имајући у виду обим организационо-техничких припрема и активности које је потребно провести с циљем информисања и едукације бирача који живе у иностранству, као благовремене обуке особља запосленог у ДКП БиХ Централна изборна комисија БиХ у сарадњи с Министарством иностраних послова БиХ успоставила је **Радну групу за информисање бирача у иностранству и организационо-техничке припреме на реализацији изборног процеса у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине.**
210. Коначан план едукације за пријаву бирача за гласање изван БиХ је усвојен на колегијуму Централне изборне комисије БиХ одржаном 27. 05. 2024. године, а подразумијевао је посјету четири (4) тима дипломатско-конзуларним представништвима БиХ у иностранству као и удружењима и клубовима БиХ грађана који живе у иностранству.
211. У периоду од 30. 06. 2024. године до 04. 07. 2024. године организована је посјета и проведена је едукација бирача у Аустралији, Шведској, Норвешкој, Аустрији, Чешкој, Њемачкој, Швајцарској, Белгији и Низоземској.

Провођење Локалних избора 2024. године у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ

212. У складу са чланом 1.5 став (2) Изборног закона БиХ те чланом 6. Упутства о врстама, начину и роковима одређивања бирачких мјеста⁶⁸, Централна изборна комисија БиХ је на 51. сједници, одржаној 12. 08. 2024. године, донијела је

⁶⁸“Службени гласник БиХ”, број: 31/24

Одлуку о одређивању мјеста за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ, број: 05-1-02-2-1475/24. Наведеном Одлуком предвиђено је формирање 14 бирачких одбора у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ⁶⁹ и то:

Табела 18. Преглед формираних бирачких мјеста у ДКП БиХ

Р/Б	Држава	ДКП БиХ	Град у којем се налази ДКП БиХ	Редни број бирачког мјеста	Укупан број бирача
1.	САВЕЗНА РЕПУБЛИКА ЊЕМАЧКА	Генерални конзулат БиХ у Минхену	Минхен	ДЕ 01	182
2.		Генерални конзулат БиХ у Франкфурту	Франкфурт	ДЕ 02	73
3.		Генерални конзулат БиХ у Штутгарту	Штутгарт	ДЕ 03	58
4.		Амбасада БиХ у Берлину	Берлин	ДЕ 04	157
5.	РЕПУБЛИКА АУСТРИЈА	Амбасада БиХ у Бечу	Беч	АТ 01	140
6.		Почасни конзулат БиХ у Грацу	Гратз	АТ 02	61
7.		Почасни конзулат БиХ у Салзбургу	Салзбург	АТ 03	56
8.		Почасни конзулат БиХ за Горњу Аустрију	Линз	АТ 04	64
9.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА	Амбасада БиХ у Београду	Београд	СР 01	196
10.	КРАЉЕВИНА ШВЕДСКА	Амбасада БиХ у Стокхолму	Штокхолм	СЕ 01	49
11.	КРАЉЕВИНА БЕЛГИЈА	Амбасада БиХ у Бриселу за Белгију и Луксембург	Брисел	БЕ 01	44
12.	КРАЉЕВИНА НИЗОЗЕМСКА	Амбасада БиХ у Хагу	Хаг	НЛ 01	57
13.	РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА	Амбасада БиХ у Љубљани	Љубљана	СИ 01	53
14.	КРАЉЕВИНА ДАНСКА	Амбасада БиХ у Копенхагену	Копенхаген	ДК 01	64

⁶⁹ Услови које је наопходно да испуњава бирачко мјесто у дипломатско-конзуларном представништву за гласање изван БиХ предвиђени су члановима 5.1 став (3), 5.2 став (2), (3) и (4) и чланом 5.6 став (6) Изборног закона БиХ и то: бирачко мјесто и његова околина подразумјева само бирачко мјесто, као и простор у кругу од 50 метара од улаза у зграду у којој се налази бирачко мјесто; у простору одређеном за гласање мора се осигурати тајност гласања; бирачко мјесто не може се налазити у вјерском објекту, згради органа власти, згради која је власништво политичке странке или у којој је сједиште политичке странке, згради која је кориштена као мјесто за мучења или злостављања или мјесту гдје се служи или конзумира алкохол; на бирачком мјесту потребно је омогућити приступ особама с инвалидитетом; простор који се одреди за бирачко мјесто мора бити припремљен за отварање дан прије, а најкасније 12 сати прије отварања бирачког мјеста; на бирачком мјесту и његовој околини могу се поставити само званична обиљежја избора која пропише Централна изборна комисија БиХ и која ће се посредством Министарства иностраних послова БиХ доставити бирачком одбору у ДКП БиХ (информативни плакати и списак чланова бирачког одбора с знаком на чији приједлог су именовани).

213. Дипломатско-конзуларним представништвима БиХ у којима је Одлуком о одређивању мјеста за гласање у ДКП БиХ за Локалне изборе 2024. године предвиђено лично гласање држављана БиХ, регистрованих за гласање у ДКП БиХ, путем Министарства иностраних послова БиХ дана 13. 08. 2024. године упућен је Захтјев за достављање приједлога чланова бирачких одбора у ДКП БиХ.
214. Број чланова бирачког одбора у ДКП-у БиХ утврђен је чланом 6. и 7. Правилника о поступку именовања и разрјешења бирачких одбора за Локалне изборе 2024. године⁷⁰ и на свим бирачким мјестима у ДКП-има БиХ бирачки одбор се састојао од предсједника и два члана и њихових замјеника.⁷¹
215. Дипломатско-конзуларна представништва БиХ, путем Министарства иностраних послова БиХ, доставила су Централној изборној комисији БиХ приједлог за чланове бирачких одбора и њихове замјенике на обрасцу СГ-2 - приједлог за члана/замјеника члана бирачког одбора у ДКП-у БиХ, водећи рачуна да предложени кандидати испуњавају услове прописане чланом 30. Правилника о поступку именовања и разрјешења бирачких одбора за Локалне изборе 2024. године.
216. Укупно су именована 84 члана бирачких одбора у 14 дипломатско-конзуларних представништава БиХ, предвиђених за лично гласање држављана БиХ уписаних у Централни бирачки списак за гласање у ДКП-има БиХ.
217. Након именовања бирачких одбора у ДКП-има БиХ, Централна изборна комисија БиХ, у сарадњи са Министарством иностраних послова БиХ, у складу са чланом 2.19 став (17) Изборног закона БиХ, а везано за члан 30. став (3) Правилника о поступку именовања и разрјешења бирачких одбора за Локалне изборе у Босни и Херцеговини 2024. године, организовала је обуку за предсједнике и чланове бирачких одбора у ДКП-има БиХ, као и њихове замјенике, о начину гласања, бројању коверата с гласачким листићима и паковању изборног материјала. Обука чланова бирачких одбора у ДКП-има БиХ, путем Зум (ZOOM) апликације, проведена је 18. 09. 2024. године.
218. Након завршене обуке бирачких одбора на бирачким мјестима у ДКП-има БиХ, утврђено је да су обуку прошла 83 члана бирачког одбора из 14 ДКП-а БиХ, те је за исте издат Сертификат о успјешно завршеној обуци за предсједника и чланове бирачких одбора за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ.

---

⁷⁰ „Службени гласник БиХ”, број: 31/24

⁷¹ Општи и посебни услови за именовање бирачких одбора у ДКП БиХ утврђен је чланом 2.2 став (1) Изборног закона БиХ и чланом 30. Правилника о поступку именовања и разрјешења бирачких одбора за Локалне изборе 2024. године, односно: члан изборне комисије и бирачког одбора је особа с правом гласа; члан бирачког одбора у ДКП-у БиХ мора бити уписан у извод из Централног бирачког списка за бираче који гласају изван БиХ у ДКП-има БиХ или поштом; члан бирачког одбора у ДКП-у БиХ мора имати најмање завршену средњу школу, а изузетно да има нижу стручну спрему од прописане, у циљу испуњења услова из члана 1.5 став (5) Изборног закона БиХ; Централна изборна комисија БиХ именовале бирачке одборе за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ, тако да се у сваком бирачком одбору осигура заступљеност чланова из сваког конститутивног народа.

219. У складу са чланом 49. Правилника о провођењу избора у БиХ, Централна изборна комисија БиХ извршила је примопредају осјетљивог изборног материјала Министарству иностраних послова БиХ, дана 20. 09. 2024. године. Изборни материјал, који је путем Министарства иностраних послова БиХ прослијеђен у ДКП-ове БиХ, састојао се од: извода из Централног бирачког списка за одређено бирачко мјесто у ДКП-у; одговарајућег броја заштитних коверата у којима се налазе гласачки листићи са посебном заштитом, а на којима је исписан број комбинације и назив изборних јединица које припадају тој комбинацији; одговарајућег броја гласачких кутија; комплета образаца за бирачко мјесто; постера са упутствима о начину гласања и информативним садржајима за бираче; Записника о раду бирачког одбора; потрошног материјала, према спецификацији из Записника, неопходаног за процес гласања и бројања гласачких листића; Штамбиља из члана 2 став (1) тачка 33. Правилника о провођењу избора у Босни и Херцеговини.
220. У току изборног дана, 06. 10. 2024. године, бирачким одборима у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ осигурана је цјелодневна подршка од стране службеника и запосленика Централне изборне комисије БиХ.

1.9. Сигурносни аспект Локалних избора 2024. године

221. Дана 14. 05. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је у склопу припремних активности за провођење Локалних избора у БиХ одржала састанак са представницима Министарства безбједности БиХ, Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ, Федералног министарства унутарњих послова БиХ и Полиције Брчко дистрикта БиХ на коме су представници упознати с датумом провођења избора, те је договорено да у складу са својим надлежностима Министарство безбједности БиХ формира Радну групу за праћење реализације задатака из надлежности институција и полицијских тијела БиХ везаних за провођење Локалних избора у БиХ 2024. године. Такође је договорено да агенције за провођење закона у Босни и Херцеговини изврше сигурносну процјену објеката које ће Централна изборна комисија БиХ користити приликом провођења Локалних избора 2024. године те пружи потребну сигурносну подршку Централној изборној комисији БиХ у провођењу Локалних избора 2024. године.
222. У складу са чланом 1.11 Изборног закона БиХ, који прописује да су “сви органи власти на свим нивоима и званичници у Босни и Херцеговини и дипломатско-конзуларним представништвима БиХ обавезни да помажу органима надлежним за провођење избора”, Одлуком министра безбједности БиХ од 25. 07. 2024. године именована је Радна група за праћење реализације задатака из надлежности институција и полицијских агенција у Босни и Херцеговини везаних за провођење Локалних избора у БиХ 2024. године⁷² (у даљем тексту Радна група). Радна група сачињена је од представника Централне изборне комисије БиХ, Министарства сигурности БиХ, Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ (ДКПТ БиХ), Државне агенције за

---

⁷² Одлука број: 12-01-04-7-3985-13/24 од 25.07.2024. године.

истраге и заштиту (СИПА), Граничне полиције БиХ, Обавјештајно сигурносне агенције БиХ, Министарства унутрашњих послова Републике Српске, Федералног министарства унутрашњих послова и Полиције Брчко дистрикта БиХ.

223. Радна група за праћење реализације задатака у провођењу Локалних избора у БиХ 2024. године је била задужена да прати и анализира стање сигурности на подручју БиХ, сугерише неопходне смјернице за поступање агенција за провођење закона у БиХ, предузима благовремене послове координације путем агенција за провођење закона, те остварује континуирану сарадњу са штабовима акције за сигурност Локалних избора у БиХ, који су успоставила ентитетска/кантонална министарства унутрашњих послова и Полиција Брчко дистрикта БиХ, а у циљу постизања максималног степена сигурносних услова за неометано одржавање изборног процеса у БиХ 2024. године.
224. Даље, у складу са чланом 1.11 Изборног закона БиХ, а на иницијативу Централне изборне комисије БиХ и Радне групе за праћење реализације задатака у провођењу локалних избора у БиХ 2024. године, Дирекција за координацију полицијских тијела Министарства безбедности БиХ је дана 04. 09. 2024. године донијела Одлуку о именовању Оперативног штаба акције “Избори 2024“ (у даљем тексту Оперативни штаб акције)⁷³.
225. Оперативни штаб акције је био задужен за осигурање реализације свих задатака и законитост извршавања свих послова који се односе на сигурност цјелокупног изборног циклуса, што је, између осталог, подразумијевало координацију активности осигурања комплетног изборног процеса, прикупљања и анализе информација које указују на угрожавање сигурности изборног процеса, осигурање транспорта осјетљивог гласачког материјала, координацију активности свих полицијских агенција на осигурању комплетног изборног процеса до проглашења коначних резултата Локалних избора у БиХ 2024. године, осигурања сједишта Централне изборне комисије БиХ (31. 05 - 11. 12. 2024. године), физичко осигурање објеката и особа, осигурање складишта (06. 09 - 31. 12. 2024. године) и Главног центра за бројање (20. 09 - 15. 11. 2024. године), предузимање свих потребних радњи на одржавању јавног реда и мира и других послова за којима се указала потреба.
226. На дан одржавања избора 06. 10. 2024. године, од 07.00 сати у сједишту Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ започеле су активности Оперативног штаба акције “Избори 2024“. Редовни извјештаји су достављани Централној изборној комисији БиХ са стањем у 8.00 сати, 11.00 сати, 14.00 сати 16.00 сати, 20.00 сати и 23.00 сата, а ванредни одмах. До 24.00 сата

---

⁷³Оперативни штаб акције “Избори 2024.“ су чинили представници Централне изборне комисије БиХ, Дирекције за координацију полицијских тијела; Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ; Граничне полиције БиХ; Државне агенције за истраге и заштиту; Федералне управе полиције; Полиције Брчко дистрикта БиХ и кантоналних министарстава унутрашњих послова. Министарство унутрашњих послова Републике Српске није именovalo представника у Оперативном штабу акције “Избори 2024“. Сву сарадњу остварило је преко представника Министарства унутрашњих послова Републике Српске у Радној групи за праћење реализацију задатака из надлежности институција и полицијских тијела у Босни и Херцеговини у провођењу Локалних избори 2024. године и директно са Централном изборном комисијом БиХ.

Оперативном штабу акције и Централној изборној комисији БиХ су полицијска тијела у Босни и Херцеговини прослиједила укупно 64 пријаве о инцидентима који се могу довести у везу са нарушавањем гласања на бирачким мјестима, и то: 31 Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ у Федерацији БиХ и Брчко дистрикту БиХ и 33 МУП Републике Српске.

227. На дан одржавања одгођених избора у Коњицу, Кисељаку, Фојници и Крешеву 20. 10. 2024. године и у Јабланици 03. 11. 2024. године није било пријава о инцидентима који се могу довести у везу са нарушавањем гласања на бирачким мјестима.

1.10. Рад Главног центра за бројање

228. Поступајући према одредби члана 2.9 став (1) тачка 2 и члана 5.22 став (2) и (3) Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ је на 56. сједници, одржаној 22. 08. 2024. године донијела је Одлуку о успостави Главног центра за бројање и именовању директора и замјеника директора Главног центра за бројање за провођење Локалних избора у Босни и Херцеговини 2024. године⁷⁴. Правилник о организацији рада и утврђивању резултата гласања у Главном центру за бројање за Локалне изборе 2024. године⁷⁵ усвојен је на 70. сједници Централне изборне комисије БиХ, одржане 27. 09. 2024. године.

229. Централна изборна комисија БиХ је Извјештај о раду Главног центра за бројање за Локалне изборе у БиХ 2024. године усвојила на 9. сједници одржаној 20. 02. 2025. године.

230. У складу с Изборним законом БиХ, provedбеним актима и Правилником о организацији рада и утврђивању резултата гласања у Главном центру за бројање за Локалне изборе 2024. године. Главни центар за бројање обављао је послове из своје надлежности:

- a) организација и провођење мјера сигурности Главног центра за бројање (члан 5.22 Изборног закона БиХ),
- b) поштовање процедура и начин бројања гласачких листића и утврђивање резултата гласања (члан 5.22 став (1) Изборног закона БиХ): непотврђеним гласачким листићима, гласање у одсуству, путем мобилног тима (бирачи који су на издржавању казне затвора или бирачи који су везани за установе или нису у могућности да дођу на бирачко мјесто због старости, болести или инвалидитета) – у даљњем тексту: *Мобилни тим*, путем посебног мобилног тима, поштом, у дипломатско-конзуларном представништву БиХ у иностранству – у даљњем тексту: *ДКП БиХ*,
- c) проводио поступак поновног бројања гласачких листића (члан 5.31 Изборног закона БиХ),
- d) проводио поступак контроле резултата ручног бројања гласова о електронског бројања гласова путем електронског скенера (члан 5.29, став (4) Изборног закона БиХ)

⁷⁴ Одлука ЦИКБиХ број 05-1-07-1-1672-1/24 од 22.08.2024. године

⁷⁵ „Службени гласник БиХ“, бр. 66/24

- е) организовао посматрање рада Главног центра за бројање (члан 17.5 став (2) Изборног закона БиХ).
231. Главни центар за бројање био је смјештен у објекту „ЗОИ 84“ д.о.о. Олимпијски центар „Зетра“ у Сарајеву. У његовом раду су, осим запосленика Секретаријата Централне изборне комисије БиХ, учествовали и вањски сарадници. У најинтензивнијим периодима, током кључних активности попут бројања гласова, верификације, контроле и уноса изборних резултата, радило се у три смјене по 24 сата дневно, а овај режим био је примјењиван током цијелокупног рада Главног центра за бројање, с циљем завршетка свих активности у предвиђеним роковима. У периодима прије одржавања избора, као и док су се чекали први прелиминарни непотпуни резултати, рад је био организован у облику дежурства у три смјене.
232. Директор Главног центра за бројање и његови замјеници, главни контролор, контролор за транспорт, руковање и складиштење гласачких листића и другог изборног материјала и контролори, именовани су из реда лица која су у сталном радном односу у Секретаријату Централне изборне комисије БиХ, односно особа са дугогодишњим радним искуством у изборној администрацији, док су вањски сарадници ангажовани путем Јавног огласа за ангажман особља за рад у Главном центру за бројање који је објављен два пута због лошег одзива. Укупан број запослених у све три смјене у ГЦБ је био 317 особа, с тим да је у периоду од проведене обуке 25. 09. до 25. 10. 2024. године од даљег рада одустало 82 особе. Због наведеног одустајања Централна изборна комисија БиХ је на колегијуму одржаном 15. 10. 2024. године донијела одлуку о поновној објави огласа. У току наредних неколико дана управа ГЦБ је успјела попунити непопуњена радна мјеста.
233. Просторном организацијом утврђене су јасно дефинисане радне цјелине: пријем гласачког материјала, верификација, контрола и паковање, те бројање. За потребе праћења гласачког материјала кроз све фазе рада кориштени су за то посебно дизајнирани обрасци, чиме се осигурала слједивост гласачког материјала (аудит траил), као и сигурност у његовој обради. Такође, разграничење одговорности међу запосленицима и тимовима, уз прецизно праћење времена и извршилаца, додатно је подржало ефикасност у обављању свих постављених задатака, што је темељно за сигурност и ефикасност рада.
234. Током рада Главног центра за бројање, испоштоване су мјере сигурности изборног материјала, утврђене у члану 5. Правилника о раду ГЦБ, односно:
- Праћење кретања и примопредаје изборног материјала вршено је уз одговарајућу пратећу документацију,
  - Главни центар за бројање је током цијелог процеса био покривен видео надзором (21 камера) са архивирањем снимка до 45 дана,
  - Организоване су мјере физичке контроле и сигурности улаза и излаза у Главном центру за бројање, као и КДЗ преглед,
  - Вођена је евиденција свих посјетилаца и посматрача у ГЦБ.
235. Општи сигурносни аспект Главног центра за бројање представља важан сегмент у његовом раду, а исти се односи на мјере осигурања у самом простору као и у процесу транспорта, дистрибуције и примопредаје изборног материјала

између складишта Централне изборне комисије БиХ и Главног центра за бројање. Сигурносни аспект у практичном смислу имао је двије компоненте: 1. физичко осигурање простора, осигурање запослених, осигурање опреме и изборног материјала, 2. процедуралне и нормативне мјере сигурности у раду с изборним материјалом.

236. Физичко осигурање је реализовано:

- ангажовањем посебне организационе јединице састављене од запосленика на унутрашњем осигурању, која је обављала послове унутрашњег осигурања простора, осигурања запослених и осигурања опреме на локацији Главног центра за бројање и складишта изборног материјала,
- ангажовањем припадника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ, Министарства унутрашњих послова Кантона Сарајево и Федералне управе полиције, који су били ангажовани на пословима вањског и унутрашњег осигурања локација Главног центра за бројање,
- ангажовањем припадника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ, ангажоване на пословима пратње транспорта и свих достава гласачког материјала и
- ангажовањем припадника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ, Министарства унутрашњих послова БиХ, Федералне управе полиције на КДЗ прегледу простора и КДЗ контроли на улазу у Главном центру за бројање.

237. Сви транспорти гласачког материјала одвијали су се према унапријед утврђеном плану и временској шеми доставе, која је договорена с представницима Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ. У току цијелог периода у којем је вршена достава изборног материјала, опрема за контрадиверзиону заштиту, као и особље Федералног МУП-а, задужено за рад на овој опреми, били су постављени на улазу Главног центра за бројање и вршили су сталну контролу кретања запослених, посјетилаца и цијелокупног материјала и опреме на улазу и излазу Главног центра за бројање, 24 сата на дан.

1.10.1. Изборни материјал

238. Процес пријема и поступања с изборним материјалом у Главном центру за бројање одвијао се у складу с чланом 7, чланом 8 и чланом 9. Правилника о раду Главног центра за бројање, односно, изборни материјал се налазио у осигураној просторији до тренутка почетка обраде.

239. У периоду од 15. 08. 2024. године у Главни центар за бројање примљено је, према категоријама, слједећа количина бирачких комплета⁷⁶ (коверата):

---

⁷⁶ Бирачки комплет представља коверту са бирачким материјалом и уписаним личним подацима бирача за гласање: поштом или непотврђеним-ковертраним гласачким листићима или путем мобилног тима.

Табела 19. Преглед примљених бирачких комплета у Главном центру за бројање

Категорије бирачких комплета	Број врећа	Број бирачких комплета
Непотврђени-ковертирани бирачки комплети	148	1151
Бирачки комплети за гласање у одсуству	118	2085
Бирачки комплети за гласање путем мобилног тима	403	15479
Бирачки комплети за гласање путем поште	95	33985 ⁷⁷
Бирачки комплети за гласање у дипломатско-конзуларном представништву БиХ	14	864
УКУПНО	778	53.564

240. У Главни центар за бројање достављено је **3.350** бирачких комплета - неуручена пошта, те је иста по пријему евидентирана, обрађена и сортирана по државама и основним изборним јединицама. У наставку је преглед неуручене поште по државама боравка.

Табела 20. Преглед неуручених бирачких пакета по државама боравка

Држава боравка	Број неуручене поште
Аустрија	412
Белгија	10
Ческа Република	4
Црна Гора	7
Данска	78
Финска	1
Француска	16
Хрватска	487
Италија	119
Катар	18
Мађарска	1
Низоземска	32
Њемачка	1050
Норвешка	19
Пољска	1
САД	5
Саудијска Арабија	2

⁷⁷ Укупан број достављених бирачких комплета не укључује 3.350 неуручених коверата.

Држава боравка	Број неуручене поште
Словачка	2
Словенија	219
Србија	606
Шведска	116
Швајцарска	131
Турска	7
Велика Британија	7
УКУПНО	3.350

241. Поред примљеног материјала за бројање, из складишта ЦИКБиХ преузет је и евидентиран изборни материјал са бирачких мјеста који се односи на Изводе из Централног бирачког списка, Записнике о раду бирачких одбора (ЗАРБО) и Помоћне обрасце.

1.10.2. Обрада изборног материјала

242. Чланом 11. Правилника о организацији рада и утврђивању резултата гласања у Главном центру за бројање за Локалне изборе 2024. године прописан је начин припреме и провјере – материјала пристиглог путем поште:

- да ли су бирачки комплети (коверте) пристигли из иностранства или из земље,
- да ли је бирачки комплет који је пристигао из иностранства исправан на начин да мора садржавати:
  - а) коверту за гласачке листиће, која осигурава тајност гласа, с упакованим гласачким листићима и која је залијепљена како би се осигурала тајност гласања;
  - б) копију једног од важећих идентификационих докумената, у складу с чланом 5.12, односно чланом 3.15 став (4) Изборног закона БиХ;
  - ц) потписан образац с личним подацима бирача, који садржи податке наведене у члану 54. Правилника о провођењу избора у БиХ.

243. Наведене провјере исправности бирачких комплета за гласање путем поште су обављене два (2) пута, и то на начин да су извршене провјере и преглед свих пристиглих комплета за гласање путем поште у Главни центар за бројање, (33.985 бирачких комплета), затим се су се издвајали бирачки комплети који не задовољавају услове за слање у фазу верификације. Ови бирачки комплети су означени као серија „А“.

244. Управа Главног центра за бројање је дана 15. 10. 2024. године издала налог да се и серија „А“ прегледа поново, а како би се отклониле евентуалне грешке у обради.

245. Након наведених извршених радњи у Главном центру за бројање, утврђено је да сљедећи број бирачких комплета не испуњава услове за упућивање у наредну фазу:

Табела 21. Преглед бирачких пакета по категоријама који не испуњавају услове за бројање

Р/Б	Категорија гласачких пакета	Не испуњава услове у фази припреме за верификацију	Не испуњава услове у фази верификације	УКУПНО
1.	Непотврђени-ковертирани гласачки листићи	0	193	193
2.	Гласачки листићи за гласање у одсуству	0	1	1
3.	Гласачки листићи за гласање путем мобилног тима	21	0	21
4.	Гласачки листићи за гласање поштом	8.023	179	8.202
5.	Гласачки листићи за гласање у дипломатско-конзуларном представништву БиХ	0	0	0
	УКУПНО	8.044	372	8.417

246. Анализа бирачких комплета **пристиглих путем поште (4.787)** који нису испунили услове за упућивање у наредну фазу – фазу верификације кроз апликацију ЈИИС је дата у наредној табели.

Табела 22. Преглед бирачких комплета пристиглих путем поште одбијени у припреми верификације

Р.бр.	Разлог неиспуњавања услова бирачког пакета пристиглог путем поште	Број бирачких пакета
1.	Недостаје доказ о идентитету-члан 3 тачка б) Правилника	757
2.	Недостаје инструкцијско писмо-члан 3 тачка ц) Правилника	242
3.	Недостаје потпис-члан 3 тачка ц) Правилника	168
4.	Недостаје сигурносна коверта-члан 3 тачка а) Правилника	91
5.	Унутар коверте више гласачких пакета-члан 3 тачка ц) Правилника	144
6.	Нема отисак печата поште-члан 5.28 став (1) ИЗ БиХ	548
7.	Бирачки пакет упућен из Босне и Херцеговине-члан 5.28 став (1) ИЗ БиХ	94
8.	Невалидан идентификациони документ-члан 3 тачка б) Правилника	331
9.	Различити потпис-члан 3 тачка ц) Правилника	825
10.	Упућено након дана одржавања избора -члан 5.28 ИЗ БИХ	2
11.	Гласачки листићи ван сигурносне коверте-члан 3 тачка а) Правилника	80
12.	Не испуњава услове из више разлога-члан 5.28 ИЗ БиХ и члан 3. Правилника	1505
	УКУПНО	4.787

1.10.3. Одбијени бирачки комплети у фази верификације – Апликација ЈИИС

247. Бирачки комплети с одговарајућим садржајем унутар повратне коверте прослијеђени су у сљедећу фазу - провјеру кроз Апликацију ЈИИС (провјера података бирачког права за гласање изван БиХ).

Табела 23. Преглед бирачких комплета пристиглих путем поште одбијених у верификацији

Разлози одбијања	Број бирачких комплета
Изгубили право гласа од регистрације изван БиХ до закључивања ЦБС	3
Пријављене злоупотребе - гласали у БиХ (гласао Мобилним тимом)	1
Већ скениран/а (гласао у БиХ потврђеним, а стигао бирачки комплет из иностранства)	175
Укупно одбијено у фази верификације	179

1.10.4. Идентификоване злоупотребе

248. На основу члана 5. Одлуке о поступању Централне изборне комисије Босне и Херцеговине са циљем осигурања тачности, ажурности и интегритета извода из Централног бирачког списка за гласање изван Босне и Херцеговине као и спречавања злоупотреба у вези са гласањем изван Босне и Херцеговине, Главном центру за бројање достављене су 4 изјаве бирача који су изјавили да се никада нису пријавили за гласање путем поште.

1.10.5. Бројање гласачких листића

249. Процес контроле, сортирања и бројања гласачких листића у Главном центру за бројање одвијао се у складу са Одјељком Б - контрола и сортирање и Одјељком Ц - бројање гласова у Главном центру за бројање.

250. Главни центар за бројање, поступајући у складу са одредбама Правилника о раду Главног центра за бројање, током рада пребројао је према категорији гласача укупно 88.806 гласачка листића.

Табела 24. Преглед пребројаних гласачких листића у Главном центру за бројање

Р/Б	Категорија бирачких комплета	Ниво	Број гласачких листића
1.	Непотврђени-ковертирани гласачки листићи	Начелник/Градоначелник	947
		ОВ/СО/ГВ/СГ	962
2.	Гласачки листићи за гласање у одсуству	Начелник/Градоначелник	2079
		ОВ/СО/ГВ/СГ	2090
3.	Гласачки листићи за гласање путем мобилног тима	Начелник/Градоначелник	14396
		ОВ/СО/ГВ/СГ	16687
4.	Гласачки листићи за гласање поштом	Начелник/Градоначелник	24028
		ОВ/СО/ГВ/СГ	25895
5.	Гласачки листићи за гласање у дипломатско-конзуларном представништву БиХ	Начелник/Градоначелник	761
		ОВ/СО/ГВ/СГ	961
	УКУПНО сви гласачки листићи		88806

1.10.6. Поновна бројања

251. У посљедњој фази оперативног рада Главног центра за бројање, по основу достављених одлука Централне изборне комисије БиХ са сједница које су одржане у периоду од 11. 10. 2024. до 28. 10. 2024. године, Главном центру за бројање наложено је да изврши поновно бројање гласачких листића за 159 бирачких мјеста у 33 општине/града⁷⁸.

Поновна бројања гласачких листића проводила су се по кандидатима политичких субјеката, по кандидатима и по политичким субјектима, по кандидатима за одређени ниво власти, по националним мањинама. Надаље, Главни центар за бројање је у сарадњи с УСАИД пројектом „Подршка изборном интегритету у БиХ“, а у складу с наредбама Централне изборне комисије БиХ број 05-1-07-11-3168-5/24 и 05-1-07-11-3168-7/24 извршио контролу резултата ручног бројања гласова и електронског бројања гласова путем електронског скенера. Наредба број 05-1-07-11-3168-7/24 дјелимично је проведена (само за Нови Град), док је по закључку Ад.2 ЦИК БиХ с колегијума одржаног 17. 10. 2024. године контрола резултата за Приједор одложена. Процес упоређивања резултата ручног бројања са електронским резултатима скенираних имица (слика) је рађен у сврху реализације пилот пројекта, едукације и провјере функционалности уређаја и софтвера.

252. Све наредбе су се проводиле у тачно одређено вријеме, о чему су били обавијештени посматрачи.

⁷⁸ Мостар је рачунат као једна изборна јединица.

1.10.7. Остале активности

253. Поред редовних активности утврђених Правилником о раду Главног центра за бројање, у току периода до закључивања Извјештаја Главни центар за бројање радио је на сљедећим пословима: скенирање и умножавање извода из Централног бирачког списка, скенирање и умножавање Записника о раду бирачких одбора, уношење података о оствареном бирачком праву редовних бирача, за потребе израде статистика из члана 2.9 став (1) тачка 4. а Изборног закона БиХ.

1.10.8. Посјете Главном центру за бројање

254. Чланом 36. Правилника о раду Главног центра за бројање прописана је могућност посматрања бројања и свих активности које се одвијају у Главном центру за бројање од стране акредитованих посматараца.

255. У периоду од 15. 08 - 15. 11. 2024. године, Главни центар за бројање посјетила су **233** посматрача акредитована испред **15** различитих међународних организација, политичких субјеката и удружења грађана (МП,ПС,УГ).

Табела 25. Преглед броја посматрача у Главном центру за бројање

Врста посматрача	Број МП, ПС и УГ	Број посматрача
Међународни посматрачи	3	61
Посматрачи политичких субјеката	11	156
Посматрачи удружења грађана	1	16
УКУПНО	15	233

256. За рад са посматрачима у Главном центру за бројање било је задужено осам особа (три у првој, три у другој, те двије у трећој смјени). Ове особе су евидентирале сва питања и евентуалне нејасноће у вези са радним процесом и информисали руководство Главног центра за бројање о истом.

257. Посматрачи су имали и непосредан увид у сваки дио процеса у Главном центру за бројање. Управа је у више наврата са присутним посматрачима обишла све просторе Главног центра за бројање и појаснила процедуре рада.

258. Посебни поступци упознавања посматрача са радним процесом у Главном центру за бројање примјењивани су у процесу поновног бројања гласова по одлукама Централне изборне комисије БиХ, гдје им је омогућен непосредан увид у сваки гласачки листић.

1.10.9. Медији

259. У складу с одлуком Централне изборне комисије БиХ управа Главног центра за бројање није давала изјаве о процесу рада у Центру. Медији су упућивани на гласноговорницу ЦИК БиХ за све додатне информације. Даље, медијима је било допуштено да сниме кадрове из Центра ради кориштења при извјештавању.

1.10.10. Примједбе на рад Главног центра за бројање

260. У периоду од 06. 10. 2024. године до 01. 11. 2024. године Централној изборној комисији БиХ понесено је укупно пет примједби. Видјети Прилог 7 у наставку.

1.10.11. ПРИЛОЗИ

Прилог 1. Преглед неуручених пошиљки по општинама*⁷⁹

ГЛАСА ЗА	НАЗИВ ОИЈ	НЕУРУЧЕНИ БРОЈ КОВЕРАТА
001	ВЕЛИКА КЛАДУША	44
002	ЦАЗИН	124
003	БИХАЋ	20
004	БОСАНСКА КРУПА	5
005	БУЖИМ	4
007	НОВИ ГРАД	7
008	КОЗАРСКА ДУБИЦА	7
009	ПРИЈЕДОР	30
010	ГРАДИШКА	21
011	ЛАКТАШИ	3
012	СРБАЦ	7
013	ПРЊАВОР	3
014	ДЕРВЕНТА	81
016	БРОД	28
017	ОЦАК	19
018	ВУКОСАВЉЕ	12
020	ДОМАЉЕВАЦ - ШАМАЦ	30
021	ШАМАЦ	75
022	ОРАШЈЕ	1
024	МОДРИЧА	70

⁷⁹ Неуручена пошта која је пристигла у ГЦБ. Пошиљке које су пристигле након рока за пријем упућене су директно у складиште ЦИКБиХ

ГЛАСА ЗА	НАЗИВ ОИЈ	НЕУРУЧЕНИ БРОЈ КОВЕРАТА
025	ГРАДАЧАЦ	4
026	ПЕЛАГИЋЕВО	39
029	БИЈЕЉИНА	60
030	БОСАНСКИ ПЕТРОВАЦ	1
031	ПЕТРОВАЦ	1
032	САНСКИ МОСТ	14
033	ОШТРА ЛУКА	1
034	БАЊА ЛУКА	38
035	ЧЕЛИНАЦ	16
038	ДОБОЈ	38
039	ТЕШАЊ	7
040	СТАНАРИ	18
042	МАГЛАЈ	25
044	ГРАЧАНИЦА	7
045	ПЕТРОВО	10
047	ЛУКАВАЦ	7
049	СРЕБРЕНИК	6
050	ТУЗЛА	18
052	ЧЕЛИЋ	20
054	ЛОПАРЕ	52
055	ТЕОЧАК	1
056	УГЉЕВИК	12
057	ДРВАР	25
059	КЉУЧ	75
061	РИБНИК	9
064	МРКОЊИЋ ГРАД	18
065	ЈАЈЦЕ	150
067	ДОБРЕТИЋИ	41
068	КНЕЖЕВО	1
070	КОТОР ВАРОШ	74
074	ТЕСЛИЋ	135
075	ЖЕПЧЕ	102
077	ЗАВИДОВИЋИ	6
078	БАНОВИЋИ	7
079	ЖИВИНИЦЕ	6
080	КАЛЕСИЈА	17
081	ОСМАЦИ	9
082	САПНА	9
083	ЗВОРНИК	16
084	БОСАНСКО ГРАХОВО	20
085	ГЛАМОЧ	34
088	ШИПОВО	58
089	ДОЊИ ВАКУФ	5

ГЛАСА ЗА	НАЗИВ ОИЈ	НЕУРУЧЕНИ БРОЈ КОВЕРАТА
091	ТРАВНИК	59
093	ЗЕНИЦА	11
094	КАКАЊ	5
095	ВАРЕШ	5
098	КЛАДАЊ	16
101	ШЕКОВИЋИ	83
103	ВЛАСЕНИЦА	153
104	БРАТУНАЦ	66
105	СРЕБРЕНИЦА	55
106	ЛИВНО	74
107	КУПРЕС	14
109	БУГОЈНО	14
110	ГОРЊИ ВАКУФ - УСКОПЉЕ	82
111	НОВИ ТРАВНИК	75
112	ВИТЕЗ	56
113	БУСОВАЧА	51
114	ФОЈНИЦА	28
115	КИСЕЉАК	9
116	ВИСОКО	4
117	БРЕЗА	1
118	ИЛИЈАШ	5
121	СОКОЛАЦ	2
123	ХАН ПИЈЕСАК	1
124	ТОМИСЛАВГРАД	187
125	ПРОЗОР-РАМА	33
126	ЈАБЛАНИЦА	4
127	КОЊИЦ	4
129	КРЕШЕВО	23
130	ХАЦИЋИ	2
131	ИЛИЦА	10
132	ИСТОЧНА ИЛИЦА	7
133	НОВИ ГРАД САРАЈЕВО	17
135	ВОГОШЋА	3
136	ЦЕНТАР САРАЈЕВО	5
137	СТАРИ ГРАД САРАЈЕВО	5
139	НОВО САРАЈЕВО	10
140	ИСТОЧНО НОВО САРАЈЕВО	2
141	ТРНОВО (ФБИХ)	1
142	ТРНОВО	1
144	ПАЛЕ	10
146	РОГАТИЦА	9
147	ВИШЕГРАД	20
148	ПОСУШЈЕ	3

ГЛАСА ЗА	НАЗИВ ОИЈ	НЕУРУЧЕНИ БРОЈ КОВЕРАТА
151	ГРАД МОСТАР	6
152	ГРАД МОСТАР	2
153	ГРАД МОСТАР	10
154	ГРАД МОСТАР	19
155	ГРАД МОСТАР	8
156	ГРАД МОСТАР	10
161	НЕВЕСИЊЕ	31
163	КАЛИНОВИК	2
164	ГАЦКО	10
166	ФОЧА	4
167	ГОРАЖДЕ	5
168	НОВО ГОРАЖДЕ	3
169	ЧАЈНИЧЕ	1
170	РУДО	11
173	ЧАПЉИНА	1
174	НЕУМ	1
176	СТОЛАЦ	39
179	ЉУБИЊЕ	6
180	БИЛЕЋА	6
182	ТРЕБИЊЕ	72
183	УСОРА	19
184	КОСТАЈНИЦА	9
185	МИЛИЋИ	4
200	БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ	43
		3350

Прилог 2. Преглед одбијених пристиглих бирачких комплекта изван БиХ

Р/Б	Разлог неиспуњавања услова бирачких пакета пристиглог путем поште	Број бирачких пакета
1.	Недостаје доказ о идентитету-члан 3 тачка б) Правилника	757
2.	Недостаје инструкцијско писмо-члан 3 тачка ц) Правилника	242
3	Недостаје потпис-члан 3 тачка ц) Правилника	168
4.	Недостаје сигурносна коверта-члан 3 тачка а) Правилника	91
5.	Унутар коверте више гласачких пакета-члан 3 тачка ц) Правилника	144
6.	Нема отисак печата поште-члан 5.28 став (1) ИЗ БиХ	548
7.	Бирачки пакет упућен из Босне и Херцеговине-члан 5.28 став (1) ИЗ БиХ	94
8.	Невалидан идентификациони документ-члан 3 тачка б) Правилника	331

9.	Различити потпис-члан 3 тачка ц) Правилника	825
10.	Упућено након дана одржавања избора-члан 5.28 ИЗ БИХ	2
11.	Гласачки листићи ван сигурносне коверте-члан 3 тачка а) Правилника	80
12.	Не испуњава услове из више разлога-члан 5.28 ИЗ БиХ и члан 3. Правилника	1505
	УКУПНО	4787

Прилог 3. Преглед верификације бирачких комплекта по државама

Држава	Регистровани	Верификовани (Гласали)	Процент Верификовани
АУСТРАЛИЈА	274	78	28.47%
АУСТРИЈА	5981	3399	56.83%
БЕЛГИЈА	153	72	47.06%
БУГАРСКА	2	2	100.00%
ЧЕСКА РЕПУБЛИКА	47	24	51.06%
ЦРНА ГОРА	174	138	79.31%
ДАНСКА	664	395	59.49%
ФИНСКА	38	22	57.89%
ФРАНЦУСКА	397	249	62.72%
ГРЧКА	13	8	61.54%
НИЗОЗЕМСКА	463	281	60.69%
ХРВАТСКА	7046	3792	53.82%
ИНДОНЕЗИЈА	2	1	50.00%
ИРСКА	30	12	40.00%
ИСЛАНД	1	1	100.00%
ИТАЛИЈА	1166	738	63.29%
ИЗРАЕЛ	1		0.00%
ЈАПАН	1	1	100.00%
ЈОРДАН	4		0.00%
ЈУЖНА АФРИКА	3		0.00%
КАНАДА	289	187	64.71%
КАТАР	26	2	7.69%
КИПАР	1	1	100.00%
КОСОВО (УНМИК)	7	5	71.43%
ЛИХТЕНШТАЈН	8	5	62.50%
ЛУКСЕМБУРГ	137	94	68.61%
МАЂАРСКА	6	1	16.67%
МАЛТА	26	17	65.38%
МАРОКО	1		0.00%
НИЗОЗЕМСКА	463	281	60.69%
ЊЕМАЧКА	13311	7855	59.01%
НОРВЕШКА	319	223	69.91%
НОВИ ЗЕЛАНД	1		0.00%
ПОЉСКА	7	4	57.14%
ПОРТУГАЛ	7	6	85.71%
РУМУНИЈА	1	1	100.00%
РУСИЈА	30	5	16.67%
САД	1178	458	38.88%
САУДИЈСКА АРАБИЈА	7	3	42.86%
СЈЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	14	7	50.00%
СЛОВАЧКА	15	7	46.67%
СЛОВЕНИЈА	2483	1326	53.40%

Држава	Регистровани	Верификовани (Гласали)	Процент Верификовани
ШПАНИЈА	42	25	59.52%
СРБИЈА	4159	2625	63.12%
ШВЕДСКА	1987	1283	64.57%
ШВАЈЦАРСКА	2810	1894	67.40%
ТАЦИКИСТАН	1		0.00%
ТУНИС	1		0.00%
ТУРСКА	18	9	50.00%
УЈЕДИЊЕНИ АРАПСКИ ЕМИРАТИ	13	4	30.77%
ВЕЛИКА БРИТАНИЈА	169	116	68.64%
УКУПНО	43534	25376	58.29%

**Прилог 4. Преглед верификације бирачких комплекта по комбинацијама
(Основним изборним јединицама)**

Гласа за	Назив ОИЈ	Регистровано	Верификовани (Гласали)	Одбијени у верификацији
001	ВЕЛИКА КЛАДУША	719	394	0
002	ЦАЗИН	1326	557	1
003	БИХАЋ	397	271	0
004	БОСАНСКА КРУПА	142	93	1
005	БУЖИМ	67	45	0
007	НОВИ ГРАД	210	138	0
008	КОЗАРСКА ДУБИЦА	208	134	0
009	ПРИЈЕДОР	854	599	0
010	ГРАДИШКА	285	183	0
011	ЛАКТАШИ	65	42	0
012	СРБАЦ	72	39	0
013	ПРЊАВОР	148	114	0
014	ДЕРВЕНТА	1329	918	2
016	БРОД	757	306	0
017	ОЦАК	375	201	0
018	ВУКОСАВЉЕ	380	286	0
020	ДОМАЉЕВАЦ - ШАМАЦ	340	235	6
021	ШАМАЦ	1048	687	2
022	ОРАШЈЕ	77	54	0
023	ДОЊИ ЖАБАР	7	6	0
024	МОДРИЧА	746	403	3
025	ГРАДАЧАЦ	127	73	0
026	ПЕЛАГИЋЕВО	785	457	10
029	БИЈЕЉИНА	962	551	0
030	БОСАНСКИ ПЕТРОВАЦ	42	39	0
031	ПЕТРОВАЦ	15	7	0
032	САНСКИ МОСТ	309	207	0
033	ОШТРА ЛУКА	8	5	0
034	БАЊА ЛУКА	621	384	1
035	ЧЕЛИНАЦ	274	171	0
036	ДОБОЈ - ИСТОК	32	21	0
037	ДОБОЈ - ЈУГ	3	2	0
038	ДОБОЈ	561	242	0
039	ТЕШАЊ	109	73	0
040	СТАНАРИ	303	212	2
042	МАГЛАЈ	210	98	0
044	ГРАЧАНИЦА	126	69	0
045	ПЕТРОВО	117	76	0
047	ЛУКАВАЦ	126	90	0

Гласа за	Назив ОИЈ	Регистровано	Верификовани (Гласали)	Одбијени у верификацији
049	СРЕБРЕНИК	106	64	0
050	ТУЗЛА	238	131	0
052	ЧЕЛИЋ	315	166	0
054	ЛОПАРЕ	496	303	2
055	ТЕОЧАК	52	40	0
056	УГЉЕВИК	179	107	0
057	ДРВАР	229	137	3
058	ИСТОЧНИ ДРВАР	5	3	1
059	КЉУЧ	1226	686	0
061	РИБНИК	56	30	0
064	МРКОЊИЋ ГРАД	240	158	2
065	ЈАЈЦЕ	1708	817	10
066	ЈЕЗЕРО	28	26	0
067	ДОБРЕТИЋИ	521	354	7
068	КНЕЖЕВО	65	30	0
070	КОТОР ВАРОШ	1213	862	4
074	ТЕСЛИЋ	1691	993	14
075	ЖЕПЧЕ	798	399	0
077	ЗАВИДОВИЋИ	173	115	0
078	БАНОВИЋИ	66	39	0
079	ЖИВИНИЦЕ	220	143	0
080	КАЛЕСИЈА	345	253	0
081	ОСМАЦИ	208	169	0
082	САПНА	213	146	0
083	ЗВОРНИК	272	129	0
084	БОСАНСКО ГРАХОВО	357	285	0
085	ГЛАМОЧ	420	258	0
088	ШИПОВО	184	87	8
089	ДОЊИ ВАКУФ	66	30	0
091	ТРАВНИК	636	354	0
093	ЗЕНИЦА	198	129	0
094	КАКАЊ	50	35	0
095	ВАРЕШ	44	23	0
096	ОЛОВО	13	4	0
098	КЛАДАЊ	329	236	0
101	ШЕКОВИЋИ	854	555	17
103	ВЛАСЕНИЦА	364	126	1
104	БРАТУНАЦ	828	546	21
105	СРЕБРЕНИЦА	1101	778	34
106	ЛИВНО	730	315	0
107	КУПРЕС	203	110	0
108	КУПРЕС (РС)	6	2	0
109	БУГОЈНО	242	137	0

Гласа за	Назив ОИЈ	Регистровано	Верификовани (Гласали)	Одбијени у верификацији
110	ГОРЊИ ВАКУФ - УСКОПЉЕ	1158	583	5
111	НОВИ ТРАВНИК	544	254	0
112	ВИТЕЗ	285	84	0
113	БУСОВАЧА	410	178	0
114	ФОЈНИЦА	204	62	0
115	КИСЕЉАК	99	60	0
116	ВИСОКО	56	27	0
117	БРЕЗА	23	13	0
118	ИЛИЈАШ	129	76	2
121	СОКОЛАЦ	22	15	0
123	ХАН ПИЈЕСАК	23	12	0
124	ТОМИСЛАВГРАД	1869	1104	11
125	ПРОЗОР-РАМА	429	268	1
126	ЈАБЛАНИЦА	58	39	0
127	КОЊИЦ	104	85	0
129	КРЕШЕВО	103	28	0
130	ХАЦИЋИ	69	52	0
131	ИЛИЦА	304	201	0
132	ИСТОЧНА ИЛИЦА	66	35	0
133	НОВИ ГРАД САРАЈЕВО	334	205	0
135	ВОГОШЋА	94	56	0
136	ЦЕНТАР САРАЈЕВО	164	128	0
137	СТАРИ ГРАД САРАЈЕВО	81	48	0
139	НОВО САРАЈЕВО	203	142	0
140	ИСТОЧНО НОВО САРАЈЕВО	24	17	0
141	ТРНОВО (ФБИХ)	6	4	0
142	ТРНОВО	52	27	0
143	ПАЛЕ (ФБИХ)	11	7	0
144	ПАЛЕ	81	46	0
146	РОГАТИЦА	90	62	1
147	ВИШЕГРАД	210	141	1
148	ПОСУШЈЕ	12	6	0
149	ГРУДЕ	10	7	0
150	ШИРОКИ БРИЈЕГ	7	1	0
151	ГРАД МОСТАР	67	28	0
152	ГРАД МОСТАР	57	41	0
153	ГРАД МОСТАР	131	83	0
154	ГРАД МОСТАР	177	95	0
155	ГРАД МОСТАР	183	113	0
156	ГРАД МОСТАР	131	58	0

Гласа за	Назив ОИЈ	Регистровано	Верификовани (Гласали)	Одбијени у верификацији
158	ИСТОЧНИ МОСТАР	1	1	0
161	НЕВЕСИЊЕ	170	72	4
163	КАЛИНОВИК	31	21	0
164	ГАЦКО	72	53	0
165	ФОЧА (ФБИХ)	7	5	0
166	ФОЧА	38	23	0
167	ГОРАЖДЕ	110	79	0
168	НОВО ГОРАЖДЕ	62	44	0
169	ЧАЈНИЧЕ	75	60	1
170	РУДО	103	63	1
171	ЉУБУШКИ	19	7	0
172	ЧИТЛУК	12	5	0
173	ЧАПЉИНА	53	34	0
174	НЕУМ	9	4	0
176	СТОЛАЦ	917	252	0
177	БЕРКОВИЋИ	12	9	0
179	ЉУБИЊЕ	26	16	0
180	БИЛЕЋА	50	29	0
181	РАВНО	26	14	0
182	ТРЕБИЊЕ	552	315	0
183	УСОРА	227	116	0
184	КОСТАЈНИЦА	90	66	0
185	МИЛИЋИ	102	53	0
200	БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ	1120	752	0
	УКУПНО	43534	25376	179

Прилог 5. Контрола резултата ручног бројања гласова и електронског бројања гласова путем електронског скенера

Р/б	Основна изборна јединица	Бирачко мјесто	Врста бројања	Број наредбе ЦИК БиХ
1	Мостар	153А013	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-07-11-3168-5/24 од 11.10.2024. године
2	Мостар	153А014	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-07-11-3168-5/24 од 11.10.2024. године
3	Мостар	153А036	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-07-11-3168-5/24 од 11.10.2024. године
4	Мостар	154А007Ц	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-07-11-3168-5/24 од 11.10.2024. године
5	Мостар	154А026	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-07-11-3168-5/24 од 11.10.2024. године
6	Мостар	155А027	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-07-11-3168-5/24 од 11.10.2024. године
7	Мостар	156А005	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-07-11-3168-5/24 од 11.10.2024. године
8	Мостар	151А006	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-07-11-3168-5/24 од 11.10.2024. године
9	Нови Град	007Б024	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
10	Нови Град	007Б040	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
11	Нови Град	007Б042	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
12	Нови Град	007Б043	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
13	Нови Град	007Б047	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
14	Нови Град	007Б051	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
15	Нови Град	007Б052	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
16	Нови Град	007Б007	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
17	Нови Град	007Б009	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
18	Нови Град	007Б015	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године
19	Нови Град	007Б021	Контрола резултата ручног бројања и електронског бројања гласова	05-1-7-11-3168-7/24 од 14.10.2024. године

**Прилог 6. Бројање гласачких листића и утврђивање резултата избора у
Главном центру за бројање у на основу наредби Централне изборне
комисије БиХ**

Р/б	Основна изборна јединица	Бирачко мјесто	Ниво	Бројање по кандидатима, политичком субјекту/ по политичким субјектима и кандидатима	Број наредбе ЦИК БиХ
1	Високо	116А008	Градско вијеће	Свих гласачких листића	05-1- 07-11-3168-11/24 од 22.10.2024 године
2	Витез	112А013Б	Градско/општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
3	Илиџа	131А002	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
4	Илиџа	131А024	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
5	Илиџа	131А030	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
6	Илиџа	131А031	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
7	Илиџа	131А038	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
8	Илиџа	131А040	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
9	Илиџа	131А042	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
10	Илиџа	131А078	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
11	Илиџа	131А089	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
12	Илиџа	131А095	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
13	Нови Град Сарајево	133А015	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
14	Нови Град Сарајево	133А038	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
15	Нови Град Сарајево	133А074	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
16	Нови Град Сарајево	133А081	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
17	Нови Град Сарајево	133А106	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
18	Нови Град Сарајево	133А141	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године

Р/б	Основна изборна јединица	Бирачко мјесто	Ниво	Бројање по кандидатима, политичком субјекту/ по политичким субјектима и кандидатима	Број наредбе ЦИК БиХ
19	Нови Град Сарајево	133A143	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
20	Нови Град Сарајево	133A156	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
21	Нови Град Сарајево	133A158	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
22	Стари Град Сарајево	137A014	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
23	Стари Град Сарајево	137A018	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
24	Стари Град Сарајево	137A022	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
25	Стари Град Сарајево	137A030	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
26	Стари Град Сарајево	137A032	Градско/општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
27	Стари Град Сарајево	137A007	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
28	Стари Град Сарајево	137A023	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
29	Стари Град Сарајево	137A042	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
30	Ново Сарајево	139A071	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
31	Ново Сарајево	139A022	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
32	Ново Сарајево	139A044	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
33	Ново Сарајево	139A086	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
34	Ново Сарајево	139A041	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
35	Ново Сарајево	139A068	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године

Р/б	Основна изборна јединица	Бирачко мјесто	Ниво	Бројање по кандидатима, политичком субјекту/ по политичким субјектима и кандидатима	Број наредбе ЦИК БиХ
36	Ново Сарајево	139A061	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
37	Зеница	093A007	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
38	Зеница	093A100	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
39	Зеница	093A135	Градско/ општинско вијеће	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-12/24 од 23.10.2024 године
40	Пелагићево	026B001	Начелник општине/СО	по политичким субјектима и кандидатима унутар политичких субјеката	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
41	Пелагићево	026B002	Начелник општине /СО	по политичким субјектима и кандидатима унутар политичких субјеката	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
42	Пелагићево	026B003	Начелник општине /СО	по политичким субјектима и кандидатима унутар политичких субјеката	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
43	Пелагићево	026B004	Начелник општине /СО	по политичким субјектима и кандидатима унутар политичких субјеката	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
44	Пелагићево	026B005	Начелник општине /СО	по политичким субјектима и кандидатима унутар политичких субјеката	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
45	Пелагићево	026B006	Начелник општине /СО	по политичким субјектима и кандидатима унутар политичких субјеката	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
46	Пелагићево	026B007	Начелник општине /СО	по политичким субјектима и кандидатима унутар политичких субјеката	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
48	Босански Петровац	030A001	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
47	Босански Петровац	030A002	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
48	Босански Петровац	030A003	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
49	Босански Петровац	030A004	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
50	Босански Петровац	030A005	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године

Р/б	Основна изборна јединица	Бирачко мјесто	Ниво	Бројање по кандидатима, политичком субјекту/ по политичким субјектима и кандидатима	Број наредбе ЦИК БиХ
51	Босански Петровац	030А006	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
52	Босански Петровац	030А007	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
53	Босански Петровац	030А008	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
54	Босански Петровац	030А009	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
55	Босански Петровац	030А010	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
56	Босански Петровац	030А011	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
57	Босански Петровац	030А012	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
57	Босански Петровац	030А013	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
58	Босански Петровац	030А014	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
59	Сански Мост	032А006	ОВ	По политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
60	Сански Мост	032А041А	ОВ	По политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
61	Петрово	045Б005	СО	по кандидатима политичког субјекта СНСД	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
62	Петрово	045Б003А	СО	по кандидатима политичког субјекта СНСД	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
63	Угљевик	056Б003	СО	по кандидатима политичког субјекта СНСД	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
64	Угљевик	056Б020	СО	по кандидатима политичког субјекта СНСД	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
65	Угљевик	056Б021	СО	по кандидатима политичког субјекта СНСД	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
66	Завидовићи	077А022	ОВ	по свим политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
67	Живинице	079А012	ОВ	по кандидатима политичког субјекта СДП	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године

Р/б	Основна изборна јединица	Бирачко мјесто	Ниво	Бројање по кандидатима, политичком субјекту/ по политичким субјектима и кандидатима	Број наредбе ЦИК БиХ
68	Живинице	079A013A	ОВ	по кандидатима политичког субјекта СДП	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
69	Живинице	079A032	ОВ	по кандидатима политичког субјекта СДП	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
70	Шипово	088B003 088B004 088B005 088B007	Начелник општине	По кандидатима за општинског начелника	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године Исправка наредбе од 27.10.2024
71	Травник	091A031	ОВ	По кандидатима политичког субјекта ХДЗ БиХ, ХСС Стјепан Радић	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
72	Зеница	093A034 093A035 093A049 093A056 093A063 093A092 093A097 093A101 093A105 093A121 093A123 093A136	ГВ	По кандидатима за националну мањину	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године
73	Вогошћа	135A009 135A035 135A018 135A019 135A027 135A043	ОВ	По свим политичким субјектима	05-1- 07-11-1934-10/20 од 09.12.2020. године
74	Горажде	167A008 167A009 167A011 167A012 167A013 167A016 167A019 167A020 167A023 167A024 167A025 167A015 167A029 167A030	ОВ	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године Исправка наредбе од 27.10.2024
75	Билећа	180B001 180B002 180B003	СО	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-13/24 од 26.10.2024 године

Р/б	Основна изборна јединица	Бирачко мјесто	Ниво	Бројање по кандидатима, политичком субјекту/ по политичким субјектима и кандидатима	Број наредбе ЦИК БиХ
		180B004 180B005 180B006 180B012 180B014 180B019 180B022 180B023 180B024 180B025			
76	Брод	016B001	СО	по кандидатима унутар политичког субјекта СДС Воља народа	05-1- 07-11-3168-15/24 од 27.10.2024. године
77	Кнежево	068B018	СО	по кандидатима унутар политичког субјекта СДС Воља народа	05-1- 07-11-3168-15/24 од 27.10.2024. године
78	Србац	012B021 012B028	СО	по кандидатима унутар политичког субјекта Србац-Наш град	05-1- 07-11-3168-15/24 од 27.10.2024. године
78	Сребреник	049A031 049A037 049A051 049A011 049A058 049A042 049A008Б	ГВ	по кандидатима унутар политичког субјекта Народ и Правда	05-1- 07-11-3168-15/24 од 27.10.2024. године
79	Бановићи	078A003 078A006 078A007 078A019 078A027	ОВ	По политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-15/24 од 27.10.2024. године
80	Живинице	079A013Б	ОВ	по кандидатима унутар политичког субјекта Народ и Правда	05-1- 07-11-3168-15/24 од 27.10.2024. године
81	Угљевик	056B021	СО	по кандидатима политичког субјекта Коалиција социјалистичка партија и СНП	05-1- 07-11-3168-15/24 од 27.10.2024. године
82	Угљевик	056B003	ОВ	по кандидатима политичког субјекта Републичка странка Српске- РСС	05-1- 07-11-3168-15/24 од 27.10.2024. године
83	Братунац	104A010	СО	по политичким субјектима	05-1- 07-11-3168-15/24 од 27.10.2024. године
84	Сребреник	049A007 049A053	Градско вијеће	по кандидатима политичког субјекта	05-1- 07-11-3168-16/24 од 28.10.2024. године

Р/б	Основна изборна јединица	Бирачко мјесто	Ниво	Бројање по кандидатима, политичком субјекту/ по политичким субјектима и кандидатима	Број наредбе ЦИК БиХ
				Демократска фронта-ДФ	
85	Вишеград	147Б006	Скупштина општине	по кандидатима политичког субјекта Народна партија Српске – Дарко Бањац	05-1- 07-11-3168-16/24 од 28.10.2024. године
86	Лукавац	047А018А 047А018Б 047А18Ц	Градско вијеће	по кандидатима политичког субјекта Наша странка – Народ и Правда	05-1- 07-11-3168-16/24 од 28.10.2024. године
87	Витез	112А013Б	Општинско вијеће	по кандидатима политичког субјекта СДА Странка Демократске Акције	05-1- 07-11-3168-16/24 од 28.10.2024. године
88	Костајница	184Б001 184Б002 184Б003 184Б004 184Б005 184Б006 184Б007 184Б008 184Б009 184Б010 184Б011 184Б012 184Б013	Начелник општине	по кандидатима за начелника општине	05-1- 07-11-3168-16/24 од 28.10.2024. године
89	Чапљина	173А018	ГВ	По политичким субјектима и неважећи гласачки листићи	05-1- 07-11-3168-17/24 од 07.11.2024. године
90	Чапљина	173А003	ГВ	По политичким субјектима и неважећи гласачки листићи	05-1- 07-11-3168-18/24 од 07.11.2024. године

Прилог 7. Приговори на рад Главног центра за бројање у периоду од 06. 10. до 01. 11. 2024. године

Р/Б	Наводи приговора	Подносилац приговора	Изјашњење ГЦБ
1.	Немогућност комплетног увида у резултате бројања услед физичке немогућности увида, а имајући у виду чињеницу да су различити политички субјекти добили по један глас за начелника у односу на ОВ (030-Босански Петровац – гласање путем мобилног тима)	Амел Гушо – Странка демократске акције (СДА)	Посматрачима је омогућен приступ свим столовима на којима се врши бројање на начин да су се посматрачи могли кретати око столова који су били позиционирани уз физичке преграде.
2.	Просуђивање тима у ГЦБ о важећем листићу приликом поновног бројања за изборну јединицу Босански Петровац (003А008). Ознака Х је стављена изван предвиђеног квадратића, а глас је признат.	СНСД	Тим који је био задужен за поновно бројање наведеног бирачког мјеста сачинио је изјаву којом су нагласили да је намјера бирача била јасна, па су зато једногласно одлучили да признају глас.
3	Просуђивање тима у ГЦБ о важећем листићу приликом поновног бројања за изборну јединицу Босански Петровац (003А005). Ознака Х је стављена изван предвиђеног квадратића, а глас је признат.	СНСД	Тим који је био задужен за поновно бројање наведеног бирачког мјеста сачинио је изјаву којом су нагласили да је намјера бирача била јасна, па су зато једногласно одлучили да признају глас. Гласач је Х ставио поред имена и презимена кандидата.
4	Поновно бројање Босански Петровац, бирачко мјесто 030А002. Проглашавање неважећег листића важећим иако је на њему било цртано и дописивано.	СНСД	Тим који је био задужен за поновно бројање наведеног бирачког мјеста сачинио је изјаву да је био нацртан мали кружић, а бирач је означио знаком Х поред једног кандидата. Њихова одлука је била једногласна.
5	Тим број 5 је приликом поновног бројања и утврђивања резултата за ниво начелника општине Босански Петровац, бирачко мјесто 030А006 важећи листић за кандидата СДА прогласио неважећим	Адил Мацић, акредитовани посматрач за ГЦБ	Тим је изјавио да је у квадратићу поред првог кандидата плавом хемијском оловком, а у квадратићу поред другог кандидата виде се двије усправне црте, док трећи кандидат није означен. Тим је једногласно одлучио да гласачки листић није важећи.

1.11. Посматрачи изборног процеса

261. У складу са чланом 17.3, 17.4 и 17.5 став (2) Изборног закона БиХ и Упутства о условима и процедурама за акредитовање изборних посматрача у Босни и Херцеговини ⁸⁰ Централна изборна комисија БиХ извршила је акредитовање изборних посматрача политичких субјеката, међународних посматрача и посматрача удружења за посматрање избора на основу захтјева заинтересованих посматрача и обраде истих.
262. За посматрање изборних активности 2024. године Централна изборна комисија БиХ је акредитовала укупно 1.992 посматрача испред 12 удружења, 28 међународних организација и 18 политичких странака. Преглед акредитованих посматрача је дат у наредној табели.

Табела 26. Преглед акредитованих посматрача

Посматрачи удружења		Међународни посматрачи		Посматрачи политичких субјеката	
Број акредитованих удружења	Број акредитованих посматрача	Број акредитованих међународних организација	Број акредитованих посматрача	Број акредитованих политичких субјеката	Број акредитованих посматрача
12	1.548	28	354	18	90
Укупно 58 организација и 1.992 акредитована посматрача					1.992

Семинар за посматраче

263. Дана 05. 10. 2024. године у Центру за едукацију ЦИКБиХ организован је семинар/брифинг за посматраче. На брифингу су учествовали акредитовани посматрачи Свјетског удружења изборних тијела А-ВЕБ) који су оформили своју посматрачку мисију састављену од 24 учесника из 9 земаља. Сврха посматрачке мисије А-ВЕБ-а је да олакша размјену знања и искустава у вези са провођењем избора међу чланицама изборних тијела. На брифингу су такође били представници Амбасаде Јапана и Главни тим ОЕБС/ОДИХР-а.

Семинар за посматраче

⁸⁰ "Службени гласник БиХ", број 27/22.

Извјештај Коалиције за слободне и поштене изборе *Под луном*

264. Коалиција *Под луном* је акредитовала око 1.000 посматрача за посматрање изборних операција на Локалним изборима. У Финалном извјештају о грађанском, нестраначком посматрању Локалних избора 2024. године у Босни и Херцеговини, децембар/просинац 2024. године оцијењено је да: „Иако се због измјена и допуна Изборног закона БиХ, ЦИК БиХ нашла у новој ситуацији са додатним задужењима, уз узак временски оквир и ограничено ширење њихових капацитета, ЦИК БиХ је успјешно провела Локалне изборе у БиХ са техничког и организационог аспекта.”⁸¹ ...„Локални избори у БиХ 2024. године проведени су генерално успјешно. Забиљежени су случајеви кршења изборних правила, као и изоловани инциденти, који захтијевају озбиљну анализу и мјере превенције у будућности. Евидентирани су значајни изазови у процесима гласања и бројања гласова. Интегритет избора је унапријеђен кроз измјене и допуне Изборног закона БиХ, што је већ дало ограничене резултате. Пилотирање нових технологија оцијењено је изузетно успјешно. Одмах је потребно почети радити на увођењу електронске идентификације бирача и скенера гласачких листића на свим бирачким мјестима за Опште изборе у БиХ 2026. године. Потребно је благовремено санкционисати све изборне неправилности, а вишеструке прекршиоце изборних правила најстроже кажњавати. Оцјена изборног дана за Локалне изборе 2024. године Коалиције “Под луном” је да је изборни дан на највећем броју бирачких мјеста протекло у складу са изборним правилима.”⁸²

Извјештај посматрачке мисије ОЕБС/ОДИХР-а

265. Уред ОЕБС-а за демократске институције и људска права (ОДИХР) успоставио је 30. августа 2024. године Мисију за посматрање избора (ЕОМ) која се састојала од 14 чланова главног тима са сједиштем у Сарајеву и 20 дугорочних посматрача (ЛТО) распоређених 6. септембра на 10 локација широм земље. ОДИХР ЕОМ остао је у земљи до 13. октобра.
266. На дан избора распоређено је 240 проматрача из 37 земаља, укључујући 202 посматрача које је распоредио ОДИХР, као и 25-члану делегацију Конгреса локалних и регионалних власти Савјета Европе и 13-члану делегацију Европског парламента, а који су заједно чинили Међународну мисију за посматрање избора (ИЕОМ). Жене су чиниле 53 % посматрача ИЕОМ-а.
267. ОДИХР ЕОМ је процјењивао усклађеност изборних процеса са обавезама ОЕБС-а, другим међународним обавезама и стандардима за демократске изборе као и са домаћим законодавством.

---

⁸¹ Финални извјештај о грађанском, нестраначком посматрању Локалних избора 2024. године у Босни и Херцеговини, децембар/просинац 2024. године, Коалиција за слободне и поштене изборе „Под луном“, стр. 23. <https://podlupom.org/biblioteka/izvjestaji-o-posmatranju-izbora/finalni-izvjestaj-o-gradanskom-nestranackom-posmatranju-lokalnih-izbora-2024-godine-u-bih/>

⁸² *Ibid.*, стр. 8 и 9.

268. У Завршном извјештају ОДИХР-ове изборне посматрачке мисије констатовано је да је ЦИК на професионалан начин водио техничке аспекте изборних припрема. Дјеловао је ефикасно, упркос изазовима који су произашли из касног увођења измјена и допуна из 2024. те је поштовао већину законских рокова. Касно увођење амандмана представљало је значајан изазов за ЦИК, који је морао именовати и обучити предсједнике бирачких одбора и њихове замјенике. Упркос овим изазовима, обука бирачких одбора углавном је проведена на вријеме, а посматрачи ОДИХР ЕОМ-а оцијенили су је као практичну, јасну и концизну....По питању провођења пилот пројеката ОДИХР је примијетио да .. *“Поступно увођење технологије, као и тестирање пилота прије дана избора као начин рјешавања изазова прије потпуног провођења, јесу у складу с добром међународном праксом. ОДИХР ЕОМ примијетио је неке забринутости у вези с тајношћу гласања током фазе тестирања и на дан избора.”* Једна од препорука која се односи на нове технологије гласи: *„Како би се осигурало ефикасно провођење ИЦТ-а у изборима, пилот-пројект треба наставити проводити у складу с међународном добром праксом и попратити правовременом додјелом ресурса, одговарајућом обуком и ревизијама употребљивости и функционалности ИЦТ-а након избора.“*⁸³

Извјештај посматрачке мисије Свјетског удружења изборних тијела (А-ВЕБ)

269. Мисија посматрања избора одржана је од 4. до 8. 10. 2024. године. Учесници су били распоређени за посматрање отварања бирачких мјеста, гласања, затварања и пребројавања гласова, као и различитих пилот пројеката који су проведени. Укупно 24 учесника из 9 земаља чланица А-ВЕБ-а учествовало је у мисији. Учесници, сви стручњаци за изборе из својих земаља, имали су могућност посматрања избора на слободан и објективан начин. Налази изборне посматрачке мисије А-ВЕБ-а презентовани су Централној изборној комисији БиХ на дебрифингу одржаном 09. 10. 2024. године. У Завршном извјештају изборне посматрачке мисије А-ВЕБ-а дат је низ препорука које се односе на изборну администрацију, правне измјене и кориштење технологија у изборном процесу.

1.12. Дан одржавања Локалних избора 06. 10. 2024. године

270. За потребе провођења изборног дана сачињен је оперативни план предизборних активности и изборног дана те је рад био распоређен у двије смјене. Даље, Централна изборна комисија БиХ је 04. 10. 2024. године донијела Временски план рада изборних комисија за Локалне изборе 2024. године (Изборни дан), којим су утврђене активности и оквирни рокови за провођење појединачних изборних активности и обавезно извјештавање Централне изборне комисије БиХ, а које се односе на отварање и затварање

---

⁸³ Local Elections, 6 October 2024, ODIHR Election Observation Mission Final Report, 25 February 2025, pg. 5,9,10,29. Преузето са линка: [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.osce.org/files/f/documents/7/3/586134.pdf](https://www.osce.org/files/f/documents/7/3/586134.pdf) дана 03.03.2025.

бирачких мјеста, унос и обраду података о отварању бирачких мјеста и података о одзиву у 11.00, 15.00 и 19.00 сати, пребројавање гласачких листића према редослиједу изборних нивоа за које се проводе избори и унос података о резултатима пребројавања, те рокови за доставу изборног материјала.

271. На дежурне телефонске линије у сједишту Централне изборне комисије БиХ запримане су поруке општинских/градских изборних комисија у Босни и Херцеговини првенствено о техничким и процедуралним питањима као и недостацима друге врсте које су уочене на дан избора, те се по истим хитно реаговало и вршене су интервенције.
272. Уз стално особље Централне изборне комисије БиХ, додатно је ангажовано по 10 особа у двије смјене, које су пратиле унос података о отварању бирачких мјеста и одзиву бирача, те су били распоређени на дежурним телефонима, а у случају било каквих техничких недостатака, реаговали су према координаторима за рад са општинским/градским изборним комисијама.
273. Такође, ангажована су три тима која си била подршка оператерима на бирачким мјестима која су обухваћена Одлуком о одређивању бирачких мјеста за провођење пилот пројеката за Локалне изборе 2024. године.⁸⁴
274. Сва питања везана за рад и пилот-пројекат рјешавала су се на линији Предсједник бирачког одбора – Изборна комисија – Централна изборна комисија БиХ, а у техничком смислу на линији Оператер – Главни оператер уз обавјештавање изборне комисије – Централна изборна комисија БиХ.
275. **Пилот пројекат 1 - Аутентификација бирача и трансмисија резултата** - није било већих проблема, сва бирачка мјеста отворена на вријеме. ОИЈ Добој, Домаљевац-Шамац, Стари Град Сарајево, Градишка, Тешањ појавио се проблем отиска прста, посебно код старијих особа које имају трајну личну карту.
276. **Пилот пројекат 2 - Оптички скенери и аутоматско пребројавање гласачких листића** - Тузла је на два бирачка мјеста 050A018 и 050A143 прешла на редовно гласање без употребе скенера. ОИЈ Приједор пријавила је проблем са провлачењем кроз скенер, извршена је замјена скенера.
277. **Пилот пројекат 3 - Биометријска идентификација и аутентификација бирача** – извршена је промјена три уређаја због техничких проблема. На једном није радио скенер отиска, на једном читач докумената и један екран је титрао. Након тога није било пријављених потешкоћа у раду.
278. **Пилот пројекат 4 - Видео надзор на бирачким мјестима** - за овај пројекат у току изборног дана није било позива, нити потешкоћа у раду које су пријављене Централној изборној комисији БиХ.

---

⁸⁴ „Службени гласник БиХ“ бр. 57/24.

279. На дан одржавања Локалних избора 06. 10. 2024. године, на дежурне инфо-линије 033 251 331 и 033 251 332, запримљено је укупно 221 позив, а већина позива се односила на провјеру бирачког мјеста. Путем имејла одговорено је на 143 упита, а највише питања се односило на провјеру бирачког мјеста. На све поруке је благовремено одговорено. Запримљено је и неколико позива који су се односили на мобилне тимове који су каснили са доласком на адресе.
280. Стручно особље Централне изборне комисије БиХ је континуирано пружало информације општинским/градским изборним комисијама, политичким субјектима и грађанима који су се обраћали путем телефона и имејла. Такође, о свим значајнијим информацијама и подацима обавјештавана је Централна изборна комисија БиХ за потребе конференција за медије

1.13. Одгођени Локални избори 2024. године у ОИЈ Фојница, Кисељак, Крешево, Коњиц и Јабланица

281. Због поплава које су захватиле поједине општине у Босни и Херцеговини два дана прије дана одржавања Локалних избора 2024. године на колегијуму Централне изборне комисије БиХ одржаном 04. 10. 2024. године донијет је закључак да се контактирају изборне комисије које су обухваћене временским непогодама, како би се сачинио Извјештај и размотрила могућност одржавања избора.
282. Упућен је допис изборним комисијама основних изборних јединица у Босни и Херцеговини да хитно доставе информације о свим евентуалним проблемима у вези са организацијом предстојећих Локалних избора 2024. године, заказаних у недјељу 06. 10. 2024. године везано за: транспорт изборног материјала, приступ бирачким мјестима, приватним проблемима чланова бирачких одбора и доступност локацији молбилних тимова и сл.
283. Такође, истог дана упућен је допис Савјету министара БиХ, Влади Федерације БиХ, Влади РС, свим кантоналним владама и Влади Брчко дистрикта БиХ да у складу са чланом 1.11 Изборног закона БиХ доставе Централној изборној комисији БиХ све информације којима располажу, а тичу се природних непогода које су задесиле Босну и Херцеговину.
284. Централна изборна комисија БиХ упутила је 04. 10. 2024. године допис Министарству безбједности БиХ, Федералној управи цивилне заштите Федерације БиХ и Републичкој управи Цивилне заштите Републике Српске.
285. Од 04. 10 до 06. 10. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је била у сталном контакту са Федералном управом цивилне заштите Федерације БиХ, достављани су ванредни извјештаји са терена више пута у току дана.
286. Након достављених извјештаја, контакта са предсједницима изборних комисија основних изборних јединица које су погођене временским непогодама и извјештаја достављених из Федералне управе цивилне заштите, Централна изборна комисија БиХ је на 75. сједници, одржаној 05. 10. 2024.

године, донијела Одлуку о одгађању одржавања Локалних избора 2024. године у основним изборним јединицама у којима је проглашено стање природне несреће како слиједи: Јабланица, Коњиц, Кисељак, Крешево, Фојница – бирачка мјеста, 114А009, 114А010, 114А011.

287. Дана 06. 10. 2024. године, на 76. сједници, Централна изборна комисија БиХ је допунила наведену Одлуку и одгодила изборе на свим бирачким мјестима у ОИЈ Фојница.⁸⁵
288. Чланови Централне изборне комисије БиХ су обишли поплављена подручја и организовали састанке са члановима изборних комисија основних изборних јединица у циљу утврђивања стања, услова и датума одржавања одгођених избора.
289. Дана 10. 10. 2024. године, на 82. сједници, Централна изборна комисија БиХ донијела је Одлуку о расписивању и одржавању Локалних избора 2024. године у основним изборним јединицама Фојница, Кисељак, Крешево и Коњиц, са датумом одржавања избора у недељу, 20. 10. 2024. године.⁸⁶
290. Централна изборна комисија БиХ је донијела План провођења одгођених избора у Општинама Фојница, Кисељак, Коњиц и Крешево. Планом су обухваћене активности од дана расписивања избора 10. 10. 2024. године до дана одржавања избора 20. 10. 2024. године: провјера изборног материјала, израда штампилца “Одгођени избори” за основну изборну јединицу Фојница, попуњеност бирачких одбора, те обука новоизабраних чланова бирачких одбора. Такође, планом су утврђене активности и оквирни рокови за провођење појединачних изборних активности и обавезно извјештавање Централне изборне комисије БиХ, а које се односе на отварање и затварање бирачких мјеста, унос и обраду података о отварању бирачких мјеста и података о одзиву у 11.00, 1500 и 19.00 сати, пребројавање гласачких листића према редослиједу изборних нивоа за које се проводе избори и унос података о резултатима пребројавања, те рокови за доставу изборног материјала.
291. Даље, у складу с чланом 2.9 став (1) тачка 1. а у вези са чланом 14.2 Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ је на 84. сједници одржаној 14. 10. 2024. године донијела одлуку којом је именовала запосленике ове институције за координаторе испред Централне изборне комисије БиХ који су координисали и надгледали провођење одгођених избора за основне изборне јединице Фојница, Кисељак, Коњиц и Крешево.
292. Даље, општинске изборне комисије су имале подршку Централне изборне комисије БиХ, али су и саме понудиле конструктивна рјешења о спајању бирачких мјеста, гласању путем мобилних тимова, те осигурања приступачности изборног процеса за бираче из разуђених и удаљених подручја општина обухваћених поплавама.

---

⁸⁵ Одлука о измјени и допуни Одлуке о одгађању одржавања Локалних избора 2024. године у основним изборним јединицама у којима је проглашено стање природне несреће („Службени гласник БиХ“, број 68/24)

⁸⁶ „Службени гласник БиХ“, број 70/24.

293. Одгођени избори у основним изборним јединицама Фојница, Кисељак, Коњиц и Крешево одржани су **20. 10. 2024.** године.

11.19.1. Одгођени Локални избори у општини Јабланица, 03. 11. 2024. године

294. Централна изборна комисија БиХ је на 89. сједници, одржаној 22. 10. 2024. године, донијела Одлуку о расписивању и одржавању одгођених Локалних избора 2024. године у основној изборној јединици Јабланица⁸⁷ којом је одређен датум одржавања избора, недјеља, 03. 11. 2024. године.
295. За потребе провођења одгођених избора у Јабланици усвојена је Инструкција о начину идентификације и гласања бирача на одгођеним изборима у основној изборној јединици Јабланица, којим је регулисан начин идентификације бирача којима је у елементарним непогодама уништен лични документ.⁸⁸
296. Даље, Централна изборна комисија БиХ је донијела Одлуку којом је именовала запосленике ове институције за координаторе испред Централне изборне комисије БиХ који су координисали и надгледали провођење одгођених избора у основној изборној јединици Јабланица. Изборни материјал мобилног тима, бирачког мјеста за гласање у одсуству и бирачког мјеста овлаштеног за издавање непотврђених гласачких листића уз полицијску пратњу достављен је у Главни центар за бројање у Сарајеву до 20.00 сати истог дана.

1.14. Потврђивање резултата Локалних избора 2024. године

297. Дана 05. 11. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је на 100. сједници донијела Одлуку о потврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини 2024. године за 55 општинских вијећа у Федерацији БиХ, 51 скупштину општина у Републици Српској, 106 начелника општина у Босни и Херцеговини, 17 градских вијећа у Федерацији БиХ, 9 скупштина градова у Републици Српској, 27 градоначелника у Босни и Херцеговини и Скупштину Брчко дистрикта БХ⁸⁹, а дана 15. 11. 2024. на 110. сједници и Допунску Одлуку о потврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини 2024. године за Општинска вијећа Јабланица, Кисељак и Прозор-Рама (ФБиХ), начелнике општина Јабланица, Кисељак, и Прозор-Рама, скупштине општина Гацко и Фоча (РС), начелнике општина Гацко и Фоча (РС), Градска вијећа Градова Бихаћ, Чапљина и Коњиц, градоначелнике Градова Бихаћ, Чапљина и Коњиц, Скупштину Града Добој (РС), градоначелника Града Добој и Градско вијеће Града Мостара⁹⁰.
298. Укупан број директно изабраних начелника/градоначелника је 142: од чега 134 мушкарца и 8 жена. Жене су изабране на позицију начелник/градоначелник у

⁸⁷ „Службени гласник БиХ”, број 72/24.

⁸⁸ Акт ЦИК БиХ број 06-1-07-1-2865-9/24 од 24.10.2024. године

⁸⁹ “Службени гласник БиХ”, број 75/24.

⁹⁰ “Службени гласник БиХ”, број 78/24.

сљедећим општинама: Завидовићи, Ново Сарајево, Дрвар, Чапљина, Босанско Грахово, Источни Дрвар, Језеро и Ново Горажде.

299. У општинска вијећа/скупштине општина/градска вијећа/скупштине градова/Скупштину Брчко дистрикта БиХ (ОВ/СО/ГВ/СГ/СД) изабрано је 3.177 кандидата укључујући 23 припадника националних мањина. Полна структура изабраних кандидата у ОВ/СО/ГВ/СГ/СД је сљедећа: 2.454 мушкарца и 723 жене (укључујући 21 мушкарца представника националних мањина и 2 жене представнице националних мањина у 21 општини).
300. Укупан број изабраних кандидата на позицију начелник/градоначелник и у општинска вијећа/скупштине општина/градска вијећа/скупштине градова/Скупштину Брчко дистрикта БиХ износи 3.319 од чега 2.588 мушкараца (77,98%) и 731 (22,02%) жена.
301. Према старосној структури изабраних кандидата њих 340 или 10,24% имају мање од 30 година старости док 2.979 или 89,76% изабраних кандидата има 30 и више година.

Табела 27. Изабрани кандидати на Локалним изборима 2024. године

Утрка	Број изабраних кандидата	>=30 година	<30 година	Мушкарци	Жене	Мушкарци >=30 година	Мушкарци <30 година	Жене >=30 година	Жене <30 година
Начелници/градоначелници	142	142	0	134	8	134	0	8	0
ОВ/СО/ГВ/СГ/СД	3154	2817	337	2433	721	2212	221	605	116
Националне мањине	23	20	3	21	2	18	3	2	0
ОВ/СО/ГВ/СГ/СД укупно са националним мањинама	3.177	2.837	340	2.454	723	2.230	224	607	116
Број изабраних кандидата (начелници/градоначелници + ОВ/СО/ГВ/СГ/СД)	3.319	2.979	340	2.588	731	2.364	224	615	116
Процент изабраних кандидата		89,76%	10,24%	77,98%	22,02%	79,36%	65,88%	20,64%	34,12%

1.15. Одзив бирача

302. Одзив бирача на Локалним изборима 2024. године је био 48,14% што је у поређењу са претходним Локалним изборима пад од 2,16% у односу на Локалне изборе 2020. године.

Табела 28. Одзив бирача

	Број регистрованих бирача	Ишао на изборе		Гласало мушкараца		Гласало жена	
		Број бирача	%	Број	%	Број	%
ФБиХ	2080622	937750	45.07%	473663	50,51%	464087	49,49%
РС	1234502	660535	53.51%	331363	50,17%	329172	49,083%
БД	87122	39562	45.41%	19805	50,06%	19757	49,94%
УКУПНО БиХ	3402246	1637847	48.14%	824831	50,36%	813016	49,64%

1.16. Евалуација проведених пилот пројеката тестирања изборних технологија

303. На дан одржавања Локалних избора 2024. године (06.10.2024.), Централна изборна комисија БиХ је уз помоћ донаторских организација и из властитих извора провела четири пилот пројекта уз тестирање различитих изборних технологија⁹¹ и то: 1) Аутентификација бирача и трансмисија резултата; 2) Оптички скенери и пребројавање гласачких листића; 3) Биометријска идентификација и аутентификација бирача; 4) Видео надзор на бирачким мјестима, у 24 основне изборне јединице на 456 од планираних 458 бирачких мјеста. Ово је први пут да је на бирачким мјестима кориштена напредна изборна технологија.
304. Пилот пројекти тестирања различитих изборних технологија на бирачким мјестима у Босни и Херцеговини су добар примјер како нове технологије могу унаприједити интегритет, транспарентност и ефикасност изборног процеса, спријечити преваре, осигурати аутоматско бројање гласова и резултате избора у врло кратком времену након затварања бирачких мјеста те документовати путем аудио и видео записа операције на бирачком мјесту.
305. Након избора проведена је евалуација и анализа пилот пројеката. Евалуација је обухватила и анкетање изборне администрације (чланова изборних комисија основних изборних јединица – ОИК/ГИК, председника бирачких одбора), стручног особља (оператера) и бирача о њиховом искуству у кориштењу нових технологија на бирачком мјесту. Прикупљене информације и резултати анкета су сумирани и презентовани у евалуацији и анализи сваког пилот пројекта.
306. На основу прикупљених информација Централна изборна комисија БиХ је припремила **“Завршни извјештај проведених пилот пројеката увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини и Студију изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине”**⁹² који су достављени Парламентарној скупштини БиХ дана 03. 03. 2025. године⁹³, чиме је реализован Закључак Представничког дома ПСБиХ од 03. 12. 2024. године којим је Централна изборна комисија БиХ задужена да у року од 90 дана припреми и Парламентарној скупштини БиХ достави Студију изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине.
307. Анализа и евалуација пилот пројеката обухватила је комбинацију неколико методолошких алата који су различити за сваки пилот пројекат. У **пилот пројекту 1** коришћене су методе анализе и компарације података који су добијени из примарних извора (подаци из база података и апликативних рјешења која није могуће аутоматски консолидовати) и секундарних извора

⁹¹ Колегијум ЦИК-а БиХ је 2. 7. 2024. године именовало четири оперативна тима за провођење пилот пројеката (број: 63/2024 од 2. 7. 2024. године).

⁹² Акт ЦИКБиХ број 04-2-50-4-1192-89/20

⁹³ Акт ЦИКБиХ број 04-2-50-4-1192-91/20

односно резултата анализе упитника изборне администрације, оператера и бирача. У **пилот пројекту 2** коришћени су подаци који су добијени електронски/аутоматски из система оптичких скенера и пренесени су на систем управљања резултатима у оквиру интегралног софтверског рјешења. Такође су за одређена бирачка мјеста коришћене методе компарације резултата електронског и ручног бројања. Секундарни извори су резултати анализе упитника изборне администрације, оператера и бирача. У **пилот пројекту 3** консолидоване датотеке са уређаја које садрже све ревизијске трагове идентификације и аутентификације бирача су пренесене и консолидоване у Систем за управљање идентитетом који омогућава преглед различитих категорија података (статистика идентификације и аутентификације бирача, информације о бирачима, статус уређаја и друге податке које омогућава софтвер). Секундарни извор података за овај пилот пројекат су резултати анализе упитника оператера и бирача. У **пилот пројекту 4** извршен је мониторинг процедуре јавне набавке, поштовање примјене и функционалности видео опреме на бирачком мјесту у складу са правним актима и заштитом тајности гласања, а секундарни извор података су резултати проведене анкете за оператере, изборну администрацију и бираче.

308. **Кључни налази** - Пилот пројекти проведени 2024. године показали су значајна побољшања у аутентификацији бирача, брзини бројања гласова, смањењу ручних грешака, брзини преноса резултата са бирачког мјеста до ЦИКБиХ као и заштити интегритета процеса гласања и бројања примјеном видео надзора на бирачким мјестима. Све ове технологије наишле су на добар пријем од стране испитаника и бирача, као и других актера на изборима, што указује на високи ниво задовољства и повјерења у ове системе. Међутим, уочени су неки технички и логистички изазови, као што су кварови на уређају и проблеми с уносом више гласачких листића у скенере. Рјешавање ових изазова кроз свеобухватне оквири подршке и континуиране програме обуке биће од суштинског значаја за успјешну ширу имплементацију.
309. **Кључне препоруке** укључују интервенције у неколико области 1) Осигурање буџета прије изборне године како би се омогућило довољно времена за набавку, тестирање и прихватање рјешења; 2) Осигурати транспарентну комуникацију и сарадњу са свим изборним актерима како би се изградила широка подршка и повјерење у нове технологије; 3) ЦИКБиХ треба ангажовати посебан тим за управљање технологијом и њеном примјеном на изборима. Постојећи људски ресурси морају у потпуности разумјети технологију и њен утјецај на њихове улоге; 4) Успоставити намјенске позивне центре и теренске техничаре на лицу мјеста за подршку операцијама и брзо рјешавање свих техничких проблема; 5) Развити и проширити текуће програме обуке за изборне званичнике и актере како би се осигурала стручност у кориштењу нових технологија; 6) Ангажовати једног специјализованог добављача система изборне технологије како би се поједноставило складиштење, логистика и подршка; 7) Унаприједити инфраструктуру за сигурно поуздано напајање и осигурати ефикасну логистику за руковање опремом; 8) Континуирано едуковати бираче како би се изградило повјерење и разумијевање нових система; 9) Развити и имплементирати детаљне планове управљања ризицима како би се припремили за потенцијалне изазове и осигурали несметано пословање; 10) Поједноставити процес гласања укључивањем свих категорија на једном

гласачком листићу, што може захтијевати законодавне реформе и могуће нове напоре у образовању бирача.

Пилот пројекат 1 - Аутентификација бирача и трансмисија резултата

310. Пилот пројекат 1 - *Аутентификација бирача и трансмисија резултата* тестирао је систем електронске идентификације бирача и систем онлајн уноса и брзог трансфера изборних резултата са бирачког мјеста до Централне изборне комисије БиХ ради утврђивања модалитета технолошког јачања изборних институција и процеса како би се минимизирале или отклониле могућности изборних превара.
311. Укупна вриједност пилот пројекта 1 који је подржала Делегација Европске уније је 639.991,00 ЕУР. Пилот пројектом је обухваћена набавка и инсталација одговарајућих хардвера, као и развој, инсталација и тестирање софтвера за процес аутентификације бирача, уноса и преноса изборних резултата с бирачког мјеста, стручну обуку корисника, као и организовање и провођење пилот пројекта 1. на 165 бирачких мјеста у 11 основних изборних јединица: Стари Град Сарајево, Домањевац - Шамац, Бијељина, Добој, Горажде, Градишка, Сански Мост, Сребреница, Тешањ, Требиње и Зворник.
312. За потребе провођења пилот пројекта развијена је у оквиру компоненте 1. посебна апликација за аутентификацију бирача, те у оквиру компоненте 2. апликација за трансмисију резултата инсталираних на пријеносне рачунаре који су постављени на бирачка мјеста на којима се провео пилот пројекат.

Слика 9. Сет опреме за бирачко мјесто: преносни рачунар, бар код скенер за документе, скенер отисака прстију

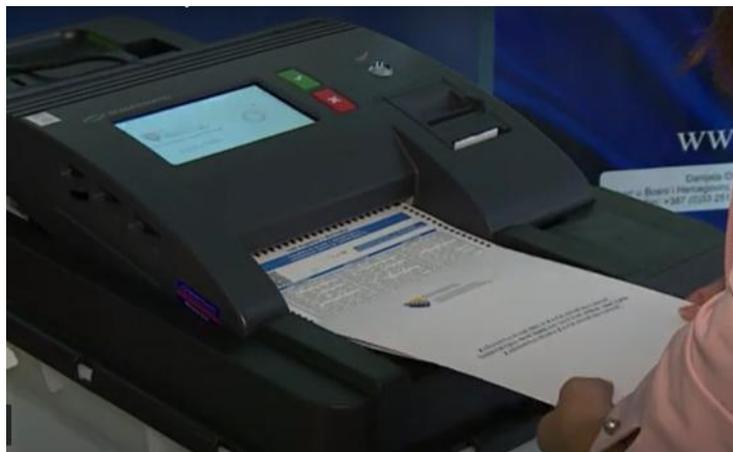
313. Компонентом 1. успостављен је Информациони систем идентификације с кориштењем биометријских података и отисака прстију бирача уз употребу скенера отисака прста и бар код скенера личних докумената уз паралелну редовну регистрацију бирача на бирачком мјесту. Подаци који су добијени су осигурани на основу узимања отиска прста бирача на бирачком мјесту који су претворени у математички алгоритам, а који су упоређени с алгоритмом отиска прста бирача у евиденцијама којима располаже ИДДЕЕА. На основу података повучених из базе ИДДЕЕА-е на темељу онлајн провјере

биометријских предлогака, утврђено је да је пилот пројектом 1. успјешно аутентификовано 94.15% бирача, да 2.58% бирача није могло дати отисак прста, те да је за 3.50% бирача евидентирана грешка приликом идентификације. Лични подаци који су кориштени за потребе пилот пројеката су идентични подацима садржаним у евиденцијама ЦИКБиХ и ИДДЕЕА и кориштени су искључиво за потребе провођења пилот пројекта. Заштита личних података у аутоматској обради проведена је кроз техничке мјере, организационе мјере, мрежне баријере, права приступа, сигурносне копије, приступ у телекомуникациони, рачунарски и апликативни систем, кроз употребу јединствених корисничких имена и пропусница за приступ систему, праћење приступа и покушаја неовлаштеног приступа систему итд.

314. За потребе реализације компоненте 2. уостављен је Информациони систем за унос и пренос резултата с бирачких мјеста с циљем бржег добијања резултата избора путем веб апликације. На дан избора резултати су се након ручног пребројавања резултата гласања на бирачким мјестима унијели у апликацију, те с бирачких мјеста пренијели путем сигурног тунела телеком оператора на сервер ЦИКБиХ. Резултати су независно од ЈИИС система били објављени на веб страници ЦИК-а под називом „Пилот пројекат 1- Аутентификација бирача и трансмисија резултата“. Технички проблеми који су се појавили на појединим бирачким мјестима, а који су незнатни, односе се на кратко „рушење“ апликације за трансмисију, проблем покривености сигналом бирачког мјеста, загушења сигурног тунела, грешке у програму при уносу појединачних гласова, неуспјешног читавања отиска прста код особа старије животне доби, проблем читања личних докумената бирача с трајном личном картом, проблеми с радом апликације за идентификацију (блокирање, успорен рад, баговање), апликација није добро разврставала аутентификоване и неаутентификоване бираче у крајњем збиру. Изузев проблема техничке природе не би требало изоставити грешке људског фактора, као што је погрешно постављање времена на лаптопима, словне грешке које су се у једном случају односиле не погрешан унос гласова за кандидата, као и појаву да оператери уопште нису унијели резултате у апликацију. Оцјена Пилот пројекта 1 се темељи на добијеним апликативним извјештајима, подацима из базе података ИДДЕЕА-е, ЈИИС-а, као и оператора, чланова изборне администрације и бирача у БиХ који су учествовали у пилот пројекту.
315. Проведеним анкетама, 85% испитаника (предсједника и чланова бирачких одбора), 82% оператора, као и 75% бирача се у потпуности слажу или слажу да уређаји за аутентификацију бирача чине изборни процес транспарентнијим. Дорадом апликацијских рјешења би се ријешили претходно наведени проблеми, те би се увођењем изборних технологија из Пилот пројекта 1 - омогућио бржи процес идентификације и аутентификације бирача, спријечило би се гласање у име друге особе, вишестуко гласање, као и гласање након затварања бирачког мјеста, а резултати гласања би се одмах унијели у апликацију и једноставно пренијели до сервера ЦИКБиХ, који би аутоматски били објављени на веб страници ЦИК-а.

Пилот пројекат 2 - Оптички скенери и аутоматско пребројавање гласачких листића

316. Пилот пројекат 2 - Оптички скенери и аутоматско пребројавање гласачких листића је тестирао електронско пребројавања гласова путем оптичких скенера и аутоматског преноса резултата гласања са бирачког мјеста до Централне изборне комисије БиХ. Циљеви пилот пројекта 2 су били допринијети директном и бржем преносу, као и обради резултата с бирачког мјеста, што може утицати на повећање повјерења грађана у изборни процес и спрјечавања манипулација изборних резултата. У коначници, сврха овог пилот пројекта је била јачање капацитета изборних органа БиХ за управљање и надгледање вјеродостојних избора и јачање капацитета цивилног друштва за вршење изборног надзора и учешће грађана како би се захтијевала одговорност и транспарентност.
317. Укупна вриједност набављене и дониране опреме (оптичких скенера) је 500.000 УСД, а према подацима УСАИД пројекта „Подршка изборном интегритету“ (СЕИ), који је имплементирао Democracy International (ДИ), за реализацију свих активности пилот пројекта, укључујући стручну подршку за организацију избора путем скенера, те идентификовање добављача, набавку опреме и пратеће опреме, развој софтвера и обуку изборне администрације, УСАИД СЕИ тим од петеро људи, те техничког партнера за период од четири мјесеца, осигурано је цца 1 милион УСД.

Слика 10. Гласање путем оптичког скенера

318. Оптички скенери с аутоматским бројањем гласова и директном трансмисијом резултата успјешно су тестирани на 143 бирачка мјеста од планираних 145 бирачких мјеста у 7 основних изборних јединица (Вогошћа, Тузла, Високо, Столац, Нови Град, Приједор и Мостар). Ова оцјена темељи се на налазима и препорукама међународних и домаћих посматрача избора, као и актера цивилног друштва и бирача у БиХ. Такође, у складу је са закључцима ЦИКБиХ и општинских/градских изборних комисија које су учествовале у пилот пројекту. Од 145 оптичких скенера, 143 (98 %) су функционисала, док два скенера нису била коришћена на дан избора (један због техничког проблема, а други због погрешно штампаних гласачких листића). Процес гласања кориштењем оптичких скенера трајао је између 40 и 44,9 секунди. Укупно 98

% резултата је електронски пренесено, док је преосталих 2 % пренесено физички због оптерећења сигурне интернет мреже у минутама након гласања. Укупно 140 бирачких мјеста је затворено на вријеме што указује на то да су скенери исправно радили, те да није било претјераних гужви. Скенери су помогли у смањењу броја неважећих листића на основу упоређивања Локалних избора 2020. и 2024. године у којој је већина пилот општина забиљежила смањење броја неважећих листића.

Пилот пројекат 3 - Биометријска идентификација и аутентификација бирача

319. Пилот пројекат 3 - *Биометријска идентификација и аутентификација бирача* имао је за сврху спрјечавање изборних превара, злоупотребе идентитета гласача, и вишеструког гласања са циљем унапређења интегритета изборног процеса. Мисија ОЕБС-а у БиХ је за потребе овог пројекта извршила координацију између институција надлежних за провођење пилот пројекта (ЦИК БиХ и ИДДЕЕА), испоручила уређаје за идентификацију, обезбиједила потребна апликативна рјешења, те пружила подршку ЦИК БиХ у провођењу обуке корисника уређаја и провела едукативну и информативну кампању у Брчко дистрикту БиХ. Вриједност пилот пројекта је 400.000,00 ЕУР.

Слика 11. Демонстрација уређаја за идентификацију и аутентификацију бирача

Идентификација и аутентификација на 138 бирачких мјеста је извршена за укупно 38.177 бирача у Брчко дистрикту БиХ од чега за 2.207 бирача (5,78 %) није било могуће извршити идентификацију и аутентификацију у односу на одзив бирача. Више од 72% бирача који нису могли бити идентификовани путем отиска прста је старије од 65 година. Просјечно потребно вријеме за биометријску идентификацију и аутентификацију бирача у базама Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података БиХ (ИДДЕЕА) износило је 35 секунди. Више од 75% бирачких мјеста има вријеме провјере идентитета бирача испод 40 секунди. Упоређивањем укупних података одзива према подацима за биометријску идентификацију и аутентификацију у 67 % случајева нема одступања у подацима, док у 93% случајева одступање је +-2. Од укупног броја бирача који су приступили бирачком мјесту (38.177), на погрешно бирачко мјесто је приступило 2.977 бирача или 3,48 %. Након добијене информације о исправном бирачком мјесту, 1.945 бирача остварило је своје бирачко право на исправном мјесту, док 132 бирача нису гласала.

У 2,2 % случајева извршена је замјена уређаја због техничких проблема. На 32% бирачких мјеста није било могуће ангажовати оператера с тог бирачког мјеста, те је био потребан додатни ангажман особља. На основу проведене анкете, више од 96,3 % оператера и 90,1 % бирача сматра да се повећава транспарентност изборног процеса, 97% оператера и 88% бирача дају предност кориштењу биометријске идентификације у односу на традиционални начин идентификације.

Пилот пројекат 4 – Видео надзор на бирачким мјестима

320. Пилот пројекат 4 – Видео надзор на бирачким мјестима је тестирао могућности увођења изборних технологија на бирачка мјеста у виду надзора над процесом гласања и бројања, путем снимања аудио и видео технологијом у циљу заштите интегритета процеса гласања и бројања. Видео надзор је снимао само гласачку кутију, а током бројања гласачких листића бирачки одбор је осигурао снимање гласачких листића и читао наглас резултате гласања о чему постоји аудио и видео запис.

Слика 12. Снимци са видео камера

321. Пилот пројекат 4 проведен је на 10 бирачких мјеста у 5 основних изборних јединица и то: Зеница, Центар Сарајево, Бања Лука, Источно Ново Сарајево и Власеница. Укупна вриједност набавке опреме из овог пилот пројекта је била 29.652,00 КМ и финансиран је из средстава ЦИК-а БиХ.

322. Евалуација и анализа Пилот пројекта 4 је показала да је пилот пројекат проведен у оквиру предвиђеног финансијског оквира. Опрема је кориштена у складу са прописаним правним актима уз очување тајности гласања. Бирачи су били упознати са тим да се на бирачким мјестима користи видео надзор, а ни бирачи нити посматрачи изборног процеса нису исказали забринутост због кориштења видео надзора. Искуства гласања на бирачком мјесту уз употребу видео надзора су оцијењена задовољавајуће и у будућности се преферира употреба ових уређаја на бирачком мјесту. Пилот пројекат 4 - Видео надзор је имао за циљ заштиту интегритета процеса гласања и бројања гласова – ова метода је тестирана и може се сматрати да се показала корисном; повећана је свијест изборних корисника; постојање аудио и видео записа процеса гласања и бројања гласова документују цијелу процедуру на бирачком мјесту и могу бити вјеродостојан доказ у случају изборних неправилности. Резултати проведене анкете су показали да 89% испитаника из изборне администрације мисле да је кориштење видео опреме очувало тајност гласања; 44% испитаника

из изборне администрације и 75% бирача сматра да је кориштење видео опреме спријечило потенцијалне преваре; 100% бирача сматра да је повећана транспарентност изборног процеса, 67% испитаника из изборне администрације и 75% бирача преферира употребу видео надзора на бирачким мјестима у будућности.

323. Више информација о проведеним пилот пројектима је доступно у Завршном извјештају проведених пилот пројеката увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини који је доступан на веб страници www.izbori.ba.⁹⁴

1.17. Имплементација изборних резултата

1.17.1. Престанци и додјела мандата у 2024. години

324. У смислу утврђивања престанка мандата на основу захтјева изабраних чланова тијела власти којим мандат додјељује Централна изборна комисија БиХ и додјеле мандата сљедећим квалификованим кандидатима, одбијања мандата и додјеле мандата сљедећим квалификованим кандидатима, те утврђивања престанка мандата по службеној дужности, у 2024. години, обрађено је **323** предмета.
325. Сви захтјеви су благовремено и у законском року реализовани тако што су поднесени захтјеви за престанак мандата детаљно обрађени и процесуирани, од службене провјере кандидата (дужности, чланство у ОИК-у, ЦБС, санкције и сл.) до доношења управних аката, односно до издатих увјерења о додјели мандата, са по 4 попратна писма по задуженом предмету.
326. У току 2024. године, од покренута **323** управна поступка, у смислу захтјева за утврђивање престанка мандата, донесена су **323** управна акта (одлуке), **323** увјерења о додијељеним мандатима, те **1.292** попратна аката (писма и обавијести), који су препорученом поштом упућени изабраним званичницима, као и тијелима власти у Босни и Херцеговини.

Табела 29. Преглед броја престанка мандата по нивоима власти

Тијело власти	Број престанка мандата
Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ	0
Дом народа Парламентарне скупштине БиХ	0
Представнички дом Парламента Федерације БиХ	5
Дом народа Парламента Федерације БиХ	1
Народна скупштина Републике Српске	5

⁹⁴ <https://www.izbori.ba/Default.aspx?CategoryID=1416&Lang=3>

Тијело власти	Број престанака мандата
Вијеће народа Републике Српске	1
Скупштине кантона у Федерацији БиХ	8
Начелник/градоначелник општине/града	2
Општинско (градско) вијеће/скупштина општине (града)	115
Одбијања мандата прије одржаних Локалних избора 2024. године	8
Одбијања мандата након одржаних Локалних избора 2024. године	184
Захтјев за стављање мандата у мировање	2
Укупно	331

Напомена: Разлике у Табели 30 (број престанак мандата 331) и броја управних одлука у 2024. години (323) односе се на поступак утврђивања престанка/додјеле мандата/додјеле замјенских мандата. Наиме, када изабрани званичник поднесе оставку, понекад неколицина наредних кандидата одбије мандат. Такође, покренути поступак не мора увијек резултовати управним актом, јер након доношења закључка о покретању поступка утврђивања евентуалне одговорности неког изабраног званичника, након истражних радњи, може се утврдити да изабрани званичник не поступа супротно одредбама Изборног закона БиХ.

327. Званичницима којима је престао мандат, те сљедећим квалификованим кандидатима који су прихватили замјенске мандате, достављене су и обавијести о обавези и начину попуњавања и доставе обрасца Изјаве о имовинском стању, путем интернетске апликације.
328. У смислу техничке обраде наведених активности, вођена је евиденција о стању тијела власти у смислу престанака мандата, одбијања мандата, те додјеле мандата сљедећим кандидатима, у електронској верзији у ЈИИС апликацији.
329. Приликом обраде сваког предмета о утврђивању престанка мандата изабраног званичника, вршене су провјере сљедећег квалификованог кандидата и у смислу тренутног пребивалишта.

Табела 30. Преглед броја престанака мандата по разлогу

Тијело власти	Број престанака мандата
По личном захтјеву странке	308
Смрт	7
По службеној дужности	8
Укупно	323

330. На четири (4) одлуке Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата изабраним званичницима у Босни и Херцеговини, донесене по службеној дужности, а након проведених поступака утврђивања одговорности из разлога поступања супротно одредбама Изборног закона БиХ, поднесене су жалбе. Апелационо вијеће Суда БиХ је све наведене жалбе одбило и потврдило законитост жалбених одлука.

1.17.2. Имплементација резултата Локалних избора 2024. године

331. Након потврђивања и објављивања резултата Локалних избора 2024. године, припремљено је и израђено **3353** увјерења о додијељеним мандатима, затим 3353 обрасца Изјаве о прихватању/одбијању мандата, као и 3353 обрасца Потврде о пријему увјерења о додјели мандата.
332. Увјерења о додјели мандата су скенирана за потребе архиве, те су оригинали, заједно са обрасцима Изјаве и Потврде, уредно достављена свим тијелима на свим нивоима власти.
333. Попуњене и потписане обрасце изјаве и потврде су сва тијела власти доставила Централној изборној комисији БиХ, те су исти евидентирани и прописно архивирани.
334. Од 3353 мандата освојена на Локалним изборима 2024. године, 184 изабрана званичника су одбила прихватити освојени мандат.
335. Наведени предмети су обрађени, донесене су 184 одлуке о додјели мандата наредним квалификованим кандидатима, те су, по правоћности наведених одлука и попуњеним Изјавама о прихватању мандата, додијељена нова увјерења о додјели мандата наредним кандидатима са листи, о чему су и обавијештена сва надлежна тијела власти.
336. Након потврђивања резултата Локалних избора 2024. године, сачињена је анализа и утврђено је да је од 3353 званичника изабрана на Локалним изборима 2024. године, њих 72 имало мандате освојене на Општим изборима 2022. године, те су све неспојивости ријешене на темељу захтјева, одбијања мандата или по службеној дужности.

Провјера пребивалишта за изабране званичнике

337. Прије провођења Локалних избора 2024. године, у складу са планираним активностима провјере свих изабраних званичника који су освојили мандат или који су добили замјенски мандат на Локалним изборима 2020. године и на Општим изборима 2022. године, извршена је анализа и провјере да ли се сви изабрани званичници и даље налазе у оквиру изборне јединице у којој су изабрани, односно у којој су добили замјенски мандат.
338. Наведеном провјером утврђено је да се ниједан изабрани званичник не налази изван оквира изборне јединице у којој је освојио мандат, односно да је његово пребивалиште изван подручја изборне јединице у којој је уписан у Централни бирачки списак да гласа и у којој је изабран, у трајању дужем од 6 мјесеци, чиме би му, према одредбама члана 1.10 став (1) тачка 7. Изборног закона БиХ, био утврђен престанак мандата по службеној дужности.

Одговори на упите и обавијести

339. У вези са различитим врстама одговора на упите, захтјева за мишљење и сличних аката упућених Централној изборној комисији БиХ, а који се односе на предметну област, обрађено је **178** аката (захтјева, одговора, мишљења и обавијести).

1.18. Достављање Образаца изјава о имовинском стању

1. Законски оквир

340. Чланом 15.7 став (1) Изборног закона БиХ прописано је да су кандидати изабрани на свим нивоима власти, дужни, у року од 30 дана од дана објаве овјере мандата у „Службеном гласнику БиХ“, на посебном обрасцу, предати Централној изборној комисији БиХ потписану изјаву о имовинском стању.

341. Чланом 15.8 став (1) Закона прописано је да је изабрани члан органа власти на свим нивоима дужан да Централној изборној комисији БиХ поднесе извјештај о имовинском стању у року од 30 дана након истека мандата на који је изабран.

342. Чланом 19.10 Изборног закона БиХ прописано је да ће се новчаном казном у износу од 300,00 КМ до 3.000,00 КМ казнити за повреде кандидат изабран на свим нивоима власти, ако у року од 30 дана од дана објаве овјере мандата у „Службеном гласнику БиХ“, на посебном обрасцу, не преда потписану изјаву о имовинском стању из члана 15.7 овог Закона (члан 15.7 став (1)) и у року од 30 дана од дана престанка мандата на који је изабран, као и у случају престанка мандата у смислу члана 1. 10 став (1) тачке 1, 3, 5, 6. и 7. овог Закона у року од 30 дана од дана престанка мандата, не поднесе извјештај о имовинском стању (члан 15.8 став (1)).

343. У сврху провођења наведених одредби дана 08. 08. 2024. године припремљен је Извјештај о изабраним званичницима који нису доставили образац изјаве о имовинском стању са приједлогом Одлука о санкционисању због недостављања изјаве о имовинском стању и приједлог Закључака о обустави поступка за изабране званичнике који су доставили образац Изјаве о имовинском стању.

344. У складу с законски прописаним роком о достављању изјашњења и изјаве о имовинском стању, од укупно **35** изабраних званичника, споменути документацију, односно извјештај о имовинском стању, доставило је **27** званичника, те је донесен Закључак о обустави поступка за наведене.

345. Даље, Централна изборна комисија БиХ је донијела Одлуку о изрицању новчане казне због недостављања изјашњења и изјаве о имовинском стању у законски прописаном року за **8** изабраних званичника. Такође, Централна изборна комисија БиХ је наведеном Одлуком о санкционисању свим изабраним званичницима изрекла санкцију од 800,00 КМ.

346. Након примања Одлуке о изрицању новчане казне, **5** изабраних званичника је извршило уплату на име новчане санкције у износу од 800,00 КМ. За **1** изабрану званичницу нисмо били у могућности доставити поштом документацију (два неуспјела покушаја, огласна табла) јер нисмо у посједу њене адресе пребивалишта. За преостала **2** званичника ће бити донесени приједлози за извршење.
347. Закључено са 31. 12. 2024. године, достављено је укупно **3.206** изјава о имовинском стању званичника изабраних на Локалним изборима 2024. године.

1.19. Поврат таксе

348. Чланом 4.16 Изборног закона БиХ прописано је да политичка странка и независни кандидати прилажу уз пријаву за овјеру доказ о уплаћеној такси у износу који је одредила Централна изборна комисија БиХ, као и услови за поврат уплаћеног новчаног износа таксе како слиједи:
349. Политичким странкама и независним кандидатима који су освојили више од 3% од укупног броја важећих гласова у изборним јединицама за одборнике/вијећнике општина или 1/3 гласова од укупног броја гласова које је освојио изабрани начелник/градоначелник, одобрава се поврат новчаног износа уплаћеног на име таксе за овјеру пријаве за учешће на Локалним изборима 2024. године.
350. Даље, чланом 4. став (1) Правилника о пријави и условима за овјеру политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године утврђена је висина таксе за овјеру, а у ставу (5) наведеног члана прописано је да ће Централна изборна комисија БиХ покренути процедуру поврата новца код надлежног органа у року од 15 дана од дана објаве изборних резултата у службеним гласилима у БиХ.
351. Увидом у Одлуку о потврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини, те извјештај о резултатима гласања, утврђено је да је укупно **91** политичка странака и **107** независних кандидата испунило услове из члана 4.16 став (1) тачка 4. и 5. Изборног закона БиХ за поврат новчаног износа таксе за овјеру.

1.20. Провођење посредних избора

1. Посредни избори за избор чланова Градског вијећа Града Сарајева и Скупштине Града Источно Сарајево

352. Централна изборна комисија БиХ, у складу са чланом 2.9 став (1) тачка 6. Изборног закона БиХ, потврђује и овјерава кандидатске листе и кандидате за

све нивое непосредних и посредних избора у Босни и Херцеговини обухваћених Изборним законом БиХ.

353. Даље, Централна изборна комисија БиХ, складу са чланом 2.9 став (1) тачка 11. Изборног закона БиХ, утврђује и потврђује резултате свих непосредних и посредних избора обухваћених Изборним законом БиХ, овјерава да су ти избори проведени у складу с овим Законом и објављује резултате свих непосредних и посредних избора обухваћених овим Законом.

1.1. Избор вијећника у Градско вијеће Града Сарајева

354. Начин избора вијећника Градског вијећа Града Сарајева утврђен је чланом 13.10 и 13.5 Изборног закона Босне и Херцеговине, чланом 27. и 28. Статута Града Сарајева („Службене новине Кантона Сарајево“, број 7/23) и Поглављем В Упутства о поступку провођења посредних избора за органе власти у Босни и Херцеговини обухваћених Изборним законом Босне и Херцеговине (у даљем тексту : Упутство).
355. Град Сарајево чине сљедеће општине: Стари Град Сарајево, Центар Сарајево, Ново Сарајево, Нови Град Сарајево.
356. Градске општине у саставу Града Сарајево су доставиле кандидатске листе на овјеру и потврђивање Централној изборној комисији БиХ, а у вези с наведеним донесене су одлуке, како слиједи:
- Дана 09. 12. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је донијела одлуке о овјери **девет (9) кандидатских листа** на којима се налази укупно **25** кандидата из Општине **Стари Град Сарајево** за избор вијећника у Градско вијеће Града Сарајева;
  - Дана 20. 12. 2024. године, 24. 12. 2024. године и 27. 12. 2024. године, Централна изборна комисија БиХ је донијела одлуке о овјери седам (7) кандидатских листа на којима се налази укупно 20 кандидата из Општине **Центар Сарајево** за избор вијећника у Градско вијеће Града Сарајева;
  - Дана 20. 12. 2024. године и дана 24. 12. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је донијела одлуке о овјери девет (9) кандидатских листа на којима се налази укупно 26 кандидата из Општине **Ново Сарајево** за избор вијећника у Градско вијеће Града Сарајева;
  - Дана 06. 02. 2025. године Централна изборна комисија БиХ је донијела одлуке о овјери седам (7) кандидатских листа на којима се налази укупно 24 кандидата из Општине **Нови Град Сарајево** за избор вијећника у Градско вијеће Града Сарајева.

1.1.1. Општинско вијеће Стари Град Сарајево

357. Општинско вијеће Стари Град Сарајево доставило је дана 12. 12. 2024. године, Централној изборној комисији БиХ акт, број: 02-45-833/24 од 12. 12. 2024. године, те у прилогу истог цјелокупан материјал о проведеним посредним изборима за Градско вијеће Града Сарајева.
358. У поступку избора вијећника за Градско вијеће Града Сарајева, од 31 вијећника у Општинском вијећу Стари Град Сарајево, гласали су сви вијећници за претходно овјерених девет (9) кандидатских листа.
359. На основу увида у достављени материјал утврђени су сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа СДП - СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БИХ, добила је шест (6) гласова,
  2. Кандидатска листа групе вијећника „ЛЕР-ВИЛИЋ“, добила је нула (0) гласова,
  3. Кандидатска листа групе вијећника: ДЕЉКОВИЋ, БАКИЈА, СИМОНОВИЋ, ЧЕНГИЋ, добила је седам (7) гласова,
  4. Кандидатска листа групе вијећника "ИШЕРИЋ, СМАЈОВИЋ", добила је један (1) глас,
  5. Кандидатска листа групе вијећника "ЗАХИРАГИЋ, МЕКИЋ", добила је пет (5) гласова,
  6. Кандидатска листа групе вијећника "БУЉУГИЋ, МУХАСИЛОВИЋ, АВДИЋ", добила је пет (5) гласова,
  7. Кандидатска листа групе вијећника „БИЋО, АРНАУТОВИЋ, ИКОВИЋ, СМАИЛБЕГОВИЋ“, добила је седам (7) гласова,
  8. Кандидатска листа НАША СТРАНКА, добила је нула (0) гласова,
  9. Кандидатска листа СНАГА НАРОДА, добила је нула (0) гласова.
360. Чланом 28. став (8) и став (9) Статута Града Сарајева, прописано је да се мандати за Градско вијеће додјељују кандидатским листама, према броју добијених гласова, по систему пропорционалне заступљености кандидата са кандидатских листа, у складу с Изборним законом БиХ, односно, дијеле се по реду, почев од највећег количника, док се не расподјеле сви мандати из општинског вијећа за Градско вијеће. Расподјела мандата међу кандидатима с исте кандидатске листе врши се према редослиједу кандидата на кандидатској листи.
361. Одредбом члана 13.10 став (2) Изборног закона БиХ прописано је „да мандати за градско вијеће, односно скупштину града додјељују се кандидатским листама по систему пропорционалне заступљености политичких странака, коалиција, листа независних кандидата или група чланова, као што је утврђено у члану 13.5 овог Закона. Расподјела мандата међу кандидатима са исте листе врши се према редослиједу на листи кандидата за ове изборе.
362. Имајући у виду напријед наведену законску одредбу, расподјелом мандата у Градско вијеће Града Сарајева, према утврђеним резултатима из става (1)

диспозитива ове одлуке, било би делегирано шест вијећника из реда бошњачког народа и један вијећник из категорије осталих, те ниједан вијећник из реда хрватског народа и ниједан вијећник из реда српског народа.

363. Општинско вијеће Стари Град Сарајево за Градско вијеће Града Сарајева, од седам изабраних градских вијећника, није делегирало најмање једног кандидата из реда конститутивних народа, **односно није делегиран вијећник из реда хрватског народа и вијећник из реда српског народа.**
364. Одредбама члана 28. став (11) и став (12) Статута Града Сарајево прописано је да уколико се овако проведеним изборима у општинском вијећу за Градско вијеће, међу седам изабраних градских вијећника, не добије минимално потребна заступљеност вијећника из појединог конститутивног народа, како је то наведено у ставу (5) овог члана, умјесто изабраног вијећника, за Градско вијеће с најмањим количником из реда народа за који је и без тог вијећника задовољена минимална заступљеност, делегира се општински вијећник припадник народа који није заступљен у потребном броју међу делегатима из тог општинског вијећа, а који је на кандидатској листи којој припада сљедећи највећи количник. Уколико на тој кандидатској листи нема квалификованог кандидата, утврђује се сљедећи највећи количник, и тако све док се не дође до квалификованог кандидата.
365. Увидом у овјерене кандидатске листе из Општинског вијећа Стари Град Сарајево, утврђено је да се на кандидатској листи СДП - СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БИХ на позицији 2. налази неизабрани кандидат Дувњак Драган, из реда српског народа и на кандидатској листи групе вијећника „ДЕЉКОВИЋ, БАКИЈА, СИМОНОВИЋ, ЧЕНГИЋ“ на позицији 3. налази неизабрани кандидат Симоновић Срђан из реда српског народа.
366. Даље, увидом у овјерене кандидатске листе из Општинског вијећа Стари Град Сарајево, утврђено је да се на кандидатској листи кандидатска листа група вијећника „ЛЕР-ВИЛИЋ“, на позицији 1. и 2. налазе два неизабрана кандидата из реда хрватског народа.
367. Најмањи количник је идентичан за двије кандидатске листе (2,33), од којих кандидатска листа групе вијећника „ДЕЉКОВИЋ, БАКИЈА, СИМОНОВИЋ, ЧЕНГИЋ“ на позицији под бројем 3. има неизабраног кандидата из реда српског народа, те се примјеном члана 28. став (11) Статута Града Сарајева, у поступку прерасподјеле првог мандата, односно умјесто кандидату под бројем 2. Алем Бакија (Бошњак), мандат у Градском вијећу Града Сарајева делегира Симоновић Срђану, кандидату из реда српског народа са исте кандидатске листе, под бројем 3.
368. За прерасподјелу другог мандата, извршен је увид у наредну кандидатску листу са најмањим количником (2,33) кандидатска листа групе вијећника „БИЋО, АРНАУТОВИЋ, ИКОВИЋ, СМАИЛБЕГОВИЋ“, која на својој листи

нема неизабраног кандидата из реда хрватског ни из реда српског народа, те се примјеном члана 28. став (11) и став (12) Статута Града Сарајева, у поступку прерасподјеле другог мандата, односно, умјесто кандидату под бројем 2. Мерима Арнаутовић (Бошњак), мандат у Градском вијећу Града Сарајева делегира Жељку Леру, неизабраном кандидату из реда хрватског народа, са кандидатске листе групе вијећника „ЛЕР-ВИЛИЋ“, под бројем 1, једине кандидатске листе из Општинског вијећа Стари Град Сарајево, која садржи кандидате за Градско вијеће Града Сарајева из реда хрватског народа.

1.1.2. Општинско вијеће Центар Сарајево

369. Општинско вијеће Центар Сарајево доставило је дана 06. 02. 2025. године, Централној изборној комисији БиХ акт, број: 01-45-52/25 од 05. 02. 2025. године, те у прилогу истог цјелокупан материјал о проведеним посредним изборима за Градско вијеће Града Сарајева.
370. У поступку избора вијећника за Градско вијеће Града Сарајева, од 31 вијећника у Општинском вијећу Центар Сарајево, гласали су сви вијећници за претходно овјерених седам (7) кандидатских листа.
371. На основу увида у достављени материјал утврђени су сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа групе вијећника АМЕР ХЕРЕНДА, СОЊА МУШИЋ, ХАМДИЈА ХАСАНОВИЋ, добила је шест (6) гласова,
  2. Кандидатска листа групе вијећника МУХАРЕМОВИЋ, КАРАЧИЋ И ЗАЧИНОВИЋ, добила је шест (6) гласова,
  3. Кандидатска листа АДЕМОВИЋ И ОСТАЛИ, добила је седам (7) гласова,
  4. Кандидатска листа ПОГ НАША СТРАНКА, добила је седам (7) гласова,
  5. Кандидатска листа групе вијећника НС, добила је нула (0) гласова,
  6. Кандидатска листа групе вијећника НС 2, добила је нула (0) гласова,
  7. Кандидатска листа СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКЕ ПАРТИЈЕ БИХ, добила је пет (5) гласова.
372. Чланом 28. став (8) и став (9) Статута Града Сарајева, прописано је да се мандати за Градско вијеће додјељују кандидатским листама, према броју добијених гласова, по систему пропорционалне заступљености кандидата са кандидатских листа, у складу с Изборним законом Босне и Херцеговине, односно, дијеле се по реду, почев од највећег количника, док се не расподијеле сви мандати из општинског вијећа за Градско вијеће. Расподјела мандата међу кандидатима с исте кандидатске листе врши се према редослиједу кандидата на кандидатској листи.
373. Имајући у виду законску одредбу члана 13.10 став (2) Изборног закона БиХ а у вези са чланом 13.5 овог Закона расподјелом мандата у Градско вијеће Града Сарајева, према утврђеним резултатима из става (1) диспозитива ове одлуке, било би делегирано три вијећника из реда бошњачког народа, два вијећника из реда хрватског народа и два вијећника из категорије осталих, те ниједан вијећник из реда српског народа.

374. Општинско вијеће Центар Сарајево за Градско вијеће Града Сарајева, од седам изабраних градских вијећника, није делегирало најмање једног кандидата из реда конститутивних народа, **односно није делегиран вијећник из реда српског народа.**
375. Одредбама члана 28. став (11) и став (12) Статута Града Сарајева прописано је да уколико се овако проведеним изборима у општинском вијећу за Градско вијеће, међу седам изабраних градских вијећника, не добије минимално потребна заступљеност вијећника из појединог конститутивног народа, како је то наведено у ставу (5) овог члана, умјесто изабраног вијећника, за Градско вијеће с **најмањим количником** из реда народа за који је и без тог вијећника задовољена минимална заступљеност, делегира се општински вијећник припадник народа који није заступљен у потребном броју међу делегатима из тог општинског вијећа, а који је на кандидатској листи којој припада **сљедећи највећи количник**. Уколико на тој кандидатској листи нема квалификованог кандидата, утврђује се сљедећи највећи количник, и тако све док се не дође до квалификованог кандидата.
376. Међутим, ставом (4) истог члана Статута прописано је да приликом формирања кандидатске листе, предлагач из става (3) овог члана води рачуна о томе да општинско вијеће има обавезу делегирати у Градско вијеће најмање по једног кандидата из реда сваког конститутивног народа, а општинско вијеће у којем је, у поређењу са другим општинским вијећима, **заступљен већи број општинских вијећника из реда одређеног конститутивног народа, односно из реда осталих, има обавезу делегирати у Градско вијеће, сразмјерно већи број вијећника припадника појединог конститутивног народа, односно вијећника из реда осталих.**
377. Имајући у виду наведене одредбе, Општинско вијеће Центар Сарајево има обавезу делегирати у Градско вијеће Града Сарајева три кандидата из реда српског народа, будући да Општинско вијеће Центар Сарајево на овјереним кандидатским листама има пет (5) кандидата из реда српског народа.
378. Увидом у овјерене кандидатске листе из Општинског вијећа Центар Сарајево, утврђено је да се на четири кандидатске листе налазе неизабрани кандидати из реда српског народа, и то:
- на кандидатској листи групе вијећника АМЕР ХЕРЕНДА, СОЊА МУШИЋ, ХАМДИЈА ХАСАНОВИЋ, на позицији број 2, налази се неизабрани кандидат из реда српског народа, Соња Мушић,
  - на кандидатској листи ПОГ НАША СТРАНКА, на позицији број 3, налази се неизабрани кандидат из реда српског народа, Златко Илић,
  - на кандидатској листи групе вијећника НС, на позицији број 1, налази се неизабрани кандидат из реда српског народа, Сара Арсланагић и
  - на кандидатској листи СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКЕ ПАРТИЈЕ БИХ, на позицији број 2 и 3, налазе се неизабрани кандидати из реда српског народа, Свјетлана Шошић и Драган Стевановић.

379. Најмањи количник је идентичан за двије кандидатске листе **(2,33)**: кандидатска листа АДЕМОВИЋ И ОСТАЛИ и кандидатска листа ПОГ НАША СТРАНКА.
380. На кандидатској листи АДЕМОВИЋ И ОСТАЛИ нема кандидата из реда српског народа.
381. На кандидатској листи ПОГ НАША СТРАНКА, на позицији број 3, налази се неизабрани кандидат из реда српског народа, Златко Илић.
382. Примјеном члана 28. став (11) и став (12) Статута Града Сарајева, у поступку прерасподјеле мандата, односно, умјесто кандидату са кандидатске листе ПОГ НАША СТРАНКА, под бројем 2. Хена Фајић (Хрватица), мандат у Градском вијећу Града Сарајева делегира се Златку Илићу, неизабраном кандидату из реда српског народа, са исте кандидатске листе.
383. Даље, сљедећи најмањи количник има кандидатска листа групе вијећника АДЕМОВИЋ И ОСТАЛИ, која на својој листи нема неизабраног кандидата из реда српског народа, те се примјеном члана 28. став (11) и став (12) Статута Града Сарајева, у поступку прерасподјеле другог мандата, односно, умјесто кандидату под бројем 2. Велији Катици (Остали), мандат у Градском вијећу Града Сарајева делегира Соњи Мушић, неизабраној кандидаткињи из реда српског народа, са кандидатске листе групе вијећника АМЕР ХЕРЕНДА, СОЊА МУШИЋ, ХАМДИЈА ХАСАНОВИЋ, под бројем 2.
384. За прерасподјелу мандата из реда српског народа из Општинског вијећа Центар Сарајево за Градско вијеће Града Сарајева, извршен је увид у наредну кандидатску листу са намањим количником, те је утврђено да су двије кандидатске листе са идентичним најмањим количником **(6)**, и то:
- кандидатска листа групе вијећника АМЕР ХЕРЕНДА, СОЊА МУШИЋ, ХАМДИЈА ХАСАНОВИЋ и
  - кандидатска листа групе вијећника МУХАРЕМОВИЋ, КАРАЧИЋ И ЗАЧИНОВИЋ.
385. Даље, наредна кандидатска листа која има сљедећи највећи количник **(5)**, а међу кандидатима под бројем 2. и под бројем 3. има неизабране кандидате из реда српског народа је кандидатска листа СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКЕ ПАРТИЈЕ БИХ.
386. Слиједом наведеног, најмањи количник је идентичан за двије кандидатске листе **(6)**, те се примјеном члана 28. став (11) Статута Града Сарајева, у поступку треће прерасподјеле мандата, из реда српског народа, мандат додјељује Свјетлани Шошић, неизабраној кандидаткињи са кандидатске листе СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКЕ ПАРТИЈЕ БИХ, под редним бројем 2, а умјесто кандидата под редним бројем 1 на двије кандидатске листе са идентичним количником, Амер Херенда (Бошњак) са кандидатске листе групе вијећника АМЕР ХЕРЕНДА, СОЊА МУШИЋ, ХАМДИЈА ХАСАНОВИЋ или Мехмед Мухаремовић (Бошњак) са кандидатске листе групе вијећника МУХАРЕМОВИЋ, КАРАЧИЋ И ЗАЧИНОВИЋ, а након проведеног поступка

жријебања, у складу с Поглављем III Упутства о додјели и престанку мандата ("Службени гласник БиХ", број 31/24 и 13/25).

387. У складу с наведеним, Централна изборна комисија БиХ је, актом број 06-1-07-1-2990/24 од 03. 04. 2025. године, доставила Општинском вијећу Центар Сарајево обавијест о потреби провођења поступка жријебања за двије кандидатске листе са два идентична количника, а са којих је потребно извршити прерасподјелу мандата, а како би било могуће утврдити посљедњи мандат из Општинског вијећа Центар Сарајево за Градско вијеће Града Сарајева.
388. Дана 08. 04. 2025. године, у просторијама Централне изборне комисије БиХ, провреден је поступак жријебања, у складу с Поглављем III Упутства о додјели и престанку мандата, за двије кандидатске листе са два идентична количника, а са којих је потребно извршити прерасподјелу мандата, при чему је утврђено да се неизабраној кандидаткињи са кандидатске листе СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКЕ ПАРТИЈЕ БИХ, под редним бројем 2, Свјетлани Шошић, додјељује мандат вијећнице за Градско вијеће Града Сарајева, умјесто кандидата под редним бројем 1, Мехмеда Мухаремовића (Бошњак) са кандидатске листе групе вијећника МУХАРЕМОВИЋ, КАРАЧИЋ И ЗАЧИНОВИЋ.

1.1.3. Општинско вијеће Ново Сарајево

389. Општинско Вијеће Ново Сарајево доставило је, дана 17. 01. 2025. године, Централној изборној комисији БиХ акт, број: 02ОВ-01-1-331/25 од 17. 01. 2025. године, те у прилогу истог цјелокупан материјал о проведеним посредним изборима за Градско вијеће Града Сарајева.
390. У поступку избора вијећника за Градско вијеће Града Сарајева, од 31 вијећника у Општинском вијећу Ново Сарајево, гласали су сви вијећници за претходно овјерених девет (9) кандидатских листа.
391. На основу увида у достављени материјал утврђени су сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа групе вијећника "БАЛИЋ, СРДИЋ, ДЕЛИЋ, СПАХИЋ", **добила је осам (8) гласова,**
  2. Кандидатска листа групе вијећника "АВДИЋ И БЕРКОВИЋ", **добила је нула (0) гласова,**
  3. Кандидатска листа групе вијећника "ИМАМОВИЋ И ОСТАЛИ", **добила је седам (7) гласова,**
  4. Кандидатска листа групе вијећника "КАМБЕРОВИЋ, РОЖАЈАЦ ТУРКОВИЋ", **добила је нула (0) глас,**
  5. Кандидатска листа групе вијећника "РАМИЋ, ПЕЗО, БЕГОВИЋ", **добила је шест (6) гласова,**
  6. Кандидатска листа групе вијећника "КОСОВАЦ, ЦЕХВЕРОВИЋ, ШЕХОВИЋ", **добила је нула (0) гласова,**

7. Кандидатска листа ПОЛИТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАЂАНА НАША СТРАНКА, добила је четири (4) гласа,
  8. Кандидатска листа СДП - СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, добила је шест (6) гласова,
  9. Кандидатска листа групе вијећника МАЛИЋА ХЕЋЕ И АДНАНА ЗЕКОВИЋА, добила је нула (0) гласова.
392. Расподјелом мандата у Градско вијеће Града Сарајева, према утврђеним резултатима из става (1) диспозитива ове одлуке, делегирано је: два вијећника из реда бошњачког народа, три вијећника из реда хрватског народа, један вијећник из реда српског народа и један из реда Осталих.

1.1.4. Општинско вијеће Нови Град Сарајево

393. Општинско Вијеће Нови Град Сарајево доставило је, дана 27. 02. 2025. године, Централној изборној комисији БиХ акт, број: 01-02-3530/25 од 27. 02. 2025. године, те у прилогу истог цјелокупан матаријал о проведеним посредним изборима за Градско вијеће Града Сарајева.
394. У поступку избора вијећника за Градско вијеће Града Сарајева, од 31 вијећника у Општинском вијећу Нови Град Сарајево, гласали су сви вијећници за претходно овјерених седам (7) кандидатских листа.
395. На основу увида у достављени материјал утврђени су сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа политичке странке БОСАНСКА СТРАНКА МИРНЕС АЈАНОВИЋ, добила је један (1) глас,
  2. Кандидатска листа политичке странке ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА, добила је један (1) глас,
  3. Кандидатска листа групе вијећника "ЏАНКО ЗУКОБАШИЋ И ОСТАЛИ, добила је пет (5) гласова,
  4. Кандидатска листа групе вијећника "КЕЧ И ОСТАЛИ", добила је пет (5) гласова,
  5. Кандидатска листа групе вијећника "ОКЕРИЋ И ОСТАЛИ", добила је шест (6) гласова,
  6. Кандидатска листа групе вијећника "СМЈЕЧАНИН И ОСТАЛИ", добила је шест (6) гласова,
  7. Кандидатска листа групе вијећника "ШЕХОВИЋ - ЧОМОР", добила је седам (7) гласова.
396. Уколико се за одређивање посљедњег, седмог мандата добије исти количник, мандат се додјељује жријебањем (члан 28. став (10) Статута Града Сарајева). Жријебање се проводи одмах по објави резултата у присуству свих вијећника општинског вијећа, на начин како о томе одлучи општинско вијеће.
397. У складу с наведеним, идентичан посљедњи количник за додјелу седмог мандата имају:

1. **Аида Ожеговић (Бошњак)** – Кандидатска листа групе вијећника "ОКЕРИЋ И ОСТАЛИ",,
  2. **Едита Шандал (Бошњак)** – Кандидатска листа групе вијећника "СМЈЕЧАНИН И ОСТАЛИ".
398. Централна изборна комисија БиХ је, актом број 06-1-07-1-47/25 од 05. 03. 2025. године, доставила Општинском вијећу Нови Град Сарајево обавијест о потреби провођења поступка жријебања за два посљедња идентична количника, а како би било могуће утврдити посљедњи мандат из Општинског вијећа Нови Град Сарајево за Градско вијеће Града Сарајева.
399. Дана 28. 03. 2025. године, Општинско вијеће Нови Град Сарајево је доставило Централној изборној комисији БиХ Закључак, број: 01-02-5780/25 од 27. 03. 2025. године, те обавијест, број: 01-02-3530/25 од 27. 03. 2025. године, о проведеном жријебању за два посљедња идентична количника, при чему је утврђено да је посљедњи мандат освојила: **Аида Ожеговић (Бошњак)** – Кандидатска листа групе вијећника "ОКЕРИЋ И ОСТАЛИ",,
400. Имајући у виду напријед наведене законске одредбе, расподјелом мандата у Градско вијеће Града Сарајева, према утврђеним резултатима из става (1) диспозитива ове одлуке, било би делегирано шест вијећника из реда бошњачког народа и један вијећник из реда Осталих, те ниједан вијећник из реда хрватског народа и ниједан вијећник из реда српског народа.
401. Општинско вијеће Нови Град Сарајево за Градско вијеће Града Сарајева, од седам изабраних градских вијећника, није делегирало најмање једног кандидата из реда конститутивних народа, **односно није делегиран вијећник из реда хрватског народа и вијећник из реда српског народа.**
402. Одредбама члана 28. став (11) и став (12) Статута Града Сарајево прописано је да уколико се овако проведеним изборима у општинском вијећу за Градско вијеће, међу 7 изабраних градских вијећника, не добије минимално потребна заступљеност вијећника из појединог конститутивног народа, како је то наведено у ставу (5) овог члана, умјесто изабраног вијећника, за Градско вијеће с најмањим количником из реда народа за који је и без тог вијећника задовољена минимална заступљеност, делегира се општински вијећник припадник народа који није заступљен у потребном броју међу делегатима из тог општинског вијећа, а који је на кандидатској листи којој припада сљедећи највећи количник. Уколико на тој кандидатској листи нема квалификованог кандидата, утврђује се сљедећи највећи количник, и тако све док се не дође до квалификованог кандидата.
403. Увидом у овјерене кандидатске листе из Општинског вијећа Нови Град Сарајево, утврђено је да се на кандидатској листи групе вијећника „КЕЧ И ОСТАЛИ“ на позицији 2. налази неизабрани кандидат Дамир Филиповић, из реда хрватског народа и на кандидатској листи групе вијећника „ОКЕРИЋ И ОСТАЛИ“ на позицији 3. налази неизабрани кандидат Бојан Вучковић из реда српског народа.

404. Најмањи количник је освојила кандидатска листа групе вијећника "ОКЕРИЋ И ОСТАЛИ" (2,00), гдје се на позицији под бројем 3. налази неизабрани кандидат из реда српског народа, те се примјеном члана 28. став (11) Статута Града Сарајева, у поступку прерасподјеле првог мандата, односно умјесто кандидату под бројем 2. Аида Ожеговић (Бошњакиња), мандат у Градском вијећу Града Сарајева делегира Бојану Вучковићу, кандидату из реда српског народа са исте кандидатске листе.
405. За прерасподјелу другог мандата, извршен је увид у наредну кандидатску листу са најмањим количником (2,33) кандидатска листа група вијећника „ШЕХОВИЋ-ЧОМОР“ која на својој листи нема неизабраног кандидата из реда хрватског народа, те се примјеном члана 28. став (11) и став (12) Статута Града Сарајева, у поступку прерасподјеле другог мандата, односно, умјесто кандидату под бројем 2. Харис Алихоџић (Остали), мандат у Градском вијећу Града Сарајева делегира се Дамиру Филиповићу, неизабраном кандидату из реда хрватског народа, са кандидатске листе групе вијећника „КЕЧ И ОСТАЛИ“, једине кандидатске листе из Општинског вијећа Нови Град Сарајево, на којој се налази неизабрани кандидат из реда хрватског народа.
406. На основу свега наведеног, Централна изборна комисија БиХ је на 18. сједници, одржаној 08. 04. 2025. године, донијела четири одлуке о утврђивању резултата посредних избора и додјели мандата из Општинског вијећа Стари Град Сарајево, Општинског вијећа Центар Сарајево, Општинског вијећа Ново Сарајево и Општинског вијећа Нови Град Сарајево за Градско вијеће Града Сарајева.
407. На наведене одлуке Централне изборне комисије БиХ уложено је пет жалби, од којих је једна одбачена, а четири је Централна изборна комисија БиХ скупа са изјашњењима упутила Апелационом одјелу Суда БиХ, које су одбијене као неосноване.
408. Слиједом свега наведеног, те на основу члана 2.9 став (1) тачка 11. и 14, а у вези са чланом 13.10 Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ је на 23. сједници, одржаној 23. 04. 2025. године, донијела Одлуку, број: 06-1-07-1-176/25, о потврђивању и објављивању резултата посредних избора и додјели мандата за Градско вијеће Града Сарајева⁹⁵, а на основу утврђених резултата посредних избора за Градско вијеће Града Сарајева, проведених у општинским вијећима Стари Град Сарајево, Центар Сарајево, Ново Сарајево и Нови Град Сарајево, Централна изборна комисија БиХ потврђује резултате посредних избора и додјељује мандате за Градско вијеће Града Сарајева, како слиједи:
- **Вијећници из Општинског вијећа Стари Град Сарајево:** Муамер Мекић, Ведад Делковић, Ади Захирагић, Емир Бићо, Армин Буљугић, Срђан Симоновић и Жељко Лер.

---

⁹⁵ „Службени гласник БиХ”, број 24/25.

- **Вијећници из Општинског вијећа Центар Сарајево:** Јасмин Адемовић, Ален Гирт, Звонко Ивишић, Златко Илић, Соња Мушић, Свјетлана Шошић и Амер Херенда.
- **Вијећници из Општинског вијећа Ново Сарајево:** Керим Балић, Срђан Срдих, Едхем Имамовић, Едисон Павловић, Мирза Рамић, Драгана Богдановић и Армин Ханџар.
- **Вијећници из Општинског вијећа Нови Град Сарајево:** Нејра Џанко Зукобашић, Хана Кеч, Дино Окерић, Јасмин Смјечанин, Азра Чомор, Дамир Филиповић и Бојан Вучковић.

409. Конститутивна сједница Градског вијећа Града Сарајева и додјела мандата изабраним вијећницима је одржана 27. 05. 2025. године.

1.2. Избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево

410. Поступак избора одборника у Скупштину Града Источно Сарајево утврђен је чланом 13.10 Изборног закона БиХ, Изборним законом Републике Српске⁹⁶, Статутом Града Источно Сарајево⁹⁷ и Поглављем ВИ. Упутства о поступку провођења посредних избора за органе власти у Босни и Херцеговини обухваћених Изборним законом Босне и Херцеговине⁹⁸ (у даљем тексту: Упутство).

411. Град Источно Сарајево чине сљедеће општине: Источно Ново Сарајево, Источна Илиџа, Пале, Соколац, Трново и Источни Стари Град.

412. У складу са напријед наведеним, градске општине у саставу Града Источно Сарајево су доставиле кандидатске листе на овјеру и потврђивање Централној изборној комисији БиХ, а у вези с наведеним донесене су одлуке, како слиједи:

- Дана 27. 12. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је донијела одлуке о овјери **три (3) кандидатске листе** на којима се налази укупно **10** кандидата из Општине **Трново** за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево;
- Дана 31. 12. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је донијела одлуке о овјери **три (3) кандидатске листе** на којима се налази укупно **12** кандидата из Општине **Источни Стари Град** за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево;
- Дана 10. 01. 2025. године Централна изборна комисија БиХ је донијела одлуке о овјери **осам (8) кандидатских листа** на којима се налазе укупно **24** кандидата из Општине **Пале** за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево;
- Дана 16. 01. 2025. године, Централна изборна комисија БиХ је донијела

⁹⁶ „Службени гласник РС“ бр. 34/02, 35/03, 24/04, 19/05, 24/12, 109/12, 15/18 и 18/20.

⁹⁷ „Службене новине Града Источно Сарајево“, број 20/17.

⁹⁸ „Службени гласник БиХ“, број 31/24.

одлуке о овјери седам **(7) кандидатских** листа на којима се налазе укупно **22** кандидата из Општине **Источна Илица** за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево;

- Дана 23. 01. 2025. године, Централна изборна комисија БиХ је донијела одлуке о овјери **шест (6) кандидатских листи** на којима се налази укупно **21** кандидат из Општине **Источно Ново Сарајево** за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево;
- Дана 29. 02. 2025. године и дана 26. 02. 2025. године Централна изборна комисија БиХ је донијела одлуке о овјери **седам (7) кандидатских** листа на којима се налази укупно **20** кандидата из Општине **Соколац** за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево.

1.2.1. Скупштина општине Источни Стари Град

413. Скупштина општине Источни Стари Град је дана 17. 01. 2025. године доставила Централној изборној комисији БиХ акт број: А03-013-932-3/24 од 17. 01. 2025. године, те у прилогу истог цјелокупан материјал о проведеним посредним изборима из Скупштине општине Источни Стари Град (*записник Комисије за избор и именованја, бирачки списак и гласачке листиће*).
414. У поступку избора одборника у Скупштини Града Источно Сарајево од 13 одборника у Скупштини општине Источни Стари Град гласали су сви одборници, за три (3) претходно овјерене кандидатске листе. Неважећих гласачких листића није било. Број важећих гласачких листића је тринаест (13).
415. Посредни избори за Скупштину Града Источно Сарајево из Скупштине општине Источни Стари Град проведени су дана 17. 01. 2025. године, те су утврђени сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа групе одборника „За бољи Источни Стари Град“ добила је **5** гласова,
  2. Кандидатска листа групе одборника „Прави избор“ добила је **4** гласа,
  3. Кандидатска листа групе одборника „Остајте овдје“ добила је **4** гласа.
416. Одредбом члана 13.10 Изборног закона БиХ прописано је да се мандати расподјељују један по један по листама или кандидатима са највећим количницима који су резултирали из формуле за пропорционалну расподјелу предвиђену чланом 13.5 овог Закона. Када једна листа освоји мандат, тај мандат се додјељује с врха листе.
417. Укупни број одборника који се бирају из општина у скупштину града утврђен је чланом 50. Изборног закона РС и исти је за Скупштину општине Источни Стари Град три (3) одборника.

1.2.2. Скупштина општине Пале

418. Скупштина општине Пале је дана 27. 01. 2025. године доставила Централној изборној комисији БиХ акт број: 01-022/3/25 од 27. 01. 2025. године, те у прилогу истог цјелокупан материјал о проведеним посредним изборима из Скупштине општине Пале (*записник Комисије о спроведеној процедури и резултатима гласања, рјешење о избору Комисије за утврђивање резултата гласања, списак одборника и гласачке листиће*).
419. У поступку избора одборника у Скупштини Града Источно Сарајево од двадесет пет (25) одборника у Скупштини општине Пале гласало је двадесет четири (24) присутна одборника, за осам (8) претходно овјерених кандидатских листа. Неважећих гласачких листића није било. Неупотријебљених гласачких листића је остало два (2). Број важећих гласачких листића је двадесет четири (24).
420. Посредни избори за Скупштину Града Источно Сарајево из Скупштине општине Пале проведени су дана 24. 01. 2025. године, те су утврђени сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа групе чланова одборника - 001 добила је **3** гласа,
  2. Кандидатска листа групе чланова одборника – 002 добила је **3** гласа,
  3. Кандидатска листа групе чланова одборника "Пале - ММ" добила је **3** гласа,
  4. Кандидатска листа групе одборника - Пале 101 добила је **3** гласа,
  5. Кандидатска листа групе одборника - Пале 102 добила је **3** гласа,
  6. Кандидатска листа групе одборника - Пале 103 добила је **3** гласа,
  7. Кандидатска листа групе одборника "Пале НН" добила је **3** гласа,
  8. Кандидатска листа групе одборника "Пале" добила је **3** гласа.
421. Укупан број одборника који се бирају из општина у скупштину града утврђен је чланом 50. Изборног закона РС и исти је за Скупштину општине Пале осам (8) одборника.

1.2.3. Скупштина општине Источно Ново Сарајево

422. Скупштина општине Источно Ново Сарајево је дана 29. 01. 2025. године доставила Централној изборној комисији БиХ акт број: 01-022-4-1-/25 од 29. 01. 2025. године, те у прилогу истог цјелокупан материјал о проведеним посредним изборима из Скупштине општине Источно Ново Сарајево (*записник о примопредаји гласачких листића, записник о проведеном тајном гласању за избор одборника, утврђени резултати гласања, списак одборника и гласачке листиће*).
423. У поступку избора одборника у Скупштини Града Источно Сарајево од двадесет једног (21) одборника у Скупштини општине Источно Ново Сарајево гласало је двадесет (20) одборника, за шест (6) претходно овјерених кандидатских листа. Неважећих гласачких листића није било.

Неупотријебљених гласачких листића је остало три (3). Број важећих гласачких листића је двадесет (20).

424. Посредни избори за Скупштину Града Источно Сарајево из Скупштине општине Источно Ново Сарајево проведени су дана 29. 01. 2025. године, те су утврђени сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа 1 - Марко Пандуревић добила је 4 гласа,
  2. Кандидатска листа ИИ - Стефана Игњатовића добила је 3 гласа,
  3. Кандидатска листа ИИИ - Ведран Јованчић добила је 4 гласа,
  4. Кандидатска листа ИВ - Миљан Сладоје добила је 4 гласа,
  5. Кандидатска листа В - Дејан Кулина добила је 3 гласа,
  6. Кандидатска листа ВИ - Марина Мичић добила је 2 гласа,
425. Укупан број одборника који се бирају из Скупштине општине Источно Ново Сарајево за скупштину града је шест (6) (у складу са чланом 50. Изборног закона РС).

1.2.4. Скупштина општине Трново

426. Скупштина општине Трново је дана 17. 02. 2025. године доставила Централној изборној комисији БиХ акт број: 01-013-26/24 од 13. 02. 2025. године, те у прилогу истог цјелокупан материјал о проведеним посредним изборима из Скупштине општине Трново (*Одлуку о именовану Комисије за провођење процедуре избора одборника, списак одборника, гласачке листиће и неупотријебљене гласачке листиће и Записник са проведених избора са утврђеним резултатима гласања*).
427. У поступку избора одборника у Скупштини града Источно Сарајево од тринаест (13) одборника у Скупштини општине Трново гласало је дванаест (12) присутних одборника, за три (3) претходно овјерене кандидатске листе. Неважећих гласачких листића није било. Неупотријебљених гласачких листића је остало један (1). Број важећих гласачких листића је дванаест (12).
428. Посредни избори за Скупштину Града Источно Сарајево из Скупштине општине Трново проведени су дана 13. 02. 2025. године, те су утврђени сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа групе чланова одборника „Трново А“ - добила је 4 гласа,
  2. Кандидатска листа групе чланова одборника „Трново Б“ - добила је 4 гласа,
  3. Кандидатска листа групе одборника "Трново НН" - добила је 4 гласа.
429. Из Скупштине општине Трново за скупштину града се бирају три (3) одборника (у складу са чланом 50. Изборног закона РС).

1.2.5. Скупштина општине Соколац

430. Скупштина општине Соколац је дана 10. 03. 2025. године доставила Централној изборној комисији БиХ акт број: 01-052-102/25 од 10. 03. 2025. године, те у прилогу истог цјелокупан материјал о проведеним посредним изборима из Скупштине општине Соколац (*бирачки списак за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево из Општине Соколац, гласачке листиће, евиденцију израђених гласачких листића, записник о провођењу избора за избор одборника, Одлуку о усвајању Извјештаја о провођењу избора за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево и Одлуку о именовану Комисије за тајно гласање*).
431. У поступку избора одборника у Скупштини Града Источно Сарајево од двадесет и једног (21) одборника у Скупштини општине Соколац гласало је двадесет и један (21) одборник, за седам (7) претходно овјерених кандидатских листа. Неважећих гласачких листића није било. Број важећих гласачких листића је двадесет и један (21).
432. Посредни избори за Скупштину Града Источно Сарајево из Скупштине општине Соколац проведени су дана 10. 03. 2025. године, те су утврђени сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа "Соколац НН" Група одборника добила је 0 гласова,
  2. Кандидатска листа Група одборника "Е" добила је 4 гласа,
  3. Кандидатска листа Група одборника "Ф" добила је 4 гласа,
  4. Кандидатска листа Група одборника "Х" добила је 4 гласа,
  5. Кандидатска листа Група одборника 1 добила је 3 гласа,
  6. Кандидатска листа Група одборника 2 добила је 3 гласа,
  7. Кандидатска листа Група одборника Д добила је 3 гласа.
433. Укупан број одборника који се бирају из општина у скупштину града утврђен је чланом 50. Изборног закона Републике Српске и исти је за Скупштину општине Соколац пет (5) одборника, уважавајући наведене одредбе члана 42б став 1. истог Закона који прописује да „број одборника скупштине општина, односно града је 19 одборника за општине које имају од 8.001 до 11.000 бирача уписаних у Централни бирачки списак“.
434. Такође, чланом 13.2 Изборног закона БиХ одређено је да се за општине са бројем бирача регистрованих у Централни бирачки списак између 8.000 и 20.000 број чланова скупштине општине износи између 17 и 25.
435. Увидом у Одлуку о закључивању Централног бирачког списка са стањем на дан 22. 08. 2024. године у 24.00 сати, број: 06-1-07-1-2-620-3/24 од 26. 08. 2024. године, утврђено је да је у основној изборној једници Соколац дошло до промјене у броју уписаних бирача који је мањи од претходног који је износио 10.682, те сад износи укупно 10.465 бирача.

436. С обзиром на наведени број бирача, према одредбама Изборног закона Републике Српске, Скупштина општине Соколац би требала да има 19 одборника, те у складу са чланом 49. Изборног закона Републике Српске бира пет (5) одборника из Скупштине општине Соколац.
437. У складу са напријед наведеним, Скупштина општине Соколац била је дужна извршити измјене Статута општине Соколац и о истом обавијестити Централну изборну комисију БиХ, али исто није учињено.
438. Имајући у виду законске одредбе ваљало је примијенити релевантне одредбе закона који има већу снагу од Статута општине.
439. У складу са чланом 13.10, а у вези са чланом 13.5 Изборног закона БиХ и Поглављем II Упутства о додјели и престанку мандата, извршено је жријебање за додјелу мандата кандидатским листама које су приликом расподеле мандата добиле исти број гласова, односно идентичан количник за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево из Скупштине општине Соколац.

1.2.6. Скупштина општине Источна Илиџа

440. Скупштина општине Источна Илиџа је дана 27. 03. 2025. године доставила Централној изборној комисији БиХ акт број: 02-сл/25 од 27. 03. 2025. године, те у прилогу истог цјелокупан материјал о проведеним посредним изборима из Скупштине општине Источна Илиџа (*бирачки списак за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево из Општине Источна Илиџа, гласачке листиће, Извјештај Комисије за провођење тајног гласања за избор одборника Скупштине општине Источна Илиџа за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево*).
441. У поступку избора одборника у Скупштини Града Источно Сарајево од двадесет и три (23) одборника у Скупштини општине Источна Илиџа гласало је двадесет и два (22) одборника, за седам (7) претходно овјерених кандидатских листа. Неважећих гласачких листића није било. Број важећих гласачких листића је двадесет и два (22).
442. Посредни избори за Скупштину Града Источно Сарајево из Скупштине општине Источна Илиџа проведени су дана 27. 03. 2025. године, те су утврђени сљедећи резултати:
1. Кандидатска листа одборника - "С" добила је 4 гласа,
  2. Кандидатска листа Група одборника – ДНС добила је 3 гласа,
  3. Кандидатска листа одборника - "СД" добила је 3 гласа,
  4. Кандидатска листа СДС - Група одборника 1 добила је 3 гласа,
  5. Кандидатска листа СДС - Група одборника 2 добила је 3 гласа,
  6. Кандидатска листа СДС - Група одборника 3 добила је 3 гласа,
  7. Кандидатска листа Српска демократска странка - Воља народа добила је 3 гласа.

443. Укупан број одборника који се бирају из општина у скупштину града утврђен је чланом 50. Изборног закона Републике Српске и исти је за Скупштину општине Источна Илиџа шест (6) одборника.
444. У складу са чланом 13.10, а у вези са чланом 13.5 Изборног закона БиХ и Поглављем II Упутства о додјели и престанку мандата, извршено је жријебање за додјелу мандата кандидатским листама које су приликом расподеле мандата добиле исти број гласова, односно идентичан количник за избор одборника у Скупштину Града Источно Сарајево из Скупштине општине Источна Илиџа.
445. Централна изборна комисија БиХ је на 18. сједници одржаној 08. 04. 2025. године, донијела одлуке о утврђивању резултата посредних избора и додјели мандата из сљедећих општина: Скупштине општине Трново, Скупштине општине Илиџа, Скупштине општине Пале, Скупштине општине Соколац, Скупштине општине Источно Ново Сарајево и Скупштине општине Источни Стари Град за Скупштину Града Источно Сарајево.
446. Слједом свега наведеног, те на основу члана 2.9 став (1) тачка 11. и 14, а у вези са чланом 13.10 Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ је на 21. сједници, одржаној 16. 04. 2025. године, донијела Одлуку, број: 06-1-07-1-171/25, о потврђивању и објављивању резултата посредних избора и додјели мандата за Скупштину Града Источно Сарајево, а која је објављена у „Службеном гласнику БиХ“ број: 23/25, како слиједи:
- **Одборници из Скупштине општине Трново:** Витковић Драган; Елез Предраг и Голијанин Сениша.
  - **Одборници из Скупштине општине Источна Илиџа:** Шешлија Небојша, Мочевих Славиша, Лучић Мирослав, Дубовина Славен, Голијанин Александар и Шаровић Предраг.
  - **Одборници из Скупштине општине Источно Ново Сарајево:** Пандуревић Марко, Игњатовић Стефан, Јованчић Ведран, Сладоје Миљан, Кулина Дејан и Мичић Марина.
  - **Одборници из Скупштине општине Пале:** Чворо Бојан, Бутулија Срђан, Брезо Славка, Стајчић Стефан, Југовић Бошко, Гајовић Марко, Вукашиновић Милош и Благојевић Никола
  - **Одборници из Скупштине општине Источни Стари Град:** Шућур Александар, Јовичић Немања и Дерикоња Павле
  - **Одборници из Скупштине општине Соколац:** Радић Ђорђе, Голијан Јован, Косорић Горан, Боровина Вељко и Зекић Миладинка.

2. Заштита изборног права

447. У свим фазама изборних активности предузетих од стране Централне изборне комисије БиХ с циљем припреме и одржавања Локалних избора 2024. године, учесници у изборном процесу су подносили приговоре и жалбе и друга правна

средства прописана Изборним законом БиХ за заштиту изборних права. На основу одредби Изборног закона БиХ заштиту изборног права осигуравају изборне комисије (општинске изборне комисије, градске изборне комисије, Изборна комисија Брчко дистрикта БиХ и Централна изборна комисија БиХ) и Апелационо одјељење Суда Босне и Херцеговине. Сви приговори подnose се у писаној форми на обрасцу који прописује Централна изборна комисија БиХ. Изборна комисија у својој општини/граду/дистрикту има првостепену надлежност за одлучивање о свим питањима која нису експлицитно додијељена Централној изборној комисији БиХ и Апелационом одјељењу Суда БиХ. Централна изборна комисија БиХ има другостепену надлежност за одлучивање о уложеним жалбама на одлуке свих изборних комисија.

448. Централна изборна комисија БиХ има и првостепену надлежност за одлучивање по приговорима уложеним због повреде правила изборног процеса, изборних права, повреде правила Поглавља 16. Изборног закона БиХ, учињене од политичког субјекта. Апелационо одјељење Суда БиХ надлежно је да рјешава по жалбама на одлуке Централне изборне комисије БиХ. Жалбе се подnose Апелационом одјељењу Суда БиХ у року од два дана од дана пријема одлуке Централне изборне комисије БиХ. Жалба се подноси путем Централне изборне комисије БиХ, а Апелационо одјељење Суда БиХ дужно је донијети одлуку по жалби у року од три дана од дана пријема жалбе.
449. Централна изборна комисија БиХ укупно је запримила 2977 приговора/жалби од момента расписивања избора до завршетка изборног процеса, а односили су се на вођење преурађене изборне кампање која је забрањена, на говор мржње, на злоупотребу дјецe у политичке сврхе, на злоупотребу јавних ресурса, лажно представљање, плакатирање, ширење лажних информација, плаћену изборну кампању, кршење изборне шутње, обећавање новчане награде, жалбе на рад ОИК-а, жалбе на одлуке о овјери/одбијању овјере пријаве политичких субјеката и кандидатских листа, жалбе на одлуке о одбијању уписа у Централни бирачки списак, жалбе на одлуку о утврђивању кандидата за предсједнике/замјенике предсједника бирачких одбора, приговоре на жријебање бирачких одбора, жалбе на одлуке о утврђивању и објављивању резултата Локалних избора у БиХ 2024. године.

За кршење одредби Изборног закона БиХ, за које се може изрећи санкција, изречено је укупно 1.328,100 КМ.

Донесено је 219 одлука о изрицању новчаних казни, али је број изречених новчаних казни већи од броја донесених одлука, јер су у једном дијелу одлука изрицане новчане казне за више политичких субјеката односно кандидата политичких субјеката на протеклим изборима.

Највише изречених новчаних казни изречено је за кршење одредби о преурађеној изборној кампањи, јер је и највећи број приговора уложен због кршења одредби о преурађеној изборној кампањи (изречено 800,500 КМ). Највиши износи новчаних казни изречени су политичким странкама и кандидатима за кршење одредби које забрањују говор мржње.

450. На одлуке Централне изборне комисије БиХ у извјештајном периоду изјављено је укупно 547 жалби Апелационом одјељењу Суда БиХ. Суд БиХ у поступку одлучивања по изјављеним жалбама 510 жалби је одбио (93,3%), 22 жалбе (4%) су одбачене, а 15 жалби (2,7%) је усвојено што значи да је Суд БиХ у скоро 98% предмета по жалбама потврдио одлуке Централне изборне комисије БиХ.
451. Укупно је запримљено 166 приговора из надлежности општинских/градских изборних комисија и исти су прослијеђени на надлежност општинским/градским изборним комисијама.
452. **Жалбе на рјешења Централне изборне комисије БиХ којима се даје/не даје сагласност на именовање чланова изборне комисија** - На рјешења Централне изборне комисије БиХ којим се даје/не даје сагласност на именовање чланова изборне комисије је поднесено 20 жалби Апелационом одјељењу Суда БиХ. Апелационо одјељење Суда БиХ је у поступку одлучивања, 6 жалби одбацио као недопуштене, 14 жалби одбио као неосноване.
453. **Жалбе на одлуке Централне изборне комисије БиХ о овјери или одбијању овјере пријаве политичких субјеката** - На одлуке Централне изборне комисије БиХ о овјери односно одбијању овјере пријаве политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године укупно је изјављено 9 жалби Апелационом одјељењу Суда БиХ, а Апелационо одјељење Суда БиХ је свих 9 жалби одбило као неосноване.
454. **Жалбе на одлуке Централне изборне комисије БиХ о одбијању овјере кандидатских листа** - На одлуку Централне изборне комисије БиХ о одбијању овјере кандидатске листе за избор вијећника у Градско вијеће Града Сарајева изјављена је једна (1) жалба Суду БиХ које је Апелационо одјељење Суда БиХ одбило као неосновану.
455. **Жалбе на одлуке Централне изборне комисије БиХ о одбијању уписа у извод из Централног бирачког списка за гласање изван БиХ** - У 2024. години укупно је уложено 266 жалби, које је Апелационо одјељење Суда БиХ одбило као неосноване или одбацило као недопуштене.
456. **Жалбе на одлуке Централне изборне комисије БиХ у вези са додјелом и престанком мандата** - На одлуке Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата поднесено је 5 жалби, које је Апелационо одјељење Суда БиХ одбило као неосноване.
457. **Жалбе на одлуке Централне изборне комисије БиХ ради кршења одредбе члана 15.8 став (1) и (2) Изборног закона БиХ** - На одлуке Централне изборне комисије БиХ о санкционисању ради неподношења изјаве о укупном имовинском стању у року од 30 дана од дана објаве овјере мандата/престанка мандата на који је кандидат изабран поднесене су 3 жалбе Апелационом одјељењу Суда БиХ. У поступку одлучивања Апелационо одјељење Суда БиХ је 3 жалбе одбило као неосноване.

458. **Поступци у вези са повредом члана 16.14 став (3) Изборног закона Босне и Херцеговине - Плаћена изборна кампања** - Највећи број приговора и жалби везан је за период прије званичног почетка изборне кампање. Чланом 16.14 став (3) Изборног закона БиХ прописано је да је забрањено вођење плаћене изборне кампање путем електронских и штампаних медија, или било којег облика плаћеног јавног оглашавања, осим одржавања интерних скупова органа и статутарних тијела политичких субјеката, у периоду од дана расписивања избора до дана службеног почетка изборне кампање. Централна изборна комисија БиХ је запримила 145 приговора у вези са плаћеном изборном кампањом. У предметима кршења одредби Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ донијела је укупно 8 одлука којима је изрекла новчане санкције. На те одлуке уложено је 5 жалби Апелационом одјељењу Суда БиХ. Суд БиХ је 3 одбио као неосноване, 2 жалбе је усвојио и предмет вратио на поновни поступак. У поновном поступку Централна изборна комисија БиХ је један приговор одбила као неоснован, а за други опет изрекла новчану санкцију са већим износом. На ту Одлуку опет је уложена жалба Апелационом одјељењу Суда БиХ, коју је Суд БиХ одбио као неосновану. Исто тако, Централна изборна комисија БиХ је донијела један (1) закључак којим се поступак обуставља, један (1) предмет је достављен на надлежност РАК-у, у 3 предмета је достављен одговор подносиоцу. Остали предмети су још увијек у раду.
459. **Поступци у вези са повредом члана 7.1. Изборног закона БиХ - Преурањена изборна кампања** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 603 приговора/пријаве у вези са кршењем члана 7.1 Изборног закона БиХ. У поступцима рјешавања по приговорима/пријавама, Централна изборна комисија БиХ је донијела 103 Одлуке о изрицању новчане санкције, 15 Одлука којима се приговор одбија као неоснован, 3 Закључка о одбацивању приговора, 37 Закључака о обустави поступка, 241 Одговор подносиоцима приговора, 8 приговора прослиједио на надлежност (Вијеће за штампу, РАК и Тужилаштво БиХ), 4 Закључка којима се спаја више предмета, 5 Закључака којима се приговор одбацује као неблагоприятан, те 6 Службених забиљешки. Остали предмети су у раду.
- На Одлуке Централне изборне комисије БиХ у вези са кршењем одредбе члана 7.1 Изборног закона БиХ поднесено је 77 жалби Апелационом одјељењу Суда БиХ. Од тога је Апелационо одјељење Суда БиХ 69 жалби одбило као неосноване, једну (1) одбацило као недопуштену, једну (1) одбацило као неблагоприятану, једну (1) дјелимично уважило и преиначило износ новчане казне, док је 5 жалби уважило, и вратило на поновни поступак.
460. **Поступци у вези са кршењем члана 7.2а Изборног закона БиХ - Злоупотреба јавних средстава и ресурса** - Одредбом члана 7.2а став (1) Изборног закона БиХ је прописано да је носиоцима извршне функције утврђеним у члану 1.8, став (б) овог закона и носиоцима мандата забрањена злоупотреба јавних средстава, док је ставом (2) истог члана прописано да злоупотребу јавних средстава из става (1) овог члана чине сљедеће радње: а) укључивање државних службеника који су подређени кандидату у обављању послова у радном времену у циљу промоције кандидата или политичких субјеката; б) коришћење просторија јавних установа и органа за обављање предизборних активности ако кориштење истих просторија није загарантовано

другим кандидатима и политичким субјектима под истим условима; ц) коришћење средстава комуникације, информационих услуга, канцеларијске опреме јавних установа и органа за изборну кампању; д) коришћење средстава превоза у власништву државних, ентитетских, градских, кантоналних или општинских органа и организација без накнаде или по сниженим накнадама за активности кампање. Ова одредба се не односи на превоз особа које се посебно штите у складу са законом који се обавља као дио сигурносних мјера које се примјењују у односу на високе дужноснике који подлијежу службеној заштити коју пружају надлежни органи приликом обављања службене дужности или поступања по службеној дужности; е) прикупљање потписа или изборна кампања коју проводе лица која обављају изабране функције или су државни службеници, током службених активности или догађаја које организује јавна установа или орган.

Централна изборна комисија БиХ је запримила 202 приговора/пријаве у вези са кршењем члана 7.2а Изборног закона БиХ. У поступцима рјешавања по приговорима/пријавама, Централна изборна комисија БиХ је донијела 13 Одлука о изрицању новчане санкције, 43 Одлуке којима се приговор одбија као неоснован, 31 Закључак о обустави поступка, 2 Закључка којима се приговор одбацује као неблагоприятан, 4 Закључка о спајању предмета, 3 приговора су отпремљена ОИК-ма на надлежност, 1 службена забиљешка да се неће по приговору поступати, јер је неразумљив и непотпун, те 89 Одговора/Обавијести подносиоцима приговора/пријаве. Остали предмети су у раду.

На Одлуке Централне изборне комисије БиХ у вези са кршењем одредбе члана 7.2а Изборног закона БиХ поднесене су 23 жалбе Апелационом одјељењу Суда БиХ. Од тога је Апелационо одјељење Суда БиХ 17 жалби одбило као неосноване, 1 жалбу дјелимично уважило, и то на начин да је промијењен износ казне и 5 жалби одбацило као недопуштене.

461. **Поступци у вези са кршењем члана 7.3 став (2) Изборног закона БиХ - Лажно представљање** - Чланом 7.3 став (2) Изборног закона БиХ прописано је да је забрањено лажно представљање у име било које политичке странке, коалиције, листе независних кандидата или независног кандидата као и злоупотреба законског права на учешће у раду бирачког одбора испред једног политичког субјекта противно одредби члана 2.19 овог закона и то фиктивним представљањем у име политичког субјекта којем је мјесто у бирачком одбору припало са циљем погодовања другом политичком субјекту којем то мјесто у бирачком одбору није припало. Ова забрана примјењује се и на чланове бирачког одбора. Централна изборна комисија БиХ је запримила 17 приговора/пријава које се односе на лажно представљање. У поступању по приговорима/пријавама, Централна изборна комисија БиХ је донијела 2 Одлуке о изрицању новчане санкције, 4 Одлуке којима се приговор одбија као неоснован, 8 Закључка о обустави поступка, те 3 Одговора подносиоцима приговора.

На одлуке Централне изборне комисије БиХ изјављене су 4 жалбе Апелационом одјељењу Суда БиХ, које је Апелационо одјељење Суда БиХ одбило као неосноване.

462. **Поступци у вези са кршењем члана 7.3 став (1) тачка 7) Изборног закона БиХ-Говор мржње** - Одредбом члана 7.3 став (1) тачка 7) прописано је да кандидатима и присталицама политичких странака, листа независних кандидата, листа припадника националних мањина и коалиција, као и независним кандидатима и њиховим присталицама, те запосленима или на други начин ангажованим у изборној администрацији није дозвољено, између осталог, користити се говором мржње, и/или објавити или употријебити слике, симболе, аудио и видео записе, СМС поруке, интернет комуникације, друштвене мреже и мобилне апликације или друге материјале који могу тако дјеловати. Централна изборна комисија БиХ је запримила 57 приговора/пријава које се односе на кршење одредбе члана 7.3 став (1) тачка 7). Донесено је 6 Одлука о изрицању новчане казне, 15 Одлука којима се приговор одбија као неоснован, 16 Закључака о обустави поступка, 1 (један) Закључак којим се приговор одбацује као да није ни поднесен, 3 Закључка којима се спајају предмети, 1 службена забиљешка да је Централна изборна комисија БиХ утврдила да се објава десила прије расписивања Локалних избора 2024. године, те 15 одговора подносиоцима приговора. На одлуке Централне изборне комисије БиХ изјављено је 14 жалби Апелационом одјељењу Суда БиХ, од тога је Апелационо одјељење Суда БиХ 11 жалби одбило као неосноване, а 2 уважио, поништио Одлуку Централне изборне комисије БиХ и предмет вратио на поновни поступак. На Одлуке у поновном поступку су поново уложене 2 жалбе, које је Суд БиХ одбио као неосноване, а 1 жалбу је дјелимично уважио и смањио износ казне. Централна изборна комисија БиХ у поновном поступку донијела је Одлуку којом је смањила новчану казну.
463. **Поступци у вези са кршењем члана 7.3 став (1) тачка 8) Изборног закона БиХ-Злоупотреба дјецe** – Централна изборна комисија БиХ је запримила 41 приговор/пријаву у вези са злоупотребом дјецe. Поступајући по истим, Централна изборна комисија БиХ је донијела 16 Одлука о изрицању новчане санкције, 1 Одлуку којом се приговор одбија као неоснован, 4 Закључка о обустави поступка, 1 Закључак којим се поднесак сматра да није поднесен, 3 Закључка о спајању предмета, те 16 Одговора подносиоцима пријава. На одлуке Централне изборне комисије БиХ изјављено је 13 жалби Апелационом одјељењу Суда БиХ, од чега је свих 13 жалби Апелационо одјељење Суда БиХ одбило као неосноване.
464. **Поступци у вези са кршењем члана 7.2 став (2) и (4) Изборног закона БиХ -Плакатирање** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 78 приговора. Сви приговори су прослијеђени општинским изборним комисијама (ОИК) на надлежност.
465. **Поступци у вези са кршењем члана 7.3 став (1) тачка 7) Изборног закона БиХ-Обећавање новчане награде** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 7 приговора. Сви приговори су прослијеђени ОИК на надлежност.
466. **Поступци у вези са кршењем члана 16.17 Изборног закона БиХ - Ширење дезинформација** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 4 приговора. Централна изборна комисија БиХ је донијела 1 Одлуку којом се приговор одбија као неоснован, 2 Закључка о обустави поступка, 1 Одговор подносиоцу.

На одлуке Централне изборне комисије БиХ изјављена је 1 жалба Апелационом одјељењу Суда БиХ, коју је Апелационо одјељење Суда БиХ одбило као неосновану.

467. **Поступци у вези са кршењем изборне шутње** - У периоду који почиње 24 сата прије отварања бирачких мјеста и траје до њиховог затварања, политичким странкама, коалицијама, листама независних кандидата и независним кандидатима и кандидатима на листама припадника националних мањина забрањено је учешће у јавним политичким активностима што укључује, али се не ограничава само на сљедеће: коришћење домаћих и међународних средстава комуникације с циљем утицаја на бираче. Централна изборна комисија БиХ је запримила 151 приговор/пријаву у вези са кршењем изборне шутње. Поступајући по истим, Централна изборна комисија БиХ је донијела 11 Одлука о изрицању новчане санкције, 4 Одлуке којима се приговор одбија као неоснован, 13 Закључака о обустави поступка, 35 Закључака којима се поднесак сматра да није поднесен, 10 пријава је прослијеђено на надлежност Вијећу за штампу, док је 7 прослијеђено ОИК-у, сачињене су 2 службене забиљешке, те 59 одговора подносиоцима пријава. Остали предмети су у раду. На одлуке Централне изборне комисије БиХ изјављено је 14 жалби Апелационом одјељењу Суда БиХ, од чега је 13 жалби Апелационо одјељење Суда БиХ одбило као неосноване, а 1 жалбу уважило, Закључак Централне изборне комисије БиХ поништило и предмет вратило на поновни поступак. У поновном поступку Централна изборна комисија БиХ је донијела Закључак којим се сматра да приговор није ни поднесен.
468. **Повреде бирачког права на дан избора** - Централна изборна комисија БиХ је запримила укупно 153 пријаве у вези са учињеним повредама на бирачким мјестима на дан избора, те исте у смислу одредбе члана 6.4 став (1) Изборног закона БиХ прослиједила ОИК/ГИК на надлежност.
469. **Жалбе на првостепене одлуке изборних комисија (Другостепена надлежност Централне изборне комисије БиХ)** - Централној изборној комисији БиХ се сходно одредби члана 6.6 став (2) може уложити жалба на одлуке изборних комисија (другостепена надлежност ЦИК БиХ). На првостепене одлуке изборних комисија, којима је одлучено по поднесеним приговорима, уложено је 90 жалби. Одлучујући по жалбама, Централна изборна комисија БиХ је донијела 43 Одлуке којима се жалба одбија као неоснована, 36 Одлука којима се жалба уважава и предмет враћа на поновни поступак, 5 Одлука којима се Одлука ОИК поништава и предмет се враћа на поновни поступак, 1 Закључак о обустави поступка, те 5 Одлука којима се жалба одбацује као неблагоприятна. На одлуке Централне изборне комисије БиХ изјављено је 18 жалби Апелационом одјељењу Суда БиХ, од којих је Апелационо одјељење Суда БиХ 16 жалби одбило као неосноване, а 1 жалбу одбацило као недопуштену, 1 жалбу усвојило, поништило Одлуку Централне изборне комисије БиХ и предмет вратило на поновни поступак. У поновном поступку Централна изборна комисија БиХ жалбу је одбацила као неосновану.

470. **Приговори на кршење члана 2.3 (избор чланова бирачких одбора и изборних комисија)** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 81 приговор. Сви приговори су прослијеђени ОИК на надлежност.
471. **Жалбе на рад ОИК** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 5 приговора и донијела 5 Одлука којима се приговори одбијају као неосновани. На одлуке Централне изборне комисије БиХ изјављена је 1 жалба Апелационом одјељењу Суда БиХ, коју је Апелационо одјељење Суда БиХ одбило као неосновану.
472. **Приговори на жријебање бирачких одбора** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 3 приговора и донијела 3 Одлуке којима се приговори одбијају као неосновани.
473. **Приговори на члан 1.8 - Нespoјивост функција** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 8 приговора. Поступајући по истим, Централна изборна комисија БиХ је донијела 1 Одлуку о изрицању новчане санкције, 5 Одлука којима се приговор одбија као неоснован, 1 Закључак о обустави поступка и 1 Одговор подносиоцу.
474. **Жалбе на Одлуку о утврђивању кандидата за председнике/замјенике бирачких одбора** - Централна изборна комисија БиХ је на предметну одлуку запримила 492 приговора. Централна изборна комисија БиХ је донијела 84 Одлуке којом се приговор одбија као неоснован, 284 Одлуке којима се приговор уважава, 48 Одлука којима се приговор одбацује као неблагоприятан, 11 Одлука којима се поступак обуставља, 29 Одлука којима се са листе уклањају имена кандидата, 32 Одговора подносиоцу и 4 прослијеђена на надлежност ОИК.
Централна изборна комисија БиХ је запримила 102 приговора на Одлуку о именовању председника/замјеника председника бирачких одбора од 27. 09. 2024. године. Централна изборна комисија БиХ је донијела 54 Одлуке којима се приговор одбија као неоснован, 42 Одлуке којима се приговор одбацује као недопуштен и 6 Одлука којима се са листе уклањају имена кандидата.
475. **Поступци у рјешавању захтјева за поновно бројање гласачких листића** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 164 преурађена захтјева за поновно бројање гласачких листића и донијела 164 Закључка којима се захтјеви одбацују као преурађени. На Закључке су уложене двије жалбе, које је Суд БиХ одбио као неосноване.
Након доношења Одлуке о утврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини 2024. године, Централној изборној комисији БиХ укупно је поднесено 279 захтјева за поновно бројање гласачких листића. Централна изборна комисија БиХ, одлучујући по захтјевима, донијела је 260 Одлука којима се одбија захтјев као неоснован, те 15 Закључака којима се захтјеви одбацују као неблагоприятни. Осим тога, Централна изборна комисија БиХ је донијела 6 Одлука којима се одбија захтјев као неоснован по приговорима акредитованих посматрача.
На одлуке и закључке ЦИКБиХ везано за поновно бројање гласачких листића изјављено је 57 жалби Суду БиХ. Суд БиХ је 55 жалби одбио као неосноване, 1 одбацио као неблагоприятану, а 1 одбацио као недопуштену.

476. **Жалбе на Одлуку о утврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини 2024. године** - На Одлуку о утврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини 2024. године број: 05-1-07-1-3423-1/24 од 24. 10. 2024. године којом се утврђују и објављују резултати Локалних избора у БиХ 2024. године. Изјављено је 8 жалби Суду БиХ, од којих је Апелационо одјељење Суда БиХ 5 одбило као неосноване, 1 одбацило као неблагоприятно, а 2 одбацило као недопуштене.
477. **Захтјеви за поништење и понављање избора** - Централна изборна комисија БиХ је запримила укупно 12 захтјева. Од тога је донијела 12 Закључака којима се захтјеви одбацују као недопуштени. На Закључке су изјављене 4 жалбе Суду БиХ, од којих је Апелационо одјељење Суда БиХ 2 одбило као неосноване, 1 одбацило као неблагоприятно, а 1 жалбу уважило, поништило се Закључак Централне изборне комисија БиХ и предмет вратило на поновни поступак. Централна изборна комисија БиХ у поновном поступку опет је захтјев одбацила као недопуштен.
478. **Поступци потврђивања резултата Локалних избора у БиХ 2024. године** - На 100. сједници одржаној 05. 11. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је донијела Одлуку број 05-1-07-1-3497-1/22 од 05. 11. 2024. године о потврђивању резултата Локалних избора у БиХ 2024. године за све нивое власти. На ову Одлуку уложене су 4 жалбе, које је Суд БиХ одбацио као недопуштене.
479. **Апелације/захтјеви поднесени Уставном суду Босне и Херцеговине** - Уставном суду БиХ, у извјештајном периоду, поднесено је 9 апелација од стране:
1. ПРОЈЕКТАНТСКИ ЗАВОД "ТРАСЕР" д.д. У МЈЕШОВИТОЈ СВОЈИНИ СА ПОТПУНОМ ОДГОВОРНОШЋУ АП-599/22 ОД 16. 01. 2024. године Апелација против Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 У 040372 21 У од 26. 10. 2021. године којим се одбија жалба против Закључка Централне изборне комисије БиХ којим се сматра да захтјев за приступ информацијама није ни поднесен, те против Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 У 040372 21 Увп од 15. 12. 2021. године којим се захтјев апеланта за ванредно преиспитивање судске одлуке одбија - **Није ријешено**
  2. СДС АП-2540/22 ОД 18. 06. 2024. године Апелација против Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 иЖ 048216 24 иЖ од 07. 06. 2024. године којим се одбија жалба апеланта на Одлуку Централне изборне комисија БиХ којом им је одбијена пријава за овјеру за учешће на Локалним изборима 2024.г. Уставни суд БиХ Одлука од 27. 06. 2024. године о привременој мјери - усваја се захтјев СДС за доношење привремене мјере, налаже се Централној изборној комисија БиХ да овјери учешће СДС на Локалним изборима 2024. године уз гарантовање свих пратећих права. Уставни суд БиХ, Одлука од 19. 09. 2024. године усваја се апелација, укида се Рјешење Суда БиХ и предмет враћа Суду БиХ који је дужан по хитном поступку донијети нове Одлуке и да у року од три мјесеца обавијести Уставни суд БиХ о подузетим мјерама с циљем извршења ове Одлуке.

Наиме, Одлуком ЦИК БиХ број: 05-1-07-3-398/24 од 31. 05. 2024. године, одбијена је пријава политичке странке Српска демократска странка –СДС за

овјеру учешћа на Локалним изборима 2024. године, из разлога што је уз пријаву за учешће на изборима достављен уговор о отварању и вођењу платног рачуна на име генералног секретара странке, као физичког лица, а не рачун отворен на име политичке странке.

Одлучујући по жалби СДС-а на наведену одлуку, Суд БиХ је рјешењем одбио жалбу цијенећи да приликом доставе пријаве за овјеру није достављен посебан рачун за финансирање странке, а закључивање уговора о комисиону с генералним секретаром странке, не може се сматрати да политичка странка има свој рачун за финансирање.

На одлуку Суда БиХ уложена је апелација Уставном суду БиХ који је одлуком од 27. 06. 2024. године, усвојио захтјев СДС-а за доношењем привремене мјере и наложио ЦИК БиХ да овјери учешће СДС-а на Локалним изборима 2024. године до доношења одлуке по апелацији, а одлуком од 19. 09. 2024. усвојио апелацију СДС-а, укинуо рјешење Суда БиХ, те предмет вратио Суду БиХ да донесе нову одлуку. У одлуци Уставног суда БиХ се као разлог усвајања апелације између осталог наводи да се забраном овјере СДС-а за учешће на Локалним изборима 2024. године, ограничава њена политичка активност и право на слободне изборе, да јој није забрањен рад, а да из објективних разлога није могла доставити властити рачун у банци за потребе учешћа на Локалним изборима 2024. године због санкција од стране Канцеларије за контролу стране имовине (ОФАЦ) при Министарству финансија САД-а, а да се финансијска контрола рада странке може остварити и контролом отвореног рачуна на име генералног секретара странке.

Суд БиХ је рјешењем од 25. 09. 2024. године, а поступајући по одлуци Уставног суда БиХ усвојио жалбу СДС-а, поништио рјешење Централне изборне комисије БиХ од 31. 05. 2024. године, и предмет вратило ЦИК БиХ на поновно одлучивање доношења одлуке.

Одмах након што је Уставни суд БиХ одлуком о привременој мјери од 27. 06. 2024. године, наложио овјеру учешћа СДС-а на Локалним изборима 2024. године, ЦИК БиХ је донио Одлуку од 25. 07. 2024. године, којом је овјерена пријава СДС за учешће на Локалним изборима 2024. године

3. Сњежана Новаковић Бурсаћ АП-3115/24 Од 22. 07. 2024. Г. Апелација против Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 иЖ 048560 24 иЖ од 11. 07. 2024. године, Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 иЖ 048242 24 иЖ од 19. 06. 2024.године, Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 иЖ 048789 24 иЖ од 18. 04. 2024. године, Одлуке Централне изборне комисија БиХ о измјени Одлуке о потврђивању резултата посредних избора и додјели мандата за Дом народа Парламанетарне скупштине БиХ (ДН ПСБиХ) из Републике Српске 8РС), Одлуке Централне изборне комисија БиХ бр:05-1-07-1-998-1/24 од 04. 07. 2024.г. и 05-1-07-1-4815/22-**Није ријешено**
4. СНСД АП-3179/24 Од 22. 07. 2024.Г. Апелација против Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 иЖ 048560 24 иЖ од 11. 07. 2024. године, Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 иЖ 048242 24 иЖ од 19. 06. 2024. године, Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 иЖ 048789 24 иЖ од 18. 04. 2024. Године , Одлуке Централне изборне комисије БиХ о измјени Одлуке о потврђивању резултата посредних избора и додјели мандата за Дом народа ПСБиХ из РС, Одлуке Централне изборне комисије БиХ бр:05-1-07-1-998-1/24 од 04. 07. 2024.г. и 05-1-07-1-4815/22-**Није ријешено**

5. ДЕНИС ЗВИЗДИЋ У-12/24 од 17. 07. 2024.Г. Захтјев за оцјену уставности Изборног закона РС-**Није ријешено**
  6. ЈЕДНА ЧЕТВРТИНА ДЕЛЕГАТА У ДОМУ НАРОДА ПС БИХ У-15/24 од 30. 07. 2024.Г. Захтјев за оцјену усклађености са Уставом БиХ појединих одредби члана 9,13,29,101,102,105,117,121,241 Изборног закона РС - **Није ријешено**
  7. ЈЕДНА ЧЕТВРТИНА ДЕЛЕГАТА У ДОМУ НАРОДА ПС БИХ У-13/24 од 30.07.2024.Г Захтјев за оцјену усклађености са Уставом БиХ Законом о референдуму и грађанској иницијативи РС-**Није ријешено**
  8. БОСС-Босанска странка-Мирнес Ајановић АП-3506/24 Од 26.08.2024.Г Апелација против Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 иЖ 048726 24 иЖ од 01. 08. 2024. године, на Одлуку Централне изборне комисије БиХ бр:05-1-07-5-833/24, због повреде основних људских права и слобода, права на правично суђење и права на имовину због изречене казне и забране критике власти - Уставни суд БиХ Одлука од 23. 01. 2025. године -Апелација се одбацује као недопуштена.
  9. СНСД АП-3647/24 Од 09. 09. 2024. Г. Апелација против Рјешења Суда БиХ бр. С1 3 иЖ 048558 24 иЖ од 11. 07. 2024. године, на Одлуку Централне изборне комисије БиХ бр:05-1-07-1-998-1/24 о утврђивању резултата додјеле мандата путем жријебања за једног делегата у Дом народа ПС БиХ из Народне скупштине РС - **Није ријешено.**
480. **Одгођени избори у основним изборним јединицама Коњиц, Крешево, Кисељак и Фојница** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 4 приговора у вези са **кршењем изборне шутње** у ОИЈ Фојница. Поступајући по истим, Централна изборна комисија БиХ је донијела 4 Закључка којима се приговори одбацују као недопуштени. Централна изборна комисија БиХ је запримила 7 приговора **због повреда на бирачким мјестима** и то 5 у ИЈ Коњиц, 1 у ИЈ Трново и 1 у ИЈ Фојница. Свих 7 приговора је достављено на надлежност ОИК-ма.
481. **Одгођени избори у основној изборној јединици Јабланица** - Централна изборна комисија БиХ је запримила 2 приговора у вези са **изборном шутњом**. За један је упућен одговор подносиоцу, а један предмет је у раду (05-1-07-5-2683/24). Централна изборна комисија БиХ је запримила 1 приговор због **Злоупотребе ресурса**, који је Одлуком одбио као неоснован. На Одлуку је уложена жалба који је Суд БиХ одбацио као недопуштену. Централна изборна комисија БиХ је запримила 1 приговор који се односи на **Обећавање новчане награде**, који је прослијеђен ОИК Јабланица на надлежност.
482. **Одлука у вези са избором делегата у Дом народа Парламентарне скупштине БиХ из Републике Српске (Општи избори 2022. године)** Уставни суд БиХ је одлучујући по апелацији Партије демократског прогреса-ПДП, одлуком АП-81/23 од 21. 03. 2024. године, дјелимично усвојио апелацију, укинуо рјешења Суда БиХ од 04. 01. 2023. године и од 11. 01. 2023. године, а предмет вратио Суду БиХ на поновно одлучивање. Суд БиХ је дана 19. 04. 2024. године, доставио Централној изборној комисији БиХ рјешење од 18. 04. 2024.године, којим се жалба политичке партије Партија демократског

прогреса уважава, поништава одлука Централне изборне комисије БиХ и предмет враћа на поновни поступак. Имајући у виду ставове суда, Централна изборна комисија БиХ донијела је Одлуку о утврђивању резултата посредних избора у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине из Републике Српске, број: 05-1-07-1-4815/22 од 30. 05. 2024. године. Након правоснажности предметне одлуке донесен је Закључак о провођењу поступка жријебања за додјелу мандата делегате у Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине из Републике Српске из реда српског народа, од 27. 06. 2024. године, а жријебање је обављено 01. 07. 2024. године, након чега је донесена Одлука о измјени Одлуке о потврђивању резултата посредних избора и додјели мандата за Дом народа Парламентарне скупштине БиХ из Републике Српске, у складу са жријебом.

483. **Активности Централне изборне комисије БиХ у вези са примјеном Закона о финансирању политичких странака** – Централна изборна комисија БиХ је, у складу с чланом 14. став (2) Закона о финансирању политичких странака, новчано санкционисала 67 политичких странака због кршења Закона о финансирању политичких странака. На наведене одлуке изјављено је укупно 20 жалби, од којих је Апелационо одјељење Суда БиХ 19 жалби одбило као неосноване. Централна изборна комисија БиХ је 1 жалбу уважила и обуставила поступак. Централна изборна комисија БиХ је донијела и 19 Одлука о изрицању административне мјере ради кршења одредби Закона о финансирању политичких странака, те 6 Закључака о обустави поступка. На наведене одлуке изјављене су 2 жалбе, од којих је Апелационо одјељење Суда БиХ обе жалбе одбило као неосноване.
484. **Посланичка питања** - Централна изборна комисија БиХ је у извјештајном периоду запримила укупно 8 посланичких питања, на која је одговорено у законом прописаном року. Посланичка питања су постављена од стране Едина Рамића, Шерифа Шпаге, Мије Карамехић-Абазовић, Шемсудина Мехмедовића, Рејхане Дервишевић и Саше Магазиновића.

3. Финансијске активности

485. Редовне активности ЦИКБиХ у области материјално-финансијских послова у периоду јануар - децембар 2024. године укључују: вођење пословних књига: главне књиге и дневника (редовног буџета, програма посебне намјене Локални избори 2024. године и помоћних књига (књига основних средства, ситног инвентара и материјала у складишту, књига путних налога, евиденције прихода, евиденције репрезентације, евиденције услуга фиксних и услуга мобилних телефона и др.), праћење извршења буџета, вођење благајничког пословања; обрачуни и исплате плата и накнада, рефундација по основу боловања; израде извјештаја надлежним органима пореске управе (спецификације обрачуна пореза и доприноса, МИП, МОП, ГОП и ГИП 1022 обрасци) фондовима, ЦИКБиХ и сл.).

3.1. Буџет Централне изборне комисије БиХ за 2024. годину

486. У складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза за 2024. годину⁹⁹ Централној изборној комисији БиХ је одобрен укупан буџет у износу од 15.877.000,00 КМ од чега за непосредну потрошњу износ од 4.286.000,00 КМ а за одржавање Локалих избора 2024. године износ од 11.591.000,00 КМ.

487. Укупни трошкови организације и одржавања Локалних избора 2024. године који су финансирани из буџета додијељеног Централној изборној комисији БиХ износе 6.441.919,75 КМ. Трошкове накнада чланова општинских/градских изборних комисија и бирачких одбора су сносиле локалне заједнице, а значајан дио активности су финансирале донаторске организације.

488. У табели у наставку презентована је структура налога у току 2024. године.

Табела 31. Структура налога у току 2024. године

	Налози за књижење	Рачуни	Извјештај о плаћеним рачунима	Налози за плаћање (благајна)	Пријаве добављача /спољних сарадника	Уговори о дјелу	Комисије
Непосредна потрошња	190	609	315	125	30	3	8
ППН: Локални избори 2024.	93	260	158	65	1127	1227	-
УКУПНО	283	875	473	190	1157	1230	8

489. Поред редовних активности, реализовани су и други значајни послови, како слиједи:

- a. завршне радње пописа/инвентарисања на дан 31. 12. 2023. године, припрема елабората о попису/инвентарисању на дан 31. 12. 2023. године,
- b. израда Годишњег финансијског извјештаја о извршењу буџета за период 01. 01 -31. 12. 2023. године у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹⁰⁰,
- c. Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину, који је сачињен на обрасцу према Одлуци Централне хармонизационе јединице Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине о објављивању форме и садржаја Годишњег извјештаја о систему финансијског управљања и контроле у институцијама Босне и Херцеговине за 2023. годину и у складу са Упутством за израду годишњег

⁹⁹ “Службени гласник БиХ” број 50/24.

¹⁰⁰ “Службени гласник БиХ” број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13 и 38/22.

извјештаја о систему финансијског управљања и контроле у институцијама Босне и Херцеговине.

- d. Израда оперативних/динамичких планова Централне изборне комисије БиХ у складу са инструкцијама о сачињавању оперативних/динамичких планова буџетских корисника у складу са: Инструкцијом о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине за период јануар - март 2024. године (број 05-16-2-9002-1/23 од 28. 12. 2023. године); Инструкцијом о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине за период април - јуни 2024. године (број 05-02-2-2499-1/24 од 26. 03. 2024. године), Инструкцијом о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине за период јул - септембар 2024. године (број 05-02-2-4285-1/24 од 25. 06. 2024. године).
- a) Активности на осигурању средства за провођење Локалних избора 2024. године :
- Захтјев за отварање програма посебних намјена Локални избори 2024. године у складу са усвојеним Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза за 2024. годину¹⁰¹ гдје су одобрена средства за финансирање Локалних избора 2024. године у износу од 11.591.000,00КМ.
  - Припрема Оперативног плана за програм посебних намјена Локални избори 2024. године.
- a) Израда аката обавезујућих по Закону о финансирању институција БиХ и Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину:
- Израда оперативних/динамичких планова Централне изборне комисије БиХ у складу са инструкцијама о сачињавању оперативних/динамичких планова за период јануар - децембар 2024. године,
  - Намјенска структура програма посебне намјене - Локални избори 2024. године,
  - Намјенска структура капиталних издатака за 2024. годину.
- b) У складу са Законом о финансирању институција БиХ и Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ ¹⁰² израда и достава Министарству финансија и трезора БиХ:
- 1) Тромјесечног финансијског извјештаја о извршењу буџета за период 01.01 -31. 03. 2024. године - Инструкција број: 05-02-2-2584-1/24 од 02. 04. 2024. године,
  - 2) Полугодишњег финансијског извјештаја о извршењу буџета за период 01.01 -30. 06. 2024. године - Инструкција број: 05-02-2-4381-2/24 од 01. 07. 2024. године,

---

¹⁰¹ “Службени гласник БиХ” број 50/24.

¹⁰² “Службени гласник БиХ” број 25/15 и 91/17.

- 3) Деветомјесечног финансијског извјештаја о извршењу буџета за период 01. 01 - 30. 09. 2024. године - Инструкција број: 05-02-2-6100-1/24 од 02. 10. 2024. године,
  - 4) Квартални извјештаји динамике запошљавања,
  - 5) Припремне радње пописа/инвентарисања на дан 31. 12. 2024. године и припремне радње за израду Годишњег финансијског извјештаја о извршењу буџета за 2024. годину.
- c) Табеле приоритета Документа оквирног буџета за период од 2025. до 2027. године у складу са Инструкцијом за буџетске кориснике бр. 1 (припрема Документа оквирног буџета за период од 2025. до 2027. године) број: 05-16-2-966-1/24 од 30. 01. 2024. године,
  - d) Израда и достава Министарству финансија и трезора БиХ пројекције буџета Централне изборне комисије БиХ за 2025. годину, захтјев за додјелу средстава из буџета за 2025. годину у складу са Инструкцијом за буџетске кориснике Министарства финансија и трезора БиХ бр.2 Инструкцијом са упутствима за припрему захтјева за додјелу средстава из буџета за 2025. годину (пројекција буџета за 2025. годину) број: 05-16-2-4773-1/24 од 19. 07. 2024. године,
  - e) Израда Средњорочног плана рада Централне изборне комисије БиХ за период 2025 - 2027. година¹⁰³,
  - f) Праћење трошкова репрезентације и трошкова телефонских услуга и квартално извјештавање,
  - g) Праћење наплате прихода од казни које изриче ЦИК БиХ, као и такси за учешће на изборима и извјештавање о истим,
  - h) Активности на рјешавању складишног простора,
  - i) Рад са интерном и екстерном ревизијом.

3.2. Логистичко-оперативне активности и персоналне активности

3.2.1. Опште информације и нормативи

490. У периоду јануар – децембар 2024. године ЦИКБиХ је реализовао значајне логистичке послове, редовне набавке потребне за редовно извршавање послова из надлежности Централне изборне комисије БиХ, те набавке потребне за провођење Локалних избора 2024. године.

---

¹⁰³ Акт ЦИК БиХ број 07-1-02-2-1921-1/24.

491. Nabavke provedene tokom 2024. godine su bile predviđene Privremenim Planom nabavki Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za period januar – mart 2024. godine broj: 07-2-16-3-78-1/24 od 25. 01. 2024. godine, Privremenim planom nabavki za 2024. godinu broj: 07-2-16-3-78-2/24 od 04. 04. 2024. godine, Odlukom o izmijeni i dopuni Plana nabavki Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu broj: 07-2-16-3-78-3/24 od 09. 05. 2024. godine, Odlukom o izmjenama Privremenog Plana nabavki Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu broj: 07-2-16-3-78-4/24 od 30. 05. 2024. godine, Odlukom o dopuni Privremenog Plana nabavki za 2024. godinu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 07-2-16-3-78-5/24 od 06. 06. 2024. godine, Odlukom o izmjeni i dopunama Privremenog Plana nabavki za 2024. godinu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 07-2-16-3-78-6/24 od 19. 06. 2024. godine, Odlukom o izmjenama i dopunama Privremenog Plana nabavki za 2024. godinu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 07-2-16-3-78-7/24 od 25. 07. 2024. godine, Planom nabavki Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za period juli – decembar 2024. godine broj: 07-2-16-3-78-8/24 od 08. 08. 2024. godine, Odlukom o izmjenama Privremenog Plana nabavki za 2024. godinu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 07-2-16-3-78-9/24 od 16. 08. 2024. godine, Posebnom Odlukom o dopuni Privremenog Plana nabavki za 2024. godinu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 07-2-16-3-78-10/24 od 06. 09. 2024. godine, Odlukom o izmjeni i dopuni Privremenog Plana nabavki za 2024. godinu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 07-2-16-3-78-11/24 od 10. 09. 2024. godine, Odlukom o dopunama Privremenog Plana nabavki za 2024. godinu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 07-2-16-3-78-12/24 od 19. 09. 2024. godine, Odlukom o dopuni Privremenog Plana nabavki za 2024. godinu Centralne izborne komisije broj: 07-2-16-3-78-13/24 od 27. 09. 2024. godine, Odlukom o izmjeni i dopuni Privremenog Plana nabavki za 2024. godinu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 07-2-16-3-78-14/24 od 17. 10. 2024. godine, Odlukom o izmjeni i dopuni privremenog plana nabavki Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 07-2-16-3-78-14/24 od 17. 10. 2024. godine.
492. Pravni okvir za provođenje postupaka javnih nabavki čine slijedeći zakoni i propisi u skladu sa kojim je Centralna izborna komisija BiH izvršila nabavke: Zakon o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine¹⁰⁴, Uputstvo za pripremu modela tenderске документације и понуда¹⁰⁵, Zakon o Pravobранилаштву Bosne i Hercegovine¹⁰⁶, Инструкција Савјета министара БиХ о привременом финансирању институција Bosne i Hercegovine за период јануар - март 2023. године број: 05-16-2-9002-1/23 од 28. 12. 2023. године, Закон о буџету институција Bosne i Hercegovine и међународних обавеза Bosne i Hercegovine за 2024. годину¹⁰⁷, Правилник о успостављању и раду комисије за јавне набавке¹⁰⁸, сви подзаконски акти донесени од стране Савјета министара БиХ и Агенције за јавне набавке, Закон о облигационим

¹⁰⁴ „Службени гласник БиХ“, број 39/14 и 59/22.

¹⁰⁵ „Службени гласник БиХ“, број 90/14 и 20/15.

¹⁰⁶ „Службени гласник БиХ“, број. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14.

¹⁰⁷ „Службени гласник БиХ“, број 50/24 од 23.07.2024.

¹⁰⁸ „Службени гласник БиХ“, број 103/14 и 49/23.

односима¹⁰⁹, Закон о закупу пословних заграда и просторија¹¹⁰, Закон о грађењу¹¹¹, Посебне узансе о грађењу¹¹², Правилник о јавним набавкама Централне изборне комисије БиХ¹¹³ и други закони и прописи.

493. С Агенцијом за јавне набавке и Правобранилаштвом Босне и Херцеговине, као контролним и координационим органима за област јавних набавки, стално је контактирано, размјењивана писана комуникација и праћена реализација законских одредаба којима се регулише област јавних набавки. Све остварене набавке и provedени поступци квалитетно су документовани уз прибављање и евидентирање потребних мишљења, информативних понуда, сагласности, комисијских записника и друге потребне документације. Поступак набавке чија је вриједност била процијењена на износ већи од 6.000,00 КМ проводиле су комисије за јавне набавке које су именоване одлуком Централне изборне комисије БиХ (рад ових комисија је регулисан Правилником о начину гласања и одлучивања Комисије за јавне набавке Централне изборне комисије БиХ¹¹⁴). Комисија доноси Пословник Комисије за јавну набавку.

3.2.2. Јавне набавке

494. У извјештајном периоду provedено је укупно 334 поступака, од чега 18 отворених поступка, 10 конкурентских поступка, 2 преговарачка поступка без објаве обавјештења о набавци и 304 директна споразума.
495. **Редовне годишње набавке provedене у 2024. години су укључивале:** набавка оглашавања – отворени поступак; закључен оквирни споразум на период до 1 године; набавка папира – отворени поступак; закључен оквирни споразум на период до 1 године; набавка тонера за копир и факс апарате - отворени поступак; закључен оквирни споразум на период до 1 године; набавка услуга развоја нових модула информационог система – отворени поступак; набавка закупа лиценци за серверску и бекап опрему, лот 1- отворени поступак; набавка закупа лиценци за серверску и бекап опрему, лот 2-делл инфраструктура- отворени поступак; набавка подршке за Wmware Цлоуд фондатион - отворени поступак; набавка техничке подршке у одржавању информационог система - отворени поступа;, набавка техничке подршке за мрежну опрему (4 лота) - отворени поступак; набавка фортигате УТП лиценци - отворени поступак; набавка рачунарске опреме (ЛОТ1) - отворни поступак; набавка електронске опреме (ЛОТ2) - отворни поступак; набавка службеног моторног возила – отворени поступак; набавка услуга издавања авио карата - конкурентски захтјев, закључен оквирни споразум на период до 1 године; набавка услуга лекторисања текста на три језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини - конкурентски захтјев, закључен оквирни споразум на период до 1 године; набавка услуга интернета - конкурентски захтјев, закључен оквирни споразум на период до 2 године;

¹⁰⁹ „Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85 и 57/89, „Службени лист РБиХ“, бр. 2/92,13/93 и 13/94.

¹¹⁰ „Сл. лист СРБиХ“, бр. 33/1977, 30/1990 и 7/1992 и "Сл. лист РБиХ", бр. 3/1993 - др. Уредба.

¹¹¹ „Службене новине Федерације БиХ“, број 55/02.

¹¹² „Службени лист СФРЈ“, број 18/77.

¹¹³ Акт ЦИК БиХ број 07-2-02-2-846-1/23 од 20.07.2023. године

набавка услуга одржавања информационог система ЦИК БиХ - конкурентски захтјев; набавка услуга претплате на Микрософт платформу, лот 1 - конкурентски захтјев; набавка услуга претплате на Микрософт платформу, лот 2- Dev express asp.net - конкурентски захтјев; набавка адобе софтвера-лиценци - конкурентски захтјев; набавка канцеларијског намјештаја - конкурентски захтјев.

496. **Јавне набавке за потребе провођења Локалних избора 2024. године су укључивале:** Набавка канцеларијског материјала за бирачка мјеста (БМ) - отворени поступак, закључен оквирни споразум на период до 1 године; Набавка штембиља за бирачка мјеста - отворени поступак, закључен оквирни споразум на период до 1 године; Набавка амбалажног материјала (пвц вреће), отворени поступак, закључен оквирни споразум на период до 1 године; Набавка амбалажног материјала (картонске кутије) - отворени поступак, закључен оквирни споразум на период до 1 године; Штампање и паковање изборног материјала, (5 лотова) - отворени поступак, закључен оквирни споразум на период до 1 године; Закуп компјутерске опреме (рачунарска и електронска опрема), (2 лота) - отворени поступак, закључен оквирни споразум на период до 1 године; Набавка израде видео спота и аудио цингла, (2 лота) - конкурентски захтјев; Набавка штампања и паковања гласачких листића - преговарачки поступак без објаве обавјештења о набавци, закључен оквирни споразум на период до 2 године; Набавка поштанске доставе изборног материјала - преговарачки поступак без објаве обавјештења о набавци, закључен оквирни споразум на период до 1 године; Набавка бар код скенера - конкурентски поступак.

Набавка услуга транспорта гласачког материјала је након одлуке Канцеларије за разматрање жалби Босне и Херцеговине, а након двије жалбе на тендерску документацију којом је усвојена жалба понуђача поништена. Због прекратких временских рокова није било могуће провести нову јавну набавку. Превоз осјетљивог изборног материјала извршен је уз помоћ Министарства одбране БиХ.

497. **Набавке проведене путем директног споразума:** Набавка услуга одржавања софтвера и хардвера за складишну евиденцију; Набавка услуга регистрације и осигурања моторних возила; Набавка услуга сервисирања разводних ормара; Набавка услуга монтаже и демонтаже преградних зидова у Главном центру за бројање; Набавка усисивача; Набавка услуга сервиса топлотне пумпе у сали Центра за едукацију Централне изборне комисије БиХ; Набавка услуга реконфигурације мрежне инфраструктуре; Набавка лоптица за жријебање; Набавка услуга интернета; Набавка клима уређаја; Набавка услуга одржавања електроинсталација у закупуљеном простору у „Зетри“; Набавка закупа моторног возила; Набавка услуга пресс цлиппинга; Набавка услуга сервисирања расхладних машина, клима система и клима уређаја; Набавка услуга снимања монтаже и преснимавања ТВ телапа „Упис бирача у Централни бирачки списак који живе изван Босне и Херцеговине“ и „Упис бирача у Централни бирачки списак који имају статус расељене особе“ за Локалне изборе 2024. године; Набавка услуга штампања извода из Привременог бирачког списка за Локалне изборе 2024. године; Набавка услуга монтаже и демонтаже привремене рачунарске мреже у закупуљеном простору у

„Зетри“ ради прилагођавања намјени за Главни центар за бројање за Локалне изборе 2024. године; Набавка услуга лекторисања текста.

498. Остале набавке које су реализоване примјеном поступка директног споразума су: услуге сервисирања и текућег одржавања опреме, набавка ситног инвентара; услуге медија (претплате и оглашавања огласа за запошљавање у дневној штампи); куповина путарине АЦЦ тага и остале набавке јер је вриједност набавке била мања од 6.000,00 КМ, док је набавка канцеларијског и административног материјала вршена закључивањем појединачних уговора на основу закључених оквирних споразума.

3.2.2. Редовне оперативне активности

499. Редовне оперативне активности обухватиле су и персоналне послове и запошљавање државних службеника и запосленика, односно обраду података за све службенике и запосленике који су били запослени у претходној години у Централној изборној комисији БиХ (број радних сати проведених на послу; број сати проведених на боловању, годишњем одмору, породилском одсуству итд.; преглед плаћених доприноса и пореза из плате и на плату).

500. Персонални послови у 2024. години реализовани су кроз сљедеће активности:

- Припрема података за мјесечне и годишњи извјештај Заводу за статистику.
- Континуирана пријава нових запосленика и државних службеника током цијеле године у пореске управе, слање упита и одговора на упите Агенцији за државну службу БиХ, достављање одјелу за МФП података о запосленим и све промјене које су значајне за обрачун плате, као и припремање збирних радних листа из свих организационих јединица ради обрачуна плата,
- Извршена је и комплетна процедура запошљавања и попуна радних мјеста на одређено вријеме,
- Редовне мјесечне активности везане за обрачун плата и комплетирање збирних радних листа,
- Евидентирање и попис аката свих примљених позива за семинаре за примљених у институцији,
- Праћење трошкова телефонских услуга мобилних и фиксних телефона, као и куцање рјешења за сва прекорачења годишњег износа трошкова телефонских услуга,
- Активности у вези са израдом уговора о дјелу о ангажовању извршилаца ради извршења послова у вези са провођењем пријевремених избора и извршења послова из надлежности Главног центра за бројање успостављеног за провођење Локалних избора 2024. године,
- Израда рјешења за годишње одморе, за плаћена одсуства, за накнаде за случај остваривања права на накнаду у случају тешке повреде на раду запосленог, тешке болести и инвалидности запосленог или члана његове уже породице и смрти члана уже породице запосленог, рјешења о напредовању државних службеника и запосленика у виши платни разред, потврде о радном искуству и других аката,
- Послови везани за обрачун плата и комплетирање радних листа запосленика на одређено вријеме за све секторе у Централне изборне

- комисије БиХ као и обрачунавање свих уговора о дјелу рачунајући и Главни центар за бројање,
- Послови везани за додатно особље у појединим секторима Секретаријата ЦИКБиХ и у Складишту Централне изборне комисије БиХ за вријеме одржавања и Локалних избора, укључујући и обрачун за уговоре од дјелу,
  - Послови везани за пријаве нових запосленика на пореску управу.

3.2.3. Активности из области рада и радних односа

501. У 2024. години интерним огласом је унапријеђено пет државних службеника, на позиције: 1. шеф Одсјека за оперативне и заједничке послове; 2. шеф Одјека за послове информисања, међународне сарадње и протокола; 3. шеф Одсјека за послове управног рјешавања; 4. шеф Одсјека за предревизорске и административне послове; и 5. стручни савјетник за нормативно правне послове.
502. Јавним огласом који је провела Агенција за државну службу БиХ запослен је један државни службеник на позицији Стручни савјетник за упис бирача у Централни бирачки списак.
503. Због одласка у пензију радни однос је престао за два запосленика Секретаријата ЦИК БиХ: једном државном службенику на позицији шеф одсјека за оперативне и заједничке послове и једном запосленику на позицији референт за административне и техничке послове.
504. У извјештајном периоду извршен је пријем 3 запосленика у радни однос на неодређено вријеме на послове: 1. референт за техничко провођење и анализу избора; 2. референт за пријем и отпрему поште; и 3. координатор за рад са изборним комисијама.
505. Извршен је пријем 24 запосленика на одређено вријеме у складу са Правилником о начину и трајању ангажовања додатног особља за припрему и провођење Локалних избора 2024. године¹¹⁵.
506. За потребе провођења Локалних избора ангажовано је 1.168 лица по основу уговора о дјелу: 507 уговора за оператере који су радили на провођењу пилот пројеката на Локалним изборима 2024. године; 325 уговора за инструкторе за обуку кандидата за председника/замјеника председника бирачких одбора за сваку изборну јединицу у БиХ; 336 осталих уговора за провођење Локалних избора 2024. године укључујући особље ангажовано у Главном центру за бројање.

---

¹¹⁵ Акт број 07-2-02-2-469-2/24 од 09.04.2024.

507. По први пут се десило да је Централна изборна комисија БиХ имала проблем са попуњавањем позиција у Главном центру за бројање што је утицало на мање трошење планираних средстава за едукацију.
508. У извјештајном периоду није било дисциплинских поступака против запосленика и државних службеника.
509. Процедуре пријема државних службеника путем Јавног огласа који проводи Агенција за државну службу БиХ које су у току и нису окончане до краја 2024. године се односе на радна мјеста државних службеника: стручни савјетник за развој апликација и база података, виши стручни сарадник за послове управног рјешавања, стручни савјетник за софтвер инжињеринг, стручни сарадник за анализу и одржавање база података и лектор.

3.2.5. Активности које се односе на протокол

510. Редовне активности су и послови пријема, разврставања, достављања поште на сигналирање, завођење, отпрема и архивирање документације и кореспонденције предмета (упис, сређивање и чување докумената који се архивирају), вођење евиденције печата Централне изборне комисије БиХ и курирски послови.
511. Активности у извјештајном периоду су укључивале и послове вођења складишне картотеке и друге одговарајуће евиденције, скупљање папира за рециклажу и рециклажа истог и излаз основних средстава из магацина и другог материјала, слагање архивске грађе.
512. У периоду јануар – децембар 2024. године на протоколу у писарници у дјеловодник предмета и аката, закључен на крају 2024. године, а који се води у електронском облику, заведено је 3.731 предмет; у уписник првостепених предмета управног поступка је заведено 3.013 предмета; у уписник другостепених предмета управног поступка је заведено 93 предмета; у дјеловодник за повјерљиву и строго повјерљиву пошту вршено је завођење аката, те је вршено завођење аката у интерне књиге организационих јединица Секретаријата.

3.2.6. Активности које се односе на послове у складишту Централне изборне комисије БиХ

513. Складиште Централне изборне комисије БиХ налази се на посебној локацији, на адреси Касиндолског батаљона број 14 у Источном Сарајеву. У редовном раду складиште служи за смјештај залиха изборног материјала, опреме и инвентара, редовне архиве, изборне документације и искориштеног гласачког материјала са претходних избора који се чувају у складу са одобреном листом категорија регистратурске грађе са роковима чувања и одлукама које доноси Централна изборна комисија БиХ.

514. У складу са уговором о откупу и уништењу безвриједне регистратурне грађе закљученим са „Еко сировина“ д.о.о. Тузла извршено је преузимање и уништавање дијела безвриједне регистратурне грађе, које је завршено дана 17. 07. 2024. године.

515. У 2024. години у складишту Централне изборне комисије БиХ, поред редовних активности, су обављане додатне активности и то: припрема и организовање Локални избора 2024. године; пријем и контрола канцеларијског материјала; пријем и контрола образаца за бирачка мјеста; пријем и контрола гласачких листића који су дистрибуисани из штампарије у складиште; дистрибуција материјала за изборне комисије и поврат и ускладиштење комплетног материјала у складишту из којег је дистрибуисан изборни материјал у Главни центар за бројање гдје се вршило бројање непребројаних гласачких листића.

3.2.6.1. Активности на рјешавању трајног смјештаја складишта Централне изборне комисија БиХ

516. У 2024. години су настављене активности на рјешавању питања осигурања трајног смјештаја складишта изборног материјала и опреме. Централна изборна комисија БиХ је сачинила *Информацију о трајном рјешавању складишног простора за потребе Централне изборне комисије БиХ с приједлогом Закључка*¹¹⁶ која је након заступања позитивног мишљења из Канцеларије за законодавство Савјета министара БиХ¹¹⁷ и Министарства финансија и трезора БиХ¹¹⁸ 07. 05. 2024. године упућена Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање.

517. Предметну Информацију Савјет министара БиХ је усвојио на 67. сједници одржаној 20. 01. 2025. године. Централна изборна комисија БиХ је задужена да сачини идејни пројекат објекта и процјену финансијских средстава и рокова за завршетак пројекта; да Савјету министара БиХ достави приједлог одлуке за предметни пројекат, те да изради и достави ради разматрања и одлучивања приједлог одлуке о одобравању вишегодишњег пројекта за предметни пројекат.¹¹⁹

4. Информатичко-техничка подршка раду Централне изборне комисије БиХ

518. У 2024. години активности у области информатичко-техничке подршке раду Централне изборне комисије БиХ су биле усмјерене на припрему и провођење Локалних избора 2024. године. Реализоване су сљедеће активности: одржавање апликативног софтвера, израда анализа статистика, развој новог

---

¹¹⁶ Акт број 07-2-50-4-1008-20/21

¹¹⁷ Акт број 03-02-4-1005-1/23 од 21.03.2024. године

¹¹⁸ Акт број 05-02-2-82/4/24 од 14.03.2024. године

¹¹⁹ Акт Савјета министара БиХ број 05-07-1-26-20/25 од 24.01.2025. године

апликативног софтвера, одржавање системског софтвера, израда документације, учешће у јавним набавкама, одржавање СQL сервера, одржавање и развој интернет странице www.избори.ба, одржавање корисничке опреме, одржавање ЛАН мреже и ВОИП система, евиденција инцидента, активности по захтјеву – извјештаји, активности по захтјеву – хардвер, Локални избори 2024. године, пилот пројекти и стручно усавршавање ИКТ особља.

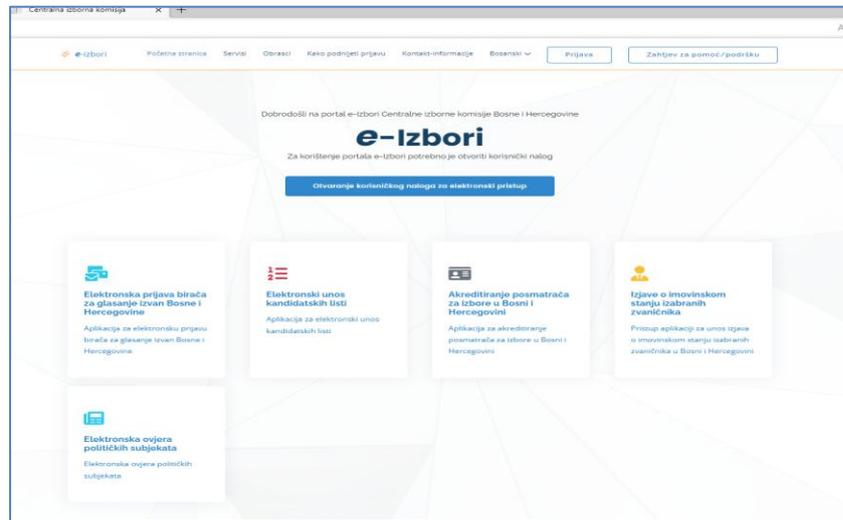
4.1. Одржавање апликативног софтвера Централне изборне комисије БиХ

519. Одржавање корисничког апликативног софтвера је подразумијевало модификацију софтверског производа након развоја ради отклањања евентуалних грешака у циљу побољшања перформансе софтвера или друге атрибуте производа.
520. Активности одржавања су подијелене у четири класе: **Адаптивна** – мијењање система да се носи са промјенама у окружењу софтвера (ДБМС, ОС); **Перфектна** – имплементација нових или измијењених потреба корисника које се тичу функционалног побољшања софтвера; **Корективна** – дијагнозе и исправљање грешака, евентуално оне које пронађу корисници и **Превентивна** – повећање одржавања софтвера и поузданости како би се спријечили проблеми у будућности.
521. У извјештајном периоду неке од основних интервенција на одржавању апликативног софтвера су укључивале: изборну апликацију Јединствени изборни информативни систем (ЈИИС БиХ), апликацију Централни бирачки списак, апликацију Имовински картони, ЕР апликацију, ОИК базе података, апликацију за управљање документацијом (ДМС), апликацију за жријебање политичких субјеката, апликацију е-Избори и портал е-Избори.
522. Интервенције на порталу е-Избори су укључивале сљедеће: откључано је 254 корисника, дато је 168 упутстава за допуну докумената, пријава грешке апликација 81, проблем са ипхоне апаратима 24 и остали проблеми 201.

4.1.1. Развој новог апликативног софтвера

523. Измјенама и допунама Изборног закона БиХ из 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 24/24) Централна изборна комисија БиХ је добила нове надлежности у изборном процесу и стога је било непходно омогућити њихову реализацију путем онлајн сервиса. Уз помоћ Мисије ОЕБС у БиХ развијен је сет онлајн апликација.
524. Развој нових и надоградња постојећих пројеката се односи на солуције унутар платформе е-Избори укључујући дораду и развој нових апликација: е-Администрација; е-ПолитичкиСубјекти; е-Кандидати; е-Предсједници БО-Онлајн пријава; е- Бирачкиодбори и Апликација за складиште. Развој и

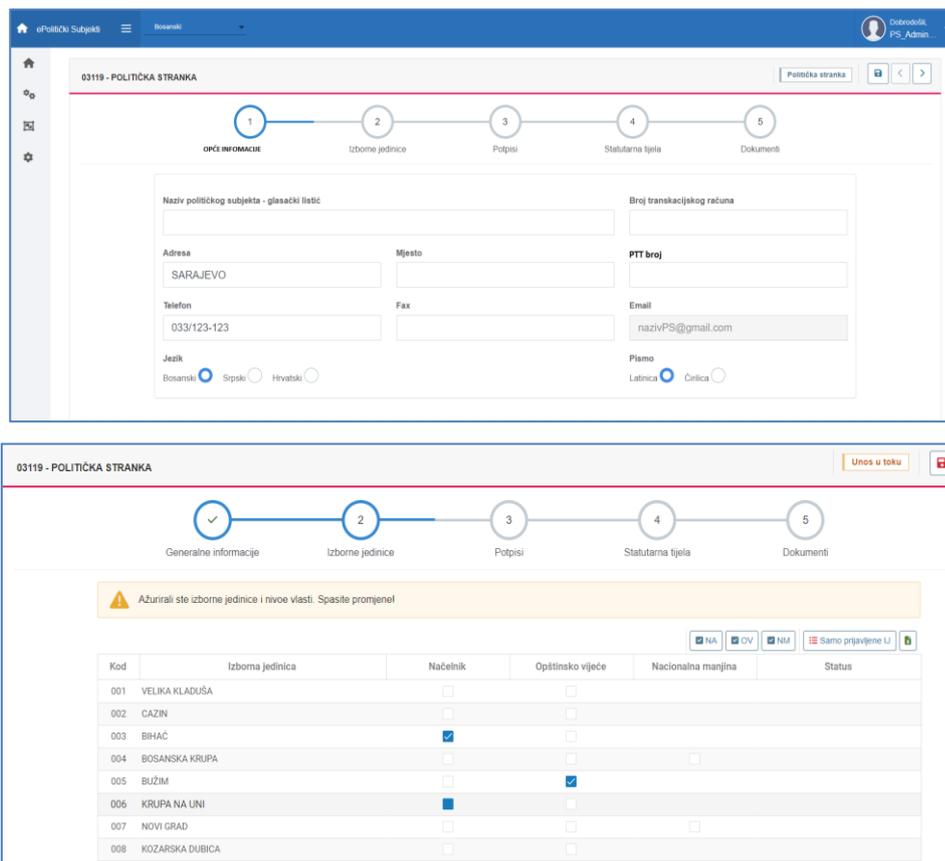
надogradња подразумијевају комплетну анализу, дизајн, имплементацију, тестирање и пуштање у рад у продукцијском окружењу Централне изборне комисије БиХ.

Слика 13. Портал е-Избори

Апликација е-ПолитичкиСубјекти

525. Централна изборна комисија БиХ је за Локалне изборе 2024. године припремила онлајн портал е-Избори чија је функција да учесницима изборног процеса омогући једноставнији приступ подацима и подношење пријава електронским путем. Онлајн портал е-Избори- Модул политички субјекти је био доступан за подношење пријава на званичној интернет страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba од дана расписивања избора па до крајњег рока за подношење пријава.
526. Апликативни софтвер је омогућио унос, обраду и провјеру података о политичком субјекту, пружимање/израду одговарајућих образаца за пријаву учешћа на изборима - Образац за прикупљање потписа подршке и пријавни образац, и прилагање документације у електронском формату непходне за пријаву политичког субјекта за учешће на изборима.
527. Основне функције које систем подржава су сљедеће: (search, update, add), претрага постојеће евиденције политичких субјеката, упис нових политичких субјеката, промјена статуса политичког субјекта – аутоматска измјена након обраде захтјева, измјене података од стране корисника, те контролу и одобрење од стране обрађивача поднесених захтјева политичког субјекта.
528. Осигурана је опција „обабир приступа“ за генерисање различитих врста статистика и извјештаја из ове евиденције (преглед овјерених/неовјерених политичких субјеката са разлозима одбијања, преглед политичких субјеката по нивоима овјере, преглед нивоа који садржи овјерене политичке субјекте, укупне суме броја овјерених политичких субјекта по нивоу овјере, одлуке о овјери/одбијању политичких субјеката за учешће на изборима, општи подаци о политичким субјектима).

Слика 14. Апликација е-ПолитичкиСубјекти

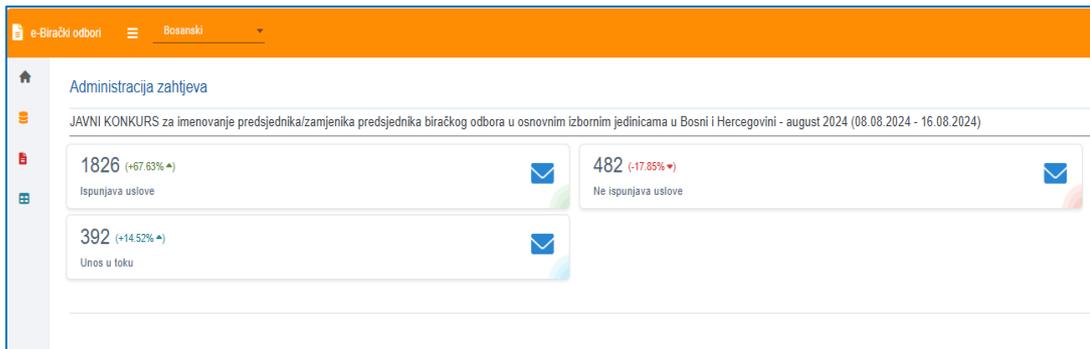
Апликација е- Кандидати

529. За потребе подношења кандидатских листа за Локалне изборе 2024. године извршено је прилагођавање апликације е-Кандидати која је развијена за потребе Општинских избора 2022. године. За потребе локалних избора је потребно кроз све контролере и вјуове имплементирати и изборну трку (Race) поред шифре нивоа (levelcode) што је представљало високи приоритет.

530. Поред националне припадности додатно је развијен одабир категорије националне мањине, те прерађени сви обрасци, извјештаји за валидне и невалидне кандидатске листе, форме за обавјештења о недостацима као и одлуке о овјери и одбијању кандидатских листа. Имплементирана је аутентификација корисника у оквиру пројекта е-Кандидати.

Апликација е-Предсједници бирачких одбора – онлајн пријава

531. За потребе провођења онлајн конкурса и пријаве кандидата за предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора развијена је апликација за онлајн пријаву истих. Апликација је развијена у окружењу е-Избори са припадајућим моделом података (SQL server) и ASP:NET MVC апликацијом (.NET CORE 8).

Слика 15. Апликација за онлајн пријаву предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора

Апликација е-Бирачки одбори

532. Апликација еБорадМемберс је развијена за потребе одржавања евиденције предсједника и чланова бирачких одбора. Апликативни приступ је подијељен по улогама.

еБордМемберс	Пријава за рад у бирачким одборима (предсједници/замјеници)	БОО_Корисник
еБордМемберс	Пријава за рад у бирачким одборима (предсједници/замјеници)	БО_Корисник
еБордМемберс	Пријава за рад у бирачким одборима (предсједници/замјеници)	БО_Админ
еБордМемберсОнлине	Пријава за рад у бирачким одборима (предсједници/замјеници)	БОО_Админ
еБордМемберс	Пријава за рад у бирачким одборима (предсједници/замјеници)	МЕЦ_БО_Унос
еБордМемберс	Пријава за рад у бирачким одборима (предсједници/замјеници)	БО_Обрада

Слика 16. Апликативни приступ по улогама

Kod BM	Biračko mjesto	Total	Predsjednik	Zamjenik Predsjednik	Član BO	Zamjenik član BO
002A013	SKOKOVI 1	690	1	1	4	3
002A014	SKOKOVI 2	923	1	1	4	1
002A015	LISKOVAC 1	956	1	1	4	1
002A016	ČORALIĆI 1	642	1	1	4	3

Слика 17. Апликација е-Бирачки одбори

533. Апликација е-Бирачки одбори има следеће функције: аутоматска провјера мандата овјерених политичких субјеката на протеклим изборима; унос резултата жријеба политичког субјекта на изборној јединици; аутоматска расподела бирачких мјеста по политичком субјекту; расподела функција по бирачком мјесту од стране политичког субјекта, ОИК-а и ЦИК-а; аутоматско генерисање сертификата; Одлука о члановима бирачких одбора; и прегледни извјештај.

Апликација за складиште Централне изборне комисије БиХ

534. Током 2024. године извршена је анализа, урађен дизајн и имплементација апликације за складиште Централне изборне комисије БиХ. Имплементирани су сљедећи процеси: задужење ОИК са материјалом од стране складишта, задужење бирачког мјеста и раздужење ОИК-а (теренска апликација), задужење складишта- Процес складиштења (од улаза до излаза); инвентура (почетна, дјелимична и цијела). Апликација користи двије базе података: 1. главна база за WMS и 2. база матичних података.

4.2. Одржавање системског софтвера

535. Током 2024. године извршене су бројне интервенције на инциденте. Током године урађено је више стандардних задатака, као што су ажурирање (упдате), надоградња (упграде) и пачовање: Преглед и брисање непотребних рачуна из АД; Провјера рада Бекап система; додатно подешавање ССЛ сертификата и подржаних енкрипционих шема на серверима који опслужују интернет клијенте (Web01 и eИзбори-Апп); Извршен Upgrade Virtual Center са верзије 6.5 на верзију 6.7 односно са верзије 7 на верзију 8; Извршен упграде свих Г8 и Г9 HP Blade сервера на vSphere верзију 6.7; Извршен упграде свих VxRail сервера са верзије 7 на верзију 8.

536. Одржавање системског софтвера укључивало је сљедеће активности: Измјене инфраструктуре; Упдате сервера: Миграција ексчејнд 2016 са оперативног система 2012R2 -> 2016; Чишћење Сервера.

4.3. Одржавање СQL сервера

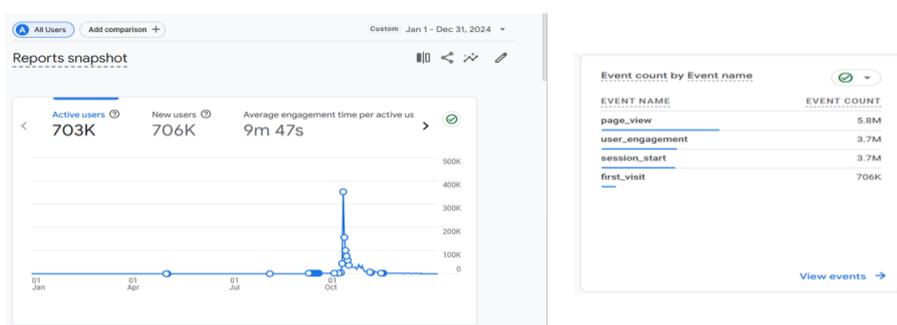
537. Одржавање СQL сервера у 2024. година је укључивало сљедеће активности: Брисање старих непотребних база, Брисање „висећих објеката“, Израда плана бекаповања, као и ресторе плана, Мониторинг и профилисање сервера као и главне продукцијске ЈИИСдб базе података, Ономогућавање СА корисника за апликативни приступ, Упграде на MS SQL сервер 2019, Планирање трошкова обнове лиценци за MS SQL сервер, Чишћење логова са Виртуал-Центер сервера (напуњен диск).

4.4. Израда статистичких анализа

538. У складу са одредбама члана 2.9 тачка 4а. Изборног закона БиХ, израђене су статистичке евиденције разврстане по полу, старости, разврстани по изборним јединицама и то: Статистика бирачког тијела (старосна, полна, по ентитетима, ОИЈ, по категоријама бирача), Статистика о излазности бирача (старосна, полна, по ентитетима, ОИЈ), Статистика овјерених политичких субјеката (по категоријама и укупно), Статистика коалиција (састав), Статистика овјерених кандидатских листа, Статистика овјерених кандидата (старосна, полна), Статистика изабраних кандидата (старосна, полна) и Статистика бирачких мјеста. Линк за приступ Изборним показатељима: [збирна статистика 2024.пдф](#)

4.5. Одржавање и развој веб странице Централне изборне комисије БиХ

539. У извјештајном периоду на веб страници www.izbori.ba објављено је 2.889 докумената, 566 саопштења за јавност на 4 језика (3 језика у службеној употреби у БиХ и на енглеском језику); дневни ред сједница Централне изборне комисије БиХ (на 3 језика у службеној употреби у БиХ и на енглеском језику), Јутјуб пренос уживо 125 сједница Централне изборне комисије БиХ.
540. У извјештајном периоду путем веб странице www.izbori.ba евидентирано је 685.165 упита за провјеру Централног бирачког списка (ЦБС).
541. Према статистици посјећености на Гугл веб сервису, укупан број прегледа (*page views*) на веб страници у 2024. години износио је 5.8 милиона.

Слика 18. Број прегледа (паге виевс) на веб страници www.izbori.ba у 2024. години

4.6. Графичка припрема

542. У извјештајном периоду припремљени су различити графички дизајни: лого Локалних избора 2024. године; дизајн печата за аплицирање на гласачки листић; графичка припрема и подршка за конференцију о умјетној интелигенцији у изборном процесу; догађаје у Центру за едукацију Централне изборне комисија БиХ (Прес конференције, обуке, саопштења), графички дизајн и цјелокупна припрема за штампу, пуни колор, постер КАКО ГЛАСАТИ (два писма, три језика – три припреме), постер БИРАЧКО ПРАВО (два писма, три језика – три припреме), припрема за штампу ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА, образац за бројно стање (мобилни тим, непотврђени, редовни), израда акредитација за посматраче; графичка подршка Главном центру за бројање (постери, акредитације, лого, натписи, ознаке); припремљен је дизајн 6 приручника за изборну администрацију и посматраче изборног процеса; израђени су сертификати за изабране званичнике на Локалним изборима 2024. године, као и 301 сертификат за именоване инструкторе за обуку председника и замјеника председника бирачких одбора за Локалне изборе 2024. године.

Слика 19. Графички дизајн

5. Закључна разматрања

543. Фокус активности у области провођења избора у 2024. години је био на: организацији и провођењу Локалних избора 2024. године, организацији и припреми за провођење четири пилот пројекта увођења изборних технологија у изборни процес, имплементацији резултата избора, провођењу посредних избора за Градско вијеће Града Сарајево и Скупштину Града Источно Сарајево, активностима за припрему избора за тијела локалне управе и самоуправе; вођењу и ажурирању Централног бирачког списка; попуњавању изборних комисија основних изборних јединица, именовању и разрјешењу чланова изборних комисија, анализи рада општинских/градских изборних комисија; едукацији изборне администрације; именовању предсједника и замјеника предсједника бирачких одбора, именовању оператера на пилот пројектима, активности у вези са доставом и објављивањем имовинских картона изабраних званичника, провјери пребивалишта за изабране званичнике, утврђивању престанка мандата и додјели замјенских мандата, ажурирању евиденције о уплаћеним казнама, провођењу јавних набавки, заштити изборног права, техничком провођењу и анализи избора, графичкој припреми и дизајну.

II ДИО - ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О ФИНАНСИРАЊУ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

---

1. Годишњи извјештај о прегледаном стању финансијског пословања политичких странака

1.1. Увод

544. Централна изборна комисија БиХ је у складу са одредбама члана 14. став (2) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ” број: 95/12 и 41/16) има надлежност за провођење одредаба Закона о финансирању политичких странака (у даљем тексту : Закон о финансирању).
545. У складу с чланом 10. став (1) Закона о финансирању Централна изборна комисија БиХ успоставила је Службу за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију), која прегледа и контролише финансијске извјештаје које поднесу политичке странке и обавља ревизију финансирања политичких странака у складу с овим Законом.
546. Служба је успостављена Одлуком Централне изборне комисије БиХ о успостављању Службе за ревизију финансијског пословања, број: 01-07-653/05 од 10. 03. 2005. године („Службени гласник БиХ“, број: 20/05), у складу с тада важећим Законом о финансирању политичких странака¹²⁰. Накнадном измјеном Закона о финансирању политичких странака 2010. године, промијењен је назив Службе за ревизију финансијског пословања у Службу за ревизију финансирања политичких странака.
547. Ревизија финансијских извјештаја политичке странке укључује извјештаје сједишта странке и најмање двије ниже организационе цјелине које одабере Служба за ревизију.
548. Централна изборна комисија БиХ је надлежна да одлучи да ли су политичка странка или друго лице прекршили одредбе овог Закона, као и да изрекне санкције било којој политичкој странци због непридржавања његових одредби или да предузме одговарајуће административне мјере у оквиру своје опште надлежности, у складу са законом.

---

¹²⁰ „Службени гласник БиХ“, бр. 22/00

549. Сваку сумњу о кривичном дјелу које се може довести у везу са финансирањем политичких странака и финансирањем изборне кампање Централна изборна комисија БиХ је, у складу са чланом 14. став (4) овог Закона, обавезна пријавити надлежном тужилаштву и другим органима надлежним за провођење закона.
550. На основу проведених активности у области прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака, те изречених санкција политичким странкама, припремљен је извјештај о имплементацији одредаба Закона о финансирању политичких странака у 2024. години.

1.2. Правни оквир за финансирање политичких странака

551. Финансирање политичких странака у Босни и Херцеговини је уређено: а) Законом о финансирању политичких странака и б) Поглављем 15. Изборног закона БиХ, финансирање изборне кампање.
552. У складу с одредбама члана (3) став (1) Закона о финансирању, политичка странка може се финансирати из: чланарина, добровољних прилога правних и физичких лица, издавачке дјелатности, продаје пропагандног материјала и организовања страначких манифестација, прихода од имовине у власништву политичке странке, буџета БиХ у складу с чланом 7. овог закона, ентитетских буџета, кантоналних буџета и буџета Брчко дистрикта БиХ, те буџета других јединица локалне управе и самоуправе у складу са законом и добити од предузећа која су у власништву политичке странке.
553. Предузеће у власништву политичке странке може се бавити само дјелатношћу везаном за културу или издавачком дјелатношћу.
554. Годишњи приход политичке странке остварен од имовине у власништву политичке странке и добити од предузећа која су у власништву политичке странке не смије прелазити 20% износа укупног годишњег прихода странке.
- (1) Политичке странке се финансирају из буџета Босне и Херцеговине у складу с чланом 7. Закона о финансирању политичких странака, ентитетских буџета, кантоналних буџета и буџета Брчко дистрикта БиХ, те буџета других јединица локалне управе и самоуправе у складу са законом.

У складу с одредбама члана 7. Закона о финансирању политичких странака у буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине средства се осигуравају за финансирање политичких странака, односно коалиција политичких странака и независних кандидата заступљених у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и парламентарних група, односно клубова посланика и делегата у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине. Укупна средства која се издвајају за финансирање споменутих политичких субјеката не могу прелазити износ од 0,2% буџета Босне и Херцеговине у календарској години.

Политичким странкама, односно коалицијама политичких странака средства се расподјељују на начин да се:

- 30% средстава дијели једнако свим политичким странкама, односно коалицијама политичких странака које су освојиле мандате,
- 60% средстава дијели према броју посланичких, односно делегатских мандата, које свака политичка странка, коалиција политичких странака, односно независни кандидат има у тренутку додјеле мандата,
- 10% од укупног износа распоређује парламентарним групама сразмјерно броју посланичких, односно делегатских мјеста која припадају мање заступљеном полу.

Заједничка комисија за административне послове Парламентарне скупштине БиХ ће својим актима детаљније регулисати расподјелу средстава из овог члана, контролу трошења и друга финансијска питања у вези са провођењем овог закона.

(2) У Републици Српској, у складу са Законом о финансирању политичких странака из буџета Републике, града и општине („Службени гласник РС“, број 65/08), средства се издвајају из буџета за:

- финансирање дијела трошкова редовног рада политичких странака, коалиција, независних посланика, односно одборника,
- покриће дијела трошкова изборне кампање политичких странака, коалиција, независних листа и независних кандидата којима су потврђене изборне листе за избор посланика, односно одборника и
- покриће дијела трошкова рада посланичких, делегатских, односно одборничких клубова и група.
  - a) Средства издвојена за финансирање трошкова редовног рада политичких странака, коалиција, независних посланика, односно одборника не могу бити мања од 0,2% укупних буџетских прихода из претходне године, а распоређују се на начин:
    - 20% средстава се распоређују у једнаким износима свим политичким странкама и коалицијама које имају посланике у скупштини и независним посланицима и
    - 80 % се распоређује сразмјерно броју освојених мандата, које политичка странка, коалиција, независни посланик, односно одборник има у скупштини.
  - b) Средства за изборну кампању осигуравају се у буџету за годину у којој се одржавају избори у износу не мањем од 0,05% укупних буџетских прихода из претходне године. Начин расподјеле средстава врши се у складу с изборним прописима.
  - c) Средства за рад посланичких, делегатских, односно одборничких клубова и група, додјељују се ради покрића:
    - паушалних трошкова за рад у изборним јединицама посланика, односно одборника,
    - путних трошкова у иностранство, ако организатор није Народна скупштина Републике Српске или Вијеће народа Републике Српске, односно скупштина јединице локалне самоуправе,
    - трошкова набавке материјала – горива, штампе, службених гласника и публикација,
    - трошкова смјештаја и исхране посланика, делегата, односно одборника, у вријеме када се не одржавају сједнице скупштине или вијећа и

- остале трошкове у вези с радом посланика, делегата, односно одборника у клубовима и групама.
- (3) Федерација Босне и Херцеговине није донијела посебан закон о финансирању политичких странака из буџета, па средства за финансирање политичких субјеката издваја у складу са Законом о извршењу Буџета Федерације Босне и Херцеговине, као “текуће трансфере непрофитним организацијама - за политичке странке и коалиције”, који се доноси сваке године.
- У складу са Законом о извршењу Буџета Федерације Босне и Херцеговине за 2024. годину средства су се издвајала у износу од 0,07 % у односу на укупне приходе, без примитака и користила су се по програму који доноси Влада.
- Средства намијењена за финансирање политичких субјеката распоређују се тако да:
- 40 % од предвиђеног износа припада политичким субјектима, који су заступљени у Парламенту Федерације Босне и Херцеговине, у једнаким износима, а
  - 60 % према броју посланика у домовима Парламента, на дан додјеле мандата.
- Уколико је уговором између чланица коалиције регулисан начин расподеле новчаних средстава која припадају коалицији, Влада средства распоређује на основу одредби уговора.
- (4) Законом о финансирању политичких странака из буџета Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 29/04 и 14/07) прописано је да се средства из буџета Брчко дистрикта БиХ издвајају за:
- предизборну кампању политичких странака које учествују на изборима за Скупштину Брчко дистрикта БиХ и
  - редован рад политичких странака заступљених у Скупштини Брчко дистрикта БиХ.
- а) Средства за предизборну кампању политичких странака осигуравају се у години у којој се одржавају редовни избори за Скупштину Брчко дистрикта БиХ и то у износу 0,03% прихода у буџету Брчко дистрикта БиХ или 60.000 КМ зависно од тога који је износ нижи.
- б) Средства за редован рад политичких странака издвајају се по годишњој основи од 0,1% од прихода у буџету Брчко дистрикта БиХ или 200.000 КМ, зависно од тога који од ова два износа је нижи.
- Средства издвојена за редован рад политичких странака и њихових заступничких клубова у Скупштини Брчко дистрикта БиХ распоређују на тај начин да се:
- 30% средстава распоређује у једнаким износима свим посланичким клубовима политичким странкама заступљеним у Скупштини Брчко дистрикта БиХ, а
  - 70% од укупног износа распоређује сразмјерно броју посланичких мјеста које свака политичка странка има у Скупштини Брчко дистрикта БиХ у тренутку расподеле.

1.3. Правни оквир за финансијско извјештавање политичких странака

555. У Закону о финансирању политичких странака, у члану 12. став (1), прописано је да политичке странке воде евиденцију о својим приходима и расходима и дужне су да Централној изборној комисији БиХ подносе финансијски извјештај за сваку календарску годину (рачуноводствену годину).
556. Политичке странке, у складу с одредбом члана 12. став (3) овог Закона, подносе посебан финансијски извјештај за период изборне пропаганде на начин како је утврђено Изборним законом БиХ.
557. Политичке странке и независни кандидати који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима дужни су, у складу с чланом 15.1а став (1) Изборног закона БиХ, у вријеме подношења пријаве за овјеру за учешће на изборима, Централној изборној комисији БиХ поднијети финансијски извјештај за период који почиње три мјесеца прије дана подношења пријаве за овјеру и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата избора, у року од тридесет дана од дана објављивања изборних резултата у „Службеном гласнику БиХ“.
558. Извјештаје које подносе политичке странке и независни кандидати који учествују на изборима за органе власти садрже:
- све готовинске трансакције и расположиву готовину;
  - све приходе и расходе, засноване на чланарини, прилозима физичких и правних лица транспарентним прилозима из иностранства, прилозима физичких и правних лица, прилозима у облику робе и услуга (прилози у натури), приходима на властиту имовину и предузетничке активности, у складу с одредбама Закона о финансирању политичких странака, кредитима, позајмицама, донацијама, олакшицама, поврату новца, осталим материјалним трошковима и осталим изворима прихода за период извјештавања које одреди ЦИКБиХ;
  - идентитет лица или извора уплате и доприноса у натури, као и идентитет лица које је примило такву уплату заједно са датумом и износом такве уплате;
  - укупан износ свих доспјелих дуговања и укупан износ исплата по сљедећим основама: трошкови штампања плаката и плакатирања, трошкови штампања предизборних огласа, прогласа, саопштења и сл. у јавним и онлајн гласилима, трошкови организације и одржавања предизборних скупова и трошкови штампања, репродукције и слања предизборног материјала који се шаље бирачима; и
  - износ и врсту неизмирених дугова и обавеза које дугује подносилац извјештаја или које трећа лица дугују подносиоцу извјештаја, а у случају да су такви дугови и обавезе измирени за мањи износ од њиховог пријављеног износа или вриједности, и изјаву која се односи на околности и услове под којима су такви дугови или обавезе отписани.
559. У складу са одредбама из члана 15.1 б Изборног закона БиХ политичка странка и независни кандидат који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима дужни су отворити посебан рачун за финансирање трошкова изборне кампање. Средства која политичка странка и независни

кандидат намјеравају утрошити за изборну кампању морају бити унапријед уплаћена на посебан рачун за финансирање изборне кампање.

560. У складу са одредбама из члана 15.1 д Изборног закона БиХ политичка странка и независни кандидат који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима дужни су, у вријеме подношења пријаве за овјеру за учешће на изборима, Централној изборној комисији БиХ поднијети извјештај о промету посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање за период од његовог отварања до дана подношења пријаве за овјеру за изборе.
561. Три дана прије дана одржавања избора, уносом у електронску апликацију подноси се извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање. Извјештај садржи све изворе новчаних и неновчаних донација, датум и износ такве уплате; извјештај о свим трошковима (расходима) изборне кампање, као и рачунима добављача и извршилаца услуга, с ажурираним подацима до дана подношења извјештаја.
562. У року од 30 дана од дана објављивања изборних резултата у „Службеном гласнику БиХ уносом у електронску апликацију подноси се финансијски извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање. Извјештај садржи све изворе финансирања изборне кампање, трошкове (расходе) изборне кампање за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана подношења извјештаја, као и износ и врсту неизмирених дугова за трошкове изборне кампање и вријеме потребно за њихово плаћање.
563. Политичка странка је, у складу с одредбом из члана 12. став (2) Закона о финансирању политичких странака, обавезна у свом финансијском извјештају укључити све користи остварене од активности субјеката који су на било који начин повезани с политичком странком или су под њеном контролом.
564. У складу са одредбама члана 13. став (6) Закона о финансирању, политичка странка је дужна јавно приказати поријекло и начин утрошка средстава прикупљених током протекле календарске године (рачуноводствене године). Завршни рачун и финансијски извјештај у којем се подробно наводе извори прихода, подаци о физичким и правним лицима која су дала добровољне прилоге те подаци о намјени, односно активностима за које су средства утрошена, јавни су документи и објављују се на веб страници политичке странке.
565. Централна изборна комисија БиХ доноси прописе за провођење одредби којима се ближе утврђују садржај, форма, начин и други детаљи извјештавања.
566. Централна изборна комисија БиХ је донијела подзаконске акте, којима је утврдила садржај, форму, начин и друге детаље финансијског извјештавања: Правилник о годишњим финансијским извјештајима политичких странака¹²¹, Правилник о предизборним и постизборним финансијским извјештајима и извјештајима о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање политичких странака¹²² и Правилник о предизборним и постизборним финансијским

¹²¹ „Службени гласник БиХ“, бр. 96/13, 89/16, 5/22 и 21/24

¹²² „Службени гласник БиХ“, бр:31/24

извјештајима и извјештајима о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање независних кандидата¹²³.

567. Контрола и ревизија финансирања политичких странака уређена је: Правилником о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака¹²⁴, који је такође донијела Централна изборна комисија БиХ.
568. Централна изборна комисија БиХ је донијела два упутства: Упутство о поступку отварања и кориштења посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање¹²⁵ и Упутство о доношењу финансијског плана и програма утрошка средстава политичке странке.¹²⁶
569. Упутством о поступку отварања и кориштења посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање прописано је да су политичка странка и независни кандидат који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима дужни отворити посебан рачун који ће намјенски користити за финансирање трошкова изборне кампање.
570. Рачун за финансирање изборне кампање отвара централа, односно главни одбор политичке странке путем овлаштеног лица политичке странке. Посебан рачун за финансирање изборне кампање независног кандидата отвара независни кандидат. Посебан рачун за финансирање трошкова изборне кампање, политичка странка и независни кандидат дужни су отворити најкасније с даном подношења пријаве за овјеру за учешће на изборима, а најраније га могу отворити три мјесеца прије дана подношења пријаве за овјеру за учешће на изборима. Политичка странка и независни кандидат дужни су угасити посебан рачун за финансирање трошкова изборне кампање у року од три дана од дана поврата таксе или дијела таксе уплаћене за овјеру за учешће на изборима, у складу са Одлуком Централне изборне комисије БиХ. Уколико политичка странка и независни кандидат нису освојили мандате и нису остварили право на поврат таксе или дијела таксе уплаћене за овјеру за учешће на изборима, посебан рачун за финансирање трошкова изборне кампање дужни су затворити у року од 15 дана од дана објаве резултата избора у Службеном гласнику БиХ. Политичка странка и независни кандидат који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима дужни су у писаној форми обавијестити Централну изборну комисију БиХ о затварању посебног рачуна у року од 15 дана од дана затварања рачуна.
571. Упутством о доношењу финансијског плана и програма утрошка средстава прописан је поступак доношења програма утрошка средстава, те рокови за достављање плана и програма утрошка финансијских средстава Централној изборној комисији БиХ. Овим упутством је прописано да је политичка странка дужна до краја текуће године донијети финансијски план и утврдити програм утрошка средстава за

---

¹²³ „Службени гласник БиХ“, бр: 31/24

¹²⁴ „Службени гласник БиХ“, бр. 103/08 и 5/22

¹²⁵ „Службени гласник БиХ“, бр. 31/24

¹²⁶ „Службени гласник БиХ“, бр. 5/22

наредну календарску годину, као и да програм утрошка средстава треба бити сачињен на начин да се осигура потпуна транспарентност планираног трошења средстава.

Програм утрошка средстава треба обухватити трошкове свих активности политичке странке у календарској години, укључујући и трошкове изборне кампање, уколико се у тој години проводе избори.

Упутством је, такође, прописано да политичка странка не може планирати утрошак средстава за личне потребе чланова странке, као и за друге активности које нису у складу са програмом рада и статутом странке, те да не може планирати трошкове у износима који нису реални за њене изворе финансирања и обим пословања.

Политичка странка је обавезна програм утрошка средстава за текућу годину Централној изборној комисији БиХ доставити до 31. 03. текуће године, скупа са годишњим финансијским извјештајем за претходну годину.

Политичка странка је финансијска средства обавезна користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом, а у складу са финансијским планом.

2. Активности Централне изборне комисије БиХ у извјештајном периоду

572. У оквиру провођења Закона о финансирању политичких странака, Централна изборна комисија БиХ је у 2024. години предузела низ активности и реализовала кључне задатке којима је утврђивана законитост финансирања политичких странака, постигнута транспарентност финансирања и реализовала је кључне радње које регулишу легалитет финансирања политичких странака.

2.1. Пријем финансијских извјештаја политичких странака

2.1.1. Извори финансирања политичких странака

573. Политичке странке, у складу с одредбом из члана 12. став (4) Закона о финансирању, финансијски извјештај подносе до 31.3. наредне године, у форми коју је прописала Централна изборна комисија БиХ.

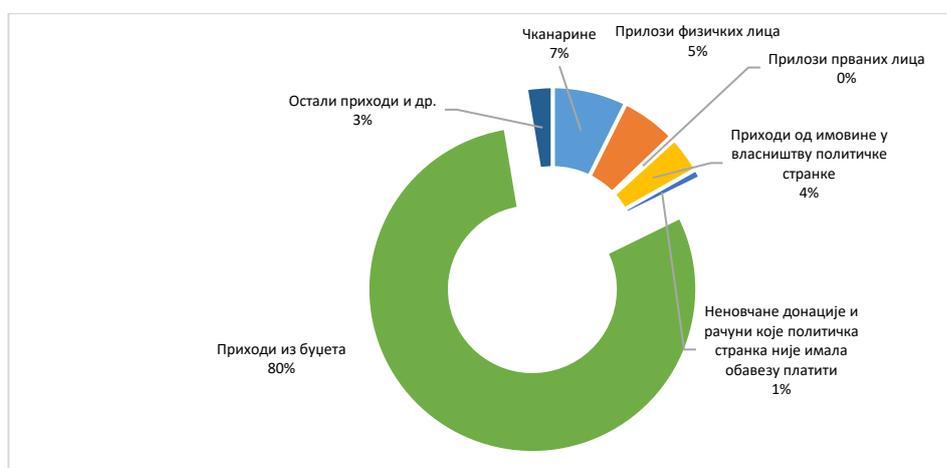
574. Централна изборна комисија БиХ је развила апликацију „ФИ ЦИК БиХ“, путем које политичке странке финансијске извјештаје подносе у електронској форми.

575. У складу са својим овлаштењем из члана 12. Закона о финансирању, да проводи и извршава одредбе овог Закона, Централна изборна комисија БиХ је извршила пријем годишњих финансијских извјештаја за 2023. годину које је поднијело 150 политичких странака, што чини 79,37% од укупно 189 политичких странака са евиденције Централне изборне комисије БиХ. У законом прописаном року финансијски извјештај је поднијело 136 политичких странака, а 14 политичких странака финансијски извјештај је поднијело након ургенције Централне изборне комисије БиХ.

576. Годишњи финансијски извјештај за 2023. годину није поднијело 39 политичких странка, што чини 20,63% од укупног броја политичких странака са евиденције Централне изборне комисије БиХ.
577. Међу политичким странкама, које нису поднијеле годишњи финансијски извјештај за 2023. годину је и 18 странака које нису поднијеле годишњи финансијски извјештај ни за 2022. годину, ради чега им Централна изборна комисија БиХ 09. 04. 2024. године изрекла административну мјеру којом им се ускраћује право да се кандидују за учешће на наредним изборима, односно изборима 2024. године.
578. Политичке странке у 2023. години су се финансирале из сљедећих извора: чланарина у проценту од 5,74%, прилога физичких особа у проценту 19,92%, прилога правних особа у проценту 2,09%, прихода од имовине политичких странака у проценту 2,14%, прихода од поклона и услуга које странка није имала обавезу платити у проценту 0,97%, прихода из буџета у проценту 65,61% и осталих прихода у проценту 3,54% од укупно остварених прихода, као што је приказано у наредним табелама и графиконима:

Табела 32. Преглед извора финансирања политичких странака у 2023. години

(1) Приходи	Износ у КМ	Структура
Чланарина	1,806,262.60	7,32 %
Прилози физичких лица	1,349,309.41	5,47 %
Прилози правних лица	103,450.00	0,42 %
Приходи од имовине политичких странака	880,899.66	3,57 %
Приходи од поклона и услуга које странка није имала обавезу платити	226,178.98	0,92 %
Приходи из буџета	19,658,723.73	79,70%
(2) Остали приходи и друго	640,810.07	2,60%
УКУПНИ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	24,665,634.45	100,00 %

Графикон 1. Приказ структуре извора финансирања политичких странака у 2023. години

579. Политичке странке су на дан извјештајног периода имале дуговања у износу од 6,253,195.53 КМ, што је приказано у табели која слиједи:

Графикон 2. Приказ дуговања политичких странака на дан 31. 12. 2023. године

580. У наредној табели приказана је структура извора финансирања сваке од политичких странака, које су поднијеле извјештај Централној изборној комисији БиХ.

Табела 33. Структура укупног прихода политичких странака оствареног у 2023. години
(Према подацима које су странке исказале у годишњим финансијским извјештајима)

Редни број	Шифра	Назив политичке странке	Чланарине	Прилози физичких лица	Прилози правних лица	Приходи од имовине у власништву политичке странке	Немовчане донације и рачуни које политичка странка није имала обавезу платити	Приходи из буџета	Остали приходи и др.	Укупан приход политичке странке (образац 3)	Дуговања политичке странке (образац 5)	Структура прихода								
												Чланарине	Прилози физичких лица	Прилози правних лица	Приходи од имовине у власн. пол. странке	Немовчане донације	Приходи из буџета	Приходи од издвачке дјелатности	Остали приходи и др.	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	22	19	20
1	90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	376,218.21	339,637.07	20,500.00	49,200.00	28,742.01	3,012,469.55	201,452.42	4,028,219.26	788,237.41	9%	8%	1%	1%	1%	75%	0%	5%	100%
2	8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	244,571.77	19,450.00	2,000.00	452,349.00	10,573.67	1,921,635.29	58,410.53	2,708,990.26	1,167,743.46	9%	1%	0%	17%	0%	71%	0%	2%	100%
3	515	САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА - СНСД	507,725.14	270.00	0.00	3,600.00	495.67	2,003,703.44	38,944.13	2,554,738.38	188,200.41	20%	0%	0%	0%	0%	78%	0%	2%	100%
4	27	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	148,486.84	108,022.10	30,400.00	340.82	2,008.00	2,250,060.45	13,661.99	2,552,980.20	272,446.13	6%	4%	1%	0%	0%	88%	0%	1%	100%
5	2317	Политичка организација НАРОД И ПРАВДА	14,835.70	34,886.05	0.00	0.00	7,177.84	1,146,836.18	0.00	1,203,735.77	226,850.32	1%	3%	0%	0%	1%	95%	0%	0%	100%
6	18	СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	157,631.43	9,262.00	500.00	10,200.00	30,603.92	886,893.78	13,266.72	1,108,357.85	319,608.94	14%	1%	0%	1%	3%	80%	0%	1%	100%
7	440	ПАРТИЈА ДЕМОКРАТског ПРОГРЕСА	40.00	20,570.00	0.00	348,815.37	1,181.00	646,887.97	106.44	1,017,600.78	278,079.11	0%	2%	0%	34%	0%	64%	0%	0%	100%
8	1698	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	2,380.63	70,450.66	0.00	0.00	10,080.00	842,794.92	1,400.00	927,106.21	51,838.47	0%	8%	0%	0%	1%	91%	0%	0%	100%
9	877	НАША СТРАНКА	12,448.13	50,858.12	0.00	0.00	5,849.62	664,028.54	31,912.02	765,096.43	73,552.69	2%	7%	0%	0%	1%	87%	0%	4%	100%
10	74	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА	38,637.51	41,600.00	0.00	0.00	28,845.85	446,111.46	8,796.22	563,991.04	192,809.76	7%	7%	0%	0%	5%	79%	0%	2%	100%
11	769	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА 1990	17,952.65	0.00	0.00	0.00	0.00	494,750.23	5,391.32	518,094.20	720,239.86	3%	0%	0%	0%	0%	95%	0%	1%	100%
12	4	СТРАНКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ	16,655.58	2,000.00	0.00	0.00	190.00	483,817.10	209.70	502,872.38	320,889.86	3%	0%	0%	0%	0%	96%	0%	0%	100%
13	2420	ДЕМОКРАТСКИ САВЕЗ	20,931.02	1,067.00	0.00	0.00	0.00	437,134.25	5,994.75	465,127.02	14,667.74	5%	0%	0%	0%	0%	94%	0%	1%	100%
14	461	ДЕМОКРАТСКИ НАРОДНИ САВЕЗ	831.00	17,200.00	5,000.00	16,149.00	6,934.00	403,688.06	4,198.67	454,000.73	318,625.35	0%	4%	1%	4%	2%	89%	0%	1%	100%
15	1972	УЈЕДИЊЕНА СРПСКА	39,090.00	0.00	0.00	0.00	0.00	374,772.33	0.80	413,863.13	61,734.27	9%	0%	0%	0%	0%	91%	0%	0%	100%
16	3035	НАРОДНА ПАРТИЈА СРПСКЕ-ДАРКО БАЊАЦ	67,508.31	110,400.00	0.00	0.00	0.00	219,105.14	0.00	397,013.45	4,397.08	17%	28%	0%	0%	0%	55%	0%	0%	100%

17	2447	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА СРПСКЕ-СПС	4,799.00	11,800.00	0.00	0.00	0.00	296,425.46	6,895.40	319,919.86	1,113.68	2%	4%	0%	0%	0%	93%	0%	2%	100%
18	882	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКТИВНОСТИ	0.00	0.00	0.00	0.00	440.00	307,446.55	0.00	307,886.55	1,590.13	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
19	1702	ЗА ПРАВДУ И РЕД-ЛИСТА НЕБОЈШЕ ВУКАНОВИЋА	0.00	10.00	0.00	0.00	0.00	287,586.86	0.00	287,596.86	6,163.18	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
20	3038	НАРОДНИ ЕВРОПСКИ САВЕЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	150.00	51,039.36	0.00	0.00	0.00	203,952.61	0.00	255,141.97	84.51	0%	20%	0%	0%	0%	80%	0%	0%	100%
21	2321	ПОКРЕТ ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	8,571.60	0.00	0.00	0.00	8,206.00	194,777.17	0.02	211,554.79	27,106.09	4%	0%	0%	0%	4%	92%	0%	0%	100%
22	1182	САВЕЗ ЗА БОЉУ БУДУЋНОСТ БИХ	1,818.30	4,559.00	0.00	0.00	2,793.76	198,954.73	1,725.06	209,850.85	209,994.05	1%	2%	0%	0%	1%	95%	0%	1%	100%
23	70025	НАРОДНИ ФРОНТ	11,850.00	188,105.07	5,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	204,955.07	13,217.98	6%	92%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
24	1705	ХРВАТСКА РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	190,700.50	0.00	190,800.50	16,971.12	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
25	3056	ЗА НОВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ	0.00	72,000.00	0.00	0.00	0.00	115,194.51	0.10	187,194.61	594.92	0%	38%	0%	0%	0%	62%	0%	0%	100%
26	2320	ПЛАТФОРМА ЗА ПРОГРЕС	11,809.25	13,472.92	0.00	0.00	0.00	124,680.23	2,465.32	152,427.72	10,244.40	8%	9%	0%	0%	0%	82%	0%	2%	100%
27	3044	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКА ИНИЦИЈАТИВА-КАСУМОВИЋ ФУАД	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	127,551.40	23,926.63	151,478.03	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	84%	0%	16%	100%
28	2802	ХРВАТСКИ НАЦИОНАЛНИ ПОМАК	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	139,944.00	6.00	139,950.00	1,915.00	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
29	2423	ПОКРЕТ ЗА МОДЕРНУ И АКТИВНУ КРАЈИНУ	0.00	1,825.00	13,000.00	0.00	0.00	124,102.81	3.83	138,931.64	4,204.69	0%	1%	9%	0%	0%	89%	0%	0%	100%
30	1701	ЛАБУРИСТИЧКА СТРАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	2,702.00	8,640.00	0.00	0.00	0.00	98,468.76	2.40	109,813.16	10,257.51	2%	8%	0%	0%	0%	90%	0%	0%	100%
31	513	СТРАНКА ПЕНЗИОНЕРА / УМИРОВЉЕНИКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	74,915.10	0.00	0.00	0.00	300.00	27,032.73	0.93	102,248.76	9,556.31	73%	0%	0%	0%	0%	26%	0%	0%	100%
32	2711	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	1,993.68	100.00	0.00	0.00	3,600.00	95,571.37	0.00	101,265.05	5,561.91	2%	0%	0%	0%	4%	94%	0%	0%	100%
33	3037	РЕПУБЛИЧКА СТРАНКА СРПСКЕ	4,000.00	80,107.50	7,000.00	0.00	0.00	0.00	7,822.08	98,929.58	12,119.66	4%	81%	7%	0%	0%	0%	0%	8%	100%
34	1718	НАРОДНИ ДЕМОКРАТСКИ ПОКРЕТ	7,123.00	10,000.00	0.00	0.00	34,381.00	29,009.00	790.00	81,303.00	9,627.47	9%	12%	0%	0%	42%	36%	0%	1%	100%
35	3066	НОВИ ПОЧЕТАК	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	78,023.00	0.00	78,023.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
36	3055	СРПСКИ НАЦИОНАЛНИ ПОКРЕТ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	3,600.00	700.00	0.00	0.00	0.00	73,223.00	0.00	77,523.00	0.00	5%	1%	0%	0%	0%	94%	0%	0%	100%
37	2495	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКИ БХ ЗЕЛЕНИ	0.00	2,000.00	0.00	0.00	1,200.00	72,240.94	0.00	75,440.94	0.00	0%	3%	0%	0%	2%	96%	0%	0%	100%
38	2319	БОСАНСКА НАРОДНА СТРАНКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	75,127.78	75,127.78	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
39	2697	СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА ФБИХ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	73,222.79	73,222.79	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
40	1728	ЛИБЕРАЛНА СТРАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	70,822.78	0.00	70,822.78	42,691.58	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%

41	1882	ТУЗЛАНСКА АЛТЕРНАТИВА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	59,663.19	0.00	59,663.19	66.23	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
42	1270	ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА СТЕПАНА РАДИЋА	0.00	0.00	0.00	0.00	7,200.00	49,985.80	83.94	57,269.74	359.67	0%	0%	0%	0%	13%	87%	0%	0%	100%
43	2426	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ СРПСКЕ СЕМБЕРИЈА-МИЋО МИЋИЋ	1,228.75	3,940.00	0.00	0.00	0.00	38,748.36	0.00	43,917.11	9,147.41	3%	9%	0%	0%	0%	88%	0%	0%	100%
44	2292	ПРВА МОСТАРСКА ПАРТИЈА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	43,486.56	0.00	43,486.56	199.44	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
45	28	ДЕМОКРАТСКА НАРОДНА ЗАЈЕДНИЦА БИХ-КРАЈИШКА СТРАНКА	0.00	5,700.00	0.00	0.00	9,000.00	14,571.42	5,000.00	34,271.42	4,561.84	0%	17%	0%	0%	26%	43%	0%	15%	100%
46	17	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА БИХ (017)	0.00	0.00	0.00	0.00	3,000.00	30,276.26	0.00	33,276.26	256.16	0%	0%	0%	0%	9%	91%	0%	0%	100%
47	36	БОСС - БОСАНСКА СТРАНКА-МИРНЕС АЈАНОВИЋ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	30,379.45	2,637.34	33,016.79	9,947.25	0%	0%	0%	0%	0%	92%	0%	8%	100%
48	2072	ГРАЂАНСКИ САВЕЗ	40.00	0.00	0.00	0.00	0.00	31,007.00	0.00	31,047.00	46,463.16	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
49	1989	УНИЈА СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА БХ УСД БХ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	30,379.45	0.00	30,379.45	181.75	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
50	2314	НЕЗАВИСНИ БЛОК	0.00	2,500.00	0.00	0.00	2,136.64	24,874.39	0.44	29,511.47	63,839.45	0%	8%	0%	0%	7%	84%	0%	0%	100%
51	2622	ПОЛИТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА "ЗАЈЕДНО ЗА БОЉИ СРЕБРЕНИК"	0.00	4,650.00	3,000.00	0.00	0.00	20,033.41	1,521.76	29,205.17	29.14	0%	16%	10%	0%	0%	69%	0%	5%	100%
52	3045	СТРАНКА ЖИВОТ	0.00	26,430.00	0.00	0.00	1,080.00	0.00	0.00	27,510.00	1,335.41	0%	96%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	100%
53	1241	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА БИХ И ХЕРЦЕГ-БОСНЕ	0.00	200.00	0.00	0.00	0.00	27,140.00	0.00	27,340.00	0.00	0%	1%	0%	0%	0%	99%	0%	0%	100%
54	2418	ПОКРЕТ ЗА БИЈЕЉИНУ	0.00	0.00	0.00	0.00	960.00	20,984.64	0.00	21,944.64	466.79	0%	0%	0%	0%	4%	96%	0%	0%	100%
55	1703	ХРВАТСКА НЕЗАВИСНА ЛИСТА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20,907.91	11.46	20,919.37	826.92	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
56	1872	ПОКРЕТ УСПЕШНА СРПСКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20,411.43	20,411.43	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
57	1	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКА ПАТРИОТСКА СТРАНКА-СЕФЕР ХАЛИЛОВИЋ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	17,995.45	0.00	17,995.45	11,470.30	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
58	2765	НЕЗАВИСНИ-НЕОВИСНИ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	17,111.90	0.00	17,111.90	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
59	70024	РАМСКА НАРОДНА СТРАНКА	0.00	0.00	16,350.00	0.00	0.00	0.00	0.00	16,350.00	0.00	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
60	2460	НАРОДНИ ПОКРЕТ БАЊАЛУКА ЗОВЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	13,818.19	0.00	13,818.19	174.51	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
61	1178	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА ДР. АНТЕ СТАРЧЕВИЋ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12,750.00	12,750.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%

62	5	ХРВАТСКА КРИШЋАНСКА ДЕМОКРАТСКА УНИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ-ХКДУ БИХ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10,275.80	0.00	10,275.80	8,668.49	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
63	1730	СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,969.53	4,498.88	9,468.41	133.19	0%	0%	0%	0%	0%	52%	0%	48%	100%
64	2311	ПРВА СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	0.00	0.00	0.00	0.00	9,000.00	400.00	0.00	9,400.00	543.95	0%	0%	0%	0%	96%	4%	0%	0%	100%
65	70006	НОВИ ЕВРОПСКИ САВЕЗ	0.00	8,322.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,322.56	0.00	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
66	2010	ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА - БРАЋА РАДИЋ	0.00	7,400.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7,400.00	6,951.00	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
67	3048	НОВА ПОЛИТИЧКА ИНИЦИЈАТИВА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7,200.00	134.00	7,334.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	98%	0%	2%	100%
68	3050	НЕЗАВИСНА ГРАЂАНСКА ЛИСТА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7,230.00	7,230.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
69	2798	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКИ ДЕМОКРАТИ-ЏЕБРАИЛ БАЈРАМОВИЋ	2,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,395.00	0.00	6,895.00	43,593.09	36%	0%	0%	0%	0%	64%	0%	0%	100%
70	2497	НАРОДНИ ПОКРЕТ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6,047.02	0.00	6,047.02	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
71	366	ХРВАТСКА СТРАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,892.00	0.00	4,892.00	1,438.22	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
72	1290	ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,800.00	0.00	4,800.00	1,458.38	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
73	2455	ПОЛИТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА "ГЛАС НАРОДА" БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,800.00	0.00	4,800.00	1,278.50	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
74	70022	СТРАНКА КРАЈИШКОГ ЈЕДИНСТВА БИХ	0.00	4,566.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4,566.00	48.50	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
75	2527	РЕГИОНАЛНА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА ГРАДАЧАЦ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,999.99	0.00	3,999.99	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
76	2044	НЕЗАВИСНА ЛИСТА	12.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,960.00	0.29	3,972.29	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
77	3065	БОСАНСКА НАРОДНА СТРАНКА БНС-ВНД	0.00	3,959.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,959.00	0.00	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
78	1706	САВЕЗ ЗА НОВУ ПОЛИТИКУ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,527.21	2,206.40	3,733.61	62,420.48	0%	0%	0%	0%	0%	41%	0%	59%	100%
79	2078	ЧАПЉИНСКА НЕОВИСНА СТРАНКА-ЧАПЉИНА У СРЦУ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,600.00	0.00	3,600.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
80	3046	ПОТКОЗАРСКИ НАРОДНИ ПОКРЕТ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,535.00	3,535.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
81	2421	ПОКРЕТ ВОЛИМО СРПСКУ	0.00	0.00	0.00	0.00	1,200.00	2,086.07	0.00	3,286.07	0.00	0%	0%	0%	0%	37%	63%	0%	0%	100%
82	502	НАРОДНА СТРАНКА РАДОМ ЗА БОЉИТАК	0.00	3,200.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.45	3,202.45	137,079.24	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
83	2322	ЖУПАНИЈСКА НЕОВИСНА ЛИСТА	96.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,073.55	0.57	3,170.12	0.00	3%	0%	0%	0%	0%	97%	0%	0%	100%

84	521	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА УНИЈА БИХ	0.00	0.00	0.00	0.11	0.00	3,000.00	0.00	3,000.11	91,670.27	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
85	2747	САВЕЗ ПЕНЗИОНЕРА И ПОТОМАКА	2,130.00	0.00	700.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,830.00	2,559.55	75%	0%	25%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
86	1179	САВЕЗ ЗА ДЕМОКРАТСКУ СРПСКУ	0.00	2,000.00	0.00	0.00	600.00	0.00	115.00	2,715.00	10,637.13	0%	74%	0%	0%	22%	0%	0%	4%	100%
87	1804	СТРАНКА ЗА НАШ ГРАД	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,339.62	0.00	2,339.62	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
88	1776	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА-ПРАВАШИ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,992.26	0.00	1,992.26	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
89	2499	СЛОБОДНА СТРАНКА СРПСКЕ	0.00	1,980.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,980.00	0.00	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
90	2479	ПОКРЕТ ЗА ВИШЕГРАД	0.00	0.00	0.00	0.00	960.00	844.16	0.00	1,804.16	0.00	0%	0%	0%	0%	53%	47%	0%	0%	100%
91	1217	СТРАНКА ЗА ОПШТИНУ ОЛОВО	0.00	0.00	0.00	0.00	1,800.00	0.00	0.02	1,800.02	0.00	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%
92	1247	НЕОВИСНА ЛИСТА "ЗА КУПРЕС"	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,758.82	1,758.82	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
93	1694	НАПРЕДНА СРПСКА-НС	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	616.89	0.00	1,616.89	45,770.00	0%	62%	0%	0%	0%	38%	0%	0%	100%
94	20	ГРАЂАНСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	240.00	0.00	1,299.99	0.00	1,539.99	0.00	0%	0%	0%	16%	0%	84%	0%	0%	100%
95	2324	НАША ПРИЧА РЕПУБЛИКА СРПСКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,437.72	1,437.72	95.42	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
96	279	ПАРТИЈА УЈЕДИЊЕНИХ ПЕНЗИОНЕРА	0.00	1,310.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,310.00	14,980.14	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
97	70002	ПОКРЕТ ОСНИВАЊА КНЕЖЕВИНЕ СРПСКЕ	0.00	1,300.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,300.00	0.00	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
98	1722	СНАГА НАРОДА (КОД 1722)	0.00	0.00	0.00	0.00	1,200.00	0.00	0.00	1,200.00	19,300.00	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%
99	2062	СПАС, НЕЗАВИСНИХ ЛИСТА ДОВОЈ	0.00	0.00	0.00	0.00	1,200.00	0.00	0.00	1,200.00	0.00	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%
100	2756	ПАРТИЈА ДЕМОКРАТСКОГ ПРОГРЕСА "1999"	0.00	0.00	0.00	0.00	1,200.00	0.00	0.00	1,200.00	20.00	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%
101	1200	СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	844.16	0.00	844.16	88,169.35	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
102	2734	ОТАЦБИНСКА СТРАНКА	0.00	170.00	0.00	0.00	600.00	0.00	0.00	770.00	0.00	0%	22%	0%	0%	78%	0%	0%	0%	100%
103	77	ПАТРИОТИ СРПСКЕ	650.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	650.00	0.00	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
104	49	ЗАВИЧАЈНИ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТИ - МИЛЕ МАРЧЕТА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	600.00	600.00	9,000.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
105	725	ПАРТИЈА ПРИВРЕДНОГ ПРОГРЕСА	0.00	0.00	0.00	0.00	600.00	0.00	0.00	600.00	627.00	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%
106	2731	ДЕМОКРАТСКИ ЦЕНТАР РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	600.00	0.00	0.00	600.00	5,430.00	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%
107	3047	ЗЕЛЕНИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	450.00	450.00	9,600.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
108	2326	ХРВАТСКИ БЛОК	0.00	340.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	340.00	0.00	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
109	2855	СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА РС-ФБИХ	0.00	260.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	260.00	0.00	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%

110	2771	СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА 2020	0.00	0.00	0.00	0.00	240.00	0.00	0.00	240.00	0.00	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%
111	2020	НАРОДНА СТРАНКА ЗА ГРАХОВО	230.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	230.00	0.00	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
112	2327	ЛИЈЕВО КРИЛО	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	200.00	200.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
113	2743	НОВО ДОБА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	200.00	200.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
114	2501	ПОЛИТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА "КРУГ"	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	190.00	190.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
115	3054	РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	100.00	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
116	2620	ПОКРЕТ ПРАВДЕ	0.00	50.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	50.00	0.00	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
117	1188	ПОСАВСКА СТРАНКА	0.00	0.00	0.00	5.36	0.00	0.00	0.00	5.36	568.83	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	100%
118	1977	РАМСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.50	0.50	0.00	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	100%
119	16	СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5,216.06									
120	73	СЕЉАЧКА СТРАНКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	19,015.66									
121	574	РАДНИЧКО-КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00									
122	724	ПОКРЕТ ЗА ТРЕБИЊЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00									
123	879	ЕКОЛОШКА ПАРТИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	59,152.00									
124	1190	СТРАНКА ДИЈАСПОРЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00									
125	1250	СТРАНКА СОЦИЈАЛНЕ СИГУРНОСТИ СРПСКИХ БОРАЦА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00									
126	1257	ХРВАТСКА ЧИСТА СТРАНКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	750.00									
127	1264	НАПРЕДНА СРПСКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00									
128	1269	РАДНИЧКА ПАРТИЈА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00									
129	1271	СТРАНКА МЛАДИХ ЗА ПРОМЈЕНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00									
130	1291	РЕФОРМСКА СТРАНКА	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00									
131	1714	ХРВАТСКИ САВЕЗ ХКДУ - ХРАСТ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	27,071.54									
132	1950	БРЧАНСКИ ДЕМОКРАТСКИ ПОКРЕТ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11,787.00									
133	2313	ПОКРЕТ МОСТ 21	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,300.52									
134	2316	БОШЊАЧКИ ПОКРЕТ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00									

581. Увидом у податке из претходне табеле, видљиво је да 33 политичке странке (22,00%) није остварило никакав приход у 2023. години, 16 политичких странака (10,67%) је стварило приход мањи од 1.000,00 КМ, док је 39 странака (26,0%) остварило приход испод 10.000,00 КМ. Приход од 10.000,00 – 50.000,00 КМ остварили су 22 странке (14,67%), те је 9 странака остварило приход од 50.000,00 – 100.000,00 КМ (6,00%). Приход од 100.000,00 – 500.000,00 КМ остварило је 20 политичких странака (13,33%). Приход од 500.000,00 КМ до један милион КМ остварили су четири странке. Шест странака је остварило приход од 1-2,7 милиона КМ, док је једна странка остварила приход од четири милиона КМ.
582. Увидом у изворе финансирања политичких странака у последње три године, утврђен је пад прихода у 2023. години од 17,55% у односу на приходе које су политичке странке остварили 2022. године. Забиљежен је драстичан пад прилога од физичких и правних лица и то прилога физичких лица за 77,66% и прилога правних лица за 83,45% у односу на прилоге које су политичке странке остварили 2022. године.

Табела 34. Извори финансирања политичких странака у периоду од 2021. до 2023. године (према подацима које су странке исказале у својим финансијским извјештајима)

(1) Приходи	Приход 2021.	Приход 2022.	Приход 2023.
Чланарина	1.589.875,83	1.717.697,86	1.806,262.60
Прилози физичких лица	1.842.790,24	5.959.264,26	1,349,309.41
Прилози правних лица	68.950,00	625.117,59	103,450.00
Приходи од имовине политичких странака	532.032,58	639.303,41	880,899.66
Приходи од поклона и услуга што их странка није имала обавезу платити	245.710,86	289.033,98	226,178.98
Приходи из буџета	19.118.161,44	19.626.403,77	19,658,723.73
Остали приходи	525.637,71	1.058.895,26	640,810.07
Укупан приход	23.923.158,66	29.915.716,13	24,665,634.45
(2) Дуговања политичких странака	7.223.930,13	9.930.363,70	6.253.195,53

2.1.2. Финансирање политичких странака из буџета

583. Централна изборна комисија БиХ је прикупила податке о средствима која су из буџета свих нивоа извршне власти исплаћена политичким субјектима у 2023. години, осим Средњобосанског кантона, који Централној изборној комисији БиХ није доставио податке. Према подацима, прикупљеним од надлежних органа и институција на свим нивоима у Босни и Херцеговини, за финансирање политичких субјеката у 2023. години планирана су средства у износу од 20.996.233,43 КМ. Од планираног износа исплаћено је 96,65%, односно политичким субјектима су

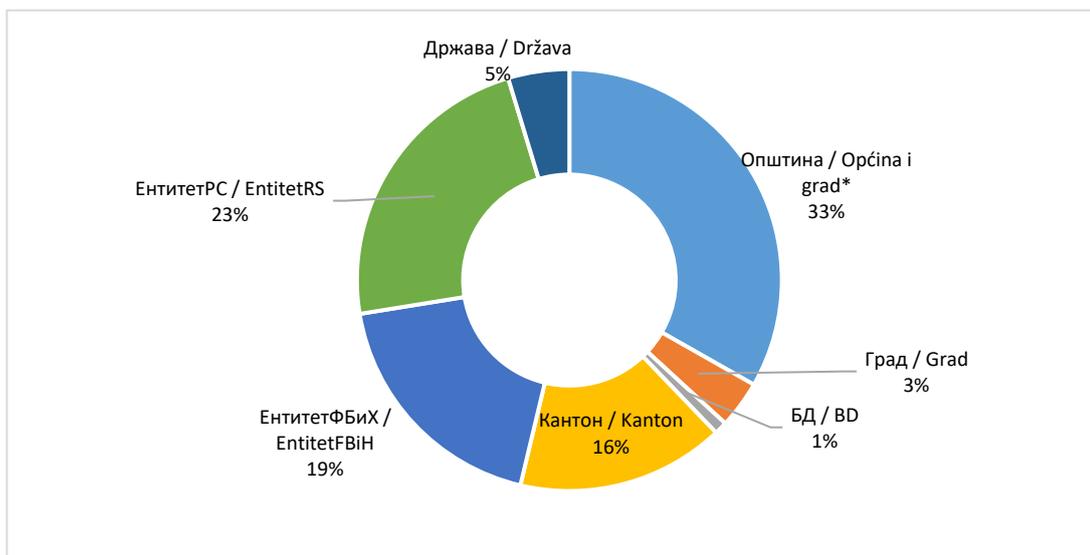
исплаћена средства у износу од 20.293.347,55 КМ, као што је приказано у наредним табелама и на графикону.

Табела 35. Планирана и исплаћена буџетска средства политичким субјектима у 2023.години

Ред. број	Назив нивоа власти	Укупно планирана средства	Укупно уплаћена средства	Више/мање уплаћено	% уплате планираних средстава
1	2	3	4	5	6
1	Општина / Опћина и град*	7,455,755.31	6,759,244.71	-696,510.60	90.66%
2	Град / Град	748,210.09	736,498.17	-11,711.92	98.43%
3	БД / БД	200,000.00	200,000.00	0.00	100.00%
4	Кантон / Кантон	3,203,129.49	3,213,217.49	10,088.00	100.31%
5	Ентитет ФБиХ / Ентитет ФБиХ	3,800,006.00	3,800,006.00	0.00	100.00%
6	Ентитет РС / Ентитет РС	4,648,800.06	4,648,800.00	-0.06	100.00%
7	Држава/Држава	Утрошено за рад клубова	391,818.74	-4,751.30	99.50%
			Уплаћено странкама		
УКУПНО:		21,005,900.95	20,303,015.07	-702,885.88	96.65%

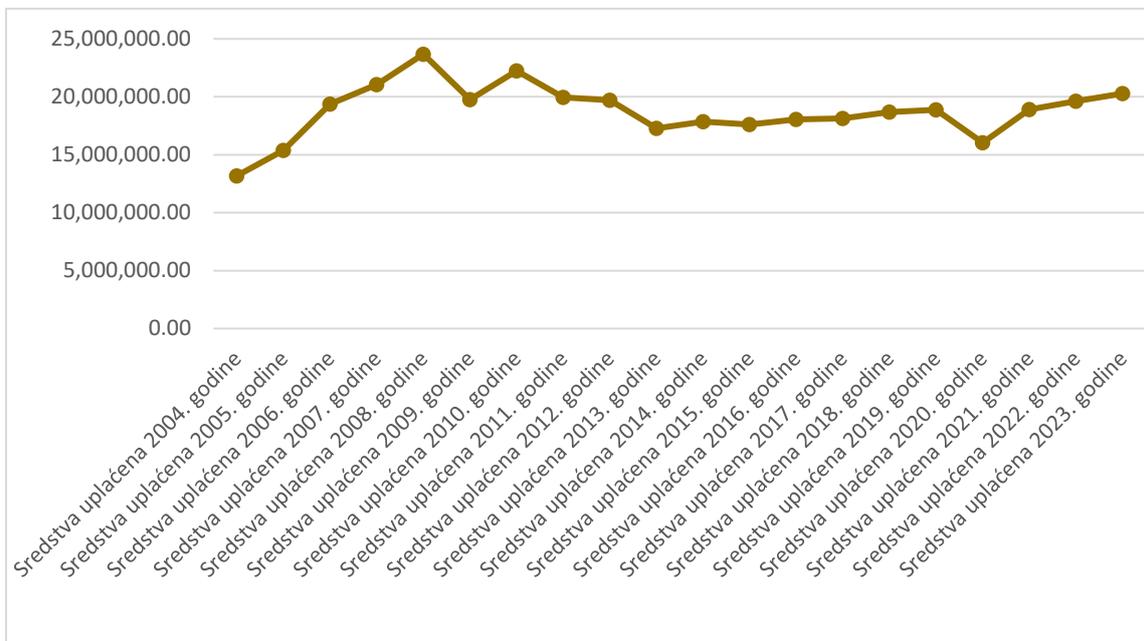
Табела 36. Исплаћена буџетска средства политичким субјектима у 2023.години по нивоима власти

Ред. број	Назив нивоа власти	Укупно уплаћена средства	Структура финансирања
1	2	3	4
1	Општина / Опћина и град*	6,759,244.71	33.29%
2	Град / Град	736,498.17	3.63%
3	БД / БД	200,000.00	0.99%
4	Кантон / Кантон	3,213,217.49	15.83%
5	ЕнтитетФБиХ / ЕнтитетФБиХ	3,800,006.00	18.72%
6	ЕнтитетРС / ЕнтитетРС	4,648,800.00	22.90%
7	Држава / Држава	945,248.70	4.66%
УКУПНО:		20,303,015.07	100.00%

Графикон 3. Приказ структуре буџетских издвајања за политичке субјекте у 2023. години

584. У периоду од 2004. до 2023. године из буџета свих нивоа власти политичким субјектима је исплаћено 375,65 милиона КМ и то: 2004. године 13,2 милиона, 2005. године 15,4 милиона, 2006. године 19,4 милиона, 2007. године 21,1 милион, 2008. године 23,7 милиона, 2009. године 19,7 милиона, 2010. године 22,2 милиона, 2011. године 19,96 милиона, 2012. године 19,7 милиона, 2013. године 17,3 милиона, 2014. године 17,9 милиона, 2015. године 17,6 милиона, 2016. године 18 милиона КМ, 2017. године 18,1 милион КМ, 2018. године 18,7 милиона КМ, 2019. године 18,9 милиона КМ, 2020. године 16,04 милиона КМ, 2021. године 18,9 милиона КМ, 2022. године 19,6 милиона КМ и 2023. године 20,3 милиона КМ..
585. Од 2004. до 2008. године буџетска издвајања су константно расла, период од 2009. до 2012. године карактеришу осцилације износа буџетских средстава издвојених политичким странкама, да би 2013. године та издвајања пала за 12,27%. Од 2014. до 2018. године буџетска издвајања поново расту у процентима 2,5 -3% годишње, док су 2019. године порасла за 1,08 %, да би 2020. године издвајања пала за 15,04% у односу на буџетска средства издвојена политичким субјектима 2019. године. Буџетска издвајања за политичке субјекте у 2021. години порасла су за 17,78% у односу на издвајања 2020. године. У 2022. години раст буџетских издвајања за политичке странке остварен је у проценту од 3,82 %, а у 2023. години за 3,45%, у односу на претходну годину, без података за Средњобосански кантон.
586. Тренд буџетских издвајања за политичке субјекте у периоду 2004. до 2023. године је приказан на наредном графикону.

Графикон 4. Тренд прихода које су политичке странке оствариле из буџета у периоду 2004. до 2023. године

Табела 37. Преглед исплаћених средстава из буџета политичким странкама по нивоима власти у периоду 2004-2023. год.

Ниво власти		Уплаћено у периоду 2004. - 2014. година	Уплаћено 2015. године	Уплаћено 2016. године	Уплаћено 2017. године	Уплаћено 2018. године	Уплаћено 2019. године	Уплаћено 2020. године	Уплаћено 2021. године	Уплаћено 2022. године	Уплаћено 2023. године	Уплаћено у периоду 2004. - 2023. година
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Опћине/општине и градови		85,954,013.63	7,024,248.93	6,645,104.11	6,468,241.93	6,621,622.04	6,549,924.36	6,062,001.45	6,982,871.72	7,379,079.74	7,495,742.88	147,182,850.79
Брчко Дистрикт БиХ		2,314,285.05	199,999.97	258,019.03	199,999.96	200,000.00	200,000.00	259,999.99	199,999.99	199,999.94	200,000.00	4,232,303.93
Кантони		44,849,857.22	3,540,079.76	3,414,923.62	3,543,989.16	3,802,581.96	3,955,578.57	3,226,702.28	3,345,484.07	3,632,237.13	3,213,217.49	76,524,651.26
Федерација БиХ		33,138,464.50	2,775,000.03	3,600,000.03	3,799,999.00	3,800,000.00	3,713,004.00	1,954,211.00	3,757,323.00	3,800,000.00	3,800,006.00	64,138,007.56
Република Српска		36,728,199.49	3,129,999.96	3,180,000.00	3,180,000.00	3,342,440.06	3,531,916.65	3,597,915.93	3,669,999.84	3,669,999.93	4,648,800.00	68,679,271.86
Држава БиХ	<i>Уплаћено странкама</i>	3,195,997.17	570,281.47	534,224.00	375,797.80	548,300.00	579,151.71	580,218.13	573,440.12	568,835.47	553,429.96	8,079,675.83
	<i>Утрошено за рад клубова</i>	3,285,423.46	359,120.86	406,721.19	561,730.00	368,133.19	354,457.82	361,940.44	366,626.64	366,834.44	391,818.74	6,822,806.78
УКУПНО:		209,466,240.52	17,598,730.98	18,038,991.98	18,129,757.85	18,683,077.25	18,884,033.11	16,042,989.22	18,895,745.38	19,616,986.65	20,303,015.07	375,659,568,01

587. У оквиру буџетских средства издвојених политичким странкама у 2023. години, из буџета у Федерацији БиХ су исплаћена средства у износу од 12.987.853,77 КМ или 63,97%, из буџета Републике Српске 6.169.912,60 КМ или 30,39%, из буџета Брчко дистрикта БиХ 200.000,00 КМ или 0,98%, док су из буџета Босне и Херцеговине издвојена средства у износу од 945.248,70 КМ или 4,66%.

Табела 38. Преглед исплаћених средстава из буџета 2023. године политичким субјектима по нивоима власти (државни ниво, ентитетски нивои и Брчко дистрикт БиХ)

Ред. број	Назив нивоа власти	Укупно уплаћено	% уплате планираних средстава
1	2	4	6
И	Федерација БиХ	12,987,853.77	63.97%
1	Општине и градови основне изборне јединице	5,254,435.11	40.46%
2	Градови	720,195.17	5.55%
3	Кантони	3,213,217.49	24.74%
4	Буџет ФБиХ	3,800,006.00	29.26%
ИИ	Република Српска	6,169,912.60	30.39%
1	Општине и градови основне изборне јединице	1,504,809.60	24.39%
2	Градови	16,303.00	0.26%
3	Буџет РС	4,648,800.00	75.35%
ИИИ	Брчко Дистрикт БиХ	200,000.00	0.98%
ИВ	Државни ниво БиХ	945,248.70	4.66%
	УКУПНО:	20,303,015.07	100.00%

588. Из буџета општина и градова, основних изборних јединица, у Федерацији БиХ политичким субјектима у 2023. години исплаћена су средства у износу 5.254.435,11 КМ, док су из буџета општина и градова у Републици Српској исплаћена средства у износу 1.504.809,60 КМ¹²⁷.

589. Из буџета градова у Федерацији БиХ (Град Сарајево и Град Мостар) политичким субјектима исплаћена су средства у износу 720.195,17 КМ, а из Града Источно Сарајево политичким странкама су исплаћена средства у износу од 16.303,00 КМ¹²⁸.

¹²⁷ Прилог 1. Преглед исплаћених средстава из буџета општина и градова, основних изборних јединица, политичким субјектима у 2023. години

¹²⁸ Прилог 2. Преглед исплаћених средстава из буџета градова политичким субјектима у 2022. години

590. Из буџета девет кантона у Федерацији БиХ политичким субјектима у 2023. години исплаћена су средства у износу 1.504.809,60КМ¹²⁹.
591. Из буџета Федерације БиХ политичким субјектима у 2023. години исплаћена су средства у износу 3.800.006,00 КМ, док су из буџета Републике Српске исплаћена средства у износу од 4.648.800,00 КМ. Из буџета Босне и Херцеговине политичким субјектима у 2023. години издвојена су средства у износу од 945.278,70 КМ, од којих је за рад парламентарних група утрошено 391.818,74 КМ, док је износ од 553.429,96 КМ уплаћен политичким странкама. Из буџета Брчко дистрикта БиХ политичким субјектима у 2023. години исплаћена су средства у износу 200.000,00 КМ¹³⁰.

2.2. Ревизија и контрола финансијских извјештаја

592. Служба за ревизију финансирања политичких странака коју је, у складу с чланом 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака, успоставила Централна изборна комисија БиХ, извршила је преглед, контролу и ревизију финансијских извјештаја, које су поднијеле политичке странке.
593. У складу са одредбом из Правилника о измјенама и допунама Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака¹³¹, преглед, контролу и ревизију финансијских извјештаја политичких странака чији су укупни приходи исказани у годишњим финансијским извјештајима мањи од 10.000,00 КМ Служба за ревизију обавља најмање једном у четири године, а у складу са својим планом, који одобрава Централна изборна комисија БиХ.
594. Ревизија финансијских извјештаја политичких странака укључује извјештаје из државног и ентитетског сједишта, укључујући и Брчко дистрикт БиХ, и најмање двије регионалне канцеларије које изабере служба за ревизију финансирања политичких странака.
595. Служба за ревизију финансирања политичких странака је окончала поступак прегледа, контроле и ревизије годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, те издала ревизијске извјештаје за 70 политичких странака, са налазима ревизије и мишљењем ревизора о финансирању политичких странака у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Извјештаје ревизије Централна изборна комисија БиХ је дала на увид јавности путем своје веб странице.¹³² Централна изборна комисија БиХ је, у складу са одредбом из члана 17. Закона о финансирању политичких странака, Парламентарној скупштини БиХ поднијела Извјештај о прегледаном стању финансијског пословања политичких странака у 2021. години¹³³.
596. Служба за ревизију финансирања политичких странака је, у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и одредбама Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и

¹²⁹ Прилог 3. Преглед исплаћених средстава из буџета кантона политичким субјектима у 2022. години

¹³⁰ Прилог 4. Преглед исплаћених средстава политичким субјектима у 2022. години из буџета БиХ, ентитетских буџета и буџета Брчко дистрикта БиХ

¹³¹ „Службени гласник БиХ“ број: 5/22

¹³² <https://www.izbori.ba/Default.aspx?CategoryID=1315&Lang=3>

¹³³ Извјештај број: 03-07-6-512-3/24 од 18. 04. 2024. године

ревизије финансијских извјештаја политичких странака провела преглед, контролу и ревизију годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину 101 политичке странке и постизборних финансијских извјештаја за Опште изборе 2022. године 90 политичких странака, те 2024. године издала извјештаје ревизије за 58 политичких странака. У току је издавање извјештаја ревизије за 43 политичке странке.

Након што Служба за ревизију изда извјештаје о прегледу и извјештаје о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину за 101 политичку странку и постизборног финансијског извјештаја 90 политичких странака, како је Централна изборна комисија БиХ утврдила својим закључком број: 03-07-6-1217-1/23 од 07. 12. 2023. године, ревизијски извјештаји ће у првом полугодишту 2025. године бити дати на увид јавности путем веб странице www.izbori.ba.

Централна изборна комисија БиХ ће, у складу са својим надлежностима, предузети активности против политичких странака, за које је ревизијом утврђено да су прекршиле одредбе Закона о финансирању политичких странака.

597. Служба за ревизију је провела активности на прегледу и контроли годишњег финансијског извјештаја политичких странака за 2023. годину за 30 политичких странака, те прибавила ревизијске доказе који су потребни за издавање ревизијских извјештаја са мишљењем ревизора о финансирању политичких странака у складу са Законом о финансирању политичких странака.

2.2.1. Налази ревизије

598. Прегледом, контролом и ревизијом финансијских извјештаја политичких странака за 2021. годину утврђено је да је 47 политичких странака, што чини 67,14% контролисаних странака, прекршило одредбе Закона о финансирању политичких странака. Политичке странке су прекршиле и одредбе Поглавља 15 Изборног закона БиХ током провођења пријевремених избора за начелнике/градоначелнике 2021. године.

599. Политичке странке су кршиле одредбе Закона о финансирању политичких странака на начин:

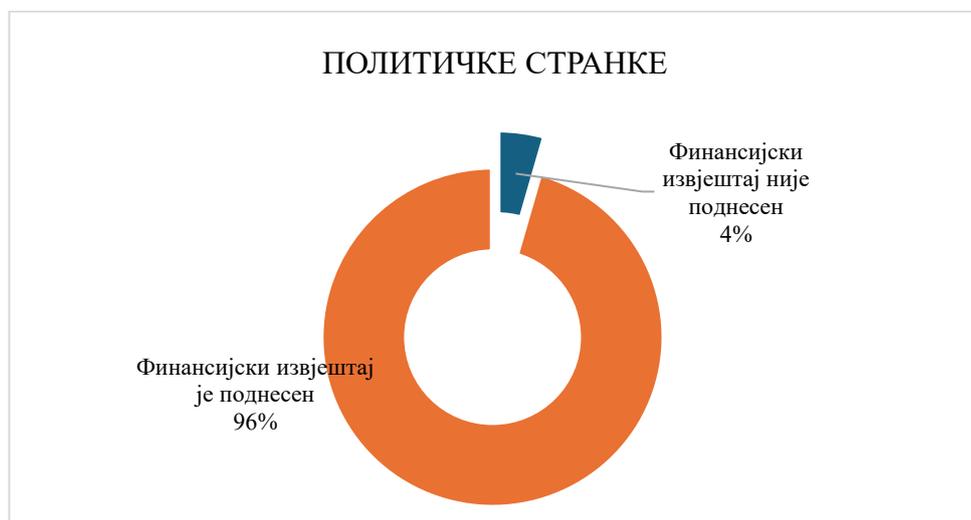
- Финансијска средства обезбијеђена за финансирање политичких странака, углавном средства из буџета, нису користиле искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом, чиме су прекршиле одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.
- Странке нису водиле евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога, нису издавале потврде о пријему чланарина и добровољних прилога, те прилоге нису пријавиле у финансијским извјештајима, чиме су прекршиле одредбе члана 5. став (4) Закона.
- Средства од чланарина и добровољних прилога, која су примана у готовини, нису уплаћивана на трансакцијски рачун политичке странке, иако је Законом о финансирању прописано да овлаштено лице у политичкој странци уплаћује чланарину и добровољне прилоге непосредно на трансакцијски рачун централе политичке странке најкасније у року од 10 дана од дана пријема уплате, чиме су прекршиле одредбе члана 5. став (4) и члана 6. став (2) Закона.
- Три политичке странке су отвариле прилоге изнад лимита утврђеног у члану (6) став (4) и (5) Закона.
- Знатан број странака, супротно одредбама члана 8. Закона, се финансирао се из забрањених извора.

- Пословне књиге политичке странке нису водиле у складу са важећим прописима, нису успоставиле правовремене и тачне евиденције о својим приходима, расходима, обавезама и новчаним токовима путем трансакцијских рачуна и благајне, финансијске извјештаје нису поднијеле у законом прописаним роковима и на начин како је прописала Централна изборна комисија БиХ, чиме су прекршиле одредбе члана 11. и члана 12. Закона о финансирању политичких странака.
  - Знатан је број политичких странака које нису пријавиле трансакцијске рачуне код пословних банака, путем којих су обављале финансијске трансакције.
  - Двије политичке странке су прекорачиле лимит на трошкове изборне кампање на пријевременим изборима за начелнике/градоначелнике, прописан чланом 15.10 Изборног закона БиХ.
600. Служба за ревизију је, у складу са одредбама члана 15. став (1) Закона о финансирању политичких странака, а у вези са чланом 12. став (6) и чланом 18. став (6) Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака, Централној изборној комисији БиХ поднијела информацију о неправилностима које су утврђене контролом и ревизијом финансијских извјештаја политичких странака, а које су наведене у извјештајима о прегледу и извјештајима о ревизији политичких странака за 2021. годину.
601. Централна изборна комисија БиХ је, у складу са својим надлежностима утврђеним у члану 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака, донијела закључак број: 03-07-6-512-1/24 од 18. 04. 2024. године којим ће се покренути поступак против 47 политичких странака, за које је прегледом и ревизијом њихових финансијских извјештаја утврђено да постоји основана сумња да су у 2021. години прекршиле одредбе Закона о финансирању политичких странака.

2.2.2. Пријем и контрола посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање и постизборног финансијског извјештаја Локални избори 2024. године

602. У складу са Законом о финансирању политичких странака и Изборним законом БиХ, извршена је прелиминарна контрола извјештаја о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана објаве резултата избора (постизборних финансијских извјештаја) за Локалне изборе 2024. године и издате су Информације о достављеним извјештајима са: прегледом промета посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање, прегледом трошкова изборне кампање, анализом трошкова које су политички субјекти могли остварити у складу са одредбама члана 15.1а став (2) и члана 15.10 Изборног закона БиХ и прегледом извора финансирања политичких субјеката у вријеме изборне кампање.
603. Све политичке странке и независни кандидати који су учествовали на Локалним изборима 2024. године имали су обавезу три дана прије дана одржавања избора Централној изборној комисији БиХ поднијети извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање. Извјештај је обухватио период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до 02. 10. 2024. године, а политичке странке и независни кандидати били су дужни поднијети га 03. 10. 2024. године.

604. Централна изборна комисија БиХ је овјерила 116 политичких странака које су на Локалним изборима 2024. године учествовале самостално или у коалицијама са другим политичким странкама (110 странака је учествовало самостално и шест политичких странака само у оквиру коалиција) За учешће на Локалним изборима 2024. године овјерено је 189 независних кандидата, од којих се 70 кандидата налазило на листама независних кандидата, док су 43 кандидата учествовала на изборима као национална мањина. У складу са наведеним, 116 политичких странака и 189 независних кандидата били су обавезни поднијети извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање.
605. Извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање поднијело је 111 политичких странака у електронској форми путем апликације ФИ ЦИК БиХ и путем мејла, како је прописано у члану 3. став (3) Правилника о предизборним и постизборним финансијским извјештајима и извјештајима о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање политичких странака ¹³⁴ Финансијски извјештај није поднијело пет (5) политичких странака што чини 4,31 % од укупног броја странака које су биле обавезне поднијети извјештај, као што је представљено на сљедећем графикону:

Графикон 5. Графички приказ поднесених финансијских извјештаја од стране политичких странака три дана прије дана одржавања избора

606. Од укупно 189 независних кандидата који су овјерени за учешће на изборима, извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање је поднијело 157 кандидата, док извјештај нису поднијела 32 кандидата, што чини 16,93 % од укупног броја независних кандидата који су били обавезни да поднесу извјештај, као што је представљено на сљедећем графикону.

¹³⁴ „Службени гласник БиХ“, број: 31/24.

Графикон 6. Графички приказ поднесених финансијских извјештаја од стране независних кандидата три дана прије дана одржавања избора

607. Извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање у складу са одредбом из члана 7 Правилника о предизборним и постизборним финансијским извјештајима и извјештајима о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање политичких странака садржи: опште податке о политичкој странци, преглед промета посебног рачуна за финансирање изборне кампање, прилоге физичких и правних лица, неновчане донације и рачуне које политичка странка није имала обавезу плаћати, трошкове изборне кампање и податке о рачунима добављача и извршиоцима услуга, који су настали у сврху изборне кампање.
608. Структуру трошкова изборне кампање политичких странака, које су поднијеле извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање, чине:

Табела 39. Структура трошкова изборне кампање политичких странака три дана прије дана одржавања избора

Врста трошка	Износ	Структура
Трошкови штампања плаката и плакатирања	2.833.197,71	34,44 %
Трошкови оглашавања у штампаним и ел. медијима	2.601.964,80	31,44 %
Трошкови интернет оглашавања	382.596,89	4,62 %
Трошкови организације и одржавања предизборних скупова	335.270,95	4,05 %
Трошкови штампања, умножавања и слања предизборног материјала бирачима	1.048.816,22	12,67 %
Остали трошкови пропаганде	1.073.079,36	12,97 %
УКУПНО	8.274.925,93	100,00%

Графикон 7. Графички приказ структуре трошкова изборне кампање политичких странака три дана прије дана одржавања избора

609. У својим финансијским извјештајима 54,05% политичких странака је исказало прилоге физичких и правних лица, док 45,95 % странака није исказало ову врсту прихода. Од 111 политичких странака које су Централној изборној комисији БиХ поднијеле финансијски извјештај, 60 странака је исказало прилоге и то: новчане прилоге физичких лица у износу од 2.227.842,99 КМ, новчане прилоге правних лица у износу од 359.056,68 КМ и неновчане донације у износу од 118.544,58 КМ.
610. Структуру трошкова изборне кампање независних кандидата, који су поднијели извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање, чине:

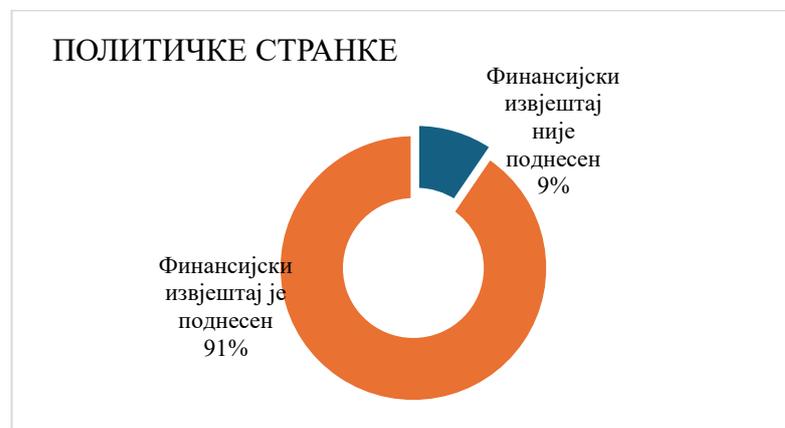
Табела 40. Структура трошкова изборне кампање независних кандидата три дана прије дана одржавања избора

Врста трошка	Износ	Структура
Трошкови штампања плаката и плакатирања	15.087,03	20,06 %
Трошкови оглашавања у штампаним и ел. медијима	8.944,68	11,35 %
Трошкови интернет оглашавања	10.883,51	13,81 %
Трошкови организације и одржавања предизборних скупова	10.402,71	13,20 %
Трошкови штампања, умножавања и слања предизб. материјала бирачима	18.164,41	23,05 %
Остали трошкови пропаганде	14.587,84	18,51 %
УКУПНО	78.790,18	100,00%

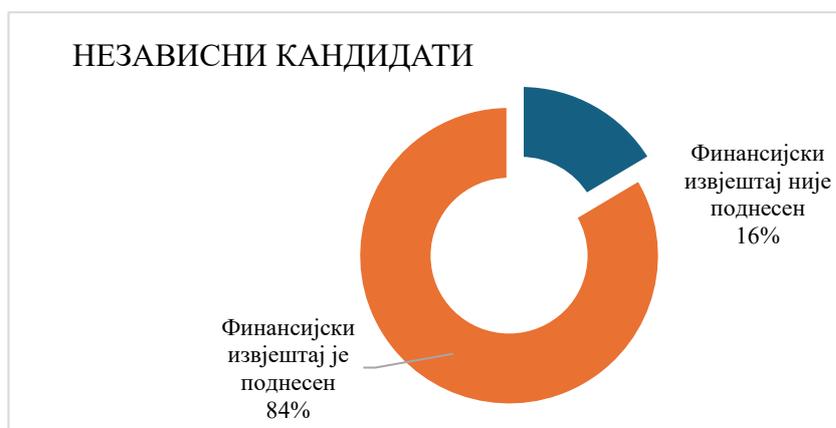
Графикон 8. Графички приказ структуре трошкова изборне кампање независних кандидата три дана прије дана одржавања избора

611. Од укупно 157 независних кандидата који су поднијели финансијски извјештај, прилоге физичких и правних лица је исказало 68 независних кандидата, док 89 кандидата није исказало никакве прилоге. Независни кандидати су у својим финансијским извјештајима исказали новчане прилоге физичких лица у износу од 107.096,28 КМ, новчане прилоге правних лица у износу од 5.420,00 КМ и неновчане донације у износу од 3.660,72 КМ.
612. Политичке странке и независни кандидати који су учествовали на Локалним изборима 2024. године имали су обавезу да у року од тридесет дана од дана објављивања изборних резултата у “Службеном гласнику БиХ“ ЦИКБиХ поднесу финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата избора (постизборни финансијски извјештај), који обухвата период од 01. 05. 2024. године до 05. 11. 2024. године. Централној изборној комисији БиХ постизборни финансијски извјештај је поднијело 105 политичких странака, што чини 90,52 % од броја странака које су учествовале на изборима. Финансијски извјештај није поднијело 11 политичких странака или 9,48 %.

Графикон 9. Графички приказ поднесених постизборних финансијских извјештаја политичких странака

613. Од укупно 189 независних кандидата који су имали обавезу поднијети постизборни финансијски извјештај, извјештај је поднијело 158 кандидата. Финансијски извјештај није поднио 31 независни кандидат, што чини 16,40 % од укупног броја независних кандидата, који су учествовали на изборима.

Графикон 10. Графички приказ поднесених постизборних финансијских извјештаја независних кандидата

614. За финансирање изборне кампање у складу са чланом 15.10 Изборног закона БиХ политички субјекти у оквиру законом прописаног лимита могли су потрошити 16.830.173,90 КМ, од чега политичке странке 15.191.691,90 КМ (13.897.809,60 КМ самостално и 1.293.882,30 КМ у оквиру коалиција) и независни кандидати 1.638.482,00 КМ.
615. Политичке странке које су поднијеле постизборни финансијски извјештај пријавиле су трошкове изборне кампање у износу од 9.744.418,40 КМ.
616. Независни кандидати су у својим финансијским извјештајима пријавили трошкове изборне кампање у износу од 75.834,10 КМ.
617. Према подацима о трошковима изборне кампање, које су политичке странке и независни кандидати пријавили у постизборним финансијским извјештајима, 12 политичких странака је прекорачило лимит прописан у члану 15.10 Изборног закона БиХ.
618. Структура трошкова изборне кампање политичких странака, које су поднијеле постизборни финансијски извјештај је приказана у наредној табели.

Табела 41. Структура трошкова изборне кампање политичких странака из постизборних финансијских извјештаја

Врста трошка	Износ	Структура
Трошкови штампања плаката и плакатирања	3,298,462.80	33,85 %
Трошкови оглашавања у штампаним и електронским медијима	2,521,675.46	25,87 %
Трошкови интернет оглашавања	571,913.42	5,87 %
Трошкови организације и одржавања предизборних скупова	653,804.78	6,71 %

Врста трошка	Износ	Структура
Трошкови штампања, умножавања и слања предизборног материјала бирачима	1,188,492.8779	12,20 %
Остали трошкови пропаганде	1,510,069.07	15,50 %
УКУПНО	9,744,418.40	100,00%

Графикон 11: Графички приказ структуре трошкова изборне кампање политичких странака

619. Структура трошкова изборне кампање независних кандидата, који су поднијели постизборни финансијски извјештај је приказана у наредној табели.

Табела 42. Структура трошкова изборне кампање независних кандидата из постизборних финансијских извјештаја

Врста трошка	Износ	Структура
Трошкови штампања плаката и плакатирања	14,291.56	18,84 %
Трошкови оглашавања у штампаним и електронским медијима	10,124.68	13,35 %
Трошкови интернет оглашавања	9,274.15	12,23 %
Трошкови организације и одржавања предизборних скупова	11,979.03	15,80 %
Трошкови штампања, умножавања и слања предизборног материјала бирачима	18,077.05	23,84 %
Остали трошкови пропаганде	12,088.13	15,94 %
УКУПНО	75,834.10	100,00%

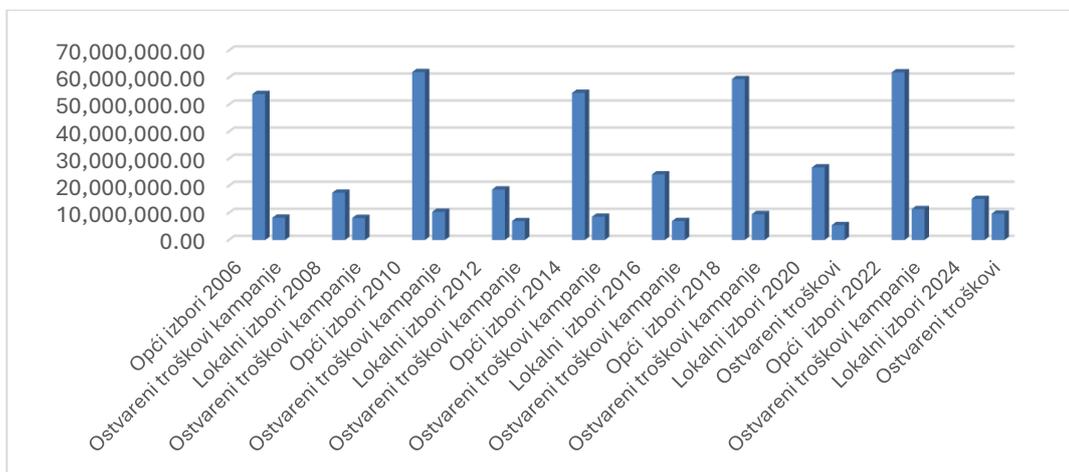

Графикон 12: Графички приказ структуре трошкова изборне кампање независних кандидата

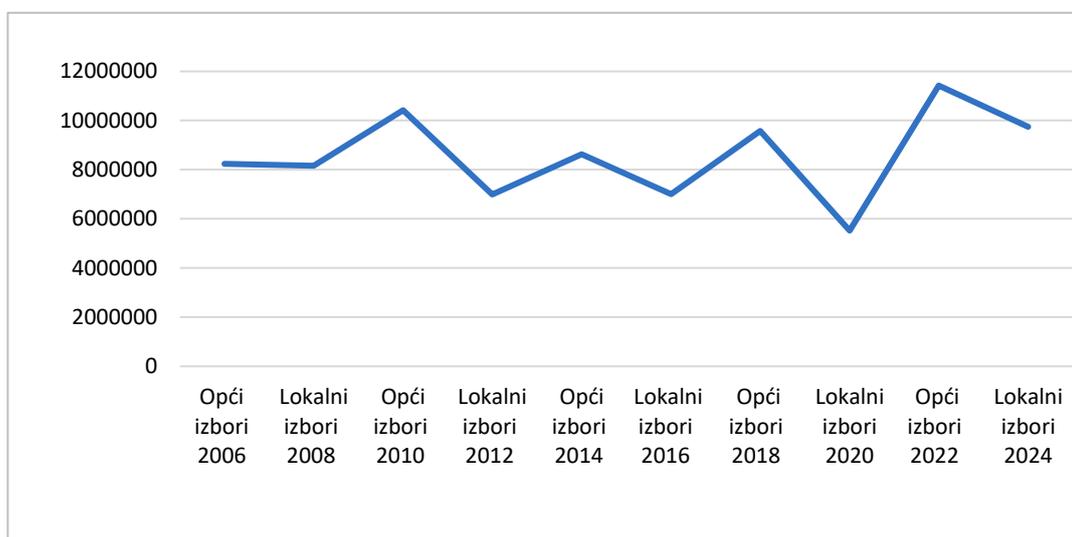
620. За финансирање трошкова изборне кампање, за изборе који су проведени од 2006. до 2024. године, политичке странке су утрошиле средства у износу од 85.714.833,39 КМ.

Табела 43. Преглед трошкова изборне кампање политичких странака у периоду 2006-2024. године

ИЗБОРИ	Дозвољени трошкови изборне кампање – у складу са чланом 15.10. Изборног закона БиХ (КМ)	Остварени трошкови изборне кампање (КМ)
Опћи избори 2006.	53.921.265,49	8.236.564,58
Локални избори 2008.	17.471.224,39	8.156.606,92
Опћи избори 2010.	62.056.017,60	10.423.425,31
Локални избори 2012.	18.675.372,71	6.994.309,42
Опћи избори 2014.	54.370.031,43	8.632.256,37
Локални избори 2016.	24.273.008,14	7.004.404,78
Опћи избори 2018.	59.455.478,60	9.577.347,57
Локални избори 2020.	26.818.297,20	5.522.686,13
Опћи избори 2022.	61.967.700,30	11.422.813,91
Локални избори 2024.	15.191.691,90	9,744,418.40

Графикон 11. Графички приказ трошкова изборне кампање у периоду 2006- 2024. године

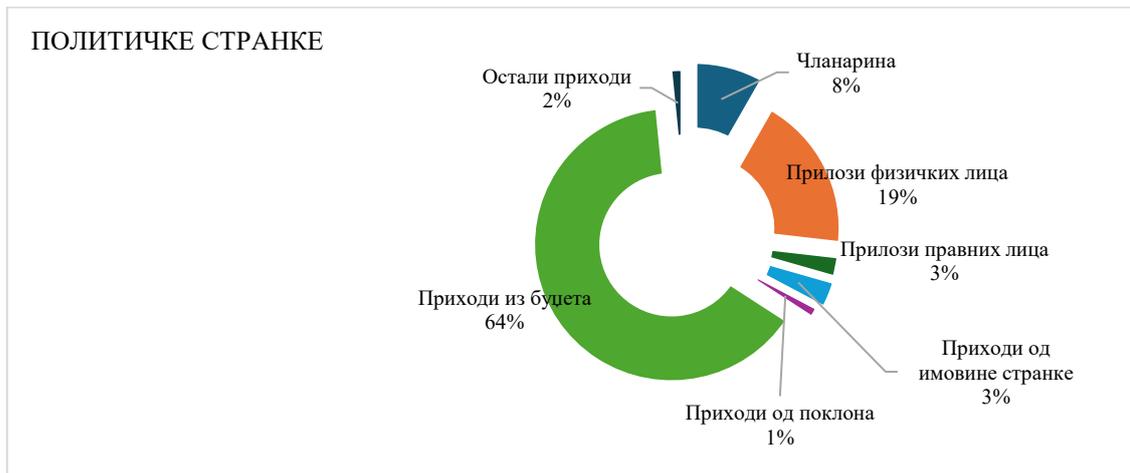
Графикон 12. Тренд трошкова изборне кампање у периоду 2006- 2024. године

621. У периоду од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора 2024. године политичке странке су у финансијским извјештајима исказале укупне приходе у износу од 16.290.934,94 КМ, чију структуру чине:

Табела 44. Преглед извора финансирања политичких странака у периоду изборне кампање

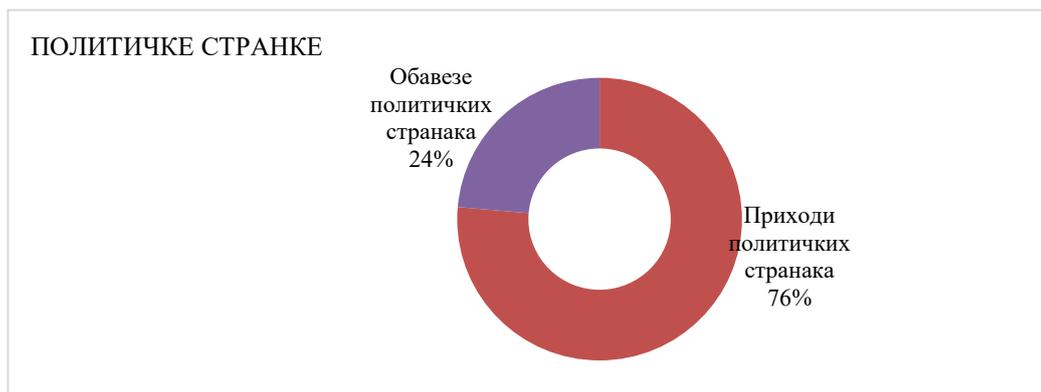
Врста прихода	Износ	Структура
Чланарина	1,337,788.57	8,21 %
Прилози физичких лица	3,053,446.25	18,74 %
Прилози правних лица	427,362.49	2,62 %
Приходи од имовине странке	541,299.17	3,32 %
Добит од прав. лица у власништву странке	0,00	0,00 %
Приходи од поклона	232,351.76	1,43 %
Приходи из буџета	10,442,123.22	64,10 %

Врста прихода	Износ	Структура
Приходи од изд. дјелатности, продаје проп. материјала и орг. страначких манифестација	0,00	0,00 %
Остали приходи	256,563.48	1,58 %
УКУПНО	16,290,934.94	100,00%

Графикон 13. Графички приказ извора финансирања политичких странака у вријеме изборне кампање

622. Политичке странке су на дан извјештајног периода (05.11.2024. године) исказале обавезе у износу од 5.045.023,34 КМ. На основу података из финансијских извјештаја политичких странака, у овом извјештајном периоду странке су се финансирале из властитих извора (прихода политичких странака) у проценту од 76,35%, док су за финансирање користиле туђе изворе у проценту од 23,65 %, као што је представљено на наредном графикону.

Графикон 14. Однос прихода и дугова политичких странака у вријеме изборне кампање

623. У периоду од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора 2024. године независни кандидати су у финансијским извјештајима исказали укупне приходе у износу од 208.666,05 КМ, чију структуру чине:

Табела 45. Преглед извора финансирања изборне кампање независних кандидата

Врста прихода	Износ	Структура
Прилози физичких лица	119,605.61	57,32 %
Прилози правних лица	7,800.00	3,74 %
Приходи од поклона	3,850.82	1,85 %
Приходи из буџета	77,403.44	37,09 %
Остали приходи	6.18	0,00 %
УКУПНО	208,666.05	100,00%

624. Према евиденцији Централне изборне комисије БиХ од 116 политичких странака које су учествовале на изборима, 79 странака је доставило потврде о затварању посебног рачуна за финансирање изборне кампање, а од 189 независних кандидата овјерених за изборе, 139 је доставило потврде о затварању посебног рачуна.

2.3. Санкционисање политичких странака¹³⁵

625. У случају да политичка странка не поступи према одредбама Закона о финансирању политичких странака, Централна изборна комисија БиХ је надлежна за изрицање новчане казне у складу с овим Законом и Изборним законом БиХ (Члан 15. став (2) Закона о финансирању политичких странака).

626. Централна изборна комисија БиХ је 09. 04. 2024. године за 18 политичких странака, које нису поднијеле годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и ревизорима Службе за ревизију су ускратиле приступ својим просторијама ради обављања ревизије, изрекла административну мјеру којом је политичким странкама ускраћено право да се кандидују за учешће на наредним изборима.

627. Централна изборна комисија БиХ је 14. 03. 2024. године новчаним казнама санкционисала 66 политичких странака ради кршења одредаба Закона о финансирању политичких странака и Поглавља 15 Изборног закона БиХ – Финансирање кампање, а која су утврђена ревизијом финансијских извјаштаја политичких странака за 2020. годину.

628. У периоду од 2005. до 2024. године Централна изборна комисија БиХ је донијела 776 одлука о санкционисању политичких странака и 66 одлука о санкционисању физичких лица (укупно 842 одлуке). Од наведеног броја санкција политичким странкама 602 су новчане казне, 172 административне мјере ускраћивања права политичким странкама

¹³⁵ Прилог 5 - Преглед санкционираних политичких странака

да се кандидују на наредним изборима и двије административне мјере којима је политичким странкама наложено да дио својих средстава уплате у добротворне сврхе.

629. Централна изборна комисија БиХ проводи поступак утврђивања одговорности и санкционисања 47 политичких странака, за које је ревизијом њихових финансијских извјештаја утврђено да постоји основана сумња да су у 2021. години починиле прекршаје за које су Законом о финансирању политичких странака и Изборним законом БиХ прописане новчане санкције.

2.4. Остале активности

630. Осим провођења кључних активности из дјелокруга Закона о финансирању политичких странака (пријем и контрола годишњих финансијских извјештаја политичких странака, канцеларијске ревизије, теренске ревизије и санкционирање политичких странака), Централна изборна комисија БиХ је у 2024. години проводила и друге активности и радње, које такође дефинишу област финансирања политичких странака, као што су: стална координација с политичким странкама и давање писмених одговора на њихове упите, уз настојање да се у потпуности испоштују принципи информисања јавности о финансирању политичких странака; сарадња с НВО и другим организацијама које прате примјену Закона о финансирању политичких странака, као и сарадња с међународним експертима.
631. Централна изборна комисија БиХ је током 2024 године настојала писмено одговорити на све упите политичких странака, који су се односили на примјену одредаба Закона о финансирању политичких странака и одредаба Поглавља 15 Изборног закона БиХ – Финансирање изборне кампање, као и на упите свих нивоа власти у Босни и Херцеговини, отклањајући тиме недоумице у вези са примјеном наведених закона.
632. Такође, Централна изборна комисија БиХ је, поштујући кључне принципе информисања јавности, а посебно принцип отворености, када су у питању модалитети финансирања политичких странака, остварила добру сарадњу и с медијима у Босни и Херцеговини, у погледу давања релевантних информација које дефинишу област финансирања политичких странака и финансирања изборне кампање.

2.4.1. Међународна сарадња

633. Централна изборна комисија БиХ је, настојећи да створи законске и институционалне претпоставке за уређење тзв. политичког финансирања, у 2024. години, остварила сарадњу и са међународним организацијама из области антикорупционих закона у које спада и Закон о финансирању политичких странака.
634. У оквиру међународне сарадње, Централна изборна комисија БиХ подузима активности из своје надлежности, а које се односе на имплементацију препорука Групе земаља Савјета Европе за борбу против корупције – ГРЕЦО, из Евалуационог извјештаја за Босну и Херцеговину из трећег круга евалуације Босне и Херцеговине - Транспарентност финансирања политичких странака. У оквиру трећег круга евалуације за Босну и Херцеговину – област Транспарентност финансирања политичких странака, након Евалуационог извјештаја за Босну и Херцеговину “Транспарентност финансирања политичких странака (усвојен на 51. пленарној сједници ГРЕЦО-а, Стразбур, 23–27. мај 2011. године, ГРЕЦО је донио

четири привремена извјештаја о усклађености Босне и Херцеговине са препорукама ГРЕЦО-а, два извјештаја о усклађености Босне и Херцеговине са препорукама ГРЕЦО и два додатка Другом извјештају о усклађености Босне и Херцеговине са препорукама ГРЕЦО-а¹³⁷.

У Другом додатку Другом извјештају о усклађености Босне и Херцеговине (усвојен на 90. пленарној сједници ГРЕЦО-а у Стразбуру, 21-25. март 2022. г.) ГРЕЦО наводи да је процес реформи потребно енергично водити како би се додатно повећала транспарентност политичког финансирања и улога политичких странака као темељног елемента демократског система. ГРЕЦО је још једном позвао Босну и Херцеговину да у потпуности проведе осам (од девет) препорука.

635. У октобру 2024. године ГРЕЦО-у је, путем Министарства безбједности БиХ, достављен документ, у коме је презентован напредак у надзору над финансирањем изборних кампања, који је постигнут доношењем Закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ. Новим одредбама Закона унапређена је транспарентност трошкова изборних кампања и извора финансирања изборних кампања политичких странака и независних кандидата који учествују на изборима, те исте доприносе реализацији препорука ГРЕЦО-а.
636. Централна изборна комисија БиХ је кроз писани документ дала допринос за израду Документа за дискусију на 8. састанку Пододбора за правду, слободу и сигурност, који је одржан 10-11. децембра 2024. године, у дијелу који се односи на борбу против корупције, а везан је за реализацију препорука ОДИХР-а и ГРЕЦО-а о финансирању политичких странака, побољшању капацитета Службе за ревизију како би се ефикасније пратило поштивање прописа о финансирању политичких странака. Препоруке из извјештаја Европске уније са 8. састанка Пододбора за правду, слободу и сигурност, одржаног 10-11. децембра 2024. године су:
- *Усвојити Буџет институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2025. годину, чиме би се осигурала неопходна средства за Централну изборну комисију БиХ да ангажује ново особље у Служби за ревизију како би се пратило поштивање прописа о финансирању политичких странака, у складу са препорукама ОДИХР-а /ГРЕЦО-а. (рок 1. квартал 2025. године) и*
  - *Усвојити нови Закон о финансирању политичких странака у складу са препорукама ОДИХР-а /ГРЕЦО-а. (рок 4. квартал 2025. године).*
637. Представници Централне изборне комисије БиХ су у 2024. години учествовали и у догађајима који су посвећени финансирању политичких странака. Дана 30. и 31. јануара 2024. године, на позив Савјета Европе представници Централне изборне комисије БиХ су учествовали на радионици под називом „Преглед законских одредаба о политичком финансирању у Босни и Херцеговини и анализа нацрта измјена и допуна

---

¹³⁷ Извјештај о усклађености за Босну и Херцеговину “Транспарентност финансирања политичких странака (усвојен на 61. пленарној сједници ГРЕЦО-а, Страсбоург, 14–18. октобар 2013. године), Привремени извјештају о усклађености за Босну и Херцеговину “Транспарентност финансирања политичких странака (усвојен на 64. пленарној сједници ГРЕЦО-а, Стразбур, 16–20. јуни 2014.), Други привремени извјештају о усклађености Босне и Херцеговине с препорукама ГРЕЦО-а “Транспарентност финансирања политичких странака” (усвојен на 68. пленарној сједници ГРЕЦО-а, Стразбур, 15–19. јуни 2015.), Трећи привремени извјештај о усклађености Босне и Херцеговине с препорукама ГРЕЦО-а (усвојен на 72. пленарној сједници ГРЕЦО-а у Стразбур, 27. јуни – 1. јули 2016.), Четврти привремени извјештаји о усклађености Босне и Херцеговине с препорукама ГРЕЦО-а (усвојен на 76. пленарној сједници у Стразбур, 19–23. јуни 2017.), Други извјештај о усклађености Босне и Херцеговине са препорукама ГРЕЦО-а (усвојен на 81. пленарној сједници у Стразбур, 03–07. децембар 2018.), и Додатак Другом извјештају о усклађености Босне и Херцеговине (усвојен на 85. пленарној сједници ГРЕЦО-а у Стразбур, 21-25. септембар 2020. г.) и Други додаток Другом извјештају о усклађености Босне и Херцеговине (усвојен на 90. пленарној сједници ГРЕЦО-а у Стразбур, 21-25. март 2022. г.)

Закон о финансирању политичких странака”; затим у периоду од 21. 02 - 22. 02. 2024. године у Варшави, Република Пољска на позив ОЕБС/ОДИХР учешће на радионици на тему „Како осигурати правовремени надзор над финансирањем изборне кампање и које стратегије примјењивати да се појача ефикасност надзора те дана 25. и 26. априла 2024. године, у Прагу, Чешка Република, на позив Међународне фондације за изборне системе (ИФЕС) учешће на радионици под називом „Јавни надзор над коришћењем јавних ресурса на изборима“. Радионици су присуствовали представници надзорних институција из 12 држава, укључујући Босну и Херцеговину. Више информација о овим догађајима је доступно у V ДИО – Међународна сарадња, семинари и обуке.

2.4.2. Реформе изборног законодавства

638. Централна изборна комисија БиХ је припремила технички документ о измјенама и допунама Закона о финансирању политичких странака, који ће упутити Парламентарној скупштини БиХ. Предложеним измјенама и допунама Закона о финансирању политичких странака унапређује се правни оквир који омогућава имплементацију препорука ГРЕЦО-а и ОЕБС/ОДИХР-а.
639. Централна изборна комисија БиХ је упутила Министарству финансија и трезора БиХ иницијативу за измјене и допуне Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине, како би се ревизорима Службе за ревизију финансирања политичких странака, који обављају специфичне и сложене послове за које треба обезбиједити функционалну независност приликом обављања послова ревизије финансирања политичких странака, прописао додаток на плату, а све са намјером да се испоштују препоруке ГРЕЦО-а, ОЕБС/ОДИХР-а и Европске уније, изнесене у Извјештајима са састанака Пододбора за правду, слободу и сигурност.

3. Закључна разматрања

640. Централна изборна комисија БиХ је, у складу с одредбама члана 14. став 2. Закона о финансирању политичких странака, надлежна за провођење одредаба Закона о финансирању политичких странака. У 2024. години Централна изборна комисија БиХ проводила је све активности које су прописане одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15. Изборног закона БиХ, које се могу груписати на следећи начин: пријем годишњих финансијских извјештаја политичких странака, прикупљање података о средствима која су из буџета свих нивоа исплаћена политичким субјектима, прикупљање података од Централне банке БиХ о трансакцијским рачунима свих политичких странака, прикупљање података о општинским просторима које политичке странке користе углавном без накнаде, контрола и ревизија финансијских извјештаја, издавање ревизијских извјештаја са налазима ревизије и мишљењем ревизора о финансирању политичких странака у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, санкционисање политичких странака.
- Путем своје официјелне веб странице Централна изборна комисија БиХ је дала на увид јавности годишње финансијске извјештаје свих политичких странака за 2023. годину, извјештаје о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање и постизборне финансијске извјештаје за Локалне изборе 2024. године, као и бројне информације и извјештаје о изворима финансирања политичких странака, податке о средствима која су политичким странкама исплаћена из буџета свих нивоа

власти, извјештаје ревизије свих политичких странака, са налазима и мишљењем ревизора о финансирању политичких странака у складу са Законом о финансирању политичких странака. Ревизијска мишљења из извјештаја о прегледу и извјештаја о ревизији финансијских извјештаја политичких странака објављена су у Службеном гласнику БиХ.

ПРИЛОЗИ

Прилог 1 - Преглед исплаћених средстава политичким субјектима у 2023. години из буџета опћина/општина и градова основних изборних јединица	196
Прилог 2 - Преглед исплаћених средстава из буџета градова политичким субјектима у 2023.....	201
Прилог 3 - Преглед исплаћених средстава из буџета кантона политичким субјектима у 2023.....	202
Прилог 4 - Преглед исплаћених средстава политичким субјектима у 2023. години из буџета БиХ, ентитетских буџета и буџета Брчко дистрикта БиХ.....	206
Прилог 5 - Преглед санкционисаних политичких странака 2024. године.....	209

**Прилог 1 - Преглед исплаћених средстава политичким субјектима у 2023. години
из буџета опћина/општина и градова основних изборних јединица**

Општине и градови основне изборне јединице у Федерацији Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Код	Назив општине/града	Укупно планирана средства	Укупно уплаћена средства	Више/мање уплаћено	% уплате планираних средстава
1	50	ТУЗЛА	652,000.00	589,183.40	-62,816.60	90.37%
2	136	ЦЕНТАР САРАЈЕВО	336,427.20	336,427.20	0.00	100.00%
3	133	НОВИ ГРАД САРАЈЕВО	300,000.00	292,015.42	-7,984.58	97.34%
4	91	ТРАВНИК	288,245.40	288,245.40	0.00	100.00%
5	1	ВЕЛИКА КЛАДУША	199,999.88	199,999.88	0.00	100.00%
6	131	ИЛИЦА	182,280.00	182,280.00	0.00	100.00%
7	127	КОЊИЦ	176,538.84	176,538.84	0.00	100.00%
8	137	СТАРИ ГРАД САРАЈЕВО	163,195.46	163,195.46	0.00	100.00%
9	79	ЖИВИНИЦЕ	160,000.84	160,000.84	0.00	100.00%
10	115	КИСЕЉАК	146,087.00	146,087.00	0.00	100.00%
11	112	ВИТЕЗ	141,000.00	141,000.00	0.00	100.00%
12	126	ЈАБЛАНИЦА	121,799.70	121,799.70	0.00	100.00%
13	125	ПРОЗОР - РАМА	119,999.96	119,999.96	0.00	100.00%
14	32	САНСКИ МОСТ	119,999.88	115,107.29	-4,892.59	95.92%
15	135	ВОГОШЋА	106,627.92	106,627.92	0.00	100.00%
16	65	ЈАЈЦЕ	105,000.00	105,000.00	0.00	100.00%
17	2	ЦАЗИН	150,000.00	105,000.00	-45,000.00	70.00%
18	75	ЖЕПЧЕ	100,000.00	100,000.00	0.00	100.00%
19	110	ГОРЊИ ВАКУФ-УСКОПЉЕ	99,820.00	99,820.00	0.00	100.00%
20	109	БУГОЈНО	99,000.00	99,000.00	0.00	100.00%
21	118	ИЛИЈАШ	97,500.00	97,500.00	0.00	100.00%
22	130	ХАЦИЋИ	95,856.72	95,856.68	-0.04	100.00%
23	111	НОВИ ТРАВНИК	90,000.00	90,000.00	0.00	100.00%
24	139	НОВО САРАЈЕВО	86,399.99	86,399.99	0.00	100.00%
25	22	ОРАШЈЕ	76,000.08	76,000.08	0.00	100.00%
26	172	ЧИТЛУК	69,999.96	69,999.96	0.00	100.00%
27	39	ТЕШАЊ	65,710.77	65,033.19	-677.58	98.97%
28	42	МАГЛАЈ	62,499.99	62,499.99	0.00	100.00%
29	49	СРЕБРЕНИК	90,000.01	57,958.16	-32,041.85	64.40%
30	3	БИХАЋ	54,816.90	54,916.90	100.00	100.18%
31	44	ГРАЧАНИЦА	57,763.00	52,260.00	-5,503.00	90.47%
32	4	БОСАНСКА КРУПА	60,000.00	51,600.00	-8,400.00	86.00%

33	94	КАКАЊ	50,000.00	50,000.03	0.03	100.00%
34	114	ФОЈНИЦА	50,000.00	50,000.00	0.00	100.00%
35	124	ТОМИСЛАВГРАД	41,840.00	41,832.00	-8.00	99.98%
36	113	БУСОВАЧА	40,000.00	40,000.00	0.00	100.00%
37	171	ЉУБУШКИ	40,000.00	40,000.00	0.00	100.00%
38	77	ЗАВИДОВИЋИ	69,599.64	45,919.80	-23,679.84	65.98%
39	149	ГРУДЕ	35,000.00	37,800.00	2,800.00	108.00%
40	176	СТОЛАЦ	46,941.18	35,205.18	-11,736.00	75.00%
41	141	ТРНОВО (ФБИХ)	34,628.40	34,628.40	0.00	100.00%
42	129	КРЕШЕВО	34,000.00	33,999.60	-0.40	100.00%
43	17	ОЏАК	36,000.00	33,786.00	-2,214.00	93.85%
44	47	ЛУКАВАЦ	35,000.00	32,145.20	-2,854.80	91.84%
45	59	КЉУЧ	25,000.00	25,000.00	0.00	100.00%
46	148	ПОСУШЈЕ	25,000.00	25,000.00	0.00	100.00%
47	150	ШИРОКИ БРИЈЕГ	50,000.00	24,000.00	-26,000.00	48.00%
48	106	ЛИВНО	24,000.00	24,000.00	0.00	100.00%
49	173	ЧАПЉИНА	30,000.00	22,500.00	-7,500.00	75.00%
50	174	НЕУМ	20,000.00	20,000.00	0.00	100.00%
51	25	ГРАДАЧАЦ	137,498.84	18,833.16	-118,665.68	13.70%
52	167	ГОРАЖДЕ	15,000.00	15,000.00	0.00	100.00%
53	36	ДОБОЈ ИСТОК	14,280.00	14,280.00	0.00	100.00%
54	183	УСОРА	12,000.00	12,000.00	0.00	100.00%
55	181	РАВНО	11,200.00	11,200.00	0.00	100.00%
56	20	ДОМАЉЕВАЦ - ШАМАЦ	11,000.00	11,000.00	0.00	100.00%
57	117	ОПЋИНА БРЕЗА	9,667.52	9,667.52	0.00	100.00%
58	98	КЛАДАЊ	9,500.00	8,879.71	-620.29	93.47%
59	5	БУЖИМ	9,999.98	8,294.10	-1,705.88	82.94%
60	107	КУПРЕС (ФБИХ)	0.00	7,741.18	7,741.18	
61	67	ДОБРЕТИЋИ	4,000.00	4,000.00	0.00	100.00%
62	55	ТЕОЧАК	3,870.00	3,870.00	0.00	100.00%
63	52	ЧЕЛИЋ	7,000.00	3,500.00	-3,500.00	50.00%
64	3	ДОБОЈ ЈУГ	3,000.00	2,999.97	-0.03	100.00%
65	6	ВАРЕШ	5,499.92	0.00	-5,499.92	0.00%
66	85	ГЛАМОЧ	2,000.00	0.00	-2,000.00	0.00%
67	93	ЗЕНИЦА	1.50	0.00	-1.50	0.00%
68	78	БАНОВИЋИ	0.00	0.00	0.00	
69	82	САПНА	0.00	0.00	0.00	
70	203	БОСАНСКИ ПЕТРОВАЦ	0.00	0.00	0.00	
71	57	ДРВАР	0.00	0.00	0.00	

72	96	ОЛОВО	0.00	0.00	0.00	
73	116	ВИСОКО	0.00	0.00	0.00	
74	84	БОСАНСКО ГРАХОВО	0.00	0.00	0.00	
75	165	ФОЧА (ФБИХ)	0.00	0.00	0.00	
76	80	КАЛЕСИЈА	0.00	0.00	0.00	
77	89	ДОЊИ ВАКУФ	0.00	0.00	0.00	
78	143	ПАЛЕ (ФБИХ)	0.00	0.00	0.00	
79	117	БРЕЗА	нп	нп	нп	
УКУПНО ОПШТИНЕ И ГРАДОВИ ОСНОВНЕ ИЗБОРНЕ ЈЕДИНИЦЕ У ФЕДЕРАЦИЈИ БиХ:			5,617,096.48	5,254,435.11	-362,661.37	93.54%

Општине и градови основне изборне јединице у Републици Српској

Ред. бр.	Код	Назив општине/града	Укупно планирана средства	Укупно уплаћена средства	Више/мање уплаћено	% уплате планираних средстава
1	034 Б	БАЊА ЛУКА	331,796.88	331,796.88	0.00	100.00%
2	29	БИЈЕЉИНА	259,999.68	259,999.68	0.00	100.00%
3	9	ПРИЈЕДОР	99,000.00	99,000.00	0.00	100.00%
4	74	ТЕСЛИЋ	90,000.00	77,113.00	-12,887.00	85.68%
5	14	ДЕРВЕНТА	64,999.90	64,993.20	-6.70	99.99%
6	182	ТРЕБИЊЕ	0.00	56,999.10	56,999.10	
7	64	МРКОЊИЋ ГРАД	48,600.00	48,600.00	0.00	100.00%
8	185	МИЛИЋИ	41,996.36	41,996.36	0.00	100.00%
9	11	ЛАКТАШИ	40,000.00	40,000.00	0.00	100.00%
10	70	КОТОР ВАРОШ	35,000.00	35,000.00	0.00	100.00%
11	13	ПРЊАВОР	34,000.00	32,639.98	-1,360.02	96.00%
12	166	ФОЧА (РС)	31,626.70	31,626.70	0.00	100.00%
13	38	ДОБОЈ	80,000.00	30,121.86	-49,878.14	37.65%
14	7	НОВИ ГРАД	29,506.95	27,878.27	-1,628.68	94.48%
15	35	ЧЕЛИНАЦ	26,000.00	26,000.00	0.00	100.00%
16	88	ШИПОВО	25,371.21	25,371.21	0.00	100.00%
17	24	МОДРИЧА	24,999.99	24,999.99	0.00	100.00%
18	40	СТАНАРИ	29,999.93	23,129.36	-6,870.57	77.10%
19	164	ГАЦКО	22,592.00	22,592.00	0.00	100.00%
20	104	БРАТУНАЦ	22,000.00	22,000.00	0.00	100.00%

21	10	ГРАДИШКА	60,000.00	20,000.04	-39,999.96	33.33%
22	132	ИСТОЧНА ИЛИЦА	23,919.02	19,613.60	-4,305.42	82.00%
23	147	ВИШЕГРАД	15,000.04	15,000.04	0.00	100.00%
24	161	НЕВЕСИЊЕ	15,000.01	15,000.01	0.00	100.00%
25	56	УГЉЕВИК	27,067.76	14,636.00	-12,431.76	54.07%
26	140	ИСТОЧНО НОВО САРАЈЕВО	34,770.00	14,578.76	-20,191.24	41.93%
27	68	КНЕЖЕВО	11,999.96	11,999.96	0.00	100.00%
28	61	РИБНИК	11,175.00	11,175.00	0.00	100.00%
29	170	РУДО	10,000.00	10,000.00	0.00	100.00%
30	144	ПАЛЕ (РС)	15,000.00	9,996.00	-5,004.00	66.64%
31	123	ХАН ПИЈЕСАК	7,373.35	7,373.40	0.05	100.00%
32	83	ЗВОРНИК	49,500.11	6,642.17	-42,857.94	13.42%
33	45	ПЕТРОВО	5,100.00	5,100.00	0.00	100.00%
34	142	ТРНОВО (РС)	4,099.68	4,099.68	0.00	100.00%
35	54	ЛОПАРЕ	9,000.00	3,743.48	-5,256.52	41.59%
36	105	СРЕБРЕНИЦА	20,255.92	3,058.91	-17,197.01	15.10%
37	177	БЕРКОВИЋИ	3,000.00	3,000.00	0.00	100.00%
38	179	ЉУБИЊЕ	3,000.00	3,000.00	0.00	100.00%
39	33	ОШТРА ЛУКА	1,980.00	1,980.00	0.00	100.00%
40	26	ПЕЛАГИЋЕВО	7,500.00	1,500.00	-6,000.00	20.00%
41	12	СРБАЦ	15,000.00	970.00	-14,030.00	6.47%
42	101	ШЕКОВИЋИ	6,999.92	484.96	-6,514.96	6.93%
55	21	ШАМАЦ	41,378.68	0.00	-41,378.68	0.00%
57	16	БРОД	25,999.93	0.00	-25,999.93	0.00%
50	146	РОГАТИЦА	21,100.00	0.00	-21,100.00	0.00%
61	8	КОЗАРСКА ДУБИЦА	15,000.00	0.00	-15,000.00	0.00%
45	180	БИЛЕЋА	13,999.98	0.00	-13,999.98	0.00%
58	121	СОКОЛАЦ	13,000.00	0.00	-13,000.00	0.00%
59	103	ВЛАСЕНИЦА	8,000.03	0.00	-8,000.03	0.00%
44	169	ЧАЈНИЧЕ	5,949.84	0.00	-5,949.84	0.00%
43	138	ИСТОЧНИ СТАРИ ГРАД	0.00	0.00	0.00	
46	18	ВУКОСАВЉЕ	0.00	0.00	0.00	
47	108	КУПРЕС (РС)	0.00	0.00	0.00	
48	23	ДОЊИ ЖАБАР	0.00	0.00	0.00	
49	184	КОСТАЈНИЦА	0.00	0.00	0.00	

51	158	ИСТОЧНИ МОСТАР	0.00	0.00	0.00	
52	168	НОВО ГОРАЖДЕ	0.00	0.00	0.00	
53	81	ОСМАЦИ	0.00	0.00	0.00	
54	58	ИСТОЧНИ ДРВАР	0.00	0.00	0.00	
56	6	КРУПА НА УНИ	0.00	0.00	0.00	
60	66	ЈЕЗЕРО	0.00	0.00	0.00	
62	31	ПЕТРОВАЦ	0.00	0.00	0.00	
63	163	КАЛИНОВИК	0.00	0.00	0.00	
УКУПНО ОПШТИНЕ И ГРАДОВИ ОСНОВНЕ ИЗБОРНЕ ЈЕДИНИЦЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ:			1,838,658.83	1,504,809.60	-333,849.23	81.84%

Прилог 2. Преглед исплаћених средстава из буџета градова политичким субјектима у 2023.

Код	Назив града	Код пол. субј.	Назив политичког субјекта	Укупно планирано	Укупно уплаћено	Више/мање уплаћено	% уплате планираних средстава
199А	ГРАД МОСТАР	27	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	520,000.00	154,867.80	-14.92	100.00%
		90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ		92,135.28		
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ		67,905.72		
		1705	ХРВАТСКА РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА		52,788.00		
		2292	ПРВА МОСТАРСКА ПАРТИЈА		42,945.00		
		80021	КЛУБ САМОСТАЛНИХ ВИЈЕЋНИКА		34,891.20		
			БХ БЛОК МОСТАР-Наша странка		20,591.28		
		80000	ФИЗИЧКО ЛИЦЕ-НЕЗАВИСНИ КАНДИДАТ		15,391.44		
		80000	ФИЗИЧКО ЛИЦЕ-НЕЗАВИСНИ КАНДИДАТ		14,034.84		
		80000	ФИЗИЧКО ЛИЦЕ-НЕЗАВИСНИ КАНДИДАТ		14,034.84		
		4	СТРАНКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ		5,199.84		
		1	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКА ПАТРИОТСКА СТРАНКА-СЕФЕР ХАЛИЛОВИЋ		5,199.84		
УКУПНО ГРАД МОСТАР				520,000.00	519,985.08	-14.92	100%
666	ГРАД САРАЈЕВО	2317	ПОЛИТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА НАРОД И ПРАВДА	55,466.72	55,466.72	0.00	100.00%
		877	НАША СТРАНКА	39,783.75	39,783.75	0.00	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	19,046.01	19,046.01	0.00	100.00%
		90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	18,014.28	18,014.28	0.00	100.00%
		36	БОСС - БОСАНСКА СТРАНКА-МИРНЕС АЈАНОВИЋ	13,423.05	13,423.05	0.00	100.00%
		1989	УНИЈА СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА БХ	13,423.05	13,423.05	0.00	100.00%
		2325	САВЕЗ МЛАДИХ СНАГА	13,423.05	13,423.05	0.00	100.00%
		2328	НЕЗАВИСНА БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКА ЛИСТА	12,030.18	12,030.18	0.00	100.00%
		1698	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	7,800.00	7,800.00	0.00	100.00%
		2320	ПЛАТФОРМА ЗА ПРОГРЕС	7,800.00	7,800.00	0.00	100.00%

УКУПНО ГРАД САРАЈЕВО				200,210.09	200,210.09	0.00	100.00%
888	ГРАД ИСТОЧНО САРАЈЕВО	515	САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА - СНСД	8,648.00	5,040.00	-3,608.00	58.28%
		18	СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	7,203.00	4,200.00	-3,003.00	58.31%
		461	ДЕМОКРАТСКИ НАРОДНИ САВЕЗ	4,312.00	2,513.00	-1,799.00	58.28%
		440	ПАРТИЈА ДЕМОКРАТСКОГ ПРОГРЕСА	2,145.00	1,246.00	-899.00	58.09%
		74	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА	1,423.00	826.00	-597.00	58.05%
		1972	УЈЕДИЊЕНА СРПСКА	1,423.00	826.00	-597.00	58.05%
		2420	ДЕМОКРАТСКИ САВЕЗ	1,423.00	826.00	-597.00	58.05%
		2447	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА СРПСКЕ-СПС	1,423.00	826.00	-597.00	58.05%
УКУПНО ИСТОЧНО САРАЈЕВО				28,000.00	16,303.00	-11,697.00	58.23%
УКУПНА СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА ГРАДОВА:				748,210.09	736,498.17	-11,711.92	98.43%

Прилог 3 - Преглед исплаћених средстава из буџета кантона политичким субјектима у 2023.

Код	Назив нивоа власти	Код пол. субјекта	Назив политичког субјекта	Укупно планирано	Укупно уплаћено	Више/мање уплаћено	% уплате планираних средстава
209	КАНТОН САРАЈЕВО	2317	Политичка организација НАРОД И ПРАВДА	137,112.69	137,112.69	0.00	100.00%
		90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	133,074.52	133,074.52	0.00	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	122,690.16	122,690.16	0.00	100.00%
		877	НАША СТРАНКА	105,704.65	105,704.65	0.00	100.00%
		4	СТРАНКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ	97,630.71	97,630.71	0.00	100.00%
		1698	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	94,103.56	94,103.56	0.00	100.00%
		3056	ЗА НОВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ	45,133.20	45,133.20	0.00	100.00%
УКУПНО КАНТОН САРАЈЕВО:				735,449.49	735,449.49	0.00	100.00%
201	УНСКО - САНСКИ КАНТОН	90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	110,643.34	110,643.34	0.00	100.00%
		882	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКТИВНОСТИ	81,817.68	81,817.68	0.00	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	51,325.74	51,325.74	0.00	100.00%
		1698	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	51,325.74	51,325.74	0.00	100.00%
		2423	ПОКРЕТ ЗА МОДЕРНУ И АКТИВНУ КРАЈИНУ	51,325.74	51,325.74	0.00	100.00%

		2317	Политичка организација НАРОД И ПРАВДА	41,326.08	41,326.08	0.00	100.00%
		1701	ЛАБУРИСТИЧКА СТРАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	31,325.52	31,325.52	0.00	100.00%
		3038	НАРОДНИ ЕВРОПСКИ САВЕЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	27,575.68	27,575.68	0.00	100.00%
		877	НАША СТРАНКА	26,667.24	26,667.24	0.00	100.00%
		4	СТРАНКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ	26,667.24	26,667.24	0.00	100.00%
УКУПНО УНСКО - САНСКИ КАНТОН:				500,000.00	500,000.00	0.00	100.00%
203	ТУЗЛАНСКИ КАНТОН	90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	149,326.00	136,801.00	-12,525.00	91.61%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	99,720.00	91,512.00	-8,208.00	91.77%
		1698	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	61,302.00	56,282.00	-5,020.00	91.81%
		2321	ПОКРЕТ ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	48,597.00	44,581.00	-4,016.00	91.74%
		2317	Политичка организација НАРОД И ПРАВДА	40,025.00	36,724.00	-3,301.00	91.75%
		2711	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	35,893.00	32,901.00	-2,992.00	91.66%
		4	СТРАНКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ	35,893.00	32,901.00	-2,992.00	
		877	НАША СТРАНКА	29,244.00	26,646.00	-2,598.00	91.12%
УКУПНО ТУЗЛАНСКИ КАНТОН:				500,000.00	458,348.00	-41,652.00	91.67%
207	ХЕРЦЕГОВАЧКО - НЕРЕТВАНСКИ КАНТОН	27	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	124,417.00	124,417.00	0.00	100.00%
		90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	80,363.00	80,363.00	0.00	100.00%
		769	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА 1990	43,775.00	43,775.00	0.00	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	43,775.00	43,775.00	0.00	100.00%
		1698	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	35,561.00	35,556.00	-5.00	99.99%
		1705	ХРВАТСКА РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА	35,561.00	35,556.00	-5.00	99.99%
		2317	Политичка организација НАРОД И ПРАВДА	23,614.00	23,614.00	0.00	100.00%
		3038	НАРОДНИ ЕВРОПСКИ САВЕЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	23,614.00	23,614.00	0.00	100.00%
УКУПНО ХЕРЦЕГОВАЧКО - НЕРЕТВАНСКИ КАНТОН:				410,680.00	410,670.00	-10.00	100.00%
204	ЗЕНИЧКО - ДОБОЈСКИ КАНТОН	90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	104,146.52	104,146.52	0.00	100.00%
		3044	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКА ИНИЦИЈАТИВА- КАСУМОВИЋ ФУАД	56,849.83	56,849.83	0.00	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	50,695.95	50,695.95	0.00	100.00%
		2317	Политичка организација НАРОД И ПРАВДА	36,981.69	36,981.69	0.00	100.00%
		90085	ХДЗ БИХ, ХСССР, ХСС, ХСП БИХ, ХКДУ, ХСПАС, ХДУ, ХСПХБ, ХРАСТ, ХД390, ХНП	36,981.69	36,981.69	0.00	100.00%

		90086	ЖЕЉКО КОМШИЋ ЗА ГРАЂАНСКУ ДРЖАВУ ДФ/ГС	36,981.69	36,981.69	0.00	100.00%
		3038	НАРОДНИ ЕВРОПСКИ САВЕЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	30,124.55	30,124.55	0.00	100.00%
		1182	САВЕЗ ЗА БОЉУ БУДУЋНОСТ БИХ	27,047.65	27,047.65	0.00	100.00%
		877	НАША СТРАНКА	20,190.43	20,190.43	0.00	100.00%
УКУПНО ЗЕНИЧКО - ДОБОЈСКИ КАНТОН:				400,000.00	400,000.00	0.00	100.00%
208	ЗАПАДНОХЕРЦЕГОВАЧКИ КАНТОН	27	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	126,000.00	159,100.00	33,100.00	126.27%
		769	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА 1990	36,000.00	44,200.00	8,200.00	122.78%
		1705	ХРВАТСКА РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА	18,000.00	22,500.00	4,500.00	125.00%
		734	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	9,000.00	11,250.00	2,250.00	125.00%
		1178	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА ДР. АНТЕ СТАРЧЕВИЋ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	9,000.00	11,250.00	2,250.00	125.00%
		1241	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА БИХ И ХЕРЦЕГ-БОСНЕ	9,000.00	10,450.00	1,450.00	116.11%
УКУПНО ЗАПАДНОХЕРЦЕГОВАЧКИ КАНТОН:				207,000.00	258,750.00	51,750.00	125.00%
210	ЛИВАЊСКИ КАНТОН	27	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	40,000.00	40,000.00	0.00	100.00%
		2802	ХРВАТСКИ НАЦИОНАЛНИ ПОМАК	40,000.00	40,000.00	0.00	100.00%
		769	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА 1990	32,000.00	32,000.00	0.00	100.00%
		90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	16,000.00	16,000.00	0.00	100.00%
		515	САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА - СНСД	16,000.00	16,000.00	0.00	100.00%
		1703	ХРВАТСКА НЕЗАВИСНА ЛИСТА	16,000.00	16,000.00	0.00	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	16,000.00	16,000.00	0.00	100.00%
		1705	ХРВАТСКА РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА	8,000.00	8,000.00	0.00	100.00%
		2697	СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА ФБИХ	8,000.00	8,000.00	0.00	100.00%
		3055	СРПСКИ НАЦИОНАЛНИ ПОКРЕТ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	8,000.00	8,000.00	0.00	100.00%
УКУПНО ЛИВАЊСКИ КАНТОН:				200,000.00	200,000.00	0.00	100.00%
202	ПОСАВСКИ КАНТОН	27	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	72,857.13	72,857.13	0.00	100.00%
		90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	19,285.71	19,285.71	0.00	100.00%
		769	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА 1990	15,000.00	15,000.00	0.00	100.00%

		1705	ХРВАТСКА РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА	10,714.29	10,714.29	0.00	100.00%
		2321	ПОКРЕТ ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	10,714.29	10,714.29	0.00	100.00%
		2765	НЕЗАВИСНИ-НЕОВИСНИ	10,714.29	10,714.29	0.00	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	10,714.29	10,714.29	0.00	100.00%
УКУПНО ПОСАВСКИ КАНТОН:				150,000.00	150,000.00	0.00	100.00%
205	БОСАНСКО - ПОДРИЊСКИ КАНТОН	90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	20,000.00	20,000.00	0.00	100.00%
		3066	НОВИ ПОЧЕТАК	12,800.00	12,800.00	0.00	100.00%
		2317	Политичка организација НАРОД И ПРАВДА	10,800.00	10,800.00	0.00	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	7,200.00	7,200.00	0.00	100.00%
		3038	НАРОДНИ ЕВРОПСКИ САВЕЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	7,200.00	7,200.00	0.00	100.00%
		3048	НОВА ПОЛИТИЧКА ИНИЦИЈАТИВА	7,200.00	7,200.00	0.00	100.00%
		4	СТРАНКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ	7,200.00	7,200.00	0.00	100.00%
		1698	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	5,600.00	5,600.00	0.00	100.00%
		1728	ЛИБЕРАЛНА СТРАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	5,600.00	5,600.00	0.00	100.00%
		2319	БОСАНСКА НАРОДНА СТРАНКА	5,600.00	5,600.00	0.00	100.00%
		1182	САВЕЗ ЗА БОЉУ БУДУЋНОСТ БИХ	3,600.00	3,600.00	0.00	100.00%
		2798	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКИ ДЕМОКРАТИ-ЏЕБРАИЛ БАЈРАМОВИЋ	3,600.00	3,600.00	0.00	100.00%
		3050	НЕЗАВИСНА ГРАЂАНСКА ЛИСТА	3,600.00	3,600.00	0.00	100.00%
УКУПНО БОСАНСКО - ПОДРИЊСКИ КАНТОН:				100,000.00	100,000.00	0.00	100.00%
206	СРЕДЊОБОСАНСКИ КАНТОН			н/п	н/п	н/п	н/п
УКУПНА СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА КАНТОНА:				3,203,129.49	3,213,217.49	10,088.00	100.31%

**Прилог 4. Преглед исплаћених средстава политичким субјектима у 2023. години
из буџета БиХ, ентитетских буџета и буџета Брчко дистрикта БиХ**

Босна и Херцеговина

Код	Назив нивоа власти	Код пол. субјекта	Назив политичког субјекта	Укупно планирана средства	Укупно исплаћена средства из буџета	Укупно уплаћена средства на рачуне странака	Утрошена средства за рад клубова	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1000	ДРЖАВА	090	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	113,306.68	112,857.31	87,357.12	25,500.19	
		515	САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА	96,190.47	95,626.13	33,957.12	61,669.01	
		027	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА БИХ	68,273.80	67,959.10	20,357.12	47,601.98	
		018	СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	118,988.08	118,613.54	22,857.12	45,042.18	
		440	ПАРТИЈА ДЕМОКРАТскоГ ПРОГРЕСА			27,357.12		
		1702	ЗА ПРАВДУ И РЕД-ЛИСТА НЕБОЈШЕ ВУКАНОВИЋА			23,357.12		
		2317	Политичка организација НАРОД И ПРАВДА	58,273.81	57,730.96	31,857.16	25,873.80	
		1698	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	50,357.14	50,302.42	24,057.16	26,245.26	
		008	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	83,240.93	83,143.73	60,217.16	22,926.57	
		70006	НОВИ ЕВРОПСКИ САВЕЗ	48,273.82	47,991.66	46,357.16	1,634.50	
		877	НАША СТРАНКА	86,547.63	86,498.06	48,257.16	13,283.78	
		3044	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКА ИНИЦИЈАТИВА-КАСУМОВИЋ ФУАД			24,957.12		
		80017	СРПСКИ КЛУБ У ПД ПСБИХ ДЕМОКРАТСКИ САВЕЗ ДЕМОС	60,714.30	60,707.81	20,357.16	19,993.49	
						СРПСКИ КЛУБ У ПД ПСБИХ УЈЕДИЊЕНА СРПСКА		20,357.16
		80014	КЛУБ ДЕЛАГАТА ХРВАТскоГ НАРОДА У ДН ПСБИХ ЗА НОВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ	57,916.67	57,877.00	6,570.00	51,307.00	
		80012	КЛУБ ДЕЛАГАТА СРПСКОГ НАРОДА У ДН ПСБИХ СНСД	57,916.67	56,577.76	12,000.00	44,577.76	
		80013	КЛУБ ДЕЛАГАТА БОШЊАЧКОГ НАРОДА У ДН ПСБИХ СДА	50,000.00	49,363.22	17,400.00	6,163.22	
						КЛУБ ДЕЛАГАТА БОШЊАЧКОГ НАРОДА У ДН ПСБИХ СДП БИХ		8,600.00
						КЛУБ ДЕЛАГАТА БОШЊАЧКОГ НАРОДА У ДН ПСБИХ НИП		8,600.00
						КЛУБ ДЕЛАГАТА БОШЊАЧКОГ НАРОДА У ДН ПСБИХ СЗБИХ		8,600.00
УКУПНА СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ				950,000.00	945,248.70	553,429.96	391,818.74	

Федерација Босне и Херцеговине

Код	Назив нивоа власти	Код пол. субјекта	Назив политичког субјекта	Укупно планирана средства	Укупно уплаћена средства	Више/мање уплаћено	% уплате планираних средстава
А	ЕНТИТЕТ ФБИХ	90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	555,167.00	555,167.00	0.00	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	443,088.00	443,088.00	0.00	100.00%
		90086	ЖЕЉКО КОМШИЋ ЗА ГРАЂАНСКУ ДРЖАВУ ДФ/ГС	298,987.00	298,987.00	0.00	100.00%
		90090	ХДЗ БИХ, ХСССР, ХСС, ХСП БИХ, ХКДУ, ХСПАС, ХДУ, ХСПХБ, ХРАСТ, ХНЛ	244,549.00	244,549.00	0.00	100.00%
		877	НАША СТРАНКА	177,301.00	177,301.00	0.00	100.00%
		90091	ПОВЈЕРЕЊЕ (НАРОД И ПРАВДА, СПУ)	142,077.00	142,077.00	0.00	100.00%
		2317	Политичка организација НАРОД И ПРАВДА	129,268.00	129,268.00	0.00	100.00%
		4	СТРАНКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ	119,661.00	119,661.00	0.00	100.00%
		769	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА 1990	116,459.00	116,459.00	0.00	100.00%
		3038	НАРОДНИ ЕВРОПСКИ САВЕЗ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	116,459.00	116,459.00	0.00	100.00%
		90092	ХДЗ БИХ, ХСП БИХ, ХДУ, ХСП АС,ХРАСТ, ХСП ХБ	116,459.00	116,459.00	0.00	100.00%
		90093	ХДЗ БИХ, ХДУ,ХСС, ХКДУ	116,459.00	116,459.00	0.00	100.00%
		27	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	90,841.00	90,841.00	0.00	100.00%
		882	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКТИВНОСТИ	90,841.00	90,841.00	0.00	100.00%
		90094	ХДЗ БИХ, ХСССР, ХСС, ХСП БИХ, ХКДУ, ХСПАС, ХДУ, ХРАСТ	90,841.00	90,841.00	0.00	100.00%
		515	САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА - СНСД	78,032.00	78,032.00	0.00	100.00%
		2321	ПОКРЕТ ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	78,032.00	78,032.00	0.00	100.00%
		2802	ХРВАТСКИ НАЦИОНАЛНИ ПОМАК	78,032.00	78,032.00	0.00	100.00%
		1705	ХРВАТСКА РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
		1728	ЛИБЕРАЛНА СТРАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
		2319	БОСАНСКА НАРОДНА СТРАНКА	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
		2423	ПОКРЕТ ЗА МОДЕРНУ И АКТИВНУ КРАЈИНУ	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
		3044	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКА ИНИЦИЈАТИВА-КАСУМОВИЋ ФУАД	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
		3056	ЗА НОВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
		3066	НОВИ ПОЧЕТАК	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%

	90085	ХДЗ БИХ, ХСССР, ХСС, ХСП БИХ, ХКДУ, ХСПАС, ХДУ, ХСПХБ, ХРАСТ, ХДЗ90, ХНП	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
	90095	ХДЗ 1990-ХСП ХБ И БИХ	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
	90096	СРПСКА СЛОГА-СНС ФБИХ-СП-ДНС-ПДП-СДС	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
	90097	СРПСКО ЈЕДИНСТВО (СНПФБИХ-СПС)	65,223.00	65,223.00	0.00	100.00%
УКУПНА СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА ФЕДЕРАЦИЈЕ БИХ:			3,800,006.00	3,800,006.00	0.00	100.00%

Република Српска

Код	Назив нивоа власти	Код пол. субјекта	Назив политичког субјекта	Укупно планирана средства	Укупно уплаћена средства	Више/мање уплаћено	% уплате планираних средстава
Б	ЕНТИТЕТ РС	515	САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА - СНСД	1,383,947.25	1,383,947.28	0.03	100.00%
		18	СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	667,023.88	667,023.84	-0.04	100.00%
		440	ПАРТИЈА ДЕМОКРАТскоГ ПРОГРЕСА	442,985.33	442,985.28	-0.05	100.00%
		74	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА	308,562.19	308,562.24	0.05	100.00%
		2420	ДЕМОКРАТСКИ САВЕЗ	308,562.19	308,562.24	0.05	100.00%
		461	ДЕМОКРАТСКИ НАРОДНИ САВЕЗ	263,754.48	263,754.48	0.00	100.00%
		1702	ЗА ПРАВДУ И РЕД-ЛИСТА НЕБОЛШЕ ВУКАНОВИЋА	263,754.48	263,754.48	0.00	100.00%
		1972	УЈЕДИЊЕНА СРПСКА	263,754.48	263,754.48	0.00	100.00%
		2447	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА СРПСКЕ-СПС	218,946.77	218,946.72	-0.05	100.00%
		3035	НАРОДНА ПАРТИЈА СРПСКЕ-ДАРКО БАЊАЦ	218,946.77	218,946.72	-0.05	100.00%
		8	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	123,425.04	123,425.04	0.00	100.00%
		90	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	61,712.40	61,712.40	0.00	100.00%
		1698	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	61,712.40	61,712.40	0.00	100.00%
		2495	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКИ БХ ЗЕЛЕНИ	61,712.40	61,712.40	0.00	100.00%
УКУПНА СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ:				4,648,800.06	4,648,800.00	-0.06	100.00%

Брчко дистрикт БиХ

Код	Назив нивоа власти	Код пол. субјекта	Назив политичког субјекта	Укупно планирана средства	Укупно уплаћена средства	Више/ мање уплаћено	% уплате планираних средстава
200Ц	БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ	90087	СДА И А.ДЕЊАГИЋ	33,096.77	33,096.77	0.00	100.00%
		90081	СНСД-ДЕМОС-Ђ.ПОПОВИЋ	28,580.64	28,580.64	0.00	100.00%
		74	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА	24,064.51	24,064.51	0.00	100.00%
		27	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	19,548.39	19,548.39	0.00	100.00%
		90088	СБИХ И А.ИЉАЗОВИЋ	19,548.39	19,548.39	0.00	100.00%
		440	ПАРТИЈА ДЕМОКРАТскоГ ПРОГРЕСА	15,032.26	15,032.26	0.00	100.00%
		1182	САВЕЗ ЗА БОЉУ БУДУЋНОСТ БИХ	15,032.26	15,032.26	0.00	100.00%
		1972	УЈЕДИЊЕНА СРПСКА	15,032.26	15,032.26	0.00	100.00%
		90080	СДС И М.ШЕЧИЋ	15,032.26	15,032.26	0.00	100.00%
		90089	БХ БЛОК-СДП БИХ И НС БИХ И НАРОД И ПРАВДА	15,032.26	15,032.26	0.00	100.00%
УКУПНА СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА БРЧКО ДИСТРИКТА БИХ				200,000.00	200,000.00	0.00	100.00%

Прилог 5. Преглед санкционисаних политичких странака 2024. године

Новчане санкције

Ред.бр.	Код странке	Политичка странка	Број и датум одлуке	Износ казне
1.	2320	ПЛАТФОРМА ЗА ПРОГРЕС	05-1-07-6-465/23 од 14.03.2024.г	29,000.00
2.	008	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА БИХ	05-1-07-6-466/23 од 14.03.2024.г	20,500.00
3.	018	СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	05-1-07-6-467/23 од 14.03.2024.г	12,000.00
4.	2767	ПЈЕШЧИЋ ДЕЈАН предсједник странке ХЕРЦЕГОВАЧКИ НАРОДНИ ПОКРЕТ-РОДОЉУБ ДРАШКОВИЋ	05-1-07-6-468/23 од 14.03.2024.г	2,000.00
5.	027	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА БИХ	05-1-07-6-469/23 од 14.03.2024.г	12,000.00
6.	2527	РЕГИОНАЛНА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА ГРАДАЧАЦ	05-1-07-6-470/23 од 14.03.2024.г	21,000.00

7.	2325	САВЕЗ МЛАДИХ СНАГА	05-1-07-6-471/23 од 14.03.2024.г	20,000.00
8.	074	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА	05-1-07-6-472/23 од 14.03.2024.г	6,500.00
9.	090	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ-СДА	05-1-07-6-473/23 од 14.03.2024.г	10,500.00
10.	440	ПАРТИЈА ДЕМОКРАТског ПРОГРЕСА	05-1-07-6-475/23 од 14.03.2024.г	43,000.00
11.	455	ЛИБЕРАЛНО ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА БИХ	05-1-07-6-476/23 од 14.03.2024.г	4,500.00
12.	461	ДЕМОКРАТСКИ НАРОДНИ САВЕЗ	05-1-07-6-480/23 од 14.03.2024.г	13,500.00
13.	502	НС РАДОМ ЗА БОЉИТАК	05-1-07-6-482/23 од 14.03.2024.г	2,000.00
14.	515	САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА-СНСД	05-1-07-6-483/23 од 14.03.2024.г	54,000.00
15.	2319	БОСАНСКА НАРОДНА СТРАНКА	05-1-07-6-484/23 од 14.03.2024.г	7,000.00
16.	769	ХРВАТСКА ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА 1990	05-1-07-6-485/23 од 14.03.2024.г	21,500.00
17.	1972	УЈЕДИЊЕНА СРПСКА	05-1-07-6-486/23 од 14.03.2024.г	28,500.00
18.	2328	НЕЗАВИСНА БОСАНСКО-ХЕРЦЕГОВАЧКА ЛИСТА	05-1-07-6-487/23 од 14.03.2024.г	11,500.00
19.	1728	ЛИБЕРАНА СТРАНКА БИХ	05-1-07-6-488/23 од 14.03.2024.г	7,000.00
20.	004	СТРАНКА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ	05-1-07-6-489/23 од 14.03.2024.г	19,500.00
21.	877	НАША СТРАНКА	05-1-07-6-490/23 од 14.03.2024.г	16,500.00
22.	2420	ДЕМОКРАТСКИ САВЕЗ-ДЕМОС	05-1-07-6-491/23 од 14.03.2024.г	5,500.00
23.	1003	НЕЗАВИСНА СТРАНКА др: МИХАЈЛО ТОВИРАЦ	05-1-07-6-492/23 од 14.03.2024.г	3,000.00
24.	2314	НЕЗАВИСНИ БЛОК	05-1-07-6-493/23 од 14.03.2024.г	4,500.00
25.	1718	НАРОДНИ ДЕМОКРАТСКИ ПОКРЕТ	05-1-07-6-494/23 од 14.03.2024.г	5,500.00
26.	2697	СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА ФБИХ	05-1-07-6-495/23 од 14.03.2024.г	11,500.00
27.	1182	САВЕЗ ЗА БОЉУ БУДУЋНОСТ	05-1-07-6-496/23 од 14.03.2024.г	12,500.00
28.	882	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ АКТИВНОСТИ	05-1-07-6-497/23 од 14.03.2024.г	4,000.00
29.	2321	ПОКРЕТ ДЕМОКРАТСКЕ АКЦИЈЕ	05-1-07-6-499/23 од 14.03.2024.г	4,000.00

30.	1701	ЛАБУРИСТИЧКА СТРАНКА БИХ	05-1-07-6-500/23 од 14.03.2024.г	4,000.00
31.	1720	ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА СТЕПАНА РАДИЋА	05-1-07-6-501/23 од 14.03.2024.г	4,500.00
32.	513	СТРАНКА ПЕНЗИОНЕРА/УМИРОВЉЕНИКА БИХ	05-1-07-6-502/23 од 14.03.2024.г	4,500.00
33.	1705	ХРВАТСКА РЕПУБЛИКАНСКА СТРАНКА	05-1-07-6-503/23 од 14.03.2024.г	3,000.00
34.	001	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКА ПАТРИОТСКА СТРАНКА-СЕФЕР ХАЛИЛОВИЋ	05-1-07-6-504/23 од 14.03.2024.г	7,000.00
35.	366	ХРВАТСКА СТРАНКА БИХ	05-1-07-6-505/23 од 14.03.2024.г	5,500.00
36.	1989	УНИЈА СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА БХ	05-1-07-6-506/23 од 14.03.2024.г	4,500.00
37.	036	БОСС-БОСАНСКА СТРАНКА-МИРНЕС АЈАНОВИЋ	05-1-07-6-507/23 од 14.03.2024.г	4,000.00
38.	1694	НАПРЕДНА СРПСКА-НС	05-1-07-6-509/23 од 14.03.2024.г	3,000.00
39.	1688	ДЕМОКРАТСКА ФРОНТА	05-1-07-6-510/23 од 14.03.2024.г	7,000.00
40.	1714	ХРВАТСКИ САВЕЗ ХКДУ-ХРАСТ	05-1-07-6-511/23 од 14.03.2024.г	4,000.00
41.	2317	ПОЛИТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА НАРОД И ПРАВДА	05-1-07-6-512/23 од 14.03.2024.г	2,000.00
42.	017	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА БИХ	05-1-07-6-513/23 од 14.03.2024.г	2,500.00
43.	1730	СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА др. ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ	05-1-07-6-514/23 од 14.03.2024.г	4,500.00
44.	1872	ПОКРЕТ УСПЈЕШНА СРПСКА	05-1-07-6-515/23 од 14.03.2024.г	5,000.00
45.	1703	ХРВАТСКА НЕЗАВИСНА ЛИСТА	05-1-07-6-516/23 од 14.03.2024.г	3,500.00
46.	1882	ТУЗЛАНСКА АЛТЕРНАТИВА	05-1-07-6-517/23 од 14.03.2024.г	6,500.00
47.	2010	ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА-БРАЋА РАДИЋ БРЧКО ДИСТРИКТ БИХ	05-1-07-6-518/23 од 14.03.2024.г	3,000.00
48.	1178	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА др. АНТЕ СТАРЧЕВИЋ	05-1-07-6-519/23 од 14.03.2024.г	3,500.00
49.	2622	ЗАЈЕДНО ЗА БОЉИ СРЕБРЕНИК	05-1-07-6-520/23 од 14.03.2024.г	3,000.00
50.	2072	ГРАЂАНСКИ САВЕЗ	05-1-07-6-521/23 од 14.03.2024.г	6,500.00
51.	1973	НАША ХЕРЦЕГОВИНА	05-1-07-6-522/23 од 14.03.2024.г	2,500.00
52.	2311	ПРВА СРПСКА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА	05-1-07-6-523/23 од 14.03.2024.г	1,000.00

53.	2798	БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКИ ДЕМОКРАТИ-ЦЕБРАИЛ БАЈРАМОВИЋ	05-1-07-6-524/23 од 14.03.2024.г	4,000.00
54.	2292	ПРВА МОСТАРСКА ПАРТИЈА	05-1-07-6-526/23 од 14.03.2024.г	1,500.00
55.	2423	ПОКРЕТ ЗА МОДЕРНУ И АКТИВНУ КРАЈИНУ	05-1-07-6-527/23 од 14.03.2024.г	4,300.00
56.	2426	СТРАНКА ДЕМОКРАТСКЕ СРПСКЕ СЕМБЕРИЈА-МИЋО МИЋИЋ	05-1-07-6-528/23 од 14.03.2024.г	5,500.00
57.	2731	ДЕМОКРАТСКИ ЦЕНТАР РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	05-1-07-6-529/23 од 14.03.2024.г	1,000.00
58.	2447	СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА СРПСКЕ	05-1-07-6-530/23 од 14.03.2024.г	3,000.00
59.	2734	ОТАЏБИНСКА СТРАНКА	05-1-07-6-531/23 од 14.03.2024.г	1,000.00
60.	2620	ПОКРЕТ ПРАВДЕ	05-1-07-6-532/23 од 14.03.2024.г	2,000.00
61.	2455	ГЛАС НАРОДА БИХ	05-1-07-6-533/23 од 14.03.2024.г	300.00
62.	016	СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА РС	05-1-07-6-534/23 од 14.03.2024.г	2,000.00
63.	2711	СОЦИЈАЛДЕМОКРАТЕ БИХ	05-1-07-6-536/23 од 14.03.2024.г	1,000.00
64.	2743	НОВО ДОБА	05-1-07-6-537/23 од 14.03.2024.г	1,500.00
65.	2803	СОЦИЈАЛИСТИ-СПС	05-1-07-6-538/23 од 14.03.2024.г	1,000.00
66.	2802	ХРВАТСКИ НАЦИОНАЛНИ ПОМАК	05-1-07-6-539/23 од 14.03.2024.г	2,100.00
УКУПНО				537,200.00

Административна мјера - ускраћивање права политичким странкама да се кандидују за учешће на наредним изборима

Ред.бр.	Код	Политичка странка	Број и датум одлуке
1.	455	ЛИБЕРАЛНО ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА БИХ	05-1-07-6-34/24 од 09.04.2024.г.
2.	734	ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	05-1-07-6-36/24 од 09.04.2024.г.
3.	762	БХ СЛОБОДНИ ДЕМОКРАТИ	05-1-07-6-40/24 од 09.04.2024.г.
4.	1262	ПРИВРЕДНИ НАРОДНИ ПОКРЕТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	05-1-07-6-43/24 од 09.04.2024.г.
5.	1272	ЛИСТА ЗА БУГОЈНО	05-1-07-6-45/24 од 09.04.2024.г.
6.	1711	ДЕМОКРАТСКА ОБИТЕЉСКА СТРАНКА	05-1-07-6-46/24 од 09.04.2024.г.
7.	1719	УДАР ЉЕВИЦЕ	05-1-07-6-47/24 од 09.04.2024.г.
8.	7007	ДЕМОКРАТСКА БРАНИТЕЉСКА СТРАНКА БИХ	05-1-07-6-48/24 од 09.04.2024.г.

9.	1971	САВЕЗ ЗА СТАРИ ГРАД	05-1-07-6-51/24 од 09.04.2024.г.
10.	2092	НОВА ПАРТИЈА	05-1-07-6-51/24 од 09.04.2024.г.
11.	2094	АУТОХТОНА ХРВАТСКА СТРАНКА ПРАВА БИХ	05-1-07-6-52/24 од 09.04.2024.г.
12.	2097	ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	05-1-07-6-27/24 од 09.04.2024.г.
13.	2419	САВЕЗ КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ	05-1-07-6-29/24 од 09.04.2024.г.
14.	2695	НЕЗАВИСНА ЛИСТА-ПОЗИТИВНА ЖИВИНИЧКА ПРИЧА	05-1-07-6-32/24 од 09.04.2024.г.
15.	2731	ДЕМОКРАТСКИ ЦЕНТАР РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	05-1-07-6-35/24 од 09.04.2024.г.
16.	3034	ХРВАТСКИ ДОМОВИНСКИ ПОКРЕТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	05-1-07-6-37/24 од 09.04.2024.г.
17.	70011	САВЕЗ ДЕМОКРАТСКИХ СНАГА-САВЕЗ	05-1-07-6-53/24 од 09.04.2024.г.
18.	069	СРПСКИ ПОКРЕТ ОБНОВЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	05-1-07-6-28/24 од 09.04.2024.г.

III ДИО - ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О САВЈЕТУ МИНИСТАРА БИХ

---

1. Провјера кандидата за Савјет министара БиХ

641. У складу са Законом о Савјету министара Босне и Херцеговине¹³⁸ Централна изборна комисија БиХ надлежна је да оцјењује, на основу достављених информација и података из службене евиденције, да ли кандидат за предсједавајућег, министра и замјеника министра у Савјету министара БиХ испуњава услове за именовање и потврду о томе доставља тијелу надлежном за именовање.
642. На основу члана 10ц. и 10д, тачка б) Закона о Савјету министара БиХ и члана 1.6, 1.7, 1.8, став (4) и 4.2 Изборног закона БиХ, Централна изборна комисија БиХ врши провјере кандидата за функцију министра или замјеника министра у Савјету министара БиХ.
643. У извјештајном периоду није било провјера кандидата за функцију министар или замјеника министра у Савјету министара БиХ.

2. Провјера кандидата за позиције директора и замјеника директора Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције

644. У складу с чланом 10ц. и 10д, тачка б) Закона о Савјету министара БиХ, а у вези са чланом 13, став (1) Закона о Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције, Централна изборна комисија БиХ врши провјеру кандидата за директора и замјеника директора Агенције.
645. У извјештајном периоду није било провјера кандидата за функцију директора и замјеника директора Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције.

3. Закључна разматрања

646. Током 2024. године није било провјера кандидата за функцију министар или замјеник министра у Савјету министара Босне и Херцеговине нити кандидата за функцију директора и замјеника директора Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције.

---

¹³⁸ “Службени гласник БиХ“, бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07 и 24/08.

IV ДИО - АКТИВНОСТИ ЦЕНТРА ЗА ЕДУКАЦИЈУ ЦИК БИХ

---

1. Активности Центра за едукацију

647. Центар за едукацију Централне изборне комисије БиХ основан је одлуком Централне изборне комисије БиХ („Службени гласник БиХ“, број 103/13) с циљем едукације тијела за провођење избора и свих учесника из области избора и финансирања политичких странака, како на нивоу Босне и Херцеговине, тако и на регионалном и међународном нивоу.
648. Оснивањем Центра за едукацију Централна изборна комисија БиХ је обезбиједила сталан и адекватан простор за испуњење законом утврђене обавезе континуиране обуке чланова тијела за провођење избора. Организовањем едукативних радионица, семинара и предавања истакнутих изборних, домаћих и међународних експерата, како за чланове изборне администрације, тако и за представнике политичких субјеката, медије, невладине организације и сл. омогућиће се квалитетнија и континуирана обука, тренинг и професионално усавршавање свих учесника у изборном процесу у БиХ.
649. Центар за едукацију који је отворен 9. октобра 2017. године располаже конференцијском салом капацитета 70 мјеста, опремом за видеопројекције и озвучење и погодан је за организовање конференција, семинара, округлих столова, радионица и предавања.
650. Наставни план и програм Центра за едукацију припремљен је у оквиру пројекта подршке Савјета Европе активностима Централне изборне комисије БиХ, а предвиђен је програм обавезних и факултативних обука, те каталогизација тема и области едукације, прилагођених специфичним потребама и намјени овог центра, међу којима су:
- уско специјализоване обуке и тренинзи за чланове изборних комисија у БиХ, прилагођене временском плану изборних активности,
  - обуке представника политичких субјеката из области примјене Закона о финансирању политичких странака и области финансирања изборне кампање,
  - обуке за представнике политичких странака из области пријаве и овјере за учешће на изборима,
  - обуке за представнике електронских и принтаних медија о изборном процесу у БиХ,
  - тренинзи тренера за представнике невладиног сектора из области едукације бирача,
  - одржавање постизборних конференција.¹³⁹

---

¹³⁹ План и програм едукације чланова тијела за провођење избора доступан је на интернет-страници [www.izbori.ba](https://www.izbori.ba/Documents/2018/01/09/Plan_i_program_educacije-bos.pdf) на линку : https://www.izbori.ba/Documents/2018/01/09/Plan_i_program_educacije-bos.pdf

651. У циљу бољег разумијевања и примјене Плана и програма едукације чланова тијела за провођење избора, који је донијела Централна изборна комисија БиХ у децембру 2017. године, као и олакшану израду оперативног плана и програма едукације тијела за провођење избора у БиХ, као обавезног дијела документације сваког предавача у 2018. години, уз подршку Мисије ОЕБС БиХ припремљена је Јединствена методологија за израду наставног плана и програма обуке чланова бирачких одбора у Босни и Херцеговини која је намијењена превасходно предавачима/тренерима.
652. У наставку је дат преглед активности из дјелограда рада Центра за едукацију Централне изборне комисије БиХ које су реализоване у извјештајном периоду.

1.1. Промовисање иницијативе за обиљежавање Свјетског дана избора

653. На конференцији Удружења изборних званичника Европе (АЦЕЕЕО) одржаној 2005. године, више од 20 земаља чланица договорило се о покретању иницијативе да се први четвртак у мјесецу фебруару утемељи као дан који би у цијелом свијету представљао заштитни знак демократских избора, односно као **Свјетски дан избора**.
654. Поводом промоције иницијативе за проглашење „Свјетског дана избора“ првог четвртка у фебруару мјесецу 01. 02. 2024. године у Центру за едукацију Централне изборне комисије БиХ одржано је интерактивно предавање за професоре, студенте, ученике средњих школа, чланове и Управни одбор Удружења изборних званичника у БиХ на тему „Избори: законодавство, процес и институције у БиХ“. Уводни говор је одржала др Ирена Хаџиабдић, предсједник, а тематско предавање др Суад Арнаутовић, члан ЦИКБиХ. Учесници ове манифестације имали су прилику да о овим темама разговарају с предсједницом и члановима Централне изборне комисије БиХ. Послана је заједничка порука да је потребно у континуитету радити на унапређењу изборног законодавства и изборног процеса.
655. Први четвртак у фебруару предложен је као датум обиљежавања Свјетског дана избора јер је већина међународних споразума у подручју избора потписана на или око тог датума.
656. Централна изборна комисија БиХ позвала је и општинске/градске изборне комисије да на пригодан начин промовишу иницијативу за обиљежавање Свјетског дана избора.

*Промоције
иницијативе
за
проглашење
„Свјетског
дана
избора“
01.02.2024. године*

1.2. Обуке изборне администрације

657. У складу с чланом 2.2 став (5) Изборног закона БиХ Централна изборна комисија БиХ има обавезу и потребу да едукује чланове органа за провођење избора и учеснике из области избора. Планом и програмом едукације органа за провођење избора за 2024. годину су дефинисане теме, датуми и мјеста одржавања обука органа за провођење избора. Едукације обухваћене Планом и програмом су: "Организација рада изборних комисија основних изборних јединица на дан избора", "Обука контролора изборних резултата", "Електронска пријава политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године", „Измјене подзаконских аката", "Обука потенцијалних предсједника бирачких одбора", "Процедуре гласања и бројања на дан избора – Локални избори 2024." и "Едукација запослених у центрима за бирачки списак".

а) Организација рада изборних комисија основних изборних јединица на дан избора“

658. У периоду од 29. 01 – 09. 02. 2024. године, уз подршку мисије ОЕБС у БиХ, проведена је едукација на тему „Организација рада изборних комисија основних изборних јединица на дан избора“.

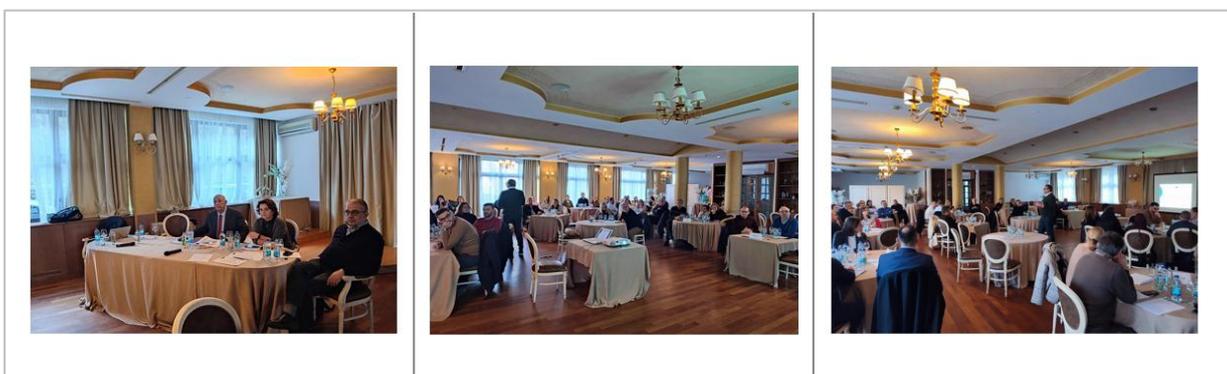
Табела 46. Преглед регионалних едукација на тему „Организација рада изборних комисија основних изборних јединица на дан избора“

Р.Б	Регионални центар	Термин обуке
1.	Бихаћ	29.01.2024.
2.	Бања Лука	30.01.2024.
3.	Теслић	31.01.2024.
4.	Бијељина	01. и 02.02.2024.
5.	Мостар	05. и 06.02.2024.
6.	Сарајево	07,08, и 09.02.2024.

659. Обуке су провели чланови Централне изборне комисије БиХ и запосленици Секретаријата Централне изборне комисије БиХ. На едукацију су позвани

чланови свих изборних комисија основних изборних јединица у Босни и Херцеговини. Од укупно 143 изборне комисије обуци се нису одазвали чланови изборних комисија Оштра Лука, Маглај, Сребреник, Кључ, Трново ФБиХ и Равно. Од присутних изборних комисија неке су се одазвале у пуном саставу, неке дјелимично. Укупан број присутних на едукацији је био **482**.

660. Учесницима је представљена презентација „Организација рада изборних комисија на изборни дан.“ Потом су учесници попуњавали упитник (један упитник за једну изборну комисију), а након тога је услиједила интерактивна дискусија у току које је свака изборна комисија требала да презентује оно што је тражено у упитнику. Теме које су учесници презентовали су: Активности изборне комисије на изборни дан; Унос изборних резултата – технички аспект; Прикупљање изборних резултата са бирачких мјеста; Подзаконски акти – приједлози за унапрјеђење; Приједлози изборних комисија за побољшање изборног процеса. Дискусије и коментаре изнесене током 10 дана едукације Централна изборна комисија БиХ је размотрила приликом ажурирања подзаконских аката.

Обавезна едукација чланова општинских/градских изборних комисија

661. Након едукације припремљен је документ са најчешћим питањима која су постављена од стране учесника у току едукације. Питања и одговори су објављени на веб страници www.izbori.ba.¹⁴⁰

¹⁴⁰ [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.izbori.ba/Documents/2024/06/odgovori_na_pitanja_o_birackim_odborama-bos.pdf](https://www.izbori.ba/Documents/2024/06/odgovori_na_pitanja_o_birackim_odborama-bos.pdf)

б) Обука контролора изборних резултата изборних комисија основних изборних јединица у Босни и Херцеговини -„Припрема за провођење Локалних избора 2024. године“

662. У периоду од 26. 02. до 12. 03. 2024. године Централна изборна комисија, БиХ у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у БиХ, а у складу с чланом 69. став (6) Правилника о провођењу избора у Босни и Херцеговини, организовала је обавезне едукације контролора изборних резултата. Позиви су упућени контролорима изборних резултата из свих изборних комисија основних изборних јединица у Босни и Херцеговини. Едукацији је присуствовало укупно **246 контролора**. Из следећих изборних комисија едукацији није присуствовао нити један контролор: Вукосавље, Домањевац – Шамац, Пелагићево, Оштра Лука, Кладањ, Шековићи, Купрес РС, Бугојно, Крешево, Пале ФБиХ, Широки Бријег, Калиновик, Гацко, Љубушки, Чапљина, Берковићи, Љубиње, Равно и Костајница. Едукације су одржане у Центру за едукацију Централне изборне комисије БиХ у Сарајеву.
663. Фокус едукације је био на надлежности контролора, унос података о отварању/затварању бирачких мјеста и одзиву бирача, унос резултата-већински глас, унос резултата - пропорционална заступљеност и рјешавање валидација. У оквиру ове вишедневне едукације урађено је и тестирање оних контролора који до тада нису сертифицирани.

*Обавезне
едукације
контролора
изборних
резултата
„Припрема за
провођење
Локалних
избора 2024.
године“*

с) Обука запосленика центара за бирачки списак у периоду од 15. до 18. 04. 2024. године

664. У периоду од 15. до 18. 04. 2024. године у Центру за едукацију Централне изборне комисије БиХ одржане су едукације запосленика општинских/градских центара за бирачки списак у циљу њиховог оспособљавања за провођење Локалних избора 2024. године,
665. Ова петодневна едукација у фокус је ставила упознавање с обавезама запосленика Центра за бирачки списак, упознавање с важећим подзаконским актима, практичан рад на апликацији за Пасивну регистрацију бирача и практичан рад на апликацији за консолидацију Централног бирачког списка.

666. Обуци је присуствовало 37 запосленика центара за бирачки списак из 23 основне изборне јединице и четири (4) члана изборне комисије.

*Едукације
запосленика
општинских/градских
центра за бирачки
списак*

d) Упознавање изборних комисија са подзаконским актима

667. У складу с чланом 2.2 став (5) Изборног закона БиХ у периоду од 20. до 31. 05. 2024. године Централна изборна комисија БиХ је у сарадњи с Мисијом ОЕБС-а у БиХ организовала едукацију чланова општинских/градских изборних комисија. Десетодневна едукација на тему „**Упознавање изборних комисија са подзаконским актима**“ одржана је Бањој Луци, Тузли, Мостару и Сарајеву.

668. Фокус едукације је био на упознавању чланова општинских/градских изборних комисија са измјенама Изборног закона БиХ, новинама у вези са именовањем предсједника и чланова бирачких одбора, измјенама Правилника о провођењу избора, начином примопредаје и паковања изборног материјала, те упутствима за одређивање локација бирачких мјеста.

669. Све обуке су провели чланови Централне изборне комисије БиХ и запосленици Секретаријата ЦИКБиХ. На обукама у Бањој Луци и Мостару била је присутна и представница Мисије ОЕБС у БиХ.

Табела 47. Преглед регионалних едукација на тему „Упознавање изборних комисија са подзаконским актима“

Р.Б	Регионални центар	Термин обуке
1.	Бања Лука	20, 21. и 22.05.2024.
2.	Тузла	23. и 24.05.2024.
3.	Мостар	27. и 28.05.2024.
4.	Сарајево	29, 30. и 31.05.2024.

670. На ову едукацију позвани су чланови свих изборних комисија основних изборних јединица у Босни и Херцеговини. Од укупно 143 изборне комисије обуци се нису одазвали чланови изборних комисија Оштра Лука, Пелагићево, Љубиње и Равно. Укупно је присуствовало 499 чланова изборних комисија основних изборних јединица у Босни и Херцеговини.

Обавезна
едукација
чланова
ОИК/ГИК

671. Након едукације сачињен је документ са најчешћим питањима и одговорима, те објављен на веб страници ЦИКБиХ.

е) Едукација инструктора за обуку кандидата за предсједнике/замјенике предсједника бирачких одбора

672. У периоду 22. 06 – 07. 07. 2024. године одржане су регионалне едукације инструктора за обуку кандидата за предсједнике/замјенике предсједника бирачких одбора. Све обуке су провели чланови Централне изборне комисије БиХ и запосленици Секретаријата ЦИКБиХ.

Табела 48. Преглед регионалних едукација инструктора за обуку кандидата за предсједнике/замјенике предсједника бирачких одбора

Р.Б	Регионални центар	Термин обуке
1.	Теслић	22. и 23.06.2024.
2.	Тузла	22. и 23.06.2024.
3.	Зеница	29. и 30.06.2024.
4.	Сарајево	29. и 30.06.2024.
5.	Мостар	06. и 07.07.2024
6.	Бихаћ	06. и 07.07.2024

673. Теме које су обрађене на наведеним едукацијама односиле су се на рад бирачког одбора дан уочи избора и на сам дан избора: Радње бирачког одбора на дан уочи избора; Радње бирачког одбора сат времена прије отварања бирачких мјеста; Изборни дан – процедуре гласања; Затварање бирачких мјеста; Радње бирачког одбора након отварање гласачке кутије; Бројање – већински глас; Бројање – пропорционална заступљеност први круг; Бројање – пропорционална заступљеност други круг; Паковање изборног материјала; Предаја изборног материјала изборној комисији; бирачко мјесто за гласање у одсуству и Гласање бирача путем мобилног тима.

ф) Едукација „Упознавање изборних комисија са радом бирачког одбора“

674. У јулу и августу 2024. године, уз подршку Мисије ОЕБС у БиХ проведене су обуке на тему „Упознавање изборних комисија са радом бирачког одбора“. Предавачи су били чланови Централне изборне комисије БиХ и запосленици Секретаријата ЦИКБиХ,. На ову едукацију позвани су чланови свих изборних

комисија основних изборних јединица у Босни и Херцеговини. Од укупно 143 изборне комисије обуци се нису одазвали чланови изборних комисија Велика Кладуша, Петрово, Добретићи, Олово, Нови Травник, Трново (РС) и Фоча (ФБиХ). Едукацији је присуствовало 509 чланова изборних комисија основних изборних јединица. Обукама су присуствовали и представници Мисије ОЕБС у БиХ.

Табела 49. Преглед едукација на тему „Упознавање изборних комисија са радом бирачког одбора“

Р.Б	Регионални центар	Термин обуке
1.	Теслић	05 – 07.08.2024.
2.	Тузла	08. и 09.08.2024.
3.	Мостар	12. и 13.08.2024.
4.	Сарајево	14. – 16.08.2024.

г) Обука чланова бирачких одбора у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине (ДКПБиХ)

675. Обука чланова бирачких одбора у ДКПБиХ одржана је 18. 09. 2024. године путем платформе Зоом. Укупан број чланова бирачких одбора ДКПБиХ био је 83.

1.3. Едукације политичких странака и независних кандидата и особа задужених за контакт са ЦИКБиХ

Едукација политичких субјеката на тему „Електронска пријава политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године“

676. Дана 03. и 04. априла 2024. године, у Центру за едукацију Централне изборне комисије БиХ одржана је едукација за политичке странке и независне кандидате на тему „Електронска пријава политичких субјеката за учешће на Локалним изборима 2024. године“. Позиви на едукацију упућени су путем електронске поште на укупно **97** адреса политичких странака, а јавни позив упућен је и путем интернет странице www.izbori.ba. Едукацији је присуствовало укупно **72** учесника испред **60** политичких субјеката.

677. Циљ едукације био је упознавање политичких странака и независних кандидата са новим начином подношења пријава за овјеру учешћа на изборима електронским путем као и са функцијама онлајн портала е-избори, обавезама и роковима у процесу подношења пријава за овјеру за учешће на непосредним изборима, те поступањем Централне изборне комисије БиХ у провођењу процеса провјере поднесених пријава.

678. У оквиру едукације обрађене су сљедеће теме: Електронска пријава политичких странака и независних кандидата за учешће на изборима; Електронска пријава коалиција и листа независних кандидата за учешће на изборима и Електронско подношење кандидатских листа.

Едукација „Годишњи финансијски извјештаји политичких странака за 2023. годину и програм утрошка средстава за 2024. годину“

679. Централна изборна комисија БиХ је 13. 03. 2024. године одржала едукацију за особе одговорне за вођење пословних књига политичких странака, подношење финансијских извјештаја и особе које су овлаштене да контактирају са Централном изборном комисијом БиХ, под називом: „Годишњи финансијски извјештаји политичких странака за 2023. годину и програм утрошка средстава за 2024. годину“.
680. Током контроле и ревизије финансијских извјештаја, које политичке странке подnose у складу са чланом 12. Закона о финансирању политичких странака и њеним подзаконским актима, утврђено је да велики број политичких странака приликом израде и подношења финансијских извјештаја прави грешке. Такође, политичке странке поступају супротно одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, на начин да не сачињавају програм утрошка средстава, да средства троше мимо утврђеног програма утрошка средстава и/или супротно циљевима политичке странке.
681. Циљ едукације је био да се особама одговорним за вођење пословних књига политичких странака, подношење финансијских извјештаја и особама која су овлаштена да контактирају са Централном изборном комисијом БиХ омогући стицање, односно проширење знања о изворима финансирања политичких странака, забрањеним изворима финансирања и неовчаним донацијама, роковима, садржају и начину подношења финансијских извјештаја, те начину доношења финансијског плана и програма утрошка средстава политичке странке.
682. У току едукације обрађене су сљедеће теме: Т1: Извори финансирања политичких странака; Т2: Финансијско извјештавање политичких странака; Т3: Програм утрошка средстава политичких странака.
683. На едукацији су учествовали представници 35 политичких странака, односно 46 учесника, од укупно 189 позваних политичких странака, које се налазе на евиденцији Централне изборне комисије БиХ. Важно је истаћи да су пошиљке са Обавјештењем о обавези подношења годишњег финансијског извјештаја за 2023. године и Позивом за едукацију, које су упућене на адресе политичких странака, враћене за 50 политичких странака уз напомене да примаоци нису на адресама, да су одселили, непознати и сл.
684. Поред представника политичких странака, едукацији су присуствовали запослени из Секретаријата ЦИКБиХ, Службе за ревизију финансирања политичких странака и Сектора за правне послове и управно рјешавање.

Едукација

„Годишњи финансијски извјештаји политичких странака за 2023. годину и програм утрошка средстава за 2024. годину“

Едукације „Финансирање изборне кампање и финансијско извјештавање“

685. Дана 04. и 05. 09. 2024. године путем Зоом апликације одржана је едукација представника политичких странака и независних кандидата који учествују на Локалним изборима 2024. године, на тему „Финансирање изборне кампање и финансијско извјештавање“.
686. Циљ едукације је био да се политичким странкама и независним кандидатима који учествују на Локалним изборима омогући стицање, односно проширење знања о изворима финансирања изборне кампање, садржају финансијских извјештаја, те роковима и начину подношења извјештаја.
687. На едукацији су учествовали представници 29 политичких странака и 26 независних кандидата. Позив за едукацију упућен је за 113 политичких странака, 59 коалиција, те 128 независних кандидата и листа независних кандидата
688. Током контроле и ревизије финансијских извјештаја, које политичке странке подносе у складу са чланом 12. Закона о финансирању политичких странака и поглављем 15 Изборног закона БиХ, утврђено да велики број политичких странака приликом израде и подношења финансијских извјештаја прави грешке. Законом о измјенама и допунама Изборног закона БиХ („Службени гласник БиХ” број 24/24), проширен је оквир извјештавања о трошковима изборне кампање. Политичке странке и независни кандидати, који учествују на изборима, поред предизборног и постизборног финансијског извјештаја дужни су подносити и нове извјештаје: **Извјештај о промету посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање за период од његовог отварања до дана подношења пријаве за овјеру за изборе, Извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање који се подноси три дана прије дана одржавања избора, а обухвата период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана подношења извјештаја и извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање који се подноси у року од 30 дана од дана објављивања изборних резултата у „Службеном гласнику БиХ” и обухвата период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана подношења извјештаја.**
689. Извјештај који се подноси три дана прије избора иако носи назив *Извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање* садржи: промет

- рачуна, све изворе новчаних и неновчаних донација са датумима уплата и износима појединачних донација, трошковима изборне кампање и рачунима добављача и извршилаца услуга, са ажурираним подацима до дана подношења извјештаја.
690. У току едукације обрађене су сљедеће теме: Т1: Трошкови изборне кампање и финансијско извјештавање о трошковима изборне кампање; Т2: Извјештај о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање са подацима о изворима новчаних и неновчаних донација, трошковима изборне кампање и рачунима добављача; Т3: Финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру до дана овјере изборних резултата (постизборни извјештај).
691. Политичким странкама и независним кандидатима скренута је пажња на успоставу евиденције о трошковима изборне кампање, као и да се у финансијским извјештајима ови трошкови исказују одвојено од редовних трошкова политичких странака и независних кандидата.
692. Материјали са едукације послани су путем имејла свим политичким странакама и независном кандидатима, који су позвани на едукацију.
693. Питања политичких странака и независних кандидата са едукације, у којима се тражи тумачење прописа чије је провођење у надлежности Централне изборне комисије БиХ, скупа са одговорима на иста, објављена су на веб страници www.izbori.ba као најчешћа питања.¹⁴¹

1.4. Едукативне радионице

Радионица о примјени дигиталних технологија у изборном процесу

694. Централна изборна комисија БиХ је у сарадњи с Венецијанском комисијом 04-05. 09. 2024. године у Сарајеву организовала дводневну радионицу о примјени дигиталних технологија у изборном процесу. Радионица је била намијењена члановима Централне изборне комисије БиХ и особљу Секретаријата ЦИКБиХ. Теме радионице су биле: Биометријска идентификација бирача, аутоматски пренос резултата и видео надзор код бројања гласова. Практичне студије случаја и кризно управљање у ситуацијама када технологија закаже укључујући алтернативна папирната рјешења.
695. Ова радионица је пружила кључне увиде у иновативна рјешења за унапрјеђење транспарентности и ефикасности избора.

141

https://www.izbori.ba/Documents/finansiranje_pp/najcesca_pitanja/najcesca_pitanja_finansiranje_izborne_kampanje_i_finansijsko_izvjestavanje.pdf

Радионица о примјени дигиталних технологија у изборном процесу, Сарајево, 4-5.9.2024.

Дани отворених врата – „Изборни систем у БиХ“

696. Мисија ОЕБС-а у БиХ, у сарадњи с Централном изборном комисијом БиХ имплементирала је пројекат *Дани отворених врата – „Изборни систем у БиХ“*, који се одржао у више општина/градава, а у склопу пројекта „Унапрјеђење интегритета изборних процеса у БиХ 2024. и 2026. године у складу с препорукама ОДИХР-а и међународним стандардима“ финансираног од стране Влада САД-а, Велике Британије, Савезне Републике Њемачке и Краљевине Норвешке. Дани отворених врата су одржани у Тузли, Калесији, Травнику, Бањој Луци, Новом Граду, Босанском Петровцу и Сарајеву. Сврха овог пројекта је била да младим гласачима пружи увид у основе изборног процеса у БиХ, те их упозна с изборним системом Босне и Херцеговине и процесом гласања. Одржана је и симулација гласања на бирачком мјесту.

Предавање за младе бираче из Брчко дистрикта БиХ Сарајево, 20.09.2024.

1.5. Предавање за студенте

Предавање за групу студената права предвођених члановима Управног одбора Европског удружења студената права (ЕЛСА) у Сарајеву

697. Дана 27. 03. 2024. године у Центру за едукацију Централне изборне комисије БиХ одржано је интерактивно предавање за групу студената права предвођених члановима управног одбора *Европског удружења студената*

права (ЕЛСА) у Сарајеву. Предавање које су одржали чланови др Ахмет Шантић, Владо Роговић, Јован Калаба и државни службеници ЦИКБиХ је имало за циљ упознати студенте с изборима, изборним законодавством, расписивањем и организацијом избора, изборним системом, начином додјеле мандата и кључним карактеристикама избора у Босни и Херцеговини.

Предавање за групу студената права предвођених члановима Управног одбора Европског удружења студената права (ЕЛСА) у Сарајеву

Предавање за студенте Правног факултета Универзитета у Зеници

698. Дана 21. 12. 2024. године у Центру за едукацију Централне изборне комисије БиХ одржано је предавање за групу студената Правног факултета Универзитета у Зеници. Тема предавања је била “Избори: законодавство, процес, институције”. Студентима су презентоване карактеристике изборног система и процеса у Босни и Херцеговини. Била је ово и прилика да ЦИКБиХ и на овај начин промовише значај учешћа младих на изборима.

Предавање за студенте Правног факултета Универзитета у Зеници

1.6. Публицистичка дјелатност

Приручник за рад бирачких одбора у Босни и Херцеговини – Локални избори 2024.

699. Централна изборна комисија БиХ је израдила „Приручник за рад бирачких одбора у Босни и Херцеговини – Локални избори 2024. године“, у сврху

преноса знања, вјештина и искуства међу предсједницима и члановима бирачких одбора како би се осигурала досљедна примјена законских и подзаконских аката који регулишу изборни процес, те унапређењу истих у смислу посљедњих измјена у изборном законодавству.

700. Приручник садржи јасне упуте за рад бирачког одбора на бирачком мјесту, те објашњава улогу, дужности и одговорности предсједника и чланова бирачких одбора и њихових замјеника, посматрача, те осталих заинтересованих група које учествују у изборном процесу, ради бољег разумијевања изборног процеса на бирачком мјесту на дан избора.

Приручник за рад бирачких одбора у Босни и Херцеговини – Локални избори 2024.

Приручник за рад контролора изборних резултата

701. Припремљен је и „Приручник за рад контролора изборних резултата“ како би се помогло контролорима изборних резултата у општинским и градским изборним комисијама као и контролорима у Главном центру за бројање.

Приручник за рад контролора изборних резултата

Приручник за рад бирачког одбора на бирачком мјесту у дипломатско-конзуларном представништву Босне и Херцеговине за Локалне изборе 2024.

702. “Приручник за рад бирачког одбора на бирачком мјесту у дипломатско-конзуларном представништву Босне и Херцеговине за Локалне изборе 2024.“ осмишљен је као кључни водич за дјеловање бирачког одбора на дан избора у

дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине. Овај приручник детаљно описује улоге, одговорности, те обавезе предсједника и чланова бирачких одбора, укључујући и задатке замјеника и посматрача.

Приручник за рад бирачког одбора на бирачком мјесту у дипломатско-конзуларном представништву Босне и Херцеговине за Локалне изборе 2024.

Приручник за посматраче изборног процеса у Босни и Херцеговини – Локални избори 2024. године

703. За Локалне изборе 2024. године припремљен је и „Приручник за посматраче у Босни и Херцеговини – Локални избори 2024. године“. Сврха Приручника је да заинтересованим изборним посматрачима политичких субјеката, удружења грађана и представницима међународних посматрача омогући да се упознају с поступком акредитације, као условом да би приступили и пратили рад органа за провођење избора, те бирачким и другим мјестима чији рад желе посматрати. Приручник садржи најважније информације о Локалним изборима 2024. године и документе као и упутства за изборне посматраче за њихов рад, приступ информацијама и резултатима избора.

Приручник за посматраче изборног процеса у Босни и Херцеговини – Локални избори 2024.

Приручник за рад бирачких одбора у Босни и Херцеговини на бирачким мјестима на којима се користе оптички скенери и директна трансмисија резултата – Пилот пројекат 2 – Локални избори 2024.

704. Централна изборна комисија БиХ је припремила “ Приручник за рад бирачких одбора у Босни и Херцеговини на бирачким мјестима на којим се користе оптички скенери и директна трансмисија резултата – Пилот пројекат 2 – Локални избори 2024. године” који представља подсјетник предсједницима и члановима бирачког одбора у вези са изборним радњама које се проводе на изборима у Босни и Херцеговини у основним изборним јединицама: Нови Град, Приједор, Тузла, Високо, Вогошћа, Столац и Мостар и на бирачким мјестима која су одређена одлуком Централне изборне комисије БиХ. Овај приручник садржи детаљан опис и приказ рада бирачког одбора на бирачком мјесту, те објашњава употребу оптичког скенера, као и улоге и одговорности предсједника и чланова бирачких одбора и њихових замјеника, главних оператера и оператера, посматрача и других учесника изборног процеса дан уочи избора, изборни дан и ноћ након избора.

Приручник за рад бирачких одбора у Босни и Херцеговини на бирачким мјестима на којима се користе оптички скенери и директна трансмисија резултата – Пилот пројекат 2 – Локални избори 2024.

1.7. Постизборна конференција тијела за провођење избора „Локални избори 2024. – лекције за будућност“

705. Централна изборна комисија БиХ је уз подршку Канцеларије Савјета Европе у Сарајеву и Мисије ОЕБС-а у БиХ, успјешно организовала дводневну постизборну Конференцију тијела за провођење избора „Локални избори 2024 - лекције за будућност“ која је одржана 24. и 25. априла 2025. године у Сарајеву.

706. Конференција је окупила више од 200 учесника - представника општинских/ градских изборних комисија, изборне стручњаке из земље и иностранства укључујући представнике Савјета Европе, Мисије ОЕБС-а у БиХ, Канцеларије ОЕБС-а за демократске институције и људска права (ОДИХР), Делегације Европске уније, Канцеларије Високог представника за Босну и Херцеговину (ОХР), представнике невладиног сектора у Босни и Херцеговини и медија.

707. Током конференције говорило се о томе како су организовани и проведени Локални избори у Босни и Херцеговини 2024. године, представљен је Завршни Извјештај проведених пилот пројеката увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини и Студија изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине, презентовани су налази из извјештаја међународних посматрачких мисија (ОДИХР-а и Конгреса локалних и регионалних власти Савјета Европе).
708. Другог дана конференције организован је рад кроз четири радионице, односно радне групе, а свака је имала различите теме фокусиране на неопходна унапређења и то: у процесу гласања и бројања, именовању бирачких одбора, увођењу нових технологија и других проблематичних аспеката.
709. Као завршни документ Конференције тијела за провођење избора „Локални избори 2024 - лекције за будућност“ усвојени су Закључци који ће бити дио иницијативе за измјене и допуне Изборног закона БиХ, а које ће Централна изборна комисија БиХ упутити у Парламентарну скупштину БиХ.
710. На конференцији су уручена и признања Централне изборне комисије БиХ члановима и запосленицима изборне администрације, заслужним појединцима из међународних и домаћих организација, државним институцијама за њихов досадашњи ангажман као и ангажман приликом провођења Локалних избора 2024. године.

*Постизборна конференција тијела за провођење избора
„Локални избори 2024 - лекције за будућност“*

2. Закључна разматрања

711. У извјештајном периоду, активности из дјелокруга рада Центра за едукацију ЦИКБиХ обухватиле су: промоцију иницијативе за проглашење Свјетског дана избора, обуке изборне администрације у складу с Планом и програмом едукације органа за провођење избора, едукативне радионице о новим технологијама у изборном процесу, радионице оснаживања припадника ромске заједнице, радионице посвећене младим бирачима, предавање за студенте, израду публикација намијењених изборној администрацији, посматрачима изборног процеса и свим заинтересованим стакхолдерима као и организацију постизборне конференције тијела за провођење избора „Локални избори 2024 - лекције за будућност“ .

V ДИО - МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА, СЕМИНАРИ И ЕДУКАЦИЈЕ

1. Учесће у посматрачким мисијама, међународним конференцијама и семинарима

712. У оквиру пројекта “Подршка изборним реформама на Западном Балкану” у организацији ОЕБС/ОДИХР-а у Републици Пољској (Варшава) је у периоду од 21. До 23. фебруара 2024. године одржана конференција о финансирању изборне кампање на којој су учествовале др Ирена Хаџиабдић, предсједница ЦИКБиХ и мр.сц. Хасида Гушић, шеф Службе за ревизију. Др Хаџиабдић је била један од панелиста на тему “Осигуравање надзора над финансирањем кампања: Стратегије за повећање учинковитости унутар ограничених ресурса”. Циљ панела је био расправа и осмишљавање практичних, сарадничких и ефикасних стратегија усмјерених на осигурање снажног надзора финансирања кампање, посебно у контексту ограничених ресурса.

Конференција је била подијељена на пет сесија, а осим наведене обухватила је и: „Међународни оквир за регулацију финансирања кампања: Развој и изазови на Западном Балкану”, “Ограничавање финансирања кампање: Праксе повезане с ограничењима доприноса и расхода на супрот забринутостима око заобилажења правила”, “Објављивање и извјештавање о финансирању кампање: Упоредна искуства и дигитална рјешења” и “Разрађивање санкција повезаних с финансирањем кампање за ефикасно провођење: различите врсте кршења или неправилности”.

Поддршка изборним реформама на Западном Балкану

713. У периоду од 07. до 10. јуна, 2024. године др Ирена Хаџиабдић, предсједница Централне изборне комисије БиХ, на позив Државне изборне канцеларије Мађарске, посматрала је гласање за Европски парламент, локалне изборе и изборе за мањине. Том приликом, 08. 06. 2024. године потписан је и Меморандум о

разумијевању између Државне изборне канцеларије Мађарске и Централне изборне комисије БиХ (видјети више у дијелу Меморандуми о разумијевању).

714. У периоду од 07. до 10. јуна, 2024. године, а на позив Државне изборне канцеларије Естоније, Вања Бјелица Прутина, чланица Централне изборне комисије БиХ, учествовала је на Међународном програму посматрања избора за Европски парламент.
715. У периоду од 29. 10. до 03. 11. 2024. године, на позив директора Јавног регистра Лос Анђелеса и удружења Transparentia Electoral др Ирена Хаџиабдић, предсједница, и др Суад Арнаутовић, члан Централне изборне комисије БиХ, боравили су у Лос Анђелесу ради посматрања раног гласања за предсједничке изборе у Сједињеним Америчким Државама.

2. Сарадња с Делегацијом Европске уније/Европском комисијом

2.1. Примопредаја опреме и софтверских рјешења - пројекат Европске уније за подршку рада Централној изборној комисији БиХ

716. У циљу унапређења интегритета, транспарентности и ефикасности изборног процеса у Босни и Херцеговини, дана 05. 07. 2024. године су у просторијама Центра за едукацију Централне изборне комисије БиХ уручени опрема и софтверска рјешења у вриједности више од 600.000 ЕУР обезбијеђена у оквиру пилот пројекта Европске уније за подршку Централној изборној комисији БиХ. Амбасадор Јоханн Саттлер, шеф Делегације ЕУ у БиХ и специјални представник ЕУ у БиХ, уручио је опрему ЦИКБиХ у присуству представника локалних заједница у којима ће се нова опрема користити, као и представника парламената, политичких странака, невладиних организација и медија.
717. Кроз пројекат је набављено 175 лаптопа, 175 уређаја за електронску идентификацију бирача путем отиска прста и 175 читача баркода с личних докумената као и неопходна софтверска рјешења и сервери за управљање уређајима. Пројектни партнери, као и представници локалних заједница имали су могућност учествовати у симулацији коришћења нове опреме те упознати се са предностима које доноси коришћење нових технологија.
718. Овај пилот пројекат Европске уније су реализовале Централна изборна комисија БиХ и Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података (ИДДЕЕА).

Примопредаја опреме

3. Сарадња с Савјетом Европе

719. Дана 30. и 31. јануара 2024. године, у хотелу Тарчин Форест Ресорт, Савјет Европе је организовао радионицу под називом „Преглед законских одредаба о политичком финансирању у Босни и Херцеговини и анализа нацрта измјена и допуна Закона о финансирању политичких странака.“ Радионици су, поред чланова ЦИКБиХ и државних службеника ове институције, присуствовали експерти Савјета Европе, представници Централне изборне комисије Албаније, представник Агенције за спречавање корупције Црне Горе, представници Савјета Европе шеф делегације Босне и Херцеговине при ГРЕЦО-у, представници ОХР-а, представници ОЕБС/ОДИХР-а, представници политичких странака и представници законодавне власти Босне и Херцеговине.

4. Сарадња с Организацијом за европску безбиједност и сарадњу (ОЕБС БиХ) и ОЕБС-ом/ОДИХР-ом

720. Током 2024. године Мисија ОЕБС-а у БиХ пружила је подршку организацији и провођењу Локалних избора 2024. године и раду Централне изборне комисија БиХ. Реализоване су сљедеће активности: **Јачање капацитета изборне администрације** (Обука чланова изборних комисија основних изборних јединица; Обука контролора изборних резултата; Обука председника и замјеника председника бирачких одбора); **Пилот пројекат биометријске идентификације и аутентификације бирача у Брчко дистрикту БиХ**; **Едукација бирача путем видео материјала и теренских обука**; **Медијска кампања о резултатима правосуђа у предметима везнима за изборни процес**; **Развој апликација** (Регистрација политичких субјеката за учешће на изборима; Складиште (пријем и достава материјала); Апликација за проматраче); **Студијске посјете** Грузији и Албанији са темом изборних технологија.

Студијска посјета - Примјена изборних технологија у Албанији и Грузији

721. Мисија ОЕБС-а у БиХ је организовала студијске посјете представника Централне изборне комисије БиХ, Агенције за заштиту личних података БиХ и Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података БиХ и Парламентарне скупштине БиХ, Централној изборној комисији Албаније од 3. до 6. 03. 2024. године у Тирани и Централној изборној комисији Грузије у Тбилисију у периоду од 26. до 29. марта 2024. године.
722. Циљ посјета је био да пружи увид у примјену изборних технологија и да унаприједи разумијевање изборних процеса. Албанија и Грузија су успјешно интегрисале изборне технологије у своје системе.
723. У оквиру студијских посјета приказане су презентације о искуствима тијела за провођење избора и других институција укључених у политичке и законодавне процесе који претходе провођењу пилот пројекта. Теме о којима се разговарало су укључивале модалитете набавке, обуку особља, пренос података, сајбер сигурност и друга питања која се тичу увођења изборних технологија.
724. Ове студијске посјете су дио ширег пројекта Мисије ОЕБС-а у Босни и Херцеговини под називом „Унапрјеђење интегритета изборних процеса 2024. и 2026. године у складу са препорукама ОДИХР-а и међународним стандардима.“ Пројекат се проводи уз подршку влада Краљевине Норвешке, Уједињеног Краљевства и Сједињених Америчких Држава и Њемачке са циљем унапрјеђења интегритета изборних процеса у Босни и Херцеговини.

*Студијска посјета -
Примјена изборних
технологија у Албанији*

*Студијска посјета -
Примјена изборних
технологија у Грузији*

Неформални састанак Сталног савјета ОЕБС -а

725. Чланица Централне изборне комисија БиХ Вања Бјелица-Прутина је у периоду од 19. До 22. 03. 2024. године учествовала на неформалном састанку Сталног савјета ОЕБС-а, који претходи усвајању годишњег извјештаја Мисије ОЕБС-а у БиХ гдје је представила рад ЦИКБиХ са фокусом на предстојеће Локалне изборе у БиХ и активности које су проведене захваљујући подршци Мисије ОЕБС-а у БиХ. У свом излагању представница ЦИКБиХ указала је на заједнички циљ Мисије ОЕБС-а и ЦИКБиХ усмјерен на изградњу капацитета изборних тијела и унапрјеђење опште свијести бирача о њиховим правима и обавезама.

*Састанак
Сталног
савјета ОЕБС-
а,
Беч, 2024.*

Конференција „Промовисање услова за слободне и фер изборне кампање на Западном Балкану“

726. У периоду од 14. до 15. 05. 2024. године у Подгорици, Црна Гора, одржана је дводневна конференција „Промовисање услова за слободне и фер изборне кампање на Западном Балкану“ у организацији Канцеларије ОЕБС-а за демократске институције и људска права (ОДИХР) и Мисије ОЕБС-а у Црној Гори. На конференцији је учествовао др Суад Арнаутовић, члан ЦИКБиХ. Конференција је организована у оквиру пројекта „Подршка изборним реформама на Западном Балкану“ (ВБФУ), који финансирају Европска унија и Аустријска развојна агенција. Теме о којима се разговарало током конференције укључују: јачање услова за слободно и поштено окружење кампање, осигуравање једнаких могућности изборне кампање за учеснике на изборима, промовисање учешћа подзаступљених група (жене, националне мањине и особе с инвалидитетом) у изборној кампањи, промовисање једнаког приступа и непристрасног праћења изборне кампање у медијима укључујући онлајн медије.

727. Конференција је послужила као платформа за размјену знања и доношење закључака за даљње активности усмјерене на побољшање вођења изборних кампања и цјелокупног окружења у којем се одржавају избори на Западном Балкану.

*Конференција
„Промовисање услова
за слободне и фер
изборне кампање
на Западном Балкану“*

Међународна посматрачка мисија ОЕБС/ОДИХР

728. Након позива власти Босне и Херцеговине за посматрање Локалних избора 6. октобра 2024. и у складу са својим мандатом, Канцеларија ОЕБС-а за демократске институције и људска права (ОДИХР) успоставила је Мисију за посматрање избора (ЕОМ) која се састојала од представника ОЕБС/ОДИХР-а, Конгреса локалних и регионалних власти Савјета Европе (Конгрес) и Европског парламента (ЕП). Мисија се састојала од 13 чланова главног тима са сједиштем у Сарајеву и 20 дугорочних посматрача који су били распоређени диљем земље.
729. На дан избора распоређено је 240 посматрача из 37 земаља, укључујући 202 посматрача које је распоредио ОДИХР, 13 посматрача Европског парламента (ЕП) и 25 посматрача Конгреса локалних и регионалних власти Савјета Европе. Жене су чиниле 53% посматрача. Отварање је посматрано на 97 бирачких мјеста, а гласање на 968 бирачких мјеста широм земље. Пребројавање је посматрано на 85 бирачких мјеста, а табелирање у 62 општинске изборне комисије.
730. У Завршном извјештају објављеном 25. 02. 2025. године ОДИХР је дао 7 приоритетних препорука и 21 препоруку из категорије Остало како би се побољшао изборни процес у Босни и Херцеговини и подржали напори да се они у потпуности ускладе са обавезама ОЕБС-а и другим међународним стандардима. Детаљан преглед запажања и препорука је доступан у извјештају *Local Elections, 6 October 2024 ODIHR Election Observation Mission Final Report*.¹⁴²

Модернизација активности складишта Централне изборне комисије БиХ

731. Захваљујући помоћи Мисије ОЕБС-а у БиХ и Владе Уједињеног Краљевства у БиХ Централна изборна комисија БиХ је модернизовала своје складиште са 15 читача бар кода и са двије апликације. ЦИКБиХ рукује великом количином материјала, од гласачких листића до опреме. За локалне изборе ради се о 35.000 различитих бар кодова, а за опште изборе дупло више, око 70.000 бар кодова. Ефикасан систем за управљање овим материјалима може побољшати организацију, смањити грешке и осигурати брзу доступност кључних ресурса.

¹⁴² Извјештај доступан на линку : <https://www.osce.org/odihr/elections/bih/586134>

732. Увођење апликативног рјешења доноси бројне предности у односу на мануелне методе за управљање складиштем као што су: ефикасност и уштеда на времену, прецизност и смањење грешака, унапрјеђење сигурности, боља организација и прегледност, оптимизација трошкова, боља анализа и извјештавање. Софтверско рјешење за управљање складиштем је кључно за унапрјеђење ефикасности, сигурности и транспарентности рада. Оно смањује трошкове, повећава продуктивност и омогућава бољу организацију, чиме се ствара основа за поуздан рад складишта. За ЦИКБиХ, посебно у контексту изборних циклуса, апликација је осигурала доступност материјала, правилно евидентирање и правовремену дистрибуцију.
733. Примопредаја набављене опреме и развијених софтвера је уприличена дана 16. 09. 2024. године.

Примопредаја опреме и апликативних рјешења за модернизацију рада складишта ЦИК БиХ

Конференција у Гдањску о изазовима са којима се суочавају тијела за провођење избора

734. На позив Цартер Центра, др Ирена Хаџиабдић, предсједница Централне изборне комисије БиХ, учествовала је на панелу "Органи за провођење избора и глобална криза демократије" у Гдањску, Пољска, од 19. до 23. новембра 2024. године. Овај догађај је дио Декларације о начелима међународног посматрања избора – Годишњи састанак о имплементацији, а отворио га је добитник Нобелове награде за мир, Lech Wałęsa. Учесници конференције су разговарали о новим изазовима с којима се суочавају изборни органи, укључујући кибернетичку сигурност, борбу против дезинформација и политичке притиске. Панел је такође обухватио улогу изборних посматрача и најбоље праксе за суочавање са тим изазовима. Учесници конференције су били из 31 међународне организације, укључујући ОЕБС/ОДИХР, UN Electoral Assistance, IFES Regional Europe Office и Афричку унију.

Конференција у Гдањску о изазовима с којима се суочавају органи за провођење избора

5. Сарадња са Агенцијом за међународни развој Сједињених Америчких Држава (УСАИД)

5.1. Конференција "Нове изборне технологије: Најбоље праксе за БиХ"

735. УСАИД БиХ кроз пројекат Подршка изборном интегритету у Босни и Херцеговини (СЕИ/ Democracy International), а у сарадњи са Централном изборном комисијом БиХ и Коалицијом за слободне и поштене изборе "Под лупом", одржао је 29. 05. 2024. године у Сарајеву конференцију "Нове изборне технологије: Најбоље праксе за БиХ," с циљем информисања учесника о новим технологијама гласања које ће бити тестиране у БиХ. Конференција је окупила изборне стручњаке, представнике тијела за провођење избора, цивилног друштва и медија из БиХ, те из земаља које су већ тестирале или имплементирале сличне технологије, попут Грузије, Албаније и Киргистана.
736. Први панел, "Изборне технологије уведене у регији: Лекције за БиХ," подијелио је корисне лекције и савјете за увођење нових технологија гласања. Други панел, "Преглед планираних технологија - Пилоти 2024," представио је технолошке значајке и пилот пројекте за подршку Централној изборној комисији БиХ. Трећи панел, "Посматрање нових технологија у БиХ," усредоточио се на виђења домаћих и међународних посматрача о новим технологијама и њиховом увођењу у изборни систем БиХ.
737. Конференција је омогућила размјену искустава, идеја и научених лекција, што је кључно за све актере на путу ка модернизацији изборног система Босне и Херцеговине. Овај догађај поставио је темеље за будућу сарадњу и напредак у осигурању транспарентнијих и учинковитијих избора.¹⁴³

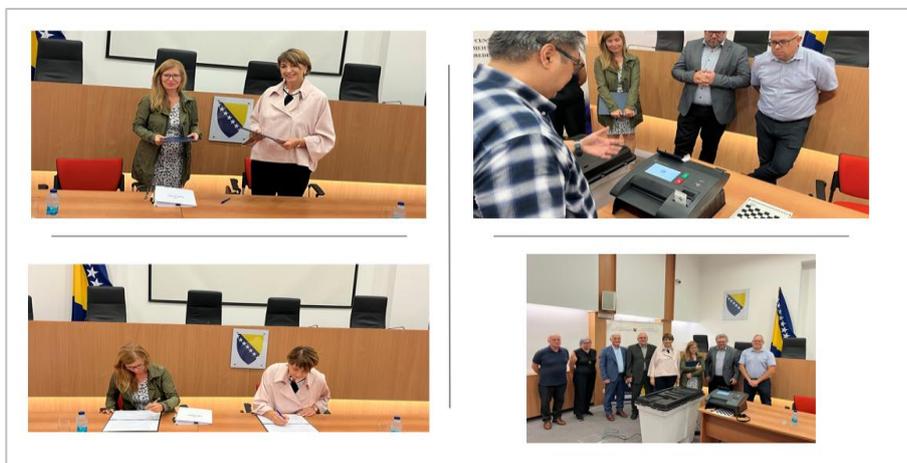
¹⁴³ Снимак конференције је доступан на линку: <https://www.youtube.com/watch?v=HIdzFDydnqU>

Конференција "Нове изборне технологије: Најбоље праксе за БиХ"

5.1. Примопредаја опреме за пилот пројекат 2 – Оптички скенери

738. Дана 09. 09. 2024. године извршена је примопредаја 174 оптичка скенере у склопу имплементације пилот пројекта подржаног од УСАИД-а БиХ, а који је имплементирао Democracy International. Укупна вриједност преузете опреме је око пола милиона долара. Овај пилот пројекат представља кључну компоненту активности УСАИД-а „Подршка изборном интегритету“ и имплементиран је на 145 бирачких мјеста у седам изборних јединица: Вогошћа, Високо, Тузла, Мостар, Столац, Нови Град и Приједор. Циљ пројекта је био унаприједити изборни интегритет и транспарентност резултата, те изборни процес. Грађани су имали прилику учествовати у симулацијама гласања уз употребу оптичких скенера, које су одржане у наведеним општинама и градовима.

Примопредаја оптичких скенера

6. Сарадња с Међународном фондацијом за изборне системе (ИФЕС)

739. Дана 25. и 26. априла 2024. године у Прагу, Чешка Република, Међународна фондација за изборне системе (ИФЕС/IFES) је организовала радионицу под називом „Јавни надзор над коришћењем јавних ресурса на изборима“. Радионици су присуствовали представници надзорних институција из 12 држава, укључујући Босну и Херцеговину.

На радионици су презентована искуства и праксе земаља учесница. Посебна тема на радионици је била дискусија о одређеном виду умрежавања институција које су надлежне за надзор над финансирањем политичких странака и изборних кампања под покровитељством ИФЕС-а, како би се побољшала координација, ефикасност и ефективност у овом пољу, те спријечила злоупотреба јавних ресурса у изборној кампањи политичких странака.

*Радионица
о јавном
надзору над
коришћењем
државних
ресурса у
изборном
процесу*

740. На позив ИФЕС-а у периоду од 04. 12. до 07. 12. 2024. године, службеници Секретаријата ЦИКБиХ учествовали су на радионици *Мрежа за кибернетичку и информациону отпорност у изборном процесу* која је одржана у Прагу. Теме о којима се разговарало укључују: интегритет информација и кризно комуницирање; припреме за изазове и мапирање пријетњи; Google виртуална презентација; улога дигиталне форензике у одговору на инциденте; процјена информација и утицај наратива; постизборни судски процеси са освртом на судске случајеве изборних комисија који се односе на изборне технологије; изборне технологије и сигурност, а одржана је и радионица на тему „Припремање и одговор на спорове у изборима“.

7. Сарадња са Популационим фондом Уједињених нација (УНФПА)

741. Централна изборна комисија БиХ и Популациони фонд Уједињених нација (УНФПА/ UNFPA) наставили су успјешну сарадњу и за Локалне изборе 2024. године с циљем промовисања учествовања младих у политичким процесима. Заједнички је креиран Вибер chatbot за Локалне изборе 2024. године. Овај иновативни алат, који је претходно кориштен на Локалним изборима 2020. и Општим изборима 2022. године, показао се ефикасним извором информација за бираче, омогућујући им брз и једноставан приступ кључним информацијама о изборном процесу. Грађани су могли провјерити да ли су уписани у бирачки списак, добити детаљна упутства о процесу и процедури исправног гласања, као и информације о свим кандидатима у свим општинама у БиХ. Главни циљ је надмашио сам chatbot; настојало се оснажити младе људе, посебно оне који први пут гласају, те подстакнути њихово активно учествовање у доношењу одлука. Овај алат доступан је уносом ријечи „Избори“ у претрагу на Виберу.

Вибер chatbot

8. Сарадња са Свјетским удружењем изборних тијела (*Association of World Election Bodies, A-WEB*)

742. Централна изборна комисија БиХ је члан Свјетског удружења изборних тијела (*A-WEB*) од његовог оснивања 2013. године. Данас *A-WEB* окупља 121 изборно тијело из 111 земаља. Тренутно, Централна изборна комисија БиХ је члан Извршног одбора *A-WEB*-а који, такође, чине представници из Африке, Америке, Азије, Европе и земаља Океаније.

12. годишње засједање Извршног одбора Свјетског удружења изборних тијела (*A-WEB*)

743. Др Ирена Хациабдић, предсједница Централне изборне комисије БиХ, у периоду од 19-22. марта 2024. године је у Инчхеону, Република Кореја, учествовала на 12. годишњем засједању Извршног одбора Свјетског удружења изборних тијела (*A-WEB/ A-WEB*). Састанак је окупио око 40 учесника, укључујући представнике чланова Извршног одбора, чланове Одбора за надзор и ревизију и посматраче из партнерских организација *A-WEB*-а.

*12. Годишње засједање
Извршног одбора
Свјетског удружења
изборних тијела (*A-WEB*)*

12. Глобални форум о модерној директној демократији

744. На позив Свјетског удружења изборних тијела (А-ВЕБ) и Сталног изборног вијећа Румуније, Вања Бијелица-Прутина, чланица Централне изборне комисије БиХ, учествовала је на 12. Глобалном форуму о модерној директној демократији који се од 15. до 18. маја 2024. године одржавао у Букурешту. У оквиру панела “Унапрјеђење и подржавање директне демократије из перспективе тијела за провођење избора” гђа Бијелица-Прутина је одржала презентацију под називом “Поступци опозива и референдума у Босни и Херцеговини”. Током боравка у Букурешту представница ЦИКБиХ се састала са Тонијем Греблом, предсједником Сталног изборног вијећа Румуније.

12. Глобални форум о модерној директној демократији

Изборна посматрачка мисија А-ВЕБ

745. На позив Централне изборне комисије БиХ, а у складу са чланом 4.7 Повеље А-ВЕБ-а, који прописује да А-ВЕБ има за циљ "подржати и олакшати програме посматрања избора на захтјев својих чланица", Секретаријат А-ВЕБ-а одлучио је организовати међународну изборну посматрачку мисију за Локалне изборе 2024. године у БиХ. Намјера посматрачке мисије је била да олакша размјену знања и искустава у вези са провођењем избора међу чланицама изборних тијела.

746. Мисија посматрања избора проведена је од 04. до 08. 10. 2024. године. Посматрачи су били распоређени за посматрање отварања бирачких мјеста, гласања, затварања и пребројавања гласова, као и пилот пројеката који су проведени. Укупно 24 учесника из 9 земаља чланица А-ВЕБ-а учествовало је у изборној посматрачкој мисији. Дужност Шефа мисије обављао је др Сеунг Ким из А-ВЕБ-а.¹⁴⁴ Налази изборне посматрачке мисије А-ВЕБ презентовани су Централној изборној комисији БиХ на дебрифингу одржаном 09. 10. 2024. године. У Завршном извјештају изборне посматрачке мисије А-ВЕБ-а дат је низ препорука које се односе на изборну администрацију, правне измјене и коришћење технологија у изборном процесу.

¹⁴⁴ Final Report of the 2024 A-WEB & CEC, Bosnia and Herzegovina election observation mission of the Bosnia and Herzegovina local elections, October 06, 2024. str. 4, 13.
<https://www.aweb.org/eng/bbs/B0000022/view.do?ntId=16342&gubun=3&menuNo=300050>

9. Сарадња са International IDEA – Међународним институтом за демократију и изборну помоћ

9.1. Регионална дискусија „Која је улога умјетне интелигенције у изборним процесима?“

747. Дана 16. 04. 2024. године Међународни институт за демократију и изборну помоћ (International IDEA) и Фински центар за владавину права (RoL Centre), у партнерству са Централном изборном комисијом БиХ, организовали су регионалну дискусију “Која је улога умјетне интелигенције у изборним процесима?”, која је одржана у Сарајеву.

Догађај је настојао подстакнути заједничко разумијевање умјетне интелигенције међу изборним учесницима, посебно анализом глобалног искуства са алатима умјетне интелигенције и присутности потенцијалних елемената умјетне интелигенције у дигитализацији избора широм Западног Балкана.

748. Дискусија се такође бавила начином на који би тијела за провођење избора Западног Балкана требало да приступе развоју умјетне интелигенције у перспективи приступања ЕУ и улози ЕУ као регулатора и постављача стандарда на том подручју. Учесници дискусије су били представници тијела за провођење избора из региона Западног Балкана, међународних и домаћих владиних и невладиних организација и институција, универзитетски професори, истраживачи и стручњаци из БиХ и иностранства у области умјетне интелигенције.

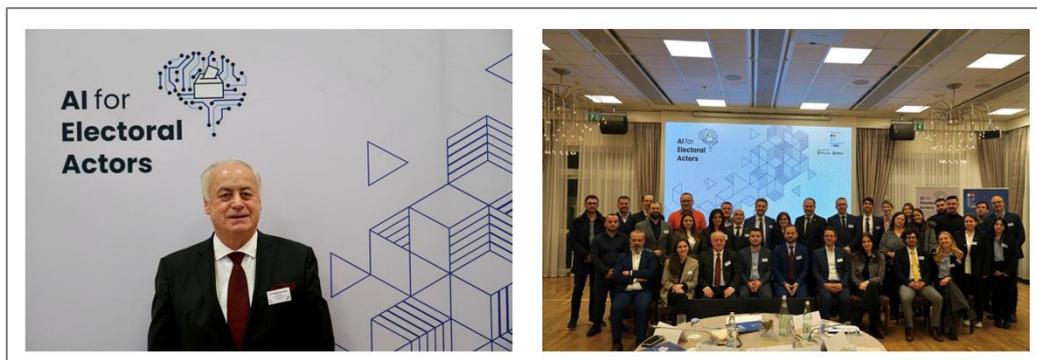

Конференција „Која је улога умјетне интелигенције у изборном процесу“, Сарајево, 2024.

Конференција „Умјетна интелигенција за изборне актере“

749. У периоду од 03. до 05. 12. 2024. године у Тирани је одржана конференција на тему „Умјетна интелигенција за изборне актере“ у организацији International IDEA из Стокхолма и Централне изборне комисије Албаније на којој је у име Централне изборне комисије БиХ учествовао др Суад Арнаутовић, члан. Др Арнаутовић је имао прилику подијелити искуства ЦИКБиХ у вези са примјеном друштвених

мрежа у изборним процесима. На Конференцији је истакнута све већа улога умјетне интелигенције у изборном процесу и њен потенцијални утицај на одговарајуће функције изборног процеса, посебно на побољшање интегритета изборног процеса. У исто вријеме, истакнута је потреба да се изборни процес заштити од потенцијалних ризика.

Конференција на тему „Умјетна интелигенција за изборне актере“, Тирана, 2024.

10. Сарадња са UN Women

750. Др Ирена Хаџиабдић, предсједница Централне изборне комисије БиХ, учествовала је на конференцији лидерки „Преглед учешћа жена у доношењу одлука“ која је одржана 16. 12. 2024. године у Сарајеву. Организатор конференције је био UN Women, а циљ конференције била је анализа учешћа жена у политичком животу и оснаживање њихових лидерских способности.
751. Један од кључних циљева конференције је био процијенити учинак жена у доношењу одлука, разговарати о препрекама с којима се суочавају и развити конкретне препоруке за даљи напредак у постизању равноправности. Конференција је такође подржана процесима попут Опште препоруке 40 CEDAW-а, која наглашава равноправност у политичком животу, те Beijing+30 и 25. годишњицом Резолуције 1325 Савјета безбједности УН-а, која се фокусира на жене, мир и сигурност. Током свог излагања др Хаџиабдић је указала на кључне статистичке податке ЦИКБиХ који се односе на учешће жена у изборним процесима у периоду од 2008. до 2024. године.

Конференција лидерки

„Преглед учешћа жена у доношењу одлука“

11. Меморандуми о сарадњи

752. Током 2024. године потписана су три меморандума о разумијевању/сарадњи између Централне изборне комисије БиХ и других тијела за провођење избора: Централне изборне комисије Грузије; Државне изборне канцеларије Мађарске и Сталног изборног тијела Румуније.
753. Дана 10. 10. 2023. године Предсједништво БиХ донијело је одлуку број 01-20-1-2975-23/23 којом се одобрава потписивање Меморандума о сарадњи између Централне изборне комисије БиХ и Централне изборне комисије Грузије. Меморандум о сарадњи је потписан у Тбилисију 27. 03. 2024. године током студијске посјете коју је организовала Мисија ОЕБС-а у БиХ у оквиру пројекта „Унапрјеђење интегритета изборних процеса 2024. и 2026. године у складу с препорукама ОДИХР -а и међународним стандардима“.

*Церемонија потписивања
Меморандума о сарадњи
између Централне изборне
комисије БиХ и Централне
изборне комисије Грузије*

754. Дана 08. 06. 2024. године потписан је Меморандум о разумијевању између Централне изборне комисије БиХ и Државног изборног уреда Мађарске (НЕО).¹⁴⁵ Предсједништво БиХ је Одлуком број: 01-50-1-844-15/22 од 31. марта 2022. године, одобрило потписивање предметног Меморандума и дало овлаштење предсједнику Централне изборне комисије БиХ да потпише исти. Потписани меморандум је достављен Министарству иностраних послова БиХ на архивирање и чување дана 27. 06. 2024. године¹⁴⁶, а Предсједништво БиХ и Савјету министара БиХ је достављен извјештај о потписивању предметног Меморандума¹⁴⁷.

*Потписивање МоУ
између ЦИК БиХ и НЕО
Мађарске*

¹⁴⁵ Број 04-2-14-1311-9/21

¹⁴⁶ Акт број 04-2-14-1311-10/21

¹⁴⁷ Акт број 04-2-14-1311-11/21 односно 04-2-14-1311-12/21

755. Меморандум о сарадњи између Централне изборне комисије БиХ и Сталног изборног тијела Румуније¹⁴⁸ је потписан размјеном писама дана 15. 05. 2024. односно 04. 07. 2024. године уз посредовање Министарства иностраних послова БиХ и Амбасаде Румуније у БиХ.¹⁴⁹
756. Дана 31. 07. 2023. године Предсједништво Босне и Херцеговине је донијело Одлуку број 01-50-1-2365-18/23 којом се одобрава потписивање Меморандума о сарадњи између Централне изборне комисије БиХ и Сталног изборног тијела Румуније и даје овлаштење предсједнику Централне изборне комисије да потпише исти. Министарству вањских послова БиХ достављени су оригинални примјерци предметног Меморандума на евидентирање и чување¹⁵⁰, а Предсједништву БиХ¹⁵¹ и Савјету министара БиХ¹⁵² су достављени извјештаји о закључивању Меморандума о разумијевању.

12. Сарадња с невладиним сектором

757. У периоду од 23. до 25. 10. 2024. године, а на позив ЦРТА организација цивилног друштва у Републици Србији, Жељко Бакалар, члан Централне изборне комисије БиХ, је учествовао на Међународној конференцији о интегритету избора под називом „Имамо ли избора?“ која је одржана у Београду, Србија.
758. Дана 01. 11. 2024. чланица Централне изборне комисије БиХ, Вања Бјелица-Прутина, присуствовала је конференцији под називом „**Како унаприједити одговор на говор мржње у јавном простору**“, која је одржана 31. октобра 2024. године у Теслићу. Ова конференција резултат је активности Форума грађана Тузла у оквиру пројекта „Борба против говора мржње и наратива подјела у политичком дискурсу БиХ“, који се проводи у сарадњи с Вестминстер фондацијом за демократију, Перпетуум Мобиле из Бање Луке и Нансен дијалог центром из Мостара, уз подршку Владе Уједињеног Краљевства. Конференција је омогућила анализу изазова с којима се институције суочавају у сузбијању говора мржње у јавном простору, као и размјену искустава и најбољих пракси у досадашњем раду. Догађај је окупио представнике судова, тужилаштава, полицијских управа на свим нивоима БиХ, Централне изборне комисије БиХ, Регулаторне агенције за комуникације, Високог судског и тужилачког вијећа, Центра за едукацију судија и тужилаца у ФБиХ и РС-у, Удружења судија и тужилаца у ФБиХ и РС-у, невладиних организација, и академске заједнице, који се активно боре против говора мржње и деструктивних наратива.

---

¹⁴⁸ Акт број 04-50-4-115-11/23

¹⁴⁹ Акт број 04-50-4-115-12/23 и 04-50-4-115-13/23

¹⁵⁰ Акт број 04-2-50-4-115-15/23 од 15.08.2024. године

¹⁵¹ Акт број 04-2-50-4-115-16/23 од 15.08.2024. године

¹⁵² Акт број 04-2-50-4-115-17/23 од 15.08.2024. године

*Конференција
„Како унаприједити одговор на
говор мржње у јавном простору”?*

759. У склопу ангажмана Централне изборне комисије БиХ на пројекту **Integrity Watch на Западном Балкану и у Турској** у 2024. години су реализована два регионална састанка којима су присуствовали представници Централне изборне комисије БиХ из службе за ревизију и одсјека за изборе. Циљ састанка радне групе је био унапрјеђење регионалне сарадње и размјене знања и искустава међу члановима ДАГ-а из пет земаља региона (БиХ, Косово, Сјеверна Македонија, Србија и Турска), с фокусом на размјену најбољих пракси у борби против корупције и јачању политичког интегритета. На поменутом се дискутовало о улози дигиталне платформе Integrity Watch 3.0 у откривању корупције у земљама чланицама ЕУ и позивање политичара на одговорност, као и доступности података о политичком интегритету и улози чланова у промоцији отворених података.
760. У склопу ангажмана Централне изборне комисије БиХ на пројекту **Сузбијање корупције, прања новца и финансирања тероризма у БиХ** (који суфинансира и имплементира Европска унија/Савјет Европе), у протеклој години су реализована два онлајн Зоом састанка Управног одбора. Пројект тежи јачању капацитета институција у превенцији и борби са економским криминалом са фокусом на следеће циљеве: појачане мјере и капацитети за превенцију корупције, побољшана супервизија у борби против прања новца односно борби против финансирања тероризма, оснаживање капацитета за ефикасно одузимање и конфискацију илегално стечене имовине. Примарни циљ пројектних састанака је био сагледати резултате постигнуте током имплементације кроз фазе пројекта од првог састанка 2023. године, као и разматрање предложених активности и њихови рокови за предстојећи период.
761. Представници Централне изборне комисије БиХ су присуствовали Округлом столу на тему **Изборни интегритет – “Јачање капацитета цивилног друштва о учешћу рањивих група у изборном процесу”**, чији је циљ био сагледати баријере односно препреке с којима се сусрећу рањиве групе у изборном процесу с циљем унапређења тј. превазилажења поменутих, а у сврху остваривања инклузивности свих осјетљивих категорија друштва. Организатор округлог стола је био Национални демократски институт у БиХ (NDI).
Учесници округлог стола испред споменутих скупина су скренули пажњу на главне потешкоће: **Жене** - иако закони траже минималну заступљеност жена на изборним листама (40%), жене су често само формално заступљене, а реалан број изабраних жена остаје низак у пракси. Осим тога, суочавају се с политичком и друштвеном маргинализацијом.
Роми и особе с инвалидитетом – присутни су врло мали или никакви механизми за њихово активно учествовање у политици или кандидатури за функције што

дјеломично произилази из чињенице да нису довољно информисани о својим бирачким правима, поступцима и значају избора. Такође, пракса показује да политичке странке ријетко уважавају њихове специфичне потребе.

13. Остале активности

762. Дана 18. 01. 2024. године представник Секретаријата Централне изборне комисије БиХ је учествовала на састанку именованих савјетника/замјеника савјетника које раде на превенцији сексуалног узнемиравања, у организацији Агенције за равноправност полова БиХ Министарства за људска права и избјеглице БиХ.
763. Чланица Координационог одбора за имплементацију ГАП 2023-2027. присуствовала је проширеној тематској сједници Комисије за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ – на тему „Друштвено-економска питања оснаживања жена за учешће у доношењу одлука у Босни и Херцеговини“ која је одржана 07. 03. 2024. године поводом обиљежавања Међународног дана жена. Организатори су били Комисија за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ и Агенција за равноправност полова БиХ Министарства за људска права и избјеглице БиХ, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у БиХ, UN WOMEN и Амбасадом Краљевине Шведске у БиХ.
764. На радионици „Подршка уродњавању политика у сектору демократије и владавине права кроз јачање партнерстава међу релевантним институцијама и организацијама цивилног друштва“, која се одржала 20. фебруара 2024. године, учешће је узела и чланица Координационог одбора за имплементацију ГАП 2023-2027.
765. Дана 21. 03. 2024. године представница Секретаријата Централне изборне комисије БиХ присуствовала је догађају на којем је представљен Индекс родне равноправности 2023. за Босну и Херцеговину. Догађај је организовао УН Вомен у БиХ. Публикацију која садржи извјештај са резултатима индекса и образложењима су израдиле Агенција за статистику Босне и Херцеговине у сарадњи са Агенцијом за равноправност полова БиХ Министарства за људска права и избјеглице БиХ и Агенцијом Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена (UN Women) у Босни и Херцеговини.¹⁵³
766. Представница Секретаријата Централне изборне комисије БиХ присуствовала је промоцији публикације *Барометар родне равноправности у БиХ*, која је одржана дана 23. 04. 2024. године.

14. Обука и стручно усавршавање запослених

767. Особље Секретаријата Централне изборне комисије БиХ је током 2024. године учествовало на специјалистичким семинарима и обукама од којих издвајамо¹⁵⁴: Управљање временом (вебинар); Законске одредбе за равноправност полова; Курс

---

¹⁵³ https://arsbih.gov.ba/wp-content/uploads/2024/03/EIGE-2024_BH_Web.pdf

¹⁵⁴ Годишњи извјештај о обукама Агенције за државну службу БиХ за 2023. годину за Секретаријат Централне изборне комисије БиХ број 04-34-7-1-52/25 од 07. 01. 2025. године. Извјештај обухвата обуке у организацији Агенције за државну службу БиХ, те обуке које су државни службеници СЦИК БиХ похађали изван Агенције, а за које су поднијели/ле захтјев за кредитирање путем ТМС-а.

за препознавање и поступање у случајевима говора мржње (е-курс); Обука за новозапослене државне службенике; Примјена Закона о јавним набавкама (вебинар; Практична примјена ПауерПоинт-а (вебинар); Практична примјена Ехцел-а (вебинар); Напредне функције МС Ексела у пословном окружењу (вебинар); Етика у јавној управи и кодекс државних службеника (вебинар); Кривични прописи и судска пракса у погледу кривичних дјела против службене дужности; Презентационе вјештине (вебинар); Увод у е-управу (е-курс); Увод у управљање квалитетом (е-курс); Примјена Закона о заштити тајних података (вебинар); Планирање буџета институција БиХ - Инструкција за буџетске кориснике број 1; Планирање буџета институција БиХ - Инструкција за буџетске кориснике број 2; Континуирана едукација за рачуновође и ревизоре*¹⁵⁵; Модул 3 – Инструкције за израду годишњег извјештаја о систему финансијског управљања и контроле у институцијама Босне и Херцеговине за 2024. годину * Специјалистички курс енглеског језика Б2/Ц1; Специјалистички курс енглеског језика Б2; Специјалистички курс енглеског језика Ц1; Курс за препознавање и поступање у случајевима говора мржње (е-курс); Превенција и сузбијање корупције (вебинар); Израда Годишњег програма рада и извјештаја о раду у институцијама Босне и Херцеговине (вебинар); Стратешко планирање и извјештавање (за руководеће државне службенике); Лидерство (за руководеће државне службенике); Интерна комуникација (вебинар); Савремена пословна комуникација (вебинар); Припрема, писање и вођење пројеката; Двосеместрални програм обуке Сигурност информација - И семестар.

15. Закључна разматрања

768. Централна изборна комисија БиХ је и у 2024. години значајан дио својих активности усмјерила на успостављање међународне сарадње и размјену искустава кроз активно учешће на конференцијама, семинарима и разним облицима едукација, што омогућава упознавање с најактуелнијим трендовима у развоју изборних система и примјене закона из области финансирања политичких странака. Учешћем у међународним активностима ЦИКБиХ настоји дати пуни допринос у афирмацији Босне и Херцеговине кроз успостављање сарадње с тијелима за провођење избора других земаља, наставак сарадње с ЕУ, ОЕБС-ом, ОЕБС-ом/ОДИХР-ом, Савјетом Европе, ИФЕС-ом, као и активним учешћем на конференцијама и састанцима Свјетског удружења изборних тијела (*A-BEB*) и других међународних организација.
769. У извјештајном периоду настављена је и успјешна сарадња с невладиним сектором у Босни и Херцеговини, те су организоване бројне заједничке активности.
770. Државни службеници Централне изборне комисије БиХ су током 2024. године учествовали на обавезујућим едукацијама које су организовале Агенција за државну службу БиХ, међународне организације, као и обукама које су организовале специјалистичке компаније.
771. Као и досада, за Централну изборну комисију БиХ међународна сарадња представља веома важан сегмент у раду, јер омогућава изналагање финансијских средстава, као и развијање пројеката за унапрјеђење изборног процеса. Стога ће

---

¹⁵⁵ Ознака * значи кредитована обука (похађана мимо система обуке АДС БиХ и достављен захтјев Агенцији за додјелу кредита).

Централна изборна комисија БиХ и убудуће наставити интензивно остваривати међународне контакте.

VI ДИО – ЈАВНОСТ РАДА ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ БИХ

---

1. Јавност рада Централне изборне комисије БиХ у 2024. години

772. Централна изборна комисија БиХ је задовољна постигнутом транспарентношћу у раду и као институција у потпуности је отворена према јавности. Све сједнице Централне изборне комисије БиХ се преносе УЖИВО и могу се погледати и накнадно на веб страници и Јутјуб каналу ЦИКБиХ.
773. Потпуна транспарентност у раду је континуирано настојање Централне изборне комисије БиХ да своју законску обавезу, када је у питању јавност рада испуњава кроз досљедну примјену основних принципа јавног информисања, као што су: отвореност, истинитост и одговорност, координација, благовременост и корисност.
774. Централна изборна комисија БиХ правовремено информисе јавност о свим својим активностима.
775. У информисању јавности Централна изборна комисија БиХ углавном користи стандардна средства информисања, као што су: интернет, конференције за новинаре, изјаве за медије, саопштења за јавност, друштвене мреже, билтен и подкаст.

Конференција за медије

776. Сви догађаји које организује Централна изборна комисија БиХ су отворени за јавност и у вези с тим биљежимо велики интерес медија.
777. Централна изборна комисије БиХ је присутна и на друштвеним мрежама: Х, Фејзбуку, Инстаграму, Линкдину, а има и свој Јутјуб канал.

778. Путем својих службених профила на X, Фејзбуку, Инстаграму Централна изборне комисије БиХ активно комуницира с јавношћу. Кроз ове платформе, институција редовно дијели најновије информације о свом раду и релевантним догађајима у вези са изборним процесом у земљи.
779. У 2024. години, на друштвеним мрежама остварен је значајан напредак у погледу досега и ангажмана. На Фејзбуку, страница је остварила импресивних **309.700 прегледа**, досег од **149.700**, а број посјета страници досегао је **104.000**. Такође, број пратитеља на овој платформи повећан је за **1.100**. На Инстаграму, број прегледа досегао је **66.700**, док је досег износио **7.600**. Посјете су порасле на **5.200**, а број пратилаца повећан је за **266**. Иако X профил ЦИКБиХ није премиум корисник (што онемогућава приступ аналитикама), број пратилаца на овој платформи порастао је за **94**. Ови резултати указују на растући интерес јавности за рад ЦИКБиХ, као и на успјешан развој њене присутности на друштвеним мрежама.
780. У 2024. години, најчитанији пост на фејсбоок страници ЦИКБиХ објављен је 25. септембра 2024. године. Пост је био усмјерен на провјеру регистрације бирача и локације бирачког мјеста. Овај пост постигао је импресивних **69.182** прегледа и досег од **38.848** особа. Такође, забиљежено је укупно **3.130** кликова на пост.

*Најчитанији пост на фејсбооку
2024. године*

781. На Инстаграму је највише реакција изазвао пост који се односио на тестирање нове изборне технологије ОЕБС-а, односно на биометријску идентификацију и аутентификацију бирача. Овај пост је остварио **2.900** прегледа. Што се тиче X, статистике о реакцијама нису доступне јер ЦИКБиХ није премиум корисник ове платформе, што онемогућава приступ аналитикама.

*Најчитанији пост на Инстаграму
2024.*

782. **Фејзбук** страница ЦИКБиХ има уравнотежен број пратилаца по полу, с **52,3% жена** и **47,7% мушкараца**. Пратиоци долазе претежно из већих градова попут **Сарајева, Зенице, Тузле, Бањалуке и Мостара**, а међу корисницима из других земаља најбројнији су из **Њемачке, Аустрије, Словеније, Хрватске и Србије**.
783. С друге стране, **Инстаграм** страница ЦИКБиХ биљежи готово изједначен број пратилаца оба пола, с **53,2% мушкараца** и **46,8% жена**. Највећи број пратилаца долази из **Сарајева, Бањалуке, Тузле, Зенице и Брчког**, док су међу пратитељима из других земаља најбројнији корисници из **Њемачке, Сједињених Америчких Држава, Словеније, Аустрије и Србије**.

Вибер Chatbot

784. У циљу промоције учешћа младих у политичким процесима Централна изборна комисија БиХ у сарадњи са UNFPA-ом креирала је Вибер Chatbot за Локалне изборе 2024. године, који је у 2024. години имао **6.785 претплатника**. Овај иновативни алат, већ кориштен на Локалним изборима 2020. и Општим изборима 2022. године, омогућава бирачима брз и једноставан приступ кључним информацијама о изборном процесу. Главни циљ је оснажити младе, посебно бираче који гласају први пут, и подстакнути њихово активно учествовање у политичким одлукама. Chatbot је омогућио информације о регистрацији, процедури гласања, те детаље о кандидатима. Алат је доступан уносом кључне ријечи „Избори у БиХ” у претрагу на Виберу.

Вибер Chatbot – Локални избори 2024. године

785. Све релевантне информације и одлуке које доноси Централна изборна комисија БиХ могу се добити на:
1. *Интернет страници* ЦИКБиХ, www.izbori.ba, која својим садржајем информише јавност о својим активностима укључујући законску и подзаконску регулативу и базе података за које не постоје законске препреке објављивања.
  2. *Конференцијама за новинаре и у саопштењима за јавност*. ЦИКБиХ је у 2024. години одржао 13 конференција за новинаре и објавио 161 саопштење за јавност.
  3. *Друштвеним мрежама* X, Фејзбук, Инстаграм, Линкдин и Јутјуб каналу ЦИКБиХ.

786. Писани медији у БиХ су у 2024. години објавили више од 4.000 чланака о раду ЦИКБиХ, што потврђује висок степен отворености и транспарентности Централне изборне комисије БиХ према јавности.
787. Медији, политички субјекти и невладине организације су у највећој мјери заинтересовани за рад Централне изборне комисије БиХ .

2. Закључна разматрања

788. Централна изборна комисија БиХ ће наставити праксу објективног и правовременог информисања јавности о свом раду.
789. У досадашњем раду није било примједби на транспарентност и јавност рада Централне изборне комисије БиХ.
790. Пренос УЖИВО сједница Централне изборне комисије БиХ ће бити омогућен континуирано као и присуство на друштвеним мрежама.

VII ДИО - ПРЕПОРУКЕ

---

1. Препоруке

791. Дана 03. 03. 2025. године Централна изборна комисија БиХ је Парламентарној скупштини БиХ доставила „Завршни извјештај проведених пилот пројеката увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини и Студију изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине“ у складу са Закључком Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ од 03. 12. 2024. године¹⁵⁶ којим се задужује Централна изборна комисија БиХ да изради студију изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине у року од 90 дана од дана усвајања овог закључка и задужује Савјет министара БиХ да, у складу са захтјевом ЦИКБиХ, осигура финансијска средства у буџету институција БиХ за 2025. годину за набавку потребне опреме за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес БиХ, у складу са чланом 20.16е Изборног закона БиХ.
792. Након разматрања Студије изводљивости за увођење специфичних изборних технологија у изборни процес Босне и Херцеговине Парламентарна скупштина БиХ ће се одредити у којем правцу жели ићи са увођењем изборних технологија у изборни процес у складу са чланом 20.16е Изборног закона БиХ.
793. За примјену нових технологија у изборном процесу на Општим изборима 2026. године неопходно је извршити детаљну и добру припрему, стога предлажемо да Парламентарна скупштина БиХ прихвати сљедеће препоруке:
- 1) Обезбједити буџет за набавку опреме;
  - 2) Осигурати адекватно складиште и процес за конфигурацију опреме;
  - 3) Именовати независне вањске ревизије за контролу и праћење добављача опреме и услуга;
  - 4) Формирати посебно координационо тијело на државном нивоу које би координисало и пратило цијели процес,
  - 5) Оформити Тим за одговор на рачунарске инциденте (ЦИРТ) који би у подручју кибернетичке безбједности координисао, пратио, спречавао и ублажавао потенцијалне хакерске нападе и субверзију цјелокупног система, а који би уз представнике ЦИКБиХ укључио и друге стручњаке из државних институција у Босни и Херцеговини: Агенције за идентификационе документе, евиденцију и размјену података БиХ (ИДДЕЕА); Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА), Обавјештајно-сигурносне агенције БиХ (ОСА); Министарства саобраћаја и комуникација БиХ, Министарства безбједности БиХ и Министарства одбране БиХ.
  - 6) Ради ефикасног рада и комуникације неопходно је успоставити интерресорну радну групу коју би чинили представници свих надлежних институција као што су Парламентарна скупштина БиХ, Савјет министара БиХ, Министарство финансија и трезора БиХ, Министарство комуникација и промета БиХ, Министарство сигурности БиХ, Агенција за идентификационе документе,

---

¹⁵⁶ Акт Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ број 01-50-1-15-23/24 од 3.12.2024. године

евиденцију и размјену података БиХ, Агенција за заштиту личних података БиХ, Агенција за јавне набавке БиХ, телеком оператери итд.

794. Даље, због повећања обима надлежности Централне изборне комисије БиХ, неопходно је да Савјет министара БиХ да сагласност на Приједлог новог Правилника о систематизацији радних мјеста у Секретаријату Централне изборне комисије БиХ, који је након прибављених сагласности надлежних институција, дана 06. 03. 2025. године достављен на даљу процедуру Савјету министара БиХ¹⁵⁷ као и да надлежне институције обезбиједи неопходна финансијска средства за запошљавање додатних радника.
795. Унаприједити законодавни оквир у области финансирања политичких странака и финансирања изборне кампање како би се провеле све препоруке Групе земаља за борбу против корупције Савјета Европе (ГРЕЦО) и ОЕБС/ОДИХР-а.
796. Изборни законодавни оквир треба бити унапријеђен у складу са препорукама ОЕБС/ОДИХР-а.
797. Парламентарна скупштина БиХ ће се изјаснити о иницијативама за доношење Закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ и Закона о финансирању политичких странака.
798. Парламентарна скупштина БиХ је посвећена јачању капацитета Централне изборне комисије БиХ и изборне администрације у циљу јачања интегритета изборног процеса.
799. Трајно ријешити питање складишног простора изборног материјала куповином или куповином земљишта и изградњом објекта/складишта и обезбиједити неопходна буџетска средства за имплементацију.
800. Обезбиједити буџетска средства за инвестиционо одржавање зграде сједишта ЦИКБиХ.
801. Парламентарна скупштина БиХ и Централна изборна комисија БиХ су определијелене за јачање институционалне сарадње у циљу унапређења изборног процеса.
802. Парламентарна скупштина БиХ потврђује опредјељење да подржава рад Централне изборне комисије БиХ као тијела чије надлежности произлазе из надлежности Парламентарне скупштине БиХ, а у смислу даљег обезбјеђивања финансијске, кадровске и нормативно-правне стабилности Централне изборне комисије БиХ.

Број: 04-2-07-10-590 -1/25

Сарајево, 11.06.2025. године

Предсједница

др Ирена Хациабдић

---

¹⁵⁷ Акт ЦИКБиХ број 07-2-02-3-739-51/23

ПРИЛОГ 1 – ПОПИС НОРМАТИВНИХ АКТА

Акти Централне изборне комисије БиХ објављени у Службеним гласилима

1.	Одлука о разрјешењу предсједника Централне изборне комисије Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 3/24)
2.	Одлука о избору предсједника Централне изборне комисије Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 3/24)
3.	Одлука о измјени Одлуке о броју чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 18/24)
4.	Одлука о расписивању и одржавању Локалних избора 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
5.	Одлука о дјелокругу примјене пилот пројеката Централне изборне комисије БиХ за Локалне изборе 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
6.	Одлука о дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине, у којима се планира организовање гласања за Локалне изборе 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
7.	Одлука о броју чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
8.	Одлука ологу Централне изборне комисије Босне и Херцеговине који ће се користити за Локалне изборе 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
9.	Одлука о измјенама и допунама Одлуке о висини накнаде за рад чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
10.	Одлука о висини накнаде за рад чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
11.	Одлука о закључивању Централног бирачког списка са стањем на дан 07. 05. 2024. године у 24.00 сата („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
12.	Одлука о накнади за рад у бирачким одборима на провођењу Локалних избора 2024. године (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 43/24)
13.	Одлука о измјени Одлуке о потврђивању резултата посредних избора и додјели мандата за Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине из Републике Српске („Службени гласник БиХ“, број 49/24)
14.	Одлука о одређивању бирачких мјеста за гласање у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 55/24)

15.	Одлука о измјенама и допунама Одлуке о дјелокругу примјене пилот пројеката Централне изборне комисије БиХ за Локалне изборе 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 57/24)
16.	Одлука о одређивању бирачких мјеста за провођење пилот пројеката за Локалне изборе 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 57/24)
17.	Одлука о измјени Одлуке о броју чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 59/24)
18.	Одлука о закључивању Централног бирачког списка са стањем на дан 22. 08. 2024. године у 24.00 сата („Службени гласник БиХ“, број 59/24)
19.	Одлука о утврђивању извода из Централног бирачког списка за бираче који ће гласати путем мобилног тима за Локалне изборе 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 64/24)
20.	Одлука о измјени и допуни Одлуке о утврђивању извода из Централног бирачког списка за бираче који ће гласати путем мобилног тима за Локалне изборе 2024. године, број 06- 1-07-2-620-4/24 од 19. 09. 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 66/24)
21.	Одлука о исправци Одлуке о одређивању бирачких мјеста за провођење пилот пројеката за Локалне изборе 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 68/24)
22.	Одлука о одгађању одржавања Локалних избора 2024. године у основним изборним јединицама у којима је проглашено стање природне несреће („Службени гласник БиХ“, број 68/24)
23.	Одлука о измјени и допуни Одлуке о одгађању одржавања Локалних избора 2024. године у основним изборним јединицама у којима је проглашено стање природне несреће („Службени гласник БиХ“, број 68/24)
24.	Одлука о расписивању и одржавању Локалних избора 2024. године у основним изборним јединицама Фојница, Кисељак, Крешево и Коњиц („Службени гласник БиХ“, број 70/24)
25.	Одлука о закључивању Централног бирачког списка са стањем на дан 06. 10. 2024. године у 24.00 сата („Службени гласник БиХ“, број 70/24)
26.	Одлука о расписивању и одржавању одгођених Локалних избора 2024. године у основној изборној јединици Јабланица („Службени гласник БиХ“, број 72/24)
27.	Одлука о потврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 75/24)
28.	Допунска Одлука о потврђивању и објављивању резултата Локалних избора у Босни и Херцеговини 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 78/24)
29.	Правилник о пријави и условима за овјеру политичког субјекта за учешће на Локалним изборима 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
30.	Правилник о медијском представљању и јавном оглашавању политичких субјеката у изборном периоду („Службени гласник БиХ“, број 31/24)

31.	Правилник о поступку именовања и разрјешења бирачких одбора за Локалне изборе у БиХ 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
32.	Правилник о употреби и изради извода из Централног бирачког списка („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
33.	Правилник о предизборним и постизборним финансијским извјештајима и извјештајима о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
34.	Правилник о предизборним и постизборним финансијским извјештајима и извјештајима о промету посебног рачуна за финансирање изборне кампање независних кандидата („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
35.	Правилник о измјенама и допунама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
36.	Правилник о годишњим финансијским извјештајима политичких странака-Пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
37.	Правилник о службеној легитимацији државних службеника у Служби за ревизију финансирања политичких странака („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
38.	Правилник о провођењу избора у БиХ („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
39.	Правилник о измјенама Правилника о провођењу избора у БиХ, („Службени гласник БиХ“, број 43/24)
40.	Правилник о провођењу избора у Босни и Херцеговини на бирачким мјестима у Босни и Херцеговини на којим се користе оптички скенери и врши директна трансмисија резултата за Локалне изборе 2024. године- Пилот пројекат 2 („Службени гласник БиХ“, број 61/24)
41.	Правилник о начину провођења Пилот пројекта 3 - Биометријска идентификација и аутентификација бирача за Локалне изборе 2024. године на подручју Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник БиХ“, број 61/24)
42.	Правилник о измјенама Правилника о провођењу избора на бирачким мјестима у Босни и Херцеговини на којима се користе оптички скенери и врши директна трансмисија резултата за Локалне изборе 2024. године - Пилот пројекат 2 („Службени гласник БиХ“, број 65/24)
43.	Правилник о организацији рада и утврђивању резултата гласања у Главном центру за бројање за Локалне изборе 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 66/24)
44.	Упутство о измјенама и допунама Упутства о додјели и престанку мандата („Службени гласник БиХ“, број 26/24)
45.	Упутство о допуни Упутства о додјели и престанку мандата („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
46.	Упутство о додјели и престанку мандата (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 31/24)

47.	Упутство о допунама упутства о поступку провођења посредних избора за органе власти у Босни и Херцеговини обухваћених Изборним законом Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
48.	Упутство о поступку провођења посредних избора за органе власти у Босни и Херцеговини обухваћених Изборним законом Босне и Херцеговине (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
49.	Упутство о поступку отварања и коришћења посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
50.	Упутство о измјенама и допунама Упутства о поступку жријебања политичких субјеката за утврђивање редослиједа на гласачком листићу („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
51.	Упутство о измјенама и допунама Упутства о изгледу и начину испуњавања обрасца изјаве о имовинском стању („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
52.	Упутство о поступку жријебања политичких субјеката за утврђивање редослиједа на гласачком листићу (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
53.	Упутство о измјенама и допунама Упутства о условима и процедурама за акредитовање изборних посматрача у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
54.	Упутство о изгледу и начину испуњавања обрасца изјаве о имовинском стању (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
55.	Упутство о условима и процедурама за акредитовање изборних посматрача у Босни и Херцеговини (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
56.	Упутство о поступку достављања, пријема, обраде и архивирања пријаве политичког субјекта електронским путем („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
57.	Упутство о врстама, начину и роковима за одређивање бирачких мјеста („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
58.	Упутство о жријебању политичких субјеката за мјесто у бирачком одбору за Локалне изборе у Босни и Херцеговини 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
59.	Упутство о измјени и допунама Упутства о поступку слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских пријава и докумената држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ електронским путем („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
60.	Упутство о поступку слања, примања, обраде, архивирања и заштите електронских пријава и докумената држављана Босне и Херцеговине за гласање изван БиХ електронским путем (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
61.	Упутство о провођењу пилот пројеката на Локалним изборима 2024. године уз употребу изборних технологија („Службени гласник БиХ“, број 31/24)

62.	Упутство о утврђивању квалификација, броју, именовању, обуци и разрјешењу чланова Изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
63.	Упутство о измјенама и допунама Упутства о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама поднесеним изборним комисијама („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
64.	Упутство о процедурама за рјешавање по приговорима и жалбама поднесеним изборним комисијама (Пречишћени текст) („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
65.	Упутство о роковима и редослиједу изборних активности за Локалне изборе 2024. године који ће се одржати у недјељу 06. октобра 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 31/24)
66.	Упутство о измјени Упутства о условима и процедурама за акредитовање изборних посматрача у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 41/24)
67.	Упутство о измјени Упутства о жријебању политичких субјеката за мјесто у бирачком одбору за Локалне изборе у Босни и Херцеговини 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 46/24)
68.	Упутство о раду бирачког одбора на бирачком мјесту на којем се проводи Пилот пројекат 1 - Аутентификација бирача и трансмисија резултата („Службени гласник БиХ“, број 61/24)
69.	Упутство о инсталацији, кориштењу опреме за видео надзор, преносу и чувању надзорних видео снимака, о одговорностима изборних комисија и бирачких одбора, те прекршајима због кршења прописаних правила - Пилот пројекат 4 („Службени гласник БиХ“, број 61/24)
70.	Упутство о измјенама и допунама Упутства о утврђивању квалификација, броју, именовању, обуци и разрјешењу чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 85/24)
71.	Инструкција о праву предлагања за додјелу позиција чланова и замјеника чланова бирачких одбора од стране политичких субјеката („Службени гласник БиХ“, број 41/24)
72.	Овјерене кандидатске листе за учешће на Локалним изборима који се одржавају 6. октобра 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 56/24)
73.	Исправка текста Одлуке о одређивању бирачких мјеста за провођење пилот пројеката за Локалне изборе 2024. године („Службени гласник БиХ“, број 59/24)

**Акти Централне изборне комисије БиХ објављени на интернет страници
www.izbori.ba**

1. Одлука о висини накнаде за инструкторе за обуку кандидата за предсједника/замјеника предсједника бирачких одбора на провођењу Локалних избора 2024.године, број: 07-2-50-4-624-5/24 од 21. 06. 2024.г.
2. Одлука о начину и условима именовања и рада инструктора у тимовима за обуку за Локалне изборе 2024.године, број: 05-1-02-2-849-1/24 од 13. 06. 2024.г
3. Одлука о одређивању редослиједа политичких субјеката на гласачком листићу за Локалне изборе 2024. године, број: 06-1-07-1-1213-3/24 од 25. 07. 2024. г.
4. Одлука о одбацивању пријава кандидата пријављених за предсједнике и замјенике предсједника бирачких одбора, број: 06-1-07-1340-1/24 од 01. 08. 2024. г.
5. Одлука о утврђивању листе кандидата за предсједнике и замјенике предсједника бирачких одбора, број: 06-1-07-1339-1/24 од 01. 08. 2024. г.
6. Одлука о именовању инструктора предсједника/ замјеника предсједника бирачког одбора за Локалне изборе 2024.године, број:06-1-07-1-1350-1/24 од 01. 08. 2024. г.
7. Одлука о одбијању уписа у извод из Централног бирачког списка за гласање изван БиХ за 5.283 подносиоца пријава и 38 подносилаца пријава, број:06-1-07-2-620-2/24 од 05. 08. 2024. г.
8. Одлука о утврђивању и објави броја бирача уписаних у извод из ЦБС за гласање изван БиХ за Локалне изборе 2024. године, број:06-1-07-2-620-2/24 од 05. 08. 2024. г.
9. Одлука о уважавању приговора кандидата за предсједника и замјеника предсједника бирачког одбора, број:05-1-07-5-1385/24 од 14. 08. 2024. г.
10. Одлука о успостави Главног центра за бројање и именовању директора и замјеника директора Главног центра за бројање за провођење Локалних избора у БиХ 2024. године, број:05-1-07-1-1672-1/24 од 22. 08. 2024. г.
11. Одлука о именовању главног контролора, замјеника главног контролора, контролора за обраду, унос и потврђивање резултата гласања и контролора за транспорт, руковање и складиштење гласачких листића и другог изборног материјала на Локалним изборима 2024. г., број:05-1-07-1-1673-1/24 од 22. 08. 2024. г.
12. Одлука о утврђивању листе кандидата за предсједнике и замјенике бирачког одбора, број:06-1-07-1339-2/24 од 22. 08. 2024. г.
13. Одлука о одбацивању пријава кандидата за предсједнике и замјенике бирачког одбора, број:06-1-07-1340-2/24 од 22. 08. 2024. г.
14. Одлука о уклањању 112 особа са листе кандидата за предсједнике и замјенике бирачког одбора, број:06-1-07-1340-3/24 од 26. 08. 2024. г.

-
15. Одлука о уважавању приговора кандидата за предсједнике и замјенике бирачког одбора, број:05-1-07-5-1761/24 од 02. 09. 2024. г.
-
16. Одлука о уклањању 9 особа са листе кандидата за предсједнике и замјенике бирачког одбора, број:06-1-07-1340-4/24 од 17. 09. 2024. г.
-
17. Исправка Одлуке о измјени Одлуке о именовању главног контролора, замјеника главног контролора, контролора за обраду, унос и потврђивање резултата гласања и контролора за транспорт, руковање и складиштење гласачких листића и другог изборног материјала на Локалним изборима 2024.г, број:05-1-07-1-1673-2/24 од 24. 09. 2024. г.
-
18. Одлука о именовању предсједника и замјеника предсједника бирачког одбора за ИЈ Јајце, број:06-1-07-1-1339-5/24 од 27. 09. 2024. г.
-
19. Одлука о именовању 5.753 предсједника и 4.439 замјеника предсједника БО за Локалне изборе 2024.г, број:06-1-07-1-1339-4/24 од 27. 09. 2024. г.
-
20. Одлука о именовању оператера и главних оператера за инсталацију за Пилот пројекат 1, 2 и 4, број:06-1-07-2323-1/24 од 27. 09. 2024. г.
-
21. Инструкција о додатној заштити гласачких листића за провођење одгођених избора који ће се одржати 20. 10. 2024. г. у ОИЈ Фојница, број:06-1-07-1-3294-2/24 од 14. 10. 2024. г.
-
22. Инструкција о начину идентификације и гласања бирача на одгођеним изборима у ИЈ Фојница, Кисељак, Крешево и Коњиц, број:06-1-07-1-2865-6/24 од 17. 10. 2024. г.
-
23. Инструкција о начину идентификације и гласања бирача на одгођеним изборима у ИЈ Јабланица, број:06-1-07-1-2865-9/24 од 24. 10. 2024. г.
-
24. Одлука о утврђивању и објављивању резултата Локалних избора у БиХ 2024. године, 05-1-07-1-3423-1/24 од 24. 10. 2024. г.
-
25. Одлука о накнади за рад у бирачким одборима на провођењу Локалних избора 2024. године, 07-2-50-4-624-4/24 од 06. 06. 2024. г.
-
26. Одлука о допуни Одлуке о накнади за рад у бирачким одборима на провођењу Локалних избора 2024. године, 07-2-50-4-624-12/24 од 24. 10. 2024. г.
-
27. Одлука о корекцији уноса резултата избора у ЈИИС апликацију за 13 политичких субјеката, број:05-1-07-1-3456-1/24 од 29. 10. 2024. г.
-
28. Одлука о исправци Одлуке у Одлуци о корекцији уноса резултата избора у ЈИИС апликацију за 13 политичких субјеката, број:05-1-07-1-3456-3/24 од 30. 10. 2024. г.
-
29. Одлука о корекцији уноса резултата избора у ЈИИС апликацију за 8 политичких субјеката, број:05-1-07-1-3456-2/24 од 30. 10. 2024. г.
-
30. Одлука о корекцији уноса резултата избора у ЈИИС апликацију, број:05-1-07-1-3456-10/24 од 01. 11. 2024. г.
-
31. Одлука о измјени Одлуке о именовању предсједника и замјеника предсједника бирачког одбора, број:06-1-07-1-1339-10/24 од 01. 11. 2024. г.
-

-
32. Допунска Одлука о утврђивању и објављивању резултата Локалних избора у БиХ 2024. године, 05-1-07-1-3423-20/24 од 05. 11. 2024. г.

---

  33. Одлука о корекцији уноса резултата избора у ЈИИС апликацију, број:05-1-07-1-3456-14/24 од 07. 11. 2024. г.

---

  34. Одлука о корекцији уноса резултата избора у ЈИИС апликацију, број:05-1-07-1-3456-15/24 од 08. 11. 2024. г.
-

Акти Централне изборне комисије БиХ који се не објављују у службеним гласилима нити на интернет страници www.izbori.ba

-
1. Правилник о чувању и посебним мјерама техничке заштите личних података бирача на бирачким мјестима за Пилот пројекат 1-Аутентификација бирача и трансмисија резултата и Пилот пројекат 3-Биометријска идентификација и аутентификација бирача за Локалне изборе 2024. године, број: 05-2-02-1879-1/24 од 29. 08. 2024. године

---

  2. Правилник о чувању и заштити личних података на бирачким мјестима за Пилот пројекат 1 и 2 број: 05-2-02-1879-2/24 од 10.09.2024. године
-

**ПРИЛОГ 2 – ПОПИС МАТЕРИЈАЛНИХ ПРОПИСА КОЈЕ ЦЕНТРАЛНА
ИЗБОРНА КОМИСИЈА БИХ ПРИМЈЕЊУЈЕ У ПРОВОЂЕЊУ СВОЈИХ
НАДЛЕЖНОСТИ**

- 1) Изборни закон Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24)
- 2) Закон о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, бр. 95/12 и 41/16)
- 3) Закон о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 61/23)
- 4) Закон о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 и 65/20 и 59/22)
- 5) Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24)
- 6) Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17, 59/22 и 88/23)
- 7) Закон о управном поступку („Службени гласник БиХ“, бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13 и 53/16)
- 8) Закон о управним споровима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10)
- 9) Закон о управи („Службени гласник БиХ“, бр. 32/02, 102/09 и 72/17)
- 10) Закон о Савјету министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08)
- 11) Закон о облигационим односима (Преузет од СФРЈ „Службени гласник РБиХ“, бр. 2/92, 13/93 и 13/94)
- 12) Закон о извршном поступку пред Судом БиХ („Службени гласник БиХ“, број 18/03)
- 13) Закон о буџету институција и међународних обавеза БиХ (доноси се за сваку фискалну годину)
- 14) Закон о заштити лица која пријављују корупцију у институцијама БиХ („Службени гласник БиХ“, број 100/13)

-
- 15) Закон о уплатама на ЈРТ и расподјели прихода („Службени гласник БиХ“, бр. 55/04, 34/07, 49/09 и 91/17)
-
- 16) Изборни закон Републике Српске („Службени гласник РС“, бр. 34/02, 35/02, 24/04, 19/05, 24/12 и 109/12, 45/18 и 18/20)
-
- 17) Изборни закон Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бр. 17/08, 43/08 и 49/18)
-
- 18) Закон о агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције („Службени гласник БиХ“, бр. 103/09 и 58/13)
-
- 19) Закон о избору, престанку мандата, опозиву и замјени начелника у општинама Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 19/08)
-
- 20) Закон о принципима локалне самоуправе у ФБиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 49/06 и 51/09)
-
- 21) Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 97/16, 36/19 и 61/21)
-
- 22) Статути општина и градова
-
- 23) Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине – пречишћени текст („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број 2/10)
-
- 24) Закон о Агенцији за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 56/08)
-
- 25) Закон о јединственом матичном броју („Службени гласник БиХ“, бр. 32/01, 63/08, 103/11, 87/13 и 84/15)
-
- 26) Закон о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 32/01, 56/08 и 58/15)
-
- 27) Закон о личној карти држављана Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 32/01, 16/02, 53/07, 56/08 и 18/12)
-
- 28) Закон о политичким организацијама („Службени лист СРБиХ“, број 27/91 – преузет у Федерацији БиХ)
-
- 29) Закон о политичким организацијама („Службени гласник РС“, бр. 15/96 и 17/02)
-
- 30) Закон о политичким организацијама („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бр. 12/02, 19/07 и 2/08)
-

-
- 31) Закон о извршењу буџета Федерације БиХ (доноси се сваке године)
-
- 32) Закон о финансирању политичких странака из буџета Републике, града и општине („Службени гласник РС“, број 65/08)
-
- 33) Закон о финансирању политичких странака из буџета Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бр. 29/04, 14/07 и 19/07)
-
- 34) Закон о рачуноводству и ревизији Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 42/04)
-
- 35) Закон о рачуноводству и ревизији у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 15/21)
-
- 36) Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, бр. 94/15 и 78/20)
-
- 37) Закон о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бр. 22/16 и 50/18)
-
- 38) Закон о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности („Службени гласник БиХ“, бр. 47/14, 46/16 и 13/24)
-
- 39) Закон о заштити личних података („Службени гласник БиХ“, бр. 49/06, 76/11 и 89/11)
-
- 40) Закон о Правобранилаштву Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14)
-
- 41) Кривични закони у БиХ
-
- 42) Закони о кривичном поступку у БиХ
-
- 43) Закон о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“, бр. 39/14 и 59/22)
-